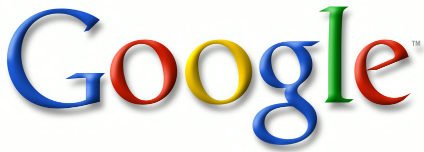

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

MG
387
23

Digitized by Google

MG 387.23

HARVARD COLLEGE
LIBRARY

BOUGHT FROM
The Robert P. Blake Fund
ESTABLISHED BY
Robert Pierpont Blake
INSTRUCTOR AND PROFESSOR OF HISTORY
1920–1950
DIRECTOR OF THE UNIVERSITY LIBRARY
1928–1937

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

10713
ΝΔ Σιγ

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

ΕΝ

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

ΚΑΙ

ΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΥΤΗΣ ΕΝ ΕΤΕΣΙ 1800 1801 1802

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΞΑΧΘΕΙΣΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΙΟΥ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΥΠΟ

ΜΑΡΚΟΥ ΘΕΟΤΟΚΗ

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑι

Τυπογραφεῖον Ι. Ναχαμούλη

1889

Digitized by Google

MG 387.23

Digitized by Google

Μετὰ τὴν ἅλωσιν τῶν ἐν τῇ στερεᾷ ἐπαρχιῶν τῆς Ἑνετικῆς Πολιτείας ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ ὅστις διετέλει ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Στρατηγοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου, οὗτος ἐξηκολούθει ν' ἀπειλῇ τὴν κυβέρνησιν τῆς πρωτευούσης καὶ ν' ἀπαιτῇ παρὰ τοῦ Ὑπερτάτου Συμβουλίου τὴν φυλάκισιν τῶν τριῶν ἐξεταστῶν τῆς ἐπικρατείας, οἵτινες δυνάμει τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης καὶ ἐφυλακίσθησαν τῇ 4.ῃ Μαΐου 1797, καὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ παρ' αὐτοῦ ἀποσταλέντος σχεδίου προσωρινῆς κυβερνήσεως. Τῇ 12.ῃ Μαΐου τὸ κυριαρχικὸν τοῦτο σῶμα γινομένου δεκτοῦ τοῦ σχεδίου προσωρινῆς κυβερνήσεως, δέχεται τὴν παραίτησιν τοῦ τελευταίου Δόγου Λουδοβίκου Μανίνου καὶ τῇ 16.ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰσῆλθεν ἀμαχητεὶ ὁ Γαλλικὸς στρατὸς ἐν Ἑνετίᾳ, καταλυθείσης οὕτω τῆς ἐπὶ δέκα ὅλους αἰῶνας ἐνδόξως βιωσάσης Ἑνετικῆς Πολιτείας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ὤφειλεν ἀναγκαίως νὰ ἐπιδράσῃ καὶ ἐπὶ τῆς Ἑπτανήσου, ἥτις ἀπ' αἰώνων ὑπέκειτο τῇ Ἑνετικῇ Πολιτείᾳ. (1) Ἑπόμενον λοιπὸν ἦτο νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ ὡς ἀποτελούσῃ μέρος τῆς Πολιτείας

1 Ἡ Κέρκυρα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1386. Ἡ Κεφαλληνία ἀπὸ τοῦ ἔτους 1500. Ἡ Ζάκυνθος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1482. Ἡ Λευκὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1684. Αἱ μικραὶ νῆσοι ἠκολούθησαν τὴν τύχην τῶν πλησιαζουσῶν αὐτὰς μεγάλων.

Digitized by Google

ταύτης, ἡ ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐπιβληθεῖσα κυβέρνησις. Καὶ ἐπειδὴ ἐν τοῖς κατακτητικοῖς σχεδίοις τοῦ Βοναπάρτου συμπεριελαμβάνετο καὶ ἡ Ἑπτάνησος καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡ Κέρκυρα, κατέπεισεν οὗτος τὴν τότε προσωρινὴν κυβέρνησιν, ὅπως ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου κυβερνητικοῦ συστήματος ἐν ταῖς κτήσεσι τῆς Ἀνατολῆς πραγματοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ. Οὕτω καὶ ἐγένετο. Πρὸς τὸν σκοπὸν λοιπὸν τοῦτον ἀπέστειλεν ἐκεῖσε δύο Φρεγάτας καὶ δύο Βρίκια ἐφ' ὧν ἐπέβαινον 1 500 Γάλλοι στρατιῶται, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἐκ Κορσικῆς Στρατηγοῦ Ἀνσέλμου Γεντίλη, οἵτινες ἀπεβιβάσθησαν εἰς Κέρκυραν τῇ 16.ῃ Ἰουνίου 1797 (10 Messidor an VI), ἵνα ἱδρύσωσι τὴν Δημοκρατικὴν κυβέρνησιν ἐν ὀνόματι καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας ὑφ' ἧς καὶ ἀπεστάλησαν ὁμοῦ τοῖς Γαλλικοῖς πλοίοις καὶ δύο τῶν ἑαυτῆς, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἔφερε 64 τηλεβόλα.

Ἐν τοσούτῳ ὁ Βοναπάρτης διεπραγματεύετο ἐν Λεοβένῃ τῆς Στειρίας περὶ τοῦ διαμελισμοῦ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἱδρυθείσης Δημοκρατίας. Αἱ διαπραγματεύσεις αὗται κατέληξαν ἐν Καμποφορμίῳ διὰ τῆς ἐκεῖ ὑπογραφείσης Συνθήκης τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1797 ἧς τὸ πέμπτον ἄρθρον αὐτῆς ὥριζεν ὅτι “ Ἡ Γαλλικὴ Δημοκρατία « καθέξει ἐν πλήρει κυριαρχίᾳ τὰς πρώην Ἑνετι- « κὰς νήσους τῆς Ἀνατολῆς δηλα δὴ Κέρκυραν, « Ζάκυνθον, Κεφαλληνίαν, Ἁγίαν Μαῦραν, Κύθηρα « καὶ τὰς ἄλλας ἐξαρτωμένας νήσους, καθὼς ἐπίσης

Digitized by Google

« τὸ Βουθρωτὸν, τὴν Ἄρταν, καὶ ἐν γένει πάσας « τὰς ἐν Ἀλβανίᾳ πρώην Ἑνετικὰς κτήσεις κειμένας κάτωθεν τοῦ Λοδρινοῦ κόλπου.(1)» Ἡ νέα αὕτη τῆς Ἑπτανήσου κυρίαρχος διήρεσεν αὐτὴν εἰς τρεῖς νομοὺς τὸν τῆς Κερκύρας (2), τῆς Ἰθάκης, (3) καὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους (4), ἀποτελοῦντας μέρος ἀναπόσπαστον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Συντάγματος τῆς 5 Fructidor an. III (22 Αὐγούστου 1795) (5). Διήρκεσεν ἡ κυβέρνησις αὕτη

---

(1) Ἡ Συνθήκη αὕτη ἡ παραδιδοῦσα Δημοκρατίαν ἱδρυθεῖσαν παρὰ τῆς Γαλλικῆς εἰς ἀπόλυτον Μονάρχην καὶ ἐπιτρέπουσα τὸν σφετερισμὸν νήσων ὅλως τῇ Γαλλίᾳ ξένων τὴν καταγωγὴν, τὴν γλῶσσαν, τὴν θρησκείαν, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, ἀπέδειξε τὴν εἰλικρίνειαν τῶν Γάλλων Δημοκρατῶν περὶ τὴν διάδοσιν τῶν ἐλευθέρων φρονημάτων εἰς τοὺς λαοὺς τῆς ἑνετικῆς Πολιτείας.

(2) Ὁ νομὸς περιεῖχε τὴν Κέρκυραν, Ὀθωνοὺς, Ἐρρίκουσαν, Μαθράκιον, Παξοὺς, Ἀντιπάξους, προσέτι καὶ τὰ ἐν Ἠπείρῳ τμήματα τοῦ Βουθρωτοῦ καὶ Πάργας.

(3) Συνέκειτο ἐκ τῶν νήσων Κεφαλληνίας, Λευκάδος, Ἰθάκης, Μεγανησίου, Καλάμου, Καστῶν καὶ ἐκ τῶν ἐν στερεᾷ τμημάτων Πρεβέζης καὶ Βονίτσης.

(4) Ἀπηρτίζετο ἐκ τῶν νήσων Ζακύνθου, Στροφάδων, Κυθήρων, Ἀντικυθήρων καὶ ἑτέρων μικρῶν.

(5) Τὸ σύγγραμμα "Νομίσματα καὶ Μετάλλια τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας ὑπὸ Παύλου Λάμπρου„ Ἀθήνησιν ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν ἀδελφῶν Περρῆ 1884 - ἐν τῷ ἱστορικῷ αὐτοῦ μέρει ἀφηγεῖται τὰ ἀκόλουθα, « Αἱ νῆσοι γενόμεναι κτῆ- « σις γαλλικὴ διῃρέθησαν εἰς τρεῖς νομοὺς, ἐφηρμόσθη δ' ἐν « αὐτοῖς τὸ γαλλικὸν πολίτευμα, ἐβελτιώθησαν οἱ διάφοροι

Digitized by Google

μέχρις οὗ οἱ στόλοι τῶν συμμάχων Ῥώσσων καὶ Τούρκων κατέκτησαν τὰς μεσημβρινὰς νήσους ἤτοι ἀπὸ τέλη Σεπτεμβρίου μέχρι μέσων Νοεμβρίου 1798. Ἡ δὲ Κέρκυρα ἐκηρύχθη ἐν καταστάσει πολιορκίας τῇ 20ῃ Ὀκτωβρίου 1798 καὶ τῇ 24.ῃ ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῶν τότε ἀπορθήτων αὐτῆς φρουρίων οἱ στόλοι τῶν συμμάχων Ῥώσσων καὶ Τούρκων, πολιορκήσαντες τὴν πόλιν.

Ἡ ἀξιοδάκρυτος αὕτη τῆς Κερκύρας κατάστασις ἔληξε τῇ 22ᾳ Φεβρουαρίου 1799 ἡμέραν καθ' ἣν ὁ στρατὸς τῶν συμμάχων, συνεπείᾳ συνθήκης παραδόσεως τῆς προτεραίας (13 Ventose an. VII) κατέσχον καὶ τὴν Κέρκυραν.

Διαρκούσης τῆς πολιορκίας οἱ σύμμαχοι διένειμον ἐν ταῖς νήσοις ἐγκύκλιον τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε' τοῦ ἐθνομάρτυρος καὶ προκήρυξιν τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ῥωσσιῶν Παύλου,

---

« κλάδοι τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἰδίως ὁ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύ-
« σεως, συσταθέντων δημοσίων προκαταρκτικῶν σχολείων, βι-
« βλιοθήκης, στρατιωτικῆς σχολῆς καὶ τυπογραφίας. Ἀλλ' ἡ
« περὶ ἐσωτερικῆς βελτιώσεως καὶ διοργανώσεως μέριμνα τῶν
« Γάλλων ἔμελλε νὰ τραπῇ βραδύτερον εἰς τὴν διὰ τῶν ὅπλων
« ὑπεράσπισιν αὐτῶν.»

Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀνακριβείας τῶν ἱστορικῶν, δῆθεν, ἀφηγήσεων τούτων παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ ἡμέτερον πόνημα «Ἐπικρίσεις ἐπὶ περιόδων τινῶν τοῦ συγγράμματος τοῦ κ. Παύλου Λάμπρου «Νομίσματα καὶ Μετάλλια τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας» καὶ ἰδίως εἰς τὴν ΙΑ.' σημείωσιν ἐν σελ. 173·

Digitized by Google

δι' ὧν προετρέποντο οἱ κάτοικοι νὰ συνεργασθῶσι μετὰ τῶν συμμάχων στρατῶν πρὸς ἐκδίωξιν τῶν Γάλλων, ἵνα μετὰ ταῦτα ἀποτελέσωσιν αἱ νῆσοι αὐτῶν κράτος ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον. Ἀφ' οὗ ἐπραγματοποιήθησαν ταῦτα πάντα, τῇ 22.α Φεβρουαρίου ὑψώθη ἐπὶ τῶν φρουρίων τῆς Κερκύρας ἡ Ῥωσσικὴ σημαία, τῇ δὲ 23.η ὁ Ναύαρχος Ῥῶσσος Θεόδωρος Φεοδορόβιτσ Οὐσακὼφ, συνέστησε προσωρινὴν διοικητικὴν ἐπιτροπὴν, μέχρις οὗ συνέλθῃ τὸ σῶμα τῆς Συγκλήτου ἑκάστης νήσου. Συνελθὸν δὲ ἐξελέξατο ἐν ἑκάστῃ νήσῳ ἕξ ἀντιπροσώπους πρὸς διοίκησιν αὐτῶν. Ἀφ' οὗ συνέστησαν αἱ προσωριναὶ αὗται κυβερνήσεις, οἱ δύο Ναύαρχοι Οὐσακὼφ καὶ Καδὶρ-Βέης, Καπιτάνα Βέης (1) ἐξέδωκαν ἐγκύκλιον γνωστοποιοῦσαν ὅτι· ἐκ τῶν ἑπτὰ νήσων συστηθήσεται μία Πολιτεία, ἧς πρωτεύουσα ἔσται ἡ Κέρκυρα· προσεκάλουν δὲ συνάμα τὰς προσωρινὰς τῶν νήσων κυβερνήσεις, ἵνα μετὰ τῶν προὐχόντων ἐκλέξωσιν ἀντιπροσώπους πρὸς σχηματισμὸν Γερουσίας συγκειμένης ἐκ δέκα καὶ τεσσάρων μελῶν, ἵνα οὗτοι ψηφίσωσι Σύνταγμα,ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὁποίου ἐτέθησαν προσωρινῶς αἱ ἑπτὰ νῆσοι, ἄχρι τῆς ἀποφάνσεως τῶν ἐλευθερωσάντων αὐτὰς Μοναρχῶν, τῇ δὲ 17 Μαρτίου 1799 συνῆλθεν ἐν Κερκύρᾳ ἡ ἐκλεχθεῖσα προσωρινὴ Γερουσία καὶ ὁ Ναύαρχος ἐξελέξατο ἐπιτροπὴν πρὸς

(1) Εἶχεν ὑπ' αὐτὸν καὶ ἀρχηγὸν Μοίρας ἢ ἀντιναύαρχον τὸν Σερεμὲτ-Βέη, Πατρόνα Βέη.

Digitized by Google

σχηματισμὸν σχεδίου Συντάγματος,ὅπερ παρεδέξατο ἡ Γερουσία τῇ 16.ῃ Μαΐου.

Ἡ προσωρινὴ αὕτη Γερουσία διῴκησε τὰς ἑπτὰ νήσους νομοθετήσασα καταλλήλους νόμους πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἀθανάτων ἀρχῶν τῆς ἐλευθερίας, ἰσότητος καὶ ἀδελφότητος, ἐσχημάτισεν ἐθνικὸν στρατὸν, ἐθέσπισε ψηφίσματα πρὸς παγίωσιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς τοὺς Κυριάρχας τοὺς κηρύξαντας τὰς νήσους ἐλευθέρας. Διήρκεσεν αὕτη ἕως οὗ ὑπεγράφη ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνθήκη, μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας τῇ 21 Μαρτίου 1800, δι' ἧς ἱδρύθησαν αἱ ἑπτὰ νῆσοι Κράτος ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον ὑπὸ τὸ ὄνομα " Ἑπτάνησος Πολιτεία ". Περιεῖχεν ἡ συνθήκη αὕτη ὡς μέρος αὐτῆς καὶ τὸ σύνταγμα τῆς ἱδρυθείσης Ὁμοσπονδιακῆς Πολιτείας, ἐχούσης δῆλα δὴ ἑκάστης τῶν νήσων ἰδιαιτέραν κυβέρνησιν, ἡ δὲ πόλις τῆς Κερκύρας ἐκηρύσσετο πρωτεύουσα τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ ἕδρα τῆς Γερουσίας. Κατηρτίσθη αὕτη συμφώνως πρὸς τὸ σύνταγμα καὶ τῇ 28 Ἰουνίου 1800 ἀνηγόρευσεν Ἡγεμόνα τῆς Πολιτείας καὶ Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, τὸν διατελέσαντα Ἀντιπρόεδρον ἀπὸ τῆς 22 Μαΐου 1799, κόμητα Σπυρίδωνα Γεώργιον Θεοτόκην (1). Ἐπειδὴ αἱ δύο συμβαλλόμεναι Δυνάμεις ἐνδιεφέροντο, ἵνα ἡ Συνθήκη καὶ ἰδίως τὸ σύνταγμα λάβωσι πλήρη ἐφαρμογὴν ἐν ταῖς νήσοις, ἐξαιρέτως πρὸς σύστα-

(1) Ὅρα παράρτημα πρῶτον.

Digitized by Google

σιν τῶν ἰδιαιτέρων κυβερνήσεων τῶν νήσων ἐξέδωκεν ἡ Ὑψηλὴ Πύλη διάταγμα τῇ 25 Ὀκτωβρίου 6 Νοεμβρίου 1800, δι' οὗ διωρίζοντο Αὐτοκρατορικοὶ Ἐπίτροποι οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς Γερουσίας ἐν Κωνσταντινουπόλει κόμης Ἀντώνιος Μαρίας Καποδίστριας Κερκυραῖος καὶ Νικόλαος Γραδενῖγος Σιγοῦρος κόμης Δεσύλλας Ζακύνθιος, οἵτινες τῇ συνεργείᾳ καὶ συννενοήσει τοῦ Ἡγεμόνος (ΚΝΕΣ) Προέδρου τῆς Γερουσίας, ὤφειλον νὰ συστήσωσι τὰς τοπικὰς τῶν νήσων κυβερνήσεις. Ἐπανελθόντες οἱ Αὐτοκρατορικοὶ οὗτοι Ἐπίτροποι συνέστησαν τὴν τοπικὴν τῆς Κερκύρας κυβέρνησιν. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἡγεμὼν δι'ἐπισήμου αὐτοῦ τῆς 9 Ἀπριλίου 1801 προσεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἄλλας νήσους πρὸς διοργανισμὸν τῶν τοπικῶν ἐν αὐταῖς κυβερνήσεων, συγχρόνως δὲ διέταξε τὸ δημόσιον πλοῖον (1) νὰ τεθῇ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν Αὐτοκρατορικῶν ἐπιτρόπων ἀποστείλας καὶ ἐγκυκλίους πρὸς τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς Ἀρχὰς τῶν νήσων Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Λευκάδος, Ἰθάκης, Παξῶν καὶ Κυθήρων, ἵνα δεχθῶσιν, ἀποδώσωσι τὰς ἀνηκούσας τιμὰς καὶ συνδράμωσιν αὐτοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων αὐτῶν. Καὶ ἐπειδὴ οἱ εἰς τὸ διάταγμα τῆς ὑψηλῆς Πύλης διορισθέντες Αὐτοκρατορικοὶ Ἐπίτροποι ἐδικαιοῦντο νὰ διορίσωσιν ἀντικαταστάτας, ὁ Ἀντώνιος Μαρίας Κα-

(1) Pubblica Galeotina ὑπὸ τὸν πλοίαρχον (Tenente) Κωνσταντῖνον Ξῆνταν Κερκυραῖον.

Digitized by Google

πρδίστριας, πρὸς διοργάνωσιν τῶν κυβερνήσεων τῶν ἓξ νήσων διώρισεν ἀντικατάστατον τὸν υἱὸν αὐτοῦ κόμητα Ἰωάννην Καποδίστριαν. (1)

Μετέβησαν οἱ Νικόλαος Σιγοῦρος καὶ Ἰωάννης Καποδίστριας κατὰ πρῶτον πρὸς διοργάνωσιν τῆς Τοπικῆς Κυβερνήσεως ἐν Κεφαλληνίᾳ.

Ἡ νῆσος αὕτη κεῖται μεταξὺ τῶν 18.° 30.′ Α. μήκους τοῦ μεσημβρινοῦ τῶν Παρισίων καὶ 38° 12. Β. πλάτους, εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος ἀπέναντι τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. Ἡ περίμετρος αὐτῆς εἶναι 72 λευγῶν (1488 στάδια). Ὁ Στράβων οὕτω περιγράφει αὐτήν· «Κεῖται δὲ ἡ Κεφαλληνία κατὰ Ἀκαρνανίαν διέ«χουσα τοῦ Λευκάτα περὶ πεντήκοντα σταδίους (οἱ «δὲ τεσσαράκοντά φασι) τοῦ δὲ Χελωνάτα περί ὀγδο«ήκοντα, αὕτη δ' ἐστὶν ὡς τριακοσίων τὴν περίμετρον· «μικρὰ δ' ἀνήκουσα πρὸς εὖρον ὀρεινή· μέγιστον δ' ὄ«ρος ἐν αὐτῇ Αἶνος, ἐν ᾧ τὸ τοῦ Διός Αἰνησίου ἱερόν· «καθ' ὃ δὲ στενωτάτη ἐστίν ἡ νῆσος, ταπεινὸν ἰσθμὸν «ποιεῖ ὥσθ' ὑποκλύζεσθαι πολλάκις ἐκ θαλάττης εἰς «θάλατταν· πλησίον δ' εἰσὶ τῶν στενῶν ἐν τῷ κόλπῳ «Κράνιοί τε καὶ Παλεῖς.» (2) Καὶ ὁ Πολύβιος ταῦτα περὶ αὐτῆς λέγει· «Ἡ γὰρ Κεφαλληνία κεῖται μὲν κα«τὰ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ὡς εἰς τὸ Σικελικὸν ἀ«νατείνουσα πέλαγος· ἐπίκειται μὲν τῆς Πελοποννήσου «τοῖς πρὸς ἄρκτον καὶ πρὸς ἑσπέρας μέρεσι κεκλιμέ-

(1) Ὅρα Παράρτημα Β'

(2) Στράβωνος Γεωγραφικῶν Βιβλίον δέκατον. Oxonii e Typographeo Clarendoniano — MDCCCVII σελ. 665.

Digitized by Google

«νοις καὶ μάλιστα τῇ τῶν Ἠλείων χώρᾳ, τῆς δ' Ἠπείρου «καὶ τῆς Αἰτωλίας ἔτι δὲ τῆς Ἀκαρνανίας τοῖς πρὸς «μεσημβρίαν καὶ πρὸς τὰς δύσεις μέρεσιν ἐστραμ-«μένοις.» (1)

Ἡ νῆσος αὕτη εἶναι τὸ πλεῖστον μέρος ὀρεινή, ἔχει δὲ σειράν ὀρέων περιέχουσαν τὸ Μαυροβοῦνι τὸ πάλαι καλούμενον Αἶνος καὶ τὴν Ἁγίαν Δυνατὴν τὴν ἀρχαίαν Βαῖαν, τὸ πρῶτον ὑψοῦται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης 1750 μέτρα καὶ εἰς τοὺς πρόποδας αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἐκτεταμένον δάσος (2), τὸ δεύτερον 1660, ὡς ἔγγιστα· ὑποκειμένη εἰς σεισμοὺς, πολλὰς πολλάκις ὑπέστη βλάβας.(3)

Κατῳκεῖτο ἐκ 50 χιλιάδων κατοίκων (4) πορι-ζομένων τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τῆς γεωργίας τῆς κτηνοτροφίας τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, ἔχει δύο πόλεις τὸ Ἀργοστόλιον καὶ τὸ Ληξούριον καὶ δύο φρούρια τὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἄλλοτε ἕδρα τῶν ἀρχῶν καὶ τὸ τῆς Ἄσου, ἀμφότερα κατῳκημένα. Ἅπασα ἡ νῆσος διαιρεῖται εἰς δέκα ἓξ τμήματα· τῆς Λιβαθοῦς, Σταλαμιῶν, Ποταμιάνας, Ὁμαλᾶς, Εἰκοσιμιᾶς, Λέο (Διὸ), Κορονῶν, Ῥακλίου, Πυργίου, Σάμου καὶ Πυλάρου ἀνήκοντα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ἀργοστολίου,

---

(1) Πολυβίου Ἱστοριῶν Βιβλίον έ. Berolini apud Weidmannos. MDCCCLXVIII σελ 420-21.

(2) Ἐμπρησθὲν πρὸ πολλοῦ.

(3) Ὅρα ἔγγρ. ἀριθ. 1.

(4) Εἰς τὸ τέλος τῆς παρελθούσης καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος· νῦν δὲ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς εἶναι ἀνώτερος.

Digitized by Google

τῆς Θηνέας, Ἀνωγῆς, Κατωγῆς, καὶ Μεσοχωρίων (1) ἀνήκοντα εἰς τὴν τοῦ Ληξουρίου. Τὰ δέκα ἓξ ταῦτα τμήματα περιέχουσιν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χωρία. Τὸ κυριώτερον προϊὸν τῆς νήσου εἶναι ἡ σταφίς, ἐξ ἧς ἐξῆγε ὀκτὼ ἑκατομμύρια λιτρῶν (2), ἀλλὰ παρῆγε καὶ ἀρκετὴν ποσότητα οἴνου καὶ ἐλαίου καθὼς καὶ σιτηρά, ὄσπρια, βάμβακα, ὀπώρας, βαλανίδιον, κεράτια, μέλι ἀρίστης ποιότητος καὶ κηρίον.

Ἡ δημοσία πρόσοδος τῆς νήσου ἐπὶ Ἑνετοκρατίας, Δημοκρατουμένων Γάλλων καὶ Ἑπτανήσου Πολιτείας εἰς τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς, ἀνήρχετο ἐκ τῶν φόρων καὶ διαφόρων εἰσοδημάτων εἰς τάλληρα 55705 (278.525 δραχ) ἐτησίως (3) τὰ δ' ἔξοδα ἀνήρχοντο εἰς τάλληρα 28,200 (141,000 δρ. ὡς ἔγγιστα) (4)

(1) Ὁ σχεδιασθεὶς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων χάρτης τῆς Κεφαλληνίας δὲν περιέχει τὸ τμῆμα τῶν Μεσοχωρίων, ἀλλ' ἀναγράφει τμῆμα τὴν Σκάλαν.

(2) Εἰς τὸ τέλος τῆς παρελθούσης καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος νῦν δὲ παράγει μεγαλητέραν ποσότητα.

(3) Ἐκ τῆς δεκατιᾶς πάντων τῶν προϊόντων τῆς νήσου ἐκτὸς τῆς σταφίδος τάλ. 16365 (81 825 δρ.), ἐκ τοῦ φόρου τῆς σταφίδος Τάλ. 3'500 (137 500 δρ.). ἐκ τοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν οἰνοπνευμάτων Τάλ. 7475. (37375) δρ. ἐξ ἐνοικίου δύο δημευθέντων Μονῶν Τάλ. 361 (1805 δρ.) καὶ ἐξ ἐνοικίου μιᾶς οἰκίας ἐν Ἀργοστολίῳ Τάλ. 4 (20 δρ.)

(4) Μισθὸς Ἱππ. Τιζιγχάουσεν ἐτησίως τάλ. 1825 (9125 δρ.),

Digitized by Google

Οἱ αὐτοκρατορικοὶ ἐπίτροποι ἀφίκοντο ἐν Κεφαλληνίᾳ τῇ 27.η Ἀπριλίου 1801· εὗρον τὴν νῆσον ἐν πλήρει στάσει· ἔνοπλοι χωρικοὶ ἀνήκοντες εἰς διάφορα κόμματα κατεφόβιζον τοὺς ἀστούς, ἕτεροι ὠφελούμενοι ἐκ τῆς ἀναρχίας παρεδίδοντο εἰς ἁρπαγὰς καὶ πειρατείας. Τοιαῦται καὶ τοσαῦται συγχύσεις καὶ κοινωνικοὶ σπαραγμοὶ προήρχοντο ἐκ τῶν τάσεων, τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν συμφερόντων, τῶν παθῶν καὶ τῆς φιλαρχίας τῶν διαφόρων τάξεων, ἐξηγηθέντων ἀγρίως

τοῦ Ῥώστου Ἀρχηγοῦ Τάλ. 1723. (8615 δρ) τοῦ Τούρκου Τσαούση 1146 (5730 δρ.) Ὁ ἐγχώριος στρατὸς ἐδαπάνα· ὁ λόχος τοῦ λοχαγοῦ Ἀνδρέου Ἀννίνου Καβαλιεράτου, εἷς ὑπολοχαγός, εἷς ἀνθυπολοχαγός, δύο λοχίαι, δύο δεκανεῖς καὶ 36 στρατιῶται Τάλλ. 4900 (24500 δρ.) ὁ λόχος τοῦ Θεοδώρου Κεφαλᾶ ὡς ἀνωτέρω ἀλλ' εἷς μόνος λοχίας Τάλ. 4885 (24425 δρ.), ὁ λόχος τοῦ Λοχαγοῦ Ἰακώβου Μετaξᾶ ὡς ὁ πρῶτος Τάλλ. 4900. ὁ λόχος τῶν Ἰλλυρίων τοῦ Λοχαγοῦ Παναγῆ Μυλωνᾶ ἐκ 45 στρατιωτῶν δύο δεκανέων, δύο λοχιῶν, ἑνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ ἑνὸς ὑπολοχαγοῦ Τάλ. 3189 (15945 δρ.) καὶ διὰ τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν τάλ. 626 (3130 δρ.). Δύο λοχαγοὶ Ἀλβανοί, εἷς ὑπολοχαγός, εἷς ἀνθυπολοχαγός, εἷς λοχίας, εἷς δεκανεὺς καὶ 16 στρατιῶται Ἀλβανοὶ Τάλ 2230 (11150 δρ.) Συντήρησις τοῦ δημοσίου πλοίου «ὁ Κέφαλος» Τάλ 926 (4630 δρ.) Καὶ τὰ ψῆ ισθέντα 200 τσεκινα ἅπαξ, ὑπὲρ τοῦ Ἱππ. Τζιγχάουσεν (1350 δρ.) Μισθοὶ πολιτικῶν Ἀρχῶν καὶ Ὑπαλληλίας Τάλ. 2307 (11535 δρ.) Quadro dimostrante la rendita annua di questa cassa di quanto le ha appartenuto in passato Veneto e Francese.

ὑπὸ ζωηρῶν καὶ ἀρειμανίων κατοίκων μεσημβρινῆς χώρας, προστρεχόντων, ὁτὲ μὲν εἰς τὴν ὑπόκρισιν ὅταν ᾐσθάνοντο ἑαυτοὺς ἀσθενεῖς πρὸς ἀποφυγὴν καταδιωγμῶν, ὅτε δὲ ἐνισχύοντο, τότε ἐγυμνοῦτο ἐν αὐτοῖς ἥ τε ἀπιστία, ἡ προδοσία καὶ ἡ ἐπιορκία. Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀριστοκρατῶν ἐπέμενον εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἀρχαίων προνομίων καὶ ἀπῄτουν ἵνα ἡ συσταθησομένη Ἑπτάνησος Πολιτεία καθιερώσῃ τὴν παλινόρθωσιν αὐτῶν. Τὸ κόμμα τοῦτο ὑπεστηρίζετο μετὰ ζέσεως καὶ πίστεως παρὰ χιλιάδων ὡπλισμένων χωρικῶν καὶ ἀστῶν. Οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων καὶ τῶν πολυανθρώπων κωμῶν, ἀνήκοντες εἰς τὴν τάξιν τοῦ λαοῦ, ἀντέπραττον κατὰ τῆς συστάσεως τῆς νέας Πολιτείας, φοβούμενοι μήπως πρῶτον μὲν ἐπαληθεύσῃ ἡ παλινόρθωσις τῶν προνομίων τῶν εὐγενῶν, ἔπειτα μήπως αὐτοὶ οὗτοι ἀπολέσωσι τὴν παρανόμως καὶ ἐπαναστατικῶς σφετερισθεῖσαν ἐξουσίαν καὶ πρὸ πάντων τοὺς στρατιωτικοὺς βαθμοὺς καὶ τοὺς ἁδροὺς μισθούς, οὓς ἀπήλαυον, ἑπομένως ἐνδιέφερεν αὐτοῖς νὰ εὑρίσκηται ὁ τόπος εἰς τὴν οἰκτρὰν ταύτην κατάστασιν. Ἐκ τῶν χωρικῶν καὶ τοῦ ὄχλου τῶν πόλεων οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς οὐδένα τῶν κομμάτων, ἐνίσχυον τὸ κόμμα τῶν εὐγενῶν ὅταν προέκειτο περὶ ἁρπαγῶν καὶ λεηλασιῶν, ἐν ᾧ πλεῖστοι ἕτεροι ἐξ αὐτῶν, ὠφελούμενοι ἐκ τῆς ἀναρχίας μετήρχοντο ἀφόβως τὴν πειρατείαν καὶ ἐλεηλάτουν οὐ μόνον τὰ παράλια τῆς Κεφαλληνίας, τῶν ἄλλων νήσων καὶ τῆς στερεᾶς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ παραπλέοντα ἐμπορικὰ πλοῖα.

Digitized by Google

Πρὸς τούτοις οἱ ἀπειθεῖς καὶ ἐγκληματίαι οὗτοι διεμάχοντο ἀλλήλοις, ἀντεκδικοῦντο, ἐδολοφονοῦντο καὶ ἐληστεύοντο. Αἱ ἀντιζηλίαι τῶν δύο πόλεων καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι αὐτῶν ἐχθροπραξίαι ἔθετον τὴν κορωνίδα εἰς τὸ χάος ἐκεῖνο.

Ἡ κατάστασις αὕτη τῆς νήσου διήρκει πρὸ πολλοῦ, οὐ μόνον διὰ τὰς ἐκτεθείσας αἰτίας ἀλλὰ καὶ ἕνεκα τῶν ἀντιζηλιῶν τῶν προὐχόντων πρὸς ἀλλήλους ἐξαιρέτως δὲ τῶν δύο οἰκογενειῶν Μεταξᾶ καὶ Ἀνίνου, αἵτινες εἶχον μεγάλην ἰσχὺν ἐπὶ τῶν κατοίκων διαφόρων τμημάτων καὶ οὕτω ἐπῆλθεν ἡ ἀλληλομαχία ἐν πάσῃ τῇ νήσῳ, ἐὰν δ'ἐπηλήθευσεν, εἰς πάντα τόπον καὶ πᾶσαν ἐποχήν, ὅτι ὁ λαὸς οὐδέποτε ἀφ' ἑαυτοῦ κινεῖται, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀνωτέρας τάξεως ὠθεῖται ἢ λαμβάνει τὸ παράδειγμα, τοῦτο ἐν Κεφαλληνίᾳ ἦτο τότε ἀναμφισβήτητον, διότι ἐκεῖ συνέτρεχον καὶ ἐπεβοήθουν, τοῦτο ἐξαιρετικαί τινες περιστάσεις ἀναφερόμεναι, εἰς τὴν πολιτικὴν ἀστασίαν τῆς ἐποχῆς, εἰς τὸν χαρακτῆρα τῶν κατοίκων καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην. Καὶ τῷ ὄντι πῶς ἠδύνατο ὁ λαὸς νὰ μὴ ὑπακούσῃ, ἔστω καὶ εἰς τὰς παρανόμους θελήσεις, τῶν ὁδηγησάντων αὐτόν, δι' ἐξόδων των, εἰς τὰς ἐπανειλημμένας εἰσβολὰς τῶν Τούρκων ἢ Ἀλγερίνων ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν, πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῆς; ἢ ἡγήσαντο αὐτοῦ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς μάχαις, ἃς οἱ Ἑνετοὶ ἐπὶ αἰῶνας διεξήγαγον κατὰ τῶν Τούρκων; μήπως ἐκτὸς τῆς ἀνάγκης καὶ τὸ αἴσθημα προερχόμενον ἐξ ἐμφύτου μίσους κατὰ τοῦ καταστρέψαντος ἀγρίως τὴν πολιτικὴν ὕπαρξιν τοῦ

Digitized by Google

ἔθνους αὐτοῦ, δὲν ἐνέπνεεν ἀνδρίαν εἰς τὸν λαὸν ἐκεῖνον, ἵνα δράττηται πάσης εὐκαιρίας ὅπως διακρινόμενος φανερώσῃ τὰ εὐγενῆ αὐτοῦ αἰσθήματα; Ταῦτα πάντα ἐπήνεγκον, ὥστε ὁ λαὸς οὗτος ν' ἀνατρέφηται ἀρειμανίως καὶ ἐσαεὶ νὰ διατελῇ ἔνοπλος καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ. ὅπερ ἔγεινεν αἴτιον τῶν ἐσωτερικῶν τῆς νήσου περιπετειῶν, ὅταν δὲν παρετάσσετο ἀπέναντι τῶν φυσικῶν ἐχθρῶν. Τοῦτο ἐπραγματοποιήθη ἐν Κεφαλληνίᾳ ὅτε μάλιστα ἐπεβοήθουν τὴν ἀταξίαν πολιτικαὶ μεταβολαί, ἐν αἷς ἤρθη πᾶς χαλινὸς εἰς τὰ ἀτομικὰ πάθη καὶ ἔπαυσεν ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου, διότι τῇ 24 'Οκτωβρίου 1798, οἱ Σπῦρος Ἄνινος Καβαλιεράτος, Ἱππότης Ἀντώνιος Ἰγγλέσης καὶ ταγματάρχης Σπυρίδων Ῥικιαρδόπουλος Στεκούλης, ἀξιωματικοὶ ἐν τῷ Ῥωσσικῷ στρατῷ. τεθέντες ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λαοῦ ἐξεδίωξαν τὴν Γαλλικὴν φρουράν, ὕψωσαν τὴν Ῥωσσικὴν σημαίαν καὶ ἐσφετερίσθησαν τὴν ἀρχὴν τῆς νήσου, κατέλιπον τὸ φρενῆρες πλῆθος νὰ διαρπάζῃ τὰς οἰκίας τῶν πλουσίων καὶ κακοποιῇ αὐτούς, ἐν δὲ τῷ ἀρχειοφυλακείῳ νὰ διασχίζῃ τὰ ἐν αὐτῷ σωζόμενα ἔγγραφα. Μετὰ πέντε ἡμέρας τῇ 29ῃ Ὀκτωβρίου ἐπεβιβάσθησαν ἀμαχητεὶ οἱ στρατοὶ τῶν συμμάχων Ῥώσσων καὶ Τούρκων. Κατασχόντες οὗτοι τὴν νῆσον, οἱ δύο Ναύαρχοι διώρισαν διοικητὴν αὐτῆς τὸν κόμητα Κωνσταντῖνον Χωραφᾶν, ὅστις προσέλαβε τοὺς κόμητα Ἀναστάσιον Μεταξᾶν, Δ.ρα Εὐστάθιον Μεταξᾶν, Νικόλαον Καροῦσον, Σπύρου καὶ Δ.ρα Ἰωάννην Κρασᾶν. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐκλήθη «Ἀντιπροσωπεία καὶ

Digitized by Google

Προεδρεία Κεφαλληνίας» (Deputazione e Presidenza di Cefalonia), ὁ δὲ Χωραφᾶς προσηγορεύθη· «τοποτηρητὴς πληρεξούσιος καὶ Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς» (Vicario Plenipotenziario e Presidente della Commissione dell' isola). Ἡ κυβέρνησις αὕτη ἕνεκα τῶν ἐμφυλίων σπαραγμῶν καὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ Προέδρου Χωραφᾶ, (1) μετερρυθμίσθη, σχηματισθεῖσα ἐκ τοῦ μόνου τῶν πρώην Προέδρων Δ.ρος Εὐσταθίου Μεταξᾶ καὶ τῶν Ἰωάννου Χοΐδᾶ, Χριστοδούλου Ἀνίνου καὶ Νικολάου Ἀνίνου Ἀναστασίου. Μετ' οὐ πολὺ διάφορα τῶν μελῶν τῆς κυβερνητικῆς ταύτης ἐπιτροπῆς παρητήθησαν καὶ ἀντικατεστάθησαν διὰ τῶν Στεφάνου Χοΐδᾶ καὶ Κωνσταντίνου Πανᾶ, ἀλλὰ τῇ 26 Ἰουνίου 1800 συνῆλθε τὸ σωματεῖον τὸ ἀντιπροσωπεῦον τὸ μεῖζον Συμβούλιον τῆς νήσου (conclave) ἐξελέξατο δὲ μέλη τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τοὺς Δ.ρα Νικόλαον Μηλιαρέσην, Χριστόδουλον Ἄνινον, Ὀκτάβιον Βαλιέρην, Φαράνδον Χοΐδᾶν καὶ Δ.ρα Εὐστάθιον Μεταξᾶν, οἵτινες ἐκτὸς τῶν Μηλιαρέση καὶ Ἀνίνου παρητήθησαν. Οἱ δύο οὗτοι μείναντες προσεκάλεσαν τὸ αὐτὸ σωματεῖον (conclave) πρὸς ἐκλογὴν νέων μελῶν καὶ συνελθὸν κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰου-

---

(1) Ἡ παραίτησις τοῦ Χωραφᾶ ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τοῦ ἀντιναυάρχου Οὐσακὼφ δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ τῆς 17.ης Μαΐου 1779 (ὅρα ἔγγραφον ἀριθ 2) διώρισε δ' ἀντ' αὐτοῦ τὸν Ῥῶσσον Πλωτάρχην Ἱππ την Νικόλαον Τιζιγχάουσεν (Tisinghaussen), εἰς ὃν ἀνέθηκε καὶ τὴν διοργάνωσιν τῆς κυβερνήσεως συναδούσης τῷ προσωρινῷ συντάγματι.

Digitized by Google

λίου ἐξελέξατο μέλη τοὺς Ἰωάννην Χοϊδᾶν, Χριστόδουλον Ἄνινον Δ.ρα Εὐστάθιον Μεταξᾶν, Νικόλαον Ἄνινον Ἀναστασίου καὶ Στέφανον Φωκᾶν Παύλου, ὅστις ὅμως παρῃτήθη εὐθύς. Ἐν τοσούτῳ ἡ Γερουσία διὰ θεσπίσματος αὐτῆς τῆς 28 Ἰουνίου 1800 διώρισε μέλη τῆς ὑψηλῆς Ἀστυνομίας τοὺς Νικόλαον Φωκᾶν Ἀνδρεάτον, Γεώργιον Τυπάλδον Πχυλῆν καὶ Δ.ρα Ἰωάννην Κρασᾶν, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΙΕ.′ ἄρθρου τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος, (1) Οἱ τρεῖς οὗτοι διέκειντο ἐχθρικῶς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὴν κυβέρνησιν τῆς νήσου καὶ ἐκ τῶν διενέξεων αὐτῶν πολλὰ ἐπῆλθον δεινὰ εἰς ταύτην, διότι τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως διϊσχυρίζοντο ὅτι οὐδεμίαν ἐξουσίαν εἶχον τὰ μέλη τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας νὰ διαθέτωσι τὴν δημοσίαν δύναμιν, ἄνευ τῆς συναινέσεως αὐτῶν, οἱ δὲ διέθετον αὐτὴν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀντιπάλων, οἵτινες ἔχοντες συνεργὸν τὸν ταγματάρχην Ἀνδρέαν Ῥικιαρδόπουλον Στεκούλην στρατιωτικὸν ἀρχηγὸν τῆς νήσου, ὃν ἕνεκα τούτου ἡ τοπικὴ κυβέρνησις καθεῖλεν διορίσασα ἀντ' αὐτοῦ τὸν λοχαγὸν Ἀνδρέαν Ἄνινον αὐτάδελφον Χριστοδούλου καὶ ἐξάδελφον Νικολάου Ἀνίνων, μελῶν τῆς κυβερνήσεως, ὅστις οὐχὶ μόνον οὐδεμίαν παρέσχε συνδρομὴν τῇ Ὑψηλῇ Ἀστυνομίᾳ ἀλλὰ διὰ παντὸς μέσου παρεκώλυε τὰς ἐνεργείας αὐτῆς

(1) Εἰς ἀντικατάστασιν τῶν διορισθέντων καὶ οὐδέποτε ἀναλαβόντων τὰ καθήκοντα αὐτῶν διὰ θεσπίσματος 18 Ἰουλίου 1799, Μαρῖνον Μεταξᾶν Λιστατῖον, Γεώργιον Τυπάλδον Παυλῆν καὶ Χαράλαμπον Τυπάλδον Φορέστην.

Digitized by Google

καίτοι ὑπάρχοντος τοῦ ἐπισήμου τοῦ Ἡγεμόνος τῆς 13 Ἰουλίου πρὸς τὴν τοπικὴν κυβέρνησιν, διατάττοντος τὴν παραχώρησιν τῆς δημοσίας δυνάμεως εἰς τὴν ὑψηλὴν Ἀστυνομίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ διένεξις μετηνέχθη τότε περὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ΙΕ' κεφαλαίου τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος ὁρίζοντος ὡς ἕπεται. « Δέκατον πέμπτον - Ἡ «Γερουσία θέλει ἐκλέξῃ εἰς πάσας τὰς νήσους ἓν Δι«καστήριον τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας συγκείμενον ἐκ «τριῶν μελῶν, ἐπιτετραμμένον ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς κιν«δύνους καὶ ἀναφέρῃ πάντα εἰς τὴν Γερουσίαν ὑφ' ἧς «τὰς διαταγὰς ὀφείλει νὰ ὑπόκηται. Τὰ ἄτομα ἐξ ὧν «θέλει σύγκηται δέον νὰ ὑπερβαίνωσι τὴν ἡλικίαν τῶν «τεσσαράκοντα ἐτῶν· Ἐν περιπτώσει μεγάλης κατε«πειγούσης ἀνάγκης, δύναται τὸ Δικαστήριον τοῦτο νὰ «θέσῃ ἁπλὴν προσωρινὴν θεραπείαν εἰς κίνδυνόν τι«να, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καὶ πρὸς ἐκτέλε«σιν μέτρων τινῶν, θέλει συμβουλεύεσθαι τοὐλάχιστον «δύο τῶν Προέδρων τοῦ ἐλάσσονος Συμβουλίου καὶ «ἕνεκα τοιαύτης στιγμιαίας προφυλάξεως, θέλει εὐ«θύνηται ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, πρὸς ἣν θέλει ἐπι«σπεύσῃ τὴν ἔκθεσιν.»

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο βεβαίως δὲν ὥριζεν ὅτι ἡ Ὑψηλὴ Ἀστυνομία ἠδύνατο νὰ διαθέτῃ τὴν δημοσίαν δύναμιν, ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι ὡς Ἀρχὴ ἐδικαιοῦτο νὰ ἐκτελῶνται αἱ αὐτῆς ἀποφάσεις παρ' ἐκείνης καὶ καθῆκον εἶχεν ἡ κυβέρνησις νὰ

Digitized by Google

παραχωρήση αὐτὴν, ἀντὶ νὰ παραβιάση τὸ προσωρινὸν Σύνταγμα, παύουσα τὸν παρὰ τῆς Γερουσίας διορισθέντα Ἀρχηγὸν κατὰ τὰ ὁριζόμενα παρὰ τοῦ κζ' κεφαλαίου ὅτι· «Ὁ στρατιωτικὸς Ἀρχηγὸς πασῶν «τῶν νήσων θέλει πάντοτε ἐκλεχθῇ καὶ διορισθῇ πα«ρὰ τῆς Γερουσίας.» Ἐν ᾧ τοιαύτη σύγκρουσις ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν κυριωτέρων Ἀρχῶν τῆς νήσου, ἐπῆλθε καὶ ἡ δυσαρέσκεια τῆς πλειονότητος τῶν πολιτῶν ἕνεκα τῆς ἀπᾳδούσης τῷ προσωρινῷ Συντάγματι ἐκλογῆς τῶν κυβερνώντων, ἐκλεχθέντων παρὰ τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ μείζονος Συμβουλίου (conclave) ἐν ᾧ ῥητῶς τὸ αὐτὸ Σύνταγμα διέταττεν ὅτι· «Ἵνα σχη«ματισθῶσιν ἥ τε κυβέρνησις καὶ τὰ Δικαστήρια ὀφεί«λουσι νὰ συνέλθωσι τὰ Γενικὰ Συμβούλια ἐν ἑκά«στη νήσῳ συγκείμενα παρ' ἑνὸς ἐξ ἑκάστης οἰκογε«νείας, ὑπερβάντος τὸ 24.ον ἔτος τῆς ἡλικίας.»

Συγχρόνως καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Λιβαθοῦς προσήγαγον ἀναφορὰν πρὸς τὴν Γερουσίαν, αἰτοῦντες τὴν συνέλευσιν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ ἐπὶ Ἑνετοκρατίας ἐπικρατῆσαν σύστημα, ἀπαίτησιν ἣν συνεμερίζοντο τὰ μέλη τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας καὶ πάντες οἱ ἀντίπαλοι τῶν μελῶν τῆς κυβερνήσεως, ἥτις διὰ παντοίων μέσων παρεκώλυε τὴν σύνοδον τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, δικαιολογοῦσα τοῦτο, ὅτι δῆθεν, δὲν εἶχεν εἰσέτι σχηματισθῇ ὁ κατάλογος τῶν μελλόντων ν' ἀπαρτίσωσιν αὐτὸ μελῶν, ἐκ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἄλλων τάξεων, καθὼς ὥριζε τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος. «Τὰ ἤδη

Digitized by Google

«σχηματισθέντα Συμβούλια ὀφείλουσι ταχέως νὰ προσ-«λάβωσι τὴν δευτέραν τάξιν, ὡς ἐπράχθη ἐν Ζακύνθῳ, «εἰς ἣν ἐννοεῖται ὅτι ἀνήκουσι πᾶσαι αἱ χριστιανικαὶ «οἰκογένειαι, αἵτινες ζῶσιν ἀξιοπρεπῶς, ἔχουσι δὲ ἐτή-«σιον εἰσόδημα τοὐλάχιστον φλωρίων 100 (1300 δρ.) «ἐν Κερκύρᾳ, 60 (780 δρ.) ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ Λευ-«κάδι, 40 (520 δρ.) ἐν Κυθήροις καὶ Παξοῖς καὶ 30 «(390) ἐν Ἰθάκῃ.„ Ἀλλ ἡ δικαιολόγησις αὕτη οὐ-δόλως ἴσχυε, διότι οἱ Ναύαρχοι Οὐσακὼφ καὶ Κατίρ-βέης εἶχον διορίσῃ ἐπιτροπήν τινα πρὸς σχηματισμὸν τοῦ καταλόγου τῶν προσώπων ἀνηκόντων εἰς τὰς οἰ-κογενείας, αἵτινες ἐπὶ Ἑνετοκρατίας ἐδικαιοῦντο ν' ἀ-παρτίζωσι τὸ Συμβούλιον τῆς νήσου, εἰς ἀντικατάστα-σιν τοῦ ὑπὸ τῶν Δημοκρατικῶν Γάλλων ἐμπρησθέν-τος, ἐργασίαν ἣν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκείνη ἐπεράτωσε τῇ 8 Ἰουνίου 1799. Ἀλλ' ὁ κατάλογος οὗτος, ἀντέκει-το εἰς τὰ συμφέροντα τῶν μελῶν τῆς κυβερνήσεως, διότι ἦτο ἀρκούντως ἐκτεταμένος, ἀπηρτίζετο δὲ ἐξ 7210 προσώπων, ἐξ ὧν 556 ἀνῆκον εἰς τὸ Ἀργο-στόλιον 825 εἰς τὸ Ληξούριον, 439 εἰς τὸ Φρούριον καὶ 5390 εἰς ἅπαντα τὰ χωρία τῆς νήσου καὶ ἀφ' οὗ συνήρχοντο οἱ παρὰ τοῦ «Κανόνος» καλούμενοι ὤφει-λον νὰ προσλάβωσι καὶ τοὺς κατέχοντας τὰ παρὰ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ οὕτω μεθ' ὅλους τοὺς πε-ριορισμοὺς τοῦ κανόνος ἤθελεν εἰσέτι αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχόντων δικαίωμα νὰ ἐκλέγωσι τὰς Ἀρχάς, καὶ ἤ-θελε βλάψῃ ἔτι μᾶλλον τοὺς κατέχοντας τὴν ἐξουσίαν.

Digitized by Google

Ἡ σύγκρουσις αὕτη τῶν Ἀρχῶν ἐκορυφώθη κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου, ἔκτοτε καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ὀπαδῶν τῶν δύο κομμάτων ἐξήφθη καὶ διεδίδετο ἤδη παρὰ τοῦ πολυπληθεστέρου κόμματος, τοῦ τῶν ἀντιπάλων τῶν κυβερνώντων, ὅτι ἔμελλε ν' ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ἡ Ἀρχὴ διὰ τῆς βίας. Ἀλλ' οἱ κυβερνῶντες ἐκώφευον εἰς τὰς ἀπειλὰς ταύτας, νομίζοντες ὅτι οὐδέποτε ἤθελον ἐπιχειρήση τοιαύτην τολμηρὰν πρᾶξιν, διότι καὶ οὗτοι πολλοὺς εἶχον ἐν τῇ πόλει καὶ ἐξοχῇ ὀπαδοὺς καὶ ἀρκοῦσαν στρατιωτικὴν δύναμιν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῶν. Προσέτι πρὸς ἐνίσχυσιν ᾐτήσαντο παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρήσῃ αὐτοῖς πληρεξουσιότητα, ἵνα διὰ παντὸς μέσου ἐμποδίσωσι τὴν ἐπικειμένην στάσιν καὶ ἡ Γερουσία ἐνέδωκεν ἐκδοῦσα τὸ ἀπὸ 28 Ἰουλίου θέσπισμα, ὅπερ προὐκάλεσαν καὶ αἱ ἐκθέσεις τοῦ ἐκεῖ διαμένοντος καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας ἀποσταλέντος, ἵνα πληροφορήσῃ αὐτὴν περὶ τῶν ἐκεῖ συμβαινόντων, ταγματάρχου τοῦ Ῥωσσικοῦ στρατοῦ Ἱππότου Ἀνδρέου Δάνδρια, ἐπανελθόντος εἰς Κέρκυραν τῇ 10 Αὐγούστου.

Συνεῖδον ἐν τούτοις οἱ κυβερνῶντες τὸν κίνδυνον, ὃν διέτρεχεν ἡ νῆσος καὶ βουλόμενοι νὰ ἱκανοποιήσωσι τὴν κοινὴν γνώμην, ἐξέδωκαν προκήρυξιν, δι' ἧς προσεκάλουν νὰ συνέλθῃ τὸ Γενικὸν Συμβούλιον τῆς νήσου καὶ προσδιώριζον ἐν ταὐτῷ νὰ συνεδριάσῃ τῇ 13ῃ Αὐγούστου 1800 ἡ ἐπιτροπή, ἥτις ἔμελλε νὰ συντάξῃ τὸν κανονισμὸν (Regola) τούτου. Ἐνόμισαν ὡσαύτως συμφέρον νὰ καλέσωσι τοὺς ἀρ-

Digitized by Google

χηγοὺς τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ πλείστους ἐκ τῶν ὀπαδῶν αὐτῶν καὶ παροτρύνωσι νὰ τηρήσωσι τὴν δημοσίαν τάξιν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν μέτρων τούτων, οὗτοι δὲ ὑπεσχέθησαν ὅτι οὐδὲν ἀπευκταῖον συμβήσεται ἐκ μέρους αὐτῶν, ἢ ἕνεκα τῆς συσσωρεύσεως τοσούτου πλήθους ἐν τῇ πόλει ἢ ἕνεκα τῶν διενέξεων, αἵτινες ἤθελον ἀναφυῆ ἐκ τῶν συζητήσεων τοῦ Συμβουλίου. Ἀλλ' ἠπατήθησαν οἱ κυβερνῶντες διότι οἱ ἀντιπολιτευόμενοι εἰργάσθησαν ἐν κρυπτῷ καὶ διέφθειρον τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ στρατοῦ καὶ ἐνεψύχωσαν τοὺς ὀπαδοὺς αὐτῶν ἐπαγγείλαντες θέσεις καὶ κέρδη, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς πάντας τοὺς φαύλους τῶν πόλεων καὶ ἐξοχῆς ὅτι θέλουσιν ἐπιτρέψῃ τὴν λεηλασίαν καὶ ἁρπαγὴν τῆς περιουσίας τῶν πλουσίων ἀντιπάλων, ἀφ' οὗ καταλάβωσιν οὗτοι τὴν Ἀρχήν.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων τούτων τὴν πρωΐαν τῆς 12 Αὐγούστου 1800 εἰσῆλθεν ἐν Ἀργοστολίῳ πλῆθος χωρικῶν ὡπλισμένων ἐκ τοῦ τμήματος τῆς Ὁμαλᾶς καὶ τοῦ τῆς Λιβαθοῦς καὶ διέμεινον ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν ἀντιπολιτευομένων, αἰφνηδίως δὲ ἐξέρχονται καὶ ἑνοῦνται μετὰ τοῦ διαφθαρέντος στρατοῦ, κυριεύουσι τὴν πόλιν καὶ εἰσέρχονται εἰς τὰς οἰκίας τῶν κυβερνώντων. Τὴν ἀκόλουθον 13.ην ἐλεηλάτησαν αὐτάς, ἃς μετὰ ταῦτα κατέστρεψαν, ἠλευθέρωσαν πάντας τοὺς καταδίκους καὶ κρατουμένους, εἰσέβαλον εἰς τὸ δημόσιον Μέγαρον, εἰς τὰ ἀρχεῖα, καὶ εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα, ἅτινα ἀφ' οὗ ἐλεηλάτησαν, κατέστρεψαν πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς σωζόμενα ἔγγραφα.

Digitized by Google

Τὰ μέλη τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς διεσκορπίσθησαν καὶ οἱ μὲν Ἰωάννης Χοΐδᾶς καὶ Εὐστάθιος Μεταξᾶς, οἱ μᾶλλον καταδιωκόμενοι, οἵτινες ἐν τῇ στάσει ἀπώλεσαν πᾶσαν τὴν κινητὴν αὐτῶν περιουσίαν, σφετερισθέντων τῶν στασιαστῶν καὶ τὴν ἀκίνητον, ἐ̓λέγησεν, ἵνα σώσωσι τὴν ζωὴν αὐτῶν ν' ἀποχωρήσωσι τῆς νήσου καὶ καταφύγωσιν εἰς Ζάκυνθον, οἱ ἕτεροι δὲ ἐκρύβησαν. Ἀνέλαβε δὲ τὴν ἐξουσίαν ἡ Ὑψηλὴ Ἀστυνομία, ἥτις συνεκάλεσε τὸ Γενικὸν Συμβούλιον πρὸς ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς κυβερνήσεως καὶ συνελθὸν τῇ 29.η Αὐγούστου τὸ σῶμα ἐκεῖνο, τὸ κληθὲν Γενικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἐξ 134 ἐνόπλων, ἐκ τῶν ἀστῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν φατρίαν τῶν στασιαστῶν καὶ ἐκ τῶν εἰσβαλόντων χωρικῶν, ἐχόντων ὅμως τὸ δικαίωμα ν'ἀπαρτίζωσι τὸ Γενικὸν Συμβούλιον, ἐξέλεξε τοὺς Στέφανον Φωκᾶν Παύλου, Σάββαν Ἄνινον Ἰωάννου, Ἀνδρέαν Πανᾶν Καπιτσῆν(1), Πέτρον Βαλσαμάκην Παύλου, ἐξ Ἀργοστολίου, Σταματέλον Πετρίτσην καὶ Ἰωάννην Μηνιάτην, ἐκ Ληξουρίου, γραμματεὺς δὲ διωρίσθη ὁ Μαρῖνος Μεταξᾶς Λισσαῖος.

Ἕν τῶν κυριωτέρων αἰτίων τῆς στάσεως ὑπῆρξεν ὅτι τὰ μέλη τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ καὶ ἡ ὑπαλληλία, ἐξελέχθησαν παρὰ τοῦ σωματείου τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὸ Γενικὸν Συμβού-

(1) Οὗτος οὐδὲν μέρος ἔλαβεν εἰς τὴν στάσιν, διότι ἀφίκετο ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ μετὰ τὴν 13.ην Αὐγούστου.

Digitized by Google

λιον (Conclave), ἐν ᾧ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀρχῶν ἀνῆκε τῷ Γενικῷ Συμβουλίῳ καὶ ὡς ἐκ τούτου πλεῖστα παράπονα ἠγέρθησαν καὶ παρὰ φιλησύχων πολιτῶν, διότι ἐν τῇ παρανόμῳ ἐκείνῃ ἐκλογῇ παρεβιάζετο τὸ διέπον προσωρινὸν Σύνταγμα· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν στάσιν καὶ τὴν νίκην, οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ὑπέπεσαν εἰς τὴν αὐτὴν παρανομίαν δίδοντες οὕτω δικαίωμα εἰς τὸ νικηθὲν κόμμα νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ παράπονα τῶν νικητῶν πρὸ τῆς νίκης, διότι τὸ φατριαστικὸν ἐκεῖνο σῶμα, συνῆλθε παρανόμως ὡς μὴ κληθὲν παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς τῆς ὑπὸ τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος προσδιωρισμένης, ἀλλὰ παρὰ τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας, ἥτις οὐδόλως ἐδικαιοῦτο νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ παραβιάσῃ οὕτω τὸν θεμελιώδη νόμον προεδρεύουσα τοῦ Συμβουλίου ἐκείνου ἵνα καταστῇ νόμιμον ὤφειλε ν' ἀπαρτίζηται ἐκ τῶν τεσσάρων πέμπτων τῶν δικαιουμένων νὰ παρακάθηνται καὶ μεθ' ὅσους περιορισμοὺς διέταττεν ὁ „Κανὼν„, ὡς πρὸς τἀποστελλόμενα μέλη τῶν διαφόρων οἰκογενειῶν, ὁ ἀριθμὸς ὤφειλε νὰ ὑπερτερήσῃ τὰ 134 συνεδριάσαντα μέλη, αἴτια δι' ἃ τὰ τμήματα τῆς Ἐρίσου, Πυλάρου καὶ Σάμου δὲν ἀνεγνώρισαν αὐτὸ καὶ ἐβούλοντο οἱ προύχοντες τῶν τμημάτων τούτων νὰ ἐκλέξωσιν ἰδίαν κυβέρνησιν.

Τῇ 30 Αὐγούστου τὸ Γενικὸν ἐκεῖνο Συμβούλιον ἐξέλεξε καὶ τὰ τρία μέλη τῆς Γερουσίας, ἅτινα ἐδικαιοῦτο ἡ Κεφαλληνία ν' ἀποστέλλῃ εἰς Κέρκυραν πρὸς καταρτισμὸν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ τὴν

Digitized by Google

πλειονοψηφίαν τῶν 134 ἔλαβον οἱ Δ.ρ Δημήτριος Κεφαλᾶς ἐκ Ληξουρίου, Δ.ρ Μαρῖνος Ἰγγλέσης ἐκ τοῦ φρουρίου καὶ κόμης Ἀνδρέας Μεταξᾶς ἐξ Ἀργοστολίου, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Γερουσιαστῶν καὶ ἀντιφρονούντων τοῖς κατασχοῦσι τὴν Ἀρχήν, Δημητρίου Πηνιατόρου, Γερασίμου Καμπίτση καὶ τοῦ διακεκριμένου ἰατροῦ Φραγγίσκου Τσουλάτη.

Ἡ Γερουσία ἐν ταῖς δειναῖς ἐκείναις περιστάσεσιν, ἵνα μὴ ἔτι μᾶλλον δεινωθῇ ἡ κατάστασις τῆς ἀτυχοῦς ἐκείνης νήσου, ἐδέησε ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν προσωρινὴν τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας κυβέρνησιν, διὰ τοῦ ἐπισήμου αὐτῆς τῆς 24 Αὐγούστου καὶ τὴν μετὰ ταῦτα ἐκλεχθεῖσαν παρὰ τοῦ παρανόμου ἐκείνου Συμβουλίου δι' ἑτέρου ἐπισήμου τῆς 29 Σεπτεμβρίου, ἀναγγέλλουσα συγχρόνως τῇ ἐκλεχθείσῃ κυβερνητικῇ ἐπιτροπῇ καὶ τῇ Ὑψηλῇ Ἀστυνομίᾳ ὅτι διώρισε Πληρεξούσιον αὐτῆς τὸν κόμητα Κωνσταντῖνον Χωραφᾶν, ἵνα συνεννοῆται μετὰ τῶν φιλησύχων καὶ ἀγαθῶν πολιτῶν καὶ μετὰ τῶν νομίμως "ἐκλεχθέντων προσώπων παρὰ νομίμου σωματείου„ · ἐν ταὐτῷ δὲ διέταξε νὰ μεταβῇ ἐν Κεφαλληνίᾳ ὁ Συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ τοῦ Ῥωσσικοῦ στρατοῦ Κάρολος Σχραῖτερφὲλδ (Schreiterfeld) μετ' ἀποσπάσματος στρατιωτῶν καὶ 36 πυροβολητῶν.

Ὁ Χωραφᾶς ἀφ' οὗ διεξεπεραίωσε μετὰ τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς πάντα τάφδρῶντα εἰς τὴν ἀφικομένην φρουράν, παρῃτήθη διὰ τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀναφορᾶς αὐτοῦ τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1800.

Digitized by Google

Ὁ Συνταγματάρχης Σχραϊτερφέλδ φθάσας ἐν Κεφαλληνίᾳ ἀπήτει παρὰ τῶν μελῶν τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ἀρχηγίαν τῆς νήσου, ὡς κατέχων ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου Ἀνδρέου Ῥικιαρδοπούλου Στεκούλη, ἀναλαβόντος αὐτὴν μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς προκατόχου κυβερνήσεως, ἀλλ' ἡ κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἠρνήθη τοῦτο προφασιζομένη, ὅτι ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ ταραχὰς εἰς τὸν ἐγχώριον στρατόν, ὃν αὐτὸς διώκει καὶ διότι ἐν τῇ νήσῳ γίνονται κατ' αὐτῆς «ἀδελφοποιήσεις», καὶ ἑπομένως δὲν ἐπεθύμει νὰ τεθῇ αὕτη «μεταξὺ δύο πυρῶν». Καὶ ἐπειδὴ προέκειτο περὶ δημοσίου ἀσφαλείας ὁ Συνταγματάρχης ἐνέδωκεν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὁ Ῥικιαρδόπουλος νὰ διατηρήσῃ τὴν Ἀρχηγίαν ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι, ὁ ἐγχώριος δὲ στρατὸς νὰ ὑπόκηται «καθ' ὅλα» εἰς τὸν Συνταγματάρχην Σχραϊτερφέλδ. Ἀφ' οὗ συνεβιβάσθησαν οὕτω, ἡ κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ συνέστησεν αὐτῷ νὰ ἐπαγρυπνήσῃ τὰς "ἀδελφοποιήσεις" εἰς ἃς αὕτη ἀπέδιδε μεγάλην βαρύτητα, διότι οἱ ὀπαδοὶ τῆς πεσούσης κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς μὴ δυνάμενοι νὰ ῥᾳδιουργῶσιν ἢ ἀντιπράττωσι φανερῶς συνώμνυον κρυφίως κατὰ τῆς διοικούσης, ἥτις ἠγνόει τὰς διαστάσεις τῆς συνωμοσίας καὶ ἀπήτει τὴν διακώλυσιν τῶν «ἀδελφοποιήσεων». Ἠδυνήθη τότε ὁ Συνταγματάρχης Σχραϊτερφέλδ νὰ συλλάβῃ ἱερομόναχόν τινα, ὅστις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, «ἠδελφοποίει» μεθ' ὅρκου ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου· κατ' ἀρχὰς ὁ ἱερομόναχος ἠρνήθη νὰ ὁμολογήσῃ ποίους καὶ πό-

Digitized by Google

πλειονοψηφίαν τῶν 134 ἔλαβον οἱ Δ.ρ Δημήτριος Κεφαλᾶς ἐκ Ληξουρίου, Δ.ρ Μαρῖνος Ἰγγλέσης ἐκ τοῦ φρουρίου καὶ κόμης Ἀνδρέας Μεταξᾶς ἐξ Ἀργοστολίου, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Γερουσιαστῶν καὶ ἀντιφρονούντων τοῖς κατασχοῦσι τὴν Ἀρχήν, Δημητρίου Πηνιατόρου, Γερασίμου Καμπίτση καὶ τοῦ διακεκριμένου ἰατροῦ Φραγγίσκου Τσουλάτη.

Ἡ Γερουσία ἐν ταῖς δειναῖς ἐκείναις περιστάσεσιν, ἵνα μὴ ἔτι μᾶλλον δεινωθῇ ἡ κατάστασις τῆς ἀτυχοῦς ἐκείνης νήσου, ἐδέησε ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν προσωρινὴν τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας κυβέρνησιν, διὰ τοῦ ἐπισήμου αὐτῆς τῆς 24 Αὐγούστου καὶ τὴν μετὰ ταῦτα ἐκλεχθεῖσαν παρὰ τοῦ παρανόμου ἐκείνου Συμβουλίου δι' ἑτέρου ἐπισήμου τῆς 29 Σεπτεμβρίου, ἀναγγέλλουσα συγχρόνως τῇ ἐκλεχθείσῃ κυβερνητικῇ ἐπιτροπῇ καὶ τῇ Ὑψηλῇ Ἀστυνομίᾳ ὅτι διώρισε Πληρεξούσιον αὐτῆς τὸν κόμητα Κωνσταντῖνον Χωραφᾶν, ἵνα συνεννοῆται μετὰ τῶν φιλησύχων καὶ ἀγαθῶν πολιτῶν καὶ μετὰ τῶν νομίμως "ἐκλεχθέντων προσώπων παρὰ νομίμου σωματείου"· ἐν ταὐτῷ δὲ διέταξε νὰ μεταβῇ ἐν Κεφαλληνίᾳ ὁ Συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ τοῦ Ῥωσσικοῦ στρατοῦ Κάρολος Σχραΐτερφὲλδ (Schreiterfeld) μετ' ἀποσπάσματος στρατιωτῶν καὶ 36 πυροβολητῶν.

Ὁ Χωραφᾶς ἀφ' οὗ διεξεπεραίωσε μετὰ τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς πάντα τάφρῶντα εἰς τὴν ἀφικομένην φρουράν, παρῃτήθη διὰ τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀναφορᾶς αὐτοῦ τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1800.

Digitized by Google

Ὁ Συνταγματάρχης Σχραϊτερφὲλδ φθάσας ἐν Κεφαλληνίᾳ ἀπήτει παρὰ τῶν μελῶν τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ἀρχηγίαν τῆς νήσου, ὡς κατέχων ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου Ἀνδρέου Ῥικιαρδοπούλου Στεκούλη, ἀναλαβόντος αὐτὴν μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς προκατόχου κυβερνήσεως, ἀλλ' ἡ κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἠρνήθη τοῦτο προφασιζομένη, ὅτι ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ ταραχὰς εἰς τὸν ἐγχώριον στρατόν, ὃν αὐτὸς διώκει καὶ διότι ἐν τῇ νήσῳ γίνονται κατ' αὐτῆς «ἀδελφοποιήσεις», καὶ ἑπομένως δὲν ἐπεθύμει νὰ τεθῇ αὕτη «μεταξὺ δύο πυρῶν». Καὶ ἐπειδὴ προέκειτο περὶ δημοσίου ἀσφαλείας ὁ Συνταγματάρχης ἐνέδωκεν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὁ Ῥικιαρδόπουλος νὰ διατηρήσῃ τὴν Ἀρχηγίαν ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι, ὁ ἐγχώριος δὲ στρατὸς νὰ ὑπόκηται «καθ' ὅλα» εἰς τὸν Συνταγματάρχην Σχραϊτερφέλδ. Ἀφ' οὗ συνεβιβάσθησαν οὕτω, ἡ κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ συνέστησεν αὐτῷ νὰ ἐπαγρυπνήσῃ τὰς "ἀδελφοποιήσεις„ εἰς ἃς αὕτη ἀπέδιδε μεγάλην βαρύτητα, διότι οἱ ὀπαδοὶ τῆς πεσούσης κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς μὴ δυνάμενοι νὰ ῥᾳδιουργῶσιν ἢ ἀντιπράττωσι φανερῶς συνώμνυον κρυφίως κατὰ τῆς διοικούσης, ἥτις ἠγνόει τὰς διαστάσεις τῆς συνομωσίας καὶ ἀπῄτει τὴν διακώλυσιν τῶν «ἀδελφοποιήσεων». Ἠδυνήθη τότε ὁ Συνταγματάρχης Σχραϊτερφὲλδ νὰ συλλάβῃ ἱερομόναχόν τινα, ὅστις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, «ἠδελφοποίει» μεθ' ὅρκου ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου· κατ' ἀρχὰς ὁ ἱερομόναχος ἠρνήθη νὰ ὁμολογήσῃ ποίους καὶ πό-

Digitized by Google

σους «ἠδελφοποίησεν» ἀλλὰ κατόπιν διὰ τῶν «ἠπίων» ἢ διὰ τῶν «ἀπειλητικῶν ἐρωτήσεων», ἀπήντησαν ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνήρχετο «εἰς ὅσους ἠδύνατο νὰ χωρήσῃ τὸ ἥμισυ τῆς Ἐκκλησίας», ἀλλ ὅτι, «δὲν ἐγνώριζεν ἐξ αὐτῶν εἰμὴ μόνον πέντε ἄτομα» ἀνήκοντα εἰς τὴν τάξιν τοῦ λαοῦ καὶ ἅτινα ὠνόμασεν, ὡς πρὸς τοὺς εὐγενεῖς κατὰ τῶν ὁποίων ἡ κυβέρνησις εἶχεν ὑπονοίας, οὐδένα ὠνόμασε, «δι' ὅσα μέσα μετεχειρίσθη πρὸς ἐπίτευξιν τούτου.» Τότε ἀπέλυσε τὸν ἱερομόναχον καὶ συνέλαβε τὰ πέντε παρ'αὐτοῦ ὀνομασθέντα πρόσωπα, ἅτινα ἦσαν ἀσήμαντα ἤλπιζεν ὅμως νὰ μάθῃ παρ'αὐτῶν τοὺς εὐγενεῖς συνομώτας, ἀλλ' ἀπέτυχεν. Ἡ ὑψηλὴ Ἀστυνομία, ἐν τοσούτῳ, ἀνεκάλυψεν ὅτι ἡ συνομωσία αὕτη ἀποδοτέα εἰς τὸν Εὐστάθιον Μεταξᾶν, ἀπόντα τῆς νήσου καὶ πέμψαντα λογίαν τινὰ ἵνα «ἀδελφοποιήσῃ» τοὺς συνομώτας, ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ κυβερνητικὴ ἐπιτροπὴ ἐφοβεῖτο τὴν δυσαρέσκειαν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἀπιστίαν τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ, δι' ὃ ἀπήτει, παρὰ τοῦ Συνταγματάρχου, ὑπηρεσίας, ἃς δὲν ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ ἕνεκα τῆς μετρίας δυνάμεως, ἣν διέθετε καὶ ὡς ἐκ τούτου ἠναγκάσθη νὰ αἰτήσῃ παρὰ τοῦ Προέδρου ἐπικουρίαν τινά, ἵνα δυνηθῇ νὰ διατηρήσῃ τὴν τάξιν ἐν τῇ νήσῳ, ἥτις οὐδέποτε ἐντελῶς ἐπαγιώθη, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Εὐστάθιος Μεταξᾶς ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ μέλη τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐραδιούργουν εἰ καὶ οἱ ἀγαθοὶ πολῖται, ἐξαιρουμένων τῶν τμημάτων τῆς Ὁμαλᾶς καὶ Λιβαθοῦς, ἐμίσουν καὶ

Digitized by Google

τὸν μὲν καὶ τοὺς δέ. Ὁ Συνταγματάρχης Σχραϊτερφὲλδ, διετήρησε τὴν τάξιν καθ' ὅσον ἦτο ἐφικτὸν εἰς τὸ Ἡφαίστειον ἐκεῖνο, μέχρις ὅτου ἐκλήθη παρὰ τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ ἐν Ζακύνθῳ φρουρῶν μετὰ τοῦ συντάγματος αὐτοῦ συνταγματάρχης Νικόλαος Πιέρρης(1) ὅστις μεταβὰς εἰς Κεφαλληνίαν κατὰ τὰ μέ-

(1) Ἀνῆκεν οὗτος εἰς ἀρχαίαν Κερκυραϊκὴν οἰκογένειαν εὐπατριδῶν. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἰάκωβος εἶχεν ἀποκατασταθῇ ἐν Νεαπόλει, διότι διετέλει Συνταγματάρχης ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Βασιλείου ἐκείνου, καθὼς ἐπίσης βαθμοφόροι ἦσαν καὶ πάντες οἱ υἱοί του. Ὅτε ἐπανεστάτησεν ἡ Νεάπολις καὶ ὁ Βασιλεὺς σὺν τῇ Βασιλικῇ οἰκογενείᾳ καὶ οἱ πρέσβεις, κατέφυγον ἐν Πανόρμῳ τῆς Σικελίας καὶ ἱδρύθη ἡ Παρθενόπεια Δημοκρατία (23 Ἰανουαρίου 1799), ἡ οἰκογένεια αὕτη ἐπανῆλθεν ἐν τῇ πατρίδι αὐτῆς. Ὁ Νικόλαος τότε ᾔτησε παρὰ τῆς προσωρινῆς Γερουσίας νὰ προβιβάσῃ αὐτὸν εἰς τὸν βαθμὸν ταγματάρχου, ἄνευ ἀντιμισθίας καὶ ὑπέσχετο νὰ προγυμνάσῃ τὸ τότε ἐν Κερκύρᾳ ὀργανιζόμενον σύνταγμα τῶν ἐπιλέκτων τὸ κληθὲν «Ὁμοσπονδιακαὶ νῆσοι», ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Αὐγουστῖνον Βαρούχαν. Ἡ δὲ Γερουσία παρεδέξατο τὴν αἴτησιν ταύτην καὶ ἐξέδοτο τὸ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1799 θέσπισμα. Ἔκτοτε ἡ φήμη ἤρχισε ν' ἀποδίδῃ αὐτῷ πράξεις τινὰς ἀσυμβιβάστους μετὰ τοῦ στρατιωτικοῦ χαρακτῆρος, πραχθείσας ὅτε ὑπηρέτει τὸν Βασιλέα τῆς Νεαπόλεως. Αἱ διαδόσεις αὗται ὑπεχρέωσαν τὴν Γερουσίαν νὰ προσκαλέσῃ αὐτὸν πρὸς διάψευσιν ἐκείνων. Ὑπερησπίσθη οὗτος καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἐν Νεαπόλει πρεσβευτοῦ τῆς Ῥωσσίας, ὅστις μετ' οὐ πολὺ ἀπηύθυνε τῷ Προέδρῳ τῆς Γερουσίας Θεοτόκη τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν.

Eccellenza

In contemplazione delle persone ai di cui cenni

Digitized by Google

σα Φεβρουαρίου 1801 ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τῆς νήσου. Ταῦτα ἐπεκύρωσεν ὁ Ἡγεμὼν δι' ἐπισήμου πρὸς τὴν κυβερνητικὴν ἐπιτροπὴν τῆς 2 Μαρτίου 1801 καὶ δι' ἑτέρου τῆς αὐτῆς ἡμέρας πρὸς τὸν συνταγματάρχην Πιέρρην.

Ταῦτα συνέβησαν ἐν Ἀργοστολίῳ, ἐν δὲ τῷ Ληξουρίῳ ὁ ἀναβρασμὸς ὑπῆρχε ζωηρότερος, διότι προσετίθετο εἰς τὰ κοινὰ ἐν ὅλῃ τῇ νήσῳ παράπονα καὶ ἡ ζηλοτυπία τῶν κατοίκων τοῦ Ληξουρίου πρὸς τοὺς τοῦ Ἀργοστολίου, οἵτινες κατεφέροντο κατὰ τοῦ Ληξουρίου ἕνεκα τῆς ἐν αὐτῷ ἱδρύσεως τοῦ τε ὑγειονομείου καὶ τῶν δικαστηρίων, ἀντικείμενον ὅπερ ἐπὶ πολὺ ὑπῆρξεν ἡ πέτρα σκανδάλου μεταξὺ τῶν δύο πόλεων, διότι οἱ τοῦ Ἀργοστολίου διὰ παντὸς μέσου παρεκώλυον τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἰδόντες οἱ τοῦ Ληξουρίου ὅτι

---

mi fo un pregio di ubbidire, mi prendo la libertà d' incomodare V. E. a favore del Sig.r D. Nicolò Pieri, sopra di cui la calunnia costì ha fatto nascere dei sospetti. Posso asserire che dietro un esatto informò, ho trovato che il prelodato Sig.r D. Nicolò è immune d' ogni macchia che potesse autorizzare qualunque sospetto che vi fosse sparso sulla sua condotta nel servizio di S. M. Siciliana. Con che passo a rassegnarmi con ogni maggior stima ed ossequio.

Palermo 10 Marzo 1800.

Di V. E.

Dev.° obb° servitore
D' Italinski

Digitized by Google

ἐκεῖνοι οὐδέποτε ἤθελον ἐκτελέση, καθ' ὃ ἀπέστελοῦντες τὴν τοπικὴν κυβέρνησιν, τὸ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1799 θέσπισμα τῆς Γερουσίας, (1) ἐξέλεξάν ἐπιτρό-

---

Ἡ διαγωγή, ἡ ἀνδρία καὶ ἡ παιδεία τοῦ μετὰ ταῦτα συνταγματάρχου Πιέρρη διέψευσαν τὰς συκοφαντίας ἐκείνας.

Ἔλαβε μέρος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν καὶ ὑπηρέτησεν εἰς τὸν ἐθνικὸν στρατόν. Τεθεὶς εἰς ἀποστρατείαν ἐπανῆλθεν εἰς Κέρκυραν, ὅπου ἐν βαθεῖ γήρατι ἀπεβίωσε Συνταγματάρχης ἐν ἀποστρατείᾳ.

Ἐν τῷ συγγράμματι "Νομίσματα καὶ Μετάλλια τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας„, ὑπὸ Παύλου Λάμπρου, Ἀθήνησιν ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν ἀδελφῶν Περρῆ 1884, τῷ περιέχοντι πλείστας ἀνακριβείας εὕρηται ἐν σελ. 10 καὶ ἡ ἀκόλουθος.«Πρὸς «καθησύχασιν δὲ τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐμφυλίου πολέμου ὁ «πρόεδρος Σ. Θεοτόκης ἀπέστειλεν ἐκ Κερκύρας ἓν σύνταγμα «στρατιωτῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συνταγματάρχου Νικο«λάου Πιέρρη, ὅστις μετὰ πεισματώδη ἀψιμαχίαν γενομένην «τῇ 3 Ἰουνίου κατενίκησε τοὺς στασιαστὰς καὶ ἀπεκατέστησε «τὴν τάξιν».

(1) Τὸ θέσπισμα τοῦτο φέρει τὰς ἀκολούθους σκέψεις.«Ἡ «πόλις τοῦ Ληξουρίου κατοικεῖται ὑπὸ 6000 κατοίκων ἐν αὐτῇ «διαμένουσι πλεῖσται οἰκογένειαι εὐγενῶν κλεΐζεται ὑπὸ εὐφυῶν «ἀνδρῶν, περιέχει τεχνίτας καὶ ἐπιτηδευματίας,τὸ ἐμπόριον αὐτῆς «διατελεῖ ἐν ἀνθηρᾷ καταστάσει κειμένη ἐν τερπνῇ φυσικῇ θέ«σει διακρίνεται διὰ τὴν εὐπρέπειαν τῶν οἰκιῶν καὶ καλλονὴν «τῶν αὐτῆς Λεωφόρων. Αἱ ἡδεῖς καὶ εὔφοροι αὐτῆς ἐξοχαὶ Ἀ«νωγῆς, Κατωγῆς καὶ Θηνέας σχηματίζουσι μετὰ τῆς πόλεως «πληθυσμὸν 20.000 κατοίκων . . . , Ὡς ἐκ τούτων ὑποχρε«οῦνται οἱ κάτοικοι νὰ ἐπαιτῶσι τὴν δικαιοσύνην ἐν τῇ πόλει «τοῦ Ἀργοστολίου ἧττον κατῳκημένῃ τῆς αὐτῶν,ἀπεχούσῃ ἐξ

Digitized by Google

πους αὐτῶν τοὺς Δημήτριον Κεφαλᾶν καὶ Γρηγόριον Τυπάλδον, ἵνα παρασταθῶσιν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας. μετ ἀ- βάντες δὲ εἰς Κέρκυραν προσήγαγον τὴν 28 Ιουνίου 1800 ἀναφορὰν, δι'ἧς ἐζήτουν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ θεσπίσματ-

---

«μίλια διὰ θαλάσσης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστ ον τρικυμιώδους, ἀφ'οὗ «πρότερον διέλθωσι πλεῖστα ἕτερα μιλια διὰ ξηρᾶς,ἵνα φθάσω- «σιν εἰς τὸν λιμένα καὶ ἐν τῇ ἀφίξει αὐτῶν εἰς 'Αργοστόλιον «εὑρίσκουσι μὲν δικαστήρια ἀλλ' οὐχὶ δὲ καὶ στέγην καὶ ἄ- «συλον, ἀναγκαζόμενοι νὰ διαμένωσιν ἐν ὑπαίθρῳ καὶ διανυκτε- «ρεύωσιν ὑπὸ τὰς στοὰς . . . . οὐδεμίαν βαρύτητα δύναν- «ται νὰ ἔχωσιν αἱ σκέψεις τῶν κατοίκων τοῦ 'Αργοστο- «λίου ὅτι, δῆθεν, ἐκ τῆς συστάσεως τοῦ ὑγειονομείου καὶ «τῶν δικαστηρίων ἐν Ληξουρίῳ παραβλάπτονται τὰ κεκτη- «μένα δικαιώματα αὐτῶν καὶ ἡ ἑνότης τῆς τοπικῆς τῆς «νήσου κυβερνήσεως, διότι προκειμένου περὶ τῆς εὐημερίας λαοῦ «τινος,» οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ δικαιώματα κατ' αὐτῆς, «προτάσσων ὅτι ἐπειδὴ κέκτηται ταῦτα πρὸ αἰώνων,ἐπῆλθεν ἤδη «ἡ παραγραφή· καὶ διότι πᾶν κοινωνικὸν σῶμα δικαιοῦται νὰ «συστήσῃ 'Αρχὰς, ἵνα διευθύνωσι καὶ προστατεύσωσι τοῦτο καὶ «ὅταν δύναται νὰ ἔχῃ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ ταύτας, ἀποβαίνει «ἄδικος ἡ ὑποχρέωσις ν' ἀναζητῇ μακράν. "Οθεν ἡ Γερουσία «διὰ τῶν παραχωρηθεισῶν αὐτῇ παρὰ τοῦ 29.ου ἄρθρου τοῦ «Προσωρινοῦ Συντάγματος, ἐξουσιῶν, διατάττει. Α.' 'Εν Ληξου- «ρίῳ ἐγκαθίστανται τρεῖς πολιτικοὶ Πρωτοδίκαι ἔχοντες δικαιοδο- «σίαν ἐπὶ τοῦ Ληξουρίου, 'Ανωγῆς, Κατωγῆς καὶ Θηνέας ἐκλε- «χθησόμενοι παρὰ τοῦ μείζονος Συμβουλίου Κεφαλληνίας ἐτησίως. «Β.' Θέλει ἐκλέξῃ ὡσαύτως κατ'ἔτος τὸ αὐτὸ Συμβούλιον τρεῖς «Ποινικοὺς Πρωτοδίκας, οἵτινες ἐπίσης θέλουσι διαμένῃ ἐν «Ληξουρίῳ καὶ θέλουσιν ἔχῃ δικαιοδοσίαν ἐπὶ τοῦ Ληξουρίου 'Α- «νωγῆς, Κατωγῆς καὶ Θηνέας. Γ'. Θέλει ἐκλέξῃ τό αὐτὸ Συμ-

Digitized by Google

τος. Κατὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἀντέστη ὁ ἐκ Κεφαλληνίας Γερουσιαστὴς Γεράσιμος Καμπίτσης ἀνήκων εἰς τὸ κόμμα τῶν κυβερνώντων τότε ἐν Ἀργοστολίῳ καὶ φρονῶν ὅτι ἡ ἵδρυσις Ἀρχῶν ἐν Ληξουρίῳ βλάπτει τὴν ἑνότητα τῆς Ὁμοσπόνδου Πολιτείας τῆς Κεφαλληνίας καθυπέβαλε, τῇ Γερουσίᾳ ἔκθεσιν δι' ἧς ὑπεστήριζε τοὺς ἑαυτοῦ διϊσχυρισμούς. Ἀλλ' ἡ Γερουσία διὰ πλειονοψηφίας παρεδέξατο τὴν αἴτησιν τῶν κατοίκων τοῦ Ληξουρίου ἐκδοῦσα καὶ θέσπισμα διορίζον καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ἱδρυθησομένων Ἀρχῶν. (1) Τὸ θέσπισμα τοῦτο πλη-

---

«βούλιον δύο ἀναπληρωτὰς δι' ἕκαστον δικαστήριον. Δ.' Κατ'
«ἔτος τὸ αὐτὸ Συμβούλιον θέλει ἐκλέξῃ τρεῖς Προβλεπτὰς ἐπὶ
«τῆς Ὑγείας, ἐν Ληξουρίῳ οἵτινες θέλουσι σχηματίσῃ τὴν Ὑ-
«γειονομικὴν Ἀρχὴν τοῦ τόπου. Ἐν ἐκτάκτοις δὲ περι-
«στάσεσιν ἡ ὑγειονομικὴ αὕτη Ἀρχὴ θέλει ἑνωθῇ καὶ συζητῇ
«μετὰ τῆς τοῦ Ἀργοστολίου καὶ ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας θέ-
«λουσι προσκαλέσῃ τὸ ἀρχαιότερον μέλος τῆς Προεδρίας»

(1) Διωρίσθησαν διὰ τοῦ ἀνωειρημένου θεσπίσματος τῆς 6 Ἰουλίου 1800. Δικασταὶ τοῦ Πολιτικοῦ Πρωτοδικείου· οἱ Γεώργιος Τυπάλδος Ἀλφονσάτος, Σπυρίδων Κατσαΐτης Ἀμβρόσιος Ἰωάννου, Δ.ρ Φιοραβάντες Κρασᾶς· Δικασταὶ ἀναπληρωτικοί· οἱ Ἰωάννης Πυλαρινὸς Διονυσίου, Σπυρίδων Λιβαδᾶς Δημητρίου· Δικασταὶ τοῦ Ποινικοῦ Πρωτοδικείου· οἱ Κωνσταντῖνος Τυπάλδος Χαριτάτος, Δρ. Σπυρίδων Λοβέρδος Σάββα, Δ.ρ Ἰωάννης Πυλαρινὸς· Δικασταὶ ἀναπληρωτικοὶ οἱ Ἰωάννης Μηνιάτης, Δ.ρ Μιχαὴλ Τυπάλδος Μανωλάτος· Προβλεπταὶ ἐπὶ τοῦ Ὑγειονομείου· οἱ Ἰωάννης Δαλλαπόρτας, Μαρῖνος Τυπάλδος Ξυδιᾶς, Ἀνδρέας Κεφαλᾶς Θεοφίλου.

Digitized by Google

ρέστατα ἐξετελέσθη καὶ ἔκτοτε τὸ Ληξούριον ἀπέλαβε δικαστήρια καὶ ὑγειονομεῖον, προνόμια καθὼς ἐκάλουν αὐτὰ οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀργοστολίου, δικαιώματα οἱ τοῦ Ληξουρίου, ἅτινα συνετέλεσαν πρὸς αὔξησιν τοῦ ὑπάρχοντος ἀρχαίου ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν δύο πόλεων, ἐπενεγκόντος τὸν ἐμφύλιον πόλεμον. Ἀλλὰ κατόπιν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, οἱ διοικοῦντες τότε ἔχοντες τὴν πλειονοψηφίαν ἐν τῷ σωματείῳ τῷ ἀντιπροσωπεύοντι τὸ Γενικὸν Συμβούλιον (conclave) συγκείμενον ἐκ 34, ὅπερ οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τοῦ Ἀργοστολίου καὶ πάντες σχεδὸν οἱ τοῦ Ληξουρίου ἐθεώρουν παράνομον καὶ παρανόμως συνεδριάζον, ἔθεσαν ἐν αὐτῷ εἰς ψηφοφορίαν τὴν πρότασιν, «ἐὰν ἦναι «βλαβερὰ ἢ οὐ ἡ σύστασις ὑγειονομείου ἐν Ληξουρίῳ» καὶ τὸ σωματεῖον τῇ 21 Ἰουλίου 1800 ἀπεφάνθη διὰ ψήφων 30 κατὰ 4 ὅτι· «εἶναι βλαβερὸν εἰς τὸν «τόπον τὸ ὑγειονομεῖον Ληξουρίου». Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἠρέθισεν ἔτι μᾶλλον τοὺς τοῦ Ληξουρίου, οἵτινες δὲν ἀνέμενον εἰμὴ εὐκαιρίαν, ὅπως χωρισθῶσιν ἐκ τοῦ Ἀργοστολίου.

Ἀλλ' ἐν τοσούτῳ καὶ οὗτοι δὲν ἠδύναντο νὰ μὴ ἐπιδείξωσι τὴν δυσαρέσκειαν αὐτῶν κατὰ τῆς πεσούσης κυβερνήσεως καὶ τοῦτο ἔπραξαν λαβόντες ὑπογραμμὸν τὸ Ἀργοστόλιον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ διατρέξαντα, ὅθεν, ὁ Ἀλοΐσιος Λοβέρδος καὶ ὁ κόμης Ἀναστάσιος Λοβέρδος Μικελακάτος Γεωργίου, συνήθροισαν πλείστους χωρικοὺς ἐξ Ἀνωγῆς, τοὺς διαρπάξαντας, τὰς ἀγροτικὰς οἰκίας τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς πόλεως

Digitized by Google

καὶ πλείστας ζῳοκλοπὰς πράξαντες, ἠπείλησαν καὶ τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν τοῦ κόμητος Κωνσταντίνου Χωραφᾶ, ἀλλὰ πλεῖστοι ἕτεροι ἐκ διαφόρων τῆς Ἀνωγῆς χωρίων ἀπέκρουσαν αὐτούς, τότε οἱ ἀρχηγοὶ ἐκήρυξαν ὅτι οὐδόλως θὰ ζημιώσωσι τὰς οἰκίας καὶ τὰ κτήματα τῶν ἰδιοκτητῶν Ἀνωγῆς καὶ Κατωγῆς, ἐὰν οἱ κάτοικοι δὲν ἐμποδίσωσι τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τοῦ Ληξουρίου. Οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι καὶ ἰδιοκτῆται παρεδέχθησαν τὸν ἐπαχθῆ τοῦτον ὅρον καὶ οὕτω ὥδευσαν μέχρι Βλικάτων, ὅπου ἐλεηλάτησαν καὶ ἐνέπρησαν τὴν οἰκίαν τῶν Τυπάλδων Βρόντσα. Ἕτερον σῶμα Ἀνωγητῶν διευθυνόμενον καὶ τοῦτο πρὸς τὸ Ληξούριον, ἔφθασεν εἰς Ποτάμι ἀλλ' ἀπεκρούσθη παρὰ τῶν κατοίκων καὶ παρὰ τῆς ὀλιγαρίθμου φρουρᾶς, φονευσάντων τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν Χαράλαμπον Δανούλην. Ἐν τοσούτῳ συνηθροίζοντο πλεῖστοι ἕτεροι χωρικοὶ ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν Τυπάλδων Χαριτάτων καὶ τῶν φίλων αὐτῶν καὶ μαθόντες τοῦτο οἱ Ἀνωγῆται ἔλαβον καὶ ἐξ ἐκείνων ἐπικουρίας, ἀπέκρουσαν τὴν φρουρὰν καὶ ἡνώθησαν μετ' ἐκείνων καὶ πάντες ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Δίου καὶ Κωνσταντίνου Τυπάλδων Χαριτάτων, εἰσέβαλον ἐν Ληξουρίῳ, ὅπου ἐνέσπειρον τὸν τρόμον, ὥστε οἱ γέροντες, αἱ γυναῖκες, τὰ παιδία καὶ πάντες οἱ ἀνίκανοι κατέφυγον, τινὲς μὲν εἰς διάφορα χωρία, ἕτεροι δὲ εἰς Ἀργοστόλιον, μείναντες ἐν Ληξουρίῳ οἱ μόνοι δυνάμενοι νὰ ὁπλοφορῶσι πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, ὅπερ ἔπρα-

Digitized by Google

ξαν πυροβολοῦντες ἐκ τῶν παραθύρων κατὰ τῶν εἰσβαλόντων οἵτινες πάλιν ἐκ τῶν ὁδῶν ἀντεπυροβόλουν αὐτούς. Ἀφ' οὗ ἐτραυματίσθησαν διάφοροι, οἱ ἀρχηγοὶ Λίος καὶ Κωσταντῖνος Χαριτᾶτοι ἐπορεύθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱερέως Πολυκαλᾶ καὶ συνεσκέφθησαν τὸν τρόπον ἵνα παύσῃ ἡ αἱματοχυσία καὶ ἐπέλθῃ ἡ εἰρήνη, ἥτις καὶ ἐπῆλθεν. Ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐκείνῃ ἐρρίφθησαν καὶ τρεῖς πυροβολισμοὶ κατὰ τοῦ Γεωργίου Τυπάλδου Παυλῆ ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἀφ' οὗ αἱ δύο πόλεις ἐξώκειλαν μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου εἰς ὃ ἔφθασαν, νὰ βλάπτωσιν ἀλλήλους οἱ πολῖται καὶ διάφοροι ἐξ αὐτῶν νὰ προσκαλῶσι στίφη ὡπλισμένων χωρικῶν ἵνα φονεύωσι, τραυματίζωσι, λεηλατῶσι καὶ διαρπάζωσι τὴν περιουσίαν τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν, ἑπόμενον ἦτο ὅτι ἡ κακοήθεια αὕτη ἀστραπηδὸν ἤθελε διαδοθῇ ἐν πάσῃ τῇ νήσῳ καὶ διαπραχθῶσιν ἐν διαφόροις χωρίοις ἐγκλήματα, ἅτινα ὑπερέβησαν κατὰ τὴν ὠμότητα τὰ εἰς τὰς πόλεις συμβάντα.

Δὲν νομίζομεν ἀπὸ σκοποῦ νὰ μνημονεύσωμεν διάφορα ἐξ αὐτῶν πραχθέντα εἰς τὰ χωρία τῶν διαφόρων διαμερισμάτων τῆς νήσου, καθὼς, ἐν Σκάλᾳ, ἐφονεύθη ὁ Γεράσιμος Μεταξᾶς Τσαννάτος (1), ἀπεπεπειράθησαν νὰ φονεύσωσι τὸν γυναικάδελφον αὐτοῦ Γεράσιμον Μεταξᾶν Λισσαῖον οὗτινος ἐλεη-

---

(1) Παρὰ τῶν Λιὰ Φράγκο, Γερασίμου καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Ζαπάντη, καὶ Γερασίμου καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Τραυλὸ καὶ ἑτέρων.

Digitized by Google

λάτησαν τὴν οἰκίαν ἣν μετὰ ταῦτα ἐνέπρησαν καὶ κατέστρεψαν πάντα τὰ κτήματα αὐτοῦ (1). Ἐν Μέρσια ἐλεηλατήθη ἡ οἰκία τοῦ Δημητρίου Χωραφᾶ καὶ ἅπασαι αἱ ἄλλαι αἱ περιέχουσαι ἔπιπλα καὶ εἴδη. Ἐνεπρήσθη ὡσαύτως ἡ οἰκία τοῦ Ἰωάννου Χοΐδᾶ ἐν τῇ ἐξοχῇ Ληξουρίου. Διηρπάχθησαν τὰ Μοναστήρια τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τῆς Κεχριόνας. Ὁ κόμης Πέτρος Μεταξᾶς (2) "μετὰ 70 ληστῶν" κατέσχε τὴν οἰκίαν καὶ τὰ ἐν Σάμῳ κτήματα τοῦ Πεκατόρου, ὅστις προβλέπων τοῦτο, δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Μεταξᾶ ἠδυνήθη διὰ θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς νὰ μετακομίσῃ ἀλλαχοῦ τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ταῖς ἀποθήκαις σωζόμενα ἔπιπλα καὶ εἴδη. Τοιαῦτα καὶ πλεῖστα ἕτερα ἐγκλήματα συνέβησαν ἐν πάσῃ τῇ νήσῳ καὶ ἅτινα ἐμετριάσθησαν μὲν μετὰ τὴν ἐκλο-

---

(1) Ἐπὶ τῆς Διοικήσεως τοῦ κομ. Ἰακώβου Μερκάτη, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς 21 Μαΐου 1801 δι' ἧς ἐξωρίζοντο 13, κατεδικάσθη ἡ κοινότης τοῦ χωρίου Σκάλας ν' ἀποτίσῃ τὴν ἀξίαν τῶν ζημιῶν ἃς ὑπέστη ὁ Λιτσαῖος. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνεπιστεύθη εἰς ἀπόσπασμά τι Ρώσσων στρατιωτῶν, ὅπερ μετέβη εἰς Σκάλαν καὶ παρέλαβε τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως προσδιορισθεῖσαν ἀξίαν.

(2) Ὑπῆρχον συγχρόνως δύο τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, ὁ κόμης Πέτρος Μεταξᾶς Ἀνδρέου καὶ ὁ κόμης Πέτρος Μεταξᾶς Ἀντωνίου. Ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Ἀντώνιος ἦσαν ἀδελφοί, υἱοὶ τοῦ κόμητος Ἀναστασίου.

Digitized by Google

γὴν τῶν νέων προσώπων ἐν τῇ 'Αρχῇ ἀλλ' ἐπὶ πολὺ δὲν ἔπαυσα ν.

Εἰ καὶ διετέλει ἡ νῆσος εἰς τὴν ἀξιοδάκρυτον ταύτην κατάστασιν, ἀλλά, ἢ ἕνεκα φόβου, ἢ ἕνεκα τῆς ἰσχύος τῶν εἰσέτι ὑπαρχόντων εὖ φρονούντων, ἡ δεξείωσις τῶν Αὐτοκρατορικῶν ἐπιτρόπων ὑπῆρξεν εὐνοϊκή. Τὴν ἀκόλουθον τῆς ἀφίξεώς αὐτῶν ἐδημοσίευσαν προκήρυξιν δι' ἧς ἀνήγγειλαν τὸν σκοπὸν τῆς ἀφίξεως αὐτῶν, παρέδωκαν ἐν ταὐτῷ τὴν διαπιστευτικὴν ἐπιστολὴν τοῦ 'Ηγεμόνος πρὸς τὴν τοπικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις συνεχάρη αὐτοὺς διὰ τοῦ εὐπαιδεύτου αὐτῆς γραμματέως Μαρίνου Μεταξᾶ Λισσαίου καὶ ἀνταπέδωκαν τὴν ἐπίσκεψιν διὰ τῶν δύο αὐτῶν στρατιωτικῶν ὑπασπιστῶν λοχαγῶν Θεοτόκη καὶ Μοτσενίγου. Τὴν δ' ἐπιοῦσαν ἡ τοπικὴ κυβέρνησις προσεκάλεσε τὰς 'Αρχὰς τοὺς προὔχόντας καὶ τοὺς οἰκογενειάρχας πάσης τάξεως ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐπίσημον ἐγκαθίδρυσιν τῆς Αὐτοκρατορικῆς 'Επιτροπῆς, ἥτις ἐπορεύθη ἐν τῷ δημοσίῳ μεγάρῳ συνωδευμένη ὑπὸ πλείστων διακεκριμένων πολιτῶν, τῆς φρουρᾶς καὶ πλήθους λαοῦ εὐφημοῦντος. Οἱ Αὐτοκρατορικοὶ 'Επίτροποι καὶ οἱ Πρόεδροι τῆς Τοπικῆς Κυβερνήσεως ἤδρευον ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πολυπληθοῦς ὁμηγύρεως ὁ δὲ "νεαρὸς κόμης Καποδίστριας»-λαβὼν τὸν λόγον, διὰ βραχέων ἐξέθηκε "τὸν σκο«πὸν ὅστις ὁδηγεῖ τὴν Αὐτοκρατορικὴν 'Επιτροπὴν «τοὺς νόμους ἐξ ὧν ἀρύεται οὗτος καὶ τὴν μέθοδον «δι' ἧς θέλει ἐφαρμόσῃ τὴν ἐκτέλεσιν, ᾔτησε συνάμα

Digitized by Google

«καὶ τὴν συνδρομὴν ἁπάντων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἔρ-
«γου αὐτῆς». Περαίνων δὲ διηύθυνε τὸν λόγον πρὸς τὴν προεδρείαν, εἰπών, «ὅτι μετὰ τιμῆς ζήλου καὶ «δραστηριότητος διετήρησε τὴν διεύθυνσιν τῆς κυβερ-«νήσεως ἐν μέσῳ τοσούτων βιαιοπραγιῶν», παρώτρυνεν ὡσαύτως τοὺς δικαστάς, «οἵτινες εὐηργέτησαν τὸν λαόν, «ν' ἀκολουθήσωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων «αὐτῶν καὶ συμπράξωσιν ὑπὲρ τῆς ἐνιδρύσεως τῆς «Πολιτείας, ἐπήνεσε τὸν στρατὸν διὰ τὴν πειθαρχίαν «αὐτοῦ» καὶ τέλος «προέτρεψε τοὺς εὐπατρίδας καὶ πάν-«τας τοὺς πολίτας νὰ αἰσθανθῶσι μετ' ἐνδιαφέρον-«τος τὸ μεγαλεῖον τῆς τύχης αὐτῶν.» Ἀπήντησεν εἷς τῶν Προέδρων τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως ὁ Σάββας Ἄνινος ἀποδείξας «πόσον ἤθελεν ὠφελήσῃ τὴν νῆσον «ἡ διοργάνωσις ἣν ἀπαιτοῦσιν οἱ ἐλευθερωταὶ τῶν «νήσων Μονάρχαι καὶ ἧς ἕνεκεν ἡ ἐπιτροπὴ ἦτο ἑτοίμη «νὰ ἐνασχοληθῇ μετὰ σοβαρὰν μελέτην.»

Ἡ ἐπικρατήσασα τάξις ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῆς Αὐτ. Ἐπιτροπῆς καὶ διαρκούσης τῆς τελετῆς τῆς ἐγκαθιδρύσεως, δὲν ἦτο εἰμὴ ἐφήμερος καὶ ἐπίπλαστος, διότι πρὸς τὴν δείλην τῆς αὐτῆς ἡμέρας 29 συνεπλάκησαν τὰ κόμματα ἐντὸς τοῦ Ἀργοστολίου, ἀλλ' ἡ ἐπέμβασις τῶν Αὐτ. ἐπιτρόπων, ἡ δραστηριότης καὶ ἐνέργεια τοῦ συνταγματάρχου Νικολάου Πιέρρη, φρουράρχου καὶ αἱ συμβουλαί, αἱ παραινέσεις καὶ ἡ ἐπιρροὴ διαφόρων προὐχόντων ἐματαίωσαν τὰς κακοβούλους προθέσεις τῶν ταραξιῶν καὶ ἐκώλυσαν τὴν αἱματοχυσίαν. Τὸ συμβὰν τοῦτο ἀπεδόθη εἰς στρα-

Digitized by Google

τιωτικόν τινα ἐγχώριον υἱὸν τοῦ ταγματάρχου 'Ανδρέου 'Ρικιαρδοπούλου Στεκούλη οὗ ἡ οἰκογένεια ἀφ' οὗ ἐσφετερίσθη τὴν στρατιωτικὴν ἐξουσίαν, ὑπέθαλπε τὰς ταραχὰς καὶ τὴν ἀναρχίαν διὰ πειρατικοὺς καὶ ἁρπακτικοὺς σκοποὺς καὶ ἐματαίου τὰς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ συμφιλιώσεως ἐνεργείας τῶν προὐχόντων, ἐπὶ κεφαλῆς ἐχόντων τὸν ἀξιοσέβαστον γέροντα κόμητα Κωνσταντῖνον Χωραφᾶν.

'Ιδὼν τότε ὁ ταραχοποιὸς ταγματάρχης ὅτι ἐματαιώθησαν αἱ προθέσεις αὐτοῦ, συνήθροισε ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, πάντας τοὺς ὀπαδούς του ἀξιωματικοὺς καὶ συνεζήτησαν ἂν συμφέρῃ αὐτοῖς νὰ παραδεχθῶσι τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας, προέτεινεν ἐπίσης ν'ἁρπάσωσι διὰ τῆς βίας τὰ ἐν τῷ τελωνείῳ ὑπάρχοντα 1200 τάλληρα καὶ διὰ προδοσίας νὰ ἐπιτεθῶσι καὶ δολοφονήσωσι τὸν στρατὸν τῆς Πολιτείας, καὶ προσκαλέσωσι τοὺς χωρικοὺς νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν. Οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι θεωροῦντες τοὺς ἐπικειμένους κινδύνους, ἐσκέφθησαν ὅτι ἠδύναντο ν' ἀποκαταστήσωσι τὴν εἰρήνην καὶ τὴν τάξιν διὰ τῶν συμβουλῶν, τῶν παραινέσεων, τῆς μεσολαβήσεως εὐϋπολήπτων προσώπων, τῆς ἐπιεικίας καὶ τῆς λήθης τοῦ παρελθόντος, δι'ὃ προσεκάλεσαν τὴν τοπικὴν κυβέρνησιν, παραλαβόντες καὶ δώδεκα ἐκ τῶν εὐϋποληπτοτέρων πολιτῶν τοὺς Χωραφᾶ, Πηνιατόρον, Φωκᾶ καὶ ἑτέρους, καὶ ἀνέλαβον τὸ δυσχερὲς ἔργον τῆς συμφιλιώσεως τῶν ἐνόπλως ἱσταμένων κομμάτων καὶ ἐπέτυχον δυνηθέντες νὰ εἰρηνο-

Digitized by Google

ποιήσωσι προσκαίρως αὐτοὺς καὶ νὰ ἐπέλθῃ ἐφήμερός τις τάξις ἐν Ἀργοστολίῳ.

Ταὐτοχρόνως ἐκ τοῦ χωρίου Τρογιανάτα ἐξέδιδε προκηρύξεις ὁ Δ.ρ Εὐστάθιος Μεταξᾶς ἐπανελθὼν ἐκ Ζακύνθου, προσεκάλει πάντας τοὺς χωρικοὺς νὰ παρευρεθῶσιν ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 2 Μαΐου, πρὸς ἐκδίωξιν τῆς κυβερνήσεως καὶ ἀποκατάστασιν ἑτέρας ἧς ἔμελλε νὰ προΐσταται.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας διεταράχθη πάλιν ἡ τάξις ἐν Ἀργοστολίῳ καὶ τότε ἐπείσθησαν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, (αὕτη ἦτο καὶ ἡ γνώμη διαφόρων συνετῶν πολιτῶν,) ὅτι ἀναγκαιοῖ, πρὸς παῦσιν τῶν συμπλοκῶν, ν' ἀποφεύγωνται αἱ συναντήσεις τῶν ἀρχιστασιαστῶν, ὅπερ ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ κατορθωθῇ εἰμὴ δυσκόλως καὶ μετὰ πλείστης ἀνασκοπῆς, ἐπιμελείας καὶ ἀβροφροσύνης. Ἀφ' οὗ ἐνήργησαν τοιουτοτρόπως οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ἐπέτυχον ν' ἀπομακρύνωσι τῆς πόλεως τοὺς ἀδελφοὺς Ῥικιαρδόπουλο, πέμψαντες αὐτοὺς ἐν Λιβαθῷ, ἀλλὰ καὶ τοῦτο οὐδόλως ἐπαγίωσε τὴν δημοσίαν τάξιν, διότι ἔνοπλος διετέλει ἡ ἐξοχὴ ἀπειλοῦσα τοὺς ἀστούς, οἵτινες ὡπλίζοντο, ἐκραύγαζον καὶ ἔτρεχον ὅπως κλεισθῶσιν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των αἵτινες μεταβληθεῖσαι εἰς φρούρια, προεφυλάσσοντο ὑπὸ ὀχυρωμάτων καὶ ἐφωδιάζοντο δι' ὅπλων καὶ πολεμοφοδίων.

Παρετήρησαν τότε οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ὅτι ἡ ὑπάρχουσα φρουρὰ ἦτο ἀνεπαρκὴς εἴτε πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν χωρικῶν ἐν περιπτώσει ἐφόδου κατὰ τῆς πόλεως, εἴτε πρὸς

Digitized by Google

ἀντιπαράταξιν κατὰ τοῦ σμήνους τῶν αὐτοχειροτονήτων στρατιωτικῶν, εἴτε πρὸς διακώλυσιν τῶν μεταξὺ τῶν κομμάτων συμπλοκῶν καὶ ὑπεχρεώθησαν νὰ ζητήσωσι παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος νὰ ἐνισχυθῇ αὕτη ἐξ 100 ἐπιλέκτων, 20 πυροβοληtῶν καὶ δύο πεδινῶν τηλεβόλων μετὰ τῶν ἀναγκαίων αὐτῶν πολεμοφοδίων καὶ ἀποσκευῶν.

Ἐν ᾧ οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ἐνησχολοῦντο ν' ἀπομακρύνωσιν ἀπ' ἀλλήλων τοὺς κομματάρχας, πρὸς ἀποφυγὴν συγκρούσεων, ἐσπούδαζον ἐν ταὐτῷ ν' ἀνεύρωσι τὰ αἴτια τὰ προκαλοῦντα τὴν ἀναρχίαν ταύτην ἐν τῇ νήσῳ, καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τούτου, ἐνόμισαν ὅτι ἠδύναντο νὰ φωτισθῶσι παρ' αὐτῶν τῶν κατοίκων, δι' ὃ ἀπεφάσισαν νὰ προσκαλέσωσιν ἐπιτροπήν τινὰ συγκειμένην ἐκ τῶν προὐχόντων ἑκάστου τμήματος, ἵνα ἐξ αὐτῶν ἐπισήμως λάβωσι γνῶσιν τῶν αἰτίων τῆς λυπηρᾶς ταύτης καταστάσεως τῆς νήσου, καὶ διὰ τίνων μέσων ἠδύναντο νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν τάξιν. Συνῆλθεν ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη τὴν πρώτην Μαΐου καὶ ὁ Καποδίστριας ἐν τῇ ἐνάρξει αὐτῆς εἶπεν, «ὅτι μετ' «ἄλγους καὶ θαυμασμοῦ παρατηροῦσιν οἱ Αὐτ. Ἐπίτρο«ποι τὴν νῆσον ἅπασαν ἐν ἐπαναστάσει, ὅτι ἦλθον ἐν «Κεφαλληνίᾳ πρὸς ἐνίδρυσιν τῆς Πολιτείας καὶ οὐχὶ «πρὸς καταστολὴν στάσεων, ὅτι ζητοῦσι παρὰ τῶν συν«ελθόντων τὴν ἀληθῆ ἔκθεσιν τῶν συμβάντων καὶ τὰς «προκαλούσας αὐτὰ αἰτίας καὶ ὅτι προσεκάλεσαν τὴν Ἐ«πιτροπὴν ταύτην ἵνα προτείνῃ μέτρα τινὰ πρὸς ταχεῖαν παῦσιν τῶν δεινῶν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρ-

Digitized by Google

«μογῆς αὐτῶν», ἐδήλωσεν ἐπίσης ὅτι ἀναθέττοντες οἱ «Αὐτ. ἐπίτροποι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ καθήκοντα «ταῦτα, αὕτη θέλει ἀναλάβῃ τὰς λειτουργίας μιᾶς Ἐ-«πιτροπῆς ἐπὶ τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας ἧς τὴν Προε-«δρείαν δέχονται οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι καὶ ὁ Φρούραρ-«χος.»

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, ἀναγνωρισθεῖσα παρὰ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως, ἐνησχολήθη πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν αἰτιῶν αἵτινες προὐκάλουν τοσαύτας ταραχάς, ἐκ τῶν πρακτικῶν δ' αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως διαφόρων ἐπιστολῶν, προέκυψεν ὅτι ἡ ἔλευσις ἐν Κεφαλληνίᾳ τοῦ εὐπατρίδου Εὐσταθίου Μεταξᾶ ἦτο ἡ αἰτία πασῶν τῶν ταραχῶν καὶ ἀπεφασίσθη νὰ συμβουλευθῇ ν' ἀποχωρήσῃ τῆς νήσου, ἀλλ' ἀπήντησεν οὗτος ὅτι δὲν ἔχονται ἀληθείας τὰ εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμενα. Τότε ἠναγκάσθη ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ τῷ γνωστοποιήσῃ ἐπισήμως τὰ προκύψαντα εἰς αὐτὴν γεγονότα, ἀλλ' οὐδεμίαν μὲν ἔδωσεν ἐπίσημον ἀπάντησιν, ἐγνωστοποίησε δ' ἰδιαιτέρως τὴν τολμηρὰν αὐτοῦ πρόθεσιν νὰ ἀνατρέψῃ τὴν τοπικὴν κυβέρνησιν. Καὶ τότε ἡ ἐπὶ τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας Ἐπιτροπὴ παμψηφεὶ παρεδέξατο θέσπισμά τι δι' οὗ ὑπεχρεοῦτο «ν' ἀποχωρή-«σῃ τῆς νήσου ἐντὸς 48 ὡρῶν, μὴ δυναμένου νὰ «ἐπανέλθῃ εἰμὴ μετὰ τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας, καὶ «ἐὰν δὲν ἀπεχώρει ἐκηρύττετο ἐξόριστος μετ' ἀ-«πειλῆς κεφαλικῆς ποινῆς καὶ δημεύσεως ἁπάσης τῆς «περιουσίας αὐτοῦ καὶ ὁ φονεύων ἢ συλλαμβάνων αὐ-«τὸν ἤθελεν ἀνταμειφθῇ διὰ 200 ταλλήρων».

Digitized by Google

Αἱ αὐστηρόταται διαταγαὶ τοῦ θεσπίσματος τούτου, οὔτε ἐφόβησαν οὔτε ἐμετρίασαν τὸν Δ.ρα Εὐστάθιον Μεταξᾶν, μάλιστα ἠρέθισαν αὐτὸν ἔτι περισσότερον ὥστε τὸ κίνημα τῶν χωρικῶν ὀπαδῶν του νὰ καταστῇ ἀπειλητικώτερον· ἡ τοπικὴ κυβέρνησις τότε πρὸς ἄμυναν αὐτῆς διατάττει τὸν ὁπλισμὸν ἑτέρων χωρικῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ταραξίου ταγματάρχου Ῥικιαρδοπούλου Στεκούλη, ἀλλὰ συγχρόνως εἰσέρχονται ἐν τῇ πόλει πλεῖστοι ἕτεροι χωρικοὶ ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ κόμητος Καίσαρος Μεταξᾶ ἀκολουθουμένου καὶ παρὰ τοῦ αὐταδέλφου αὐτοῦ κόμητος Ἀνδρέου Γερουσιαστοῦ ἀποσκιρτήσαντος. Ἕνεκα τούτων πανικὸς κατέλαβε φόβος τὴν πόλιν, ἡ δὲ διαμονὴ καὶ ἡ μυστηριώδης συμπεριφορὰ τοῦ Εὐσταθίου Μεταξᾶ, τοῦ σχετιζομένου μετὰ τῆς Ζακύνθου, ἐν ᾗ ὑπῆρχεν ὁ πυρὴν τῆς θριαμβευούσης στάσεως καὶ ἡ διάδοσις ὅτι μετέφερεν ἐκεῖθεν πλεῖστα χρήματα ἐπηύξανε τὸν φόβον, πολὺ μᾶλλον διότι τὰ πάθη, αἱ ἐκδικήσεις, αἱ τάσεις πρὸς τὸν δεσποτισμὸν καὶ ἡ φιλαρχία, ἦσαν εἰσέτι ἀκμαῖαι.

Συμμετέσχον τοῦ φόβου οἱ Αὐτοκρ. Ἐπίτροποι καὶ ἡ τοπικὴ κυβέρνησις, διότι ἠγνόουν τὰς προθέσεις καὶ σχέδια τοῦ Εὐσταθίου Μεταξᾶ καὶ ἰδίως τῇ 3 Μαΐου ἐν ᾗ περικυκλούμενοι αὐτοί τε, ἡ κυβέρνησις καὶ ἡ ἀδύνατος ἀλλ' ἀνδρία φρουρά, ὑπὸ τοσούτου πλήθους ὡπλισμένων, δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσιν ἐν περιπτώσει συμπλοκῆς, τίνας ὤφειλον νὰ καταδιώξωσι καὶ τίνας νὰ ὑπερασπίσωσιν. « Ὁ Στρατὸς κατα-

Digitized by Google

λαμβάνει πάντοτε τὴν πρωτοφυλακήν, »γράφει πρὸς «τὸν Ἡγεμόνα ὁ Καποδίστριας « πιστὸς φύλαξ τῆς «πεφιλημένης ἡμῶν σημαίας καὶ ὡρκίσθημεν πάντες «ν' ἀποθάνωμεν προτοῦ προσβληθῶμεν ἢ ἀτιμασθῶμεν. » Εἰργάζοντο οἱ αὐτ. ἐπίτροποι καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἡμέραν, ἐμψυχοῦντες μὲν τοὺς ὑπὲρ τῆς τάξεως ὁπλισθέντας, συμβουλεύοντες δὲ τοὺς ἀντιφρονοῦντας, ὅτε τὸ ἑσπέρας ἐπληροφορήθησαν ὅτι ἡ μερὶς ἐκείνη τῶν ὡπλισμένων κατοίκων, οἵτινες ἦσαν ὑπὲρ τῆς τάξεως, ἐπεβοήθουν τὴν ἔλευσιν ἐν τῇ πόλει τοῦ Εὐσταθίου Μεταξᾶ, διότι ἐνόμιζον ὅτι αὐτὸς ἤθελε συνδράμῃ τοὺς αὐτ. ἐπιτρόπους εἰς τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας καὶ σεβασθῇ τὴν σημαίαν.

Τότε ἐκορυφώθη ἡ ἀμηχανία τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσι τοὺς πιστοὺς ἐκ τῶν προδοτῶν. Ἐν μέσῳ τοσούτων ἀμφιβολιῶν ὁ Καποδίστριας τολμηρῶς ἀπεφάσισεν, ἐν ἀκαρεί, νὰ μεταβῇ αὐτοπροσώπως καὶ ἴδῃ καὶ συνομιλήσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου τοῦ διατηροῦντος ἐν ἀναστατώσει, ἐκτεταμένην καὶ πολυάνθρωπον νῆσον. Παραλαμβάνει μεθ' ὁρμῆς ἕνα ἀκόλουθον καὶ πορεύεται ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτὸς ἐν μέσῳ στασιαζόντων ὀρεινῶν χωρίων. Ὁ συνάδελφος αὐτοῦ καὶ ὁ Φρούραρχος Πιέρρης δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀποτρέψωσιν αὐτὸν νὰ ἐκτεθῇ εἰς τοσοῦτον κίνδυνον, ἐπέτρεψε μόνον εἰς τὸν φρούραρχον νὰ συνοδεύσῃ αὐτὸν μέχρι τῆς παραλίας, ὅπου εἶπεν αὐτῷ ὅτι « ἰδίοις ὄμμασι θέλει νὰ «πεισθῇ περὶ τίνος πρόκειται καὶ τὸ ἔργον τοῦτο δὲν

Digitized by Google

«ἠδύνατο νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς ἕτερον.„ Ἀνεχώρησε τῇ 2. (1) ὥρᾳ τῆς νυκτὸς διέβη ἐν μέσῳ ὁπλοφόρων βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ σκότους, τὸ μεσονύκτιον ἔφθασεν εἰς χωρίόν τι καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν ἐντὸς σκοτεινῆς καλύβης, ἐν ᾗ οἱ ψιθυρισμοὶ ἐδείκνυον ὅτι ἐνέδρευον ὡπλισμένοι χωρικοί. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν φέρεται εἰς λύχνος ἀποκαλύπτων εἰς τὸν Καποδίστριαν τὸ φρικῶδες θέαμα. Περιέμεινεν εἰσέτι μίαν ὥραν τὴν ἔλευσιν τοῦ Εὐσταθίου Μεταξᾶ, μεθ' οὗ συνωμίλησεν ἐπὶ τέσσαρας ὥρας. Ἡ συνέντευξις αὕτη κατέπεισε τοὺς Αὐτ. Ἐπιτρόπους ὅτι ὁ Δ.ρ Μεταξᾶς ἐπανῆλθεν ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἵνα ἀνακτήσῃ τὴν βιαίως ἀφαιρεθεῖσαν ἀπ' αὐτοῦ Προεδρείαν, ἐπιρροὴν καὶ περιουσίαν καὶ ὅτι δὲν ἐσκόπει ν' ἀντιπράξῃ κατὰ τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας. Παρετήρησαν ὡσαύτως ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις αὐτοῦ ἐθεωροῦντο δίκαιαι παρὰ πάντων τῶν εὐϋπολήπτων καὶ ἰσχυρῶν κατοίκων Ἀργοστολίου καὶ ὅτι ὁ καταδιωγμὸς ηὔξανε τὴν ἐπιρροὴν καὶ ὑπεροχὴν αὐτοῦ.

Πρὸς παραδοχήν, λοιπόν, μέτρων τινῶν θεραπείας, ἐν μέσῳ τοιούτου κλονισμοῦ, οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι συνήθροισαν συνέδριον συγκείμενον ἐκ τῶν μελῶν τῆς Προεδρείας καὶ τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ πλείονες ἠπίστουν ἕνεκα τῆς ἀνεπαρκείας τῆς φρουρᾶς, προέτεινον καὶ τὸ συνέδριον παρεδέξατο, νὰ ὁπλισθῶσι πλεῖστοι χωρικοὶ καὶ εἰσέλθωσιν ἐν τῇ πόλει, χορηγηθῶσι δὲ εἰς ἑτέρους χρήματα καὶ

(1) 8 μ. μ.

Digitized by Google

πολεμοφόδια. Τοῦτο ἐπραγματοποιήθη τῇ 4 Μαΐου, ἀλλ' ἡ θέσις ἐδεινώθη ἔτι μᾶλλον διότι οἱ ἔνοπλοι χωρικοὶ οἱ βουλόμενοι νὰ θέσωσι β.αίως εἰς τὴν 'Αρχὴν τὸν Δ.ρα Μεταξᾶ εἰσῆλθον καθ' ὁμάδας ἐν τῇ πόλει καὶ ἀφ' οὗ περιεκύκλωσαν αὐτὴν κατέλαβον διαφόρους οἰκίας καὶ πάσας τὰς εἰσόδους. Τότε οἱ αὐτοκρ. ἐπίτροποι ἐπεβίβασαν ἐπὶ τοῦ πλοίου τὰς ἀποσκευὰς καὶ τοὺς ὑπηρέτας αὐτῶν καὶ ἐξῆλθον ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ καταλαβόντες τὴν πόλιν καὶ φρουροῦντες τὴν σημαίαν. Ὁ φρούραρχος διὰ στρατιωτικῶν ἐπιδείξεων καὶ γενναιότητος κατώρθωσε νὰ ἐνσπείρῃ αἰσίας ἐλπίδας, ἃς ἡ ἀδύνατος φρουρὰ εἰς οὐδένα ἐνέπνεε. Διὰ αὐτῶν ὅμως τῶν μέσων, ἐκωλύθη, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ νὰ καταστραφῇ τὸ 'Αργοστόλιον καὶ καταστῇ πεδίον λεηλασίας καὶ φόνων.

Μὴ δυνάμενοι οἱ Αὐτ. 'Επίτροποι ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὰς βιαιοπραγίας ταύτας, διότι οἱ στρατιῶται καὶ ἀξιωματικοὶ ἠσθένησαν ἐκ τῶν μόχθων τῆς ἐκτάκτου ὑπηρεσίας, ἔνοπλοι δὲ χωρικοὶ καθ' ἑκάστην εἰσήρχοντο ἐνισχύοντες τοὺς ἐνυπάρχοντας, φοβηθέντες οἱ Αὐτ. 'Επίτρ. μήπως ἀπολέσωσι τὴν ὑπεροχὴν αὐτῶν, ἀπεφάσισαν τὴν σύστασιν ἑτέρας 'Επιτροπῆς ἣν ἐκάλεσαν "'Επὶ τῆς Εἰρήνης ἐπιτροπὴν„ ἥτις ὤφειλε νὰ λύσῃ πάσας τὰς διαφορὰς καὶ ἐργασθῇ πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν ἐνόπλων χωρικῶν ἐκ τῆς πόλεως. Συνεδρίασεν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη καὶ ἐν ᾧ συνεζητεῖτο ὁ συμβιβασμὸς, ἤρχισε τὸ πῦρ εἰς τὰ πλησιάζοντα τὴν πόλιν χωρία καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει. 'Εστάλησαν εὐθὺς ἀγγελιοφόροι κραυγάζοντες ἐν ταῖς ὁδοῖς ὅτι «ἡ εἰρήνη ἔγεινε

Digitized by Google

«καὶ ἐπὶ τούτου ἡνώθησαν οἱ εὐπατρίδαι» ἐστάλη ὡσαύτως ἐν τῇ ἐξοχῇ ἔφιππος ὁ λοχαγὸς Θεοτόκης, ὅστις μετὰ κινδύνους καὶ κόπους, κατώρθωσε νὰ παύσῃ τὸ πῦρ μεταξὺ τῶν διαμαχομένων, εἰσελθὼν ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν τεθεὶς ὕψωσε συνδιαλλακτικὴν σημαίαν καὶ ἐφώνησεν ὅτι «ἔγεινεν ἡ «εἰρήνη μεταξὺ τῶν προὐχόντων καὶ ὅτι οὗτοι ἡνώ«θησαν ἐπὶ τούτου μετὰ τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων καὶ τοῦ «Φρουράρχου.» Τότε ἔπαυσαν οἱ πυροβολισμοὶ καὶ οἱ πρὸ ὀλίγου ἀλλήλους πυροβολοῦντες ἡνώθησαν ἵνα συνοδεύσωσι καὶ εὐχαριστήσωσι τὸν λοχαγόν.

Μετὰ τὰ συμβάντα ταῦτα διήρκεσεν ἡ συνεδρίασις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τρεῖς ὥρας εἰσέτι καὶ οἱ συναθροισθέντες ὑπέγραψαν τῇ 5 Μαΐου τὸν ἀκόλουθον συμβιβασμόν. «Οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι καὶ ὁ φρούραρχος ἔ«κριναν ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν Ἐπιτροπῆς ἀποφασι«ζούσης ἀπολύτως καὶ ὁριστικῶς τὰ περὶ εἰρηνοποιή«σεως τῆς νήσου ληπτέα μέτρα. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τού«τῳ ἐξελέχθησαν οἱ ἐγκριτώτεροι εὐπατρίδαι Στέφα«νος Φωκᾶς, Νικολῖνος Φωκᾶς, Δημήτριος Πηνιατόρος «καὶ Νικόλαος Ἄνινος. Παρεδέξαντο δ' ὁμοφώνως· «Α'. Νὰ διατηρηθῇ εἰρήνη καὶ ἡσυχία μεταξὺ τῶν κα«τοίκων Κεφαλληνίας. Ὁ ἀντιπράττων κηρυχθήσεται «ἐχθρὸς τῆς πατρίδος. Β'. Νὰ συνεργασθῶσιν ἅπαν«τες πρὸς σύστασιν τῆς Ἐξοχ. Ἑπτανήσου Πολιτείας. «Ὁ ἀντιπράττων ὑφ' οἱονδήποτε τρόπον κηρυχθή«σεται ἐχθρὸς τῆς πατρίδος. Γ'. Αἰτήσει τῶν Νικο«λίνου Φωκᾶ, Δημητρίου Πηνιατόρου καὶ Νικολάου

Digitized by Google

«'Ανίνου, ἡ ἐπιτροπὴ παραχωρεῖ ἔτι δύο ἡμέρας τῷ «Εὐσταθίῳ Μεταξᾷ ἵν' ἀπέλθῃ τῆς Νήσου, πρὸς παῦ«σιν τῶν ταραχῶν, ὑποσχομένων τούτων νὰ συνοδεύ«σωσι μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ. Δ'. Καθ' ὅ«σον ἀφορᾷ τὸν γενικὸν ὁπλισμὸν εἰς ὃν διατελοῦσι «πάντες οἱ κάτοικοι, ἀπεφασίσθη ὅτι μέχρι τῆς ἐπι«στροφῆς τῶν Φωκᾶ, 'Ανίνου καὶ Πηγνιατόρου ἐκ τῆς «ἀποστολῆς αὐτῶν νὰ μείνῃ ὡς ἔχει σήμερον, ἀπα«γορεύεται ὅμως πᾶσα συνάθροισις καὶ ἡ εἴσοδος ὁπλο«φόρων ἐν τῇ πόλει. Ε'. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν «ἀνωτέρω εὐπατριδῶν καὶ ἀφ' οὗ δηλώσωσιν ἐπ' εὐθύνῃ «αὐτῶν, ὅτι ἀπεχώρησε τῆς νήσου ὁ Εὐστάθιος Με«ταξᾶς, ἀποφασίζεται νῦν διὰ τότε· 1) ἐν τῇ πόλει «θέλει φρουρήσῃ μόνη ἡ τακτικὴ δεκὰς· 2) πάντες οἱ «χωρικοὶ θέλουσι μεταβῇ εἰς τὰς αὐτῶν κατοικίας. «3) Οἱ ὡπλισμένοι πολῖται θέλουσι καταθέσῃ τὰ ὅπλα «καὶ ἀπαγορεύεται αὐτοῖς δι' οἱανδήποτε αἰτίαν νὰ «ὁπλοφορήσωσιν· 4) ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς οἰκίαις τῶν «κυρίων δὲν δύνανται νὰ οἰκήσωσι πλείονες τῶν δύο «ἀνθρώπων, ἐκτὸς τῶν ὑπηρετῶν, ὄντων ἀόπλων. 5) ἡ «στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τῆς νήσου θέλει ἐκτελῆται ὡς «ἐγένετο μέχρι τῆς 15 τοῦ παρελθόντος μηνὸς, ἐξαι«ρουμένου ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Ρικιαρδόπουλο θέλουσιν «ὑπηρετῇ ἐν Λειβαθῷ· 6) πάντα τὰ δικαστήρια «θέλουσι λειτουργήσῃ ὡς πρότερον μέχρι τῆς συ«στάσεως τῆς Πολιτείας. Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἀποφα«σισθέντα δημοσιευθήσονται πρὸς φωτισμὸν καὶ ἡσυ«χίαν ἁπάντων τῶν κατοίκων, εἰς ἀμφοτέρας τὰς

Digitized by Google

«γλώσσας καὶ γνωστοποιηθήσονται ἥτε τοπικὴ κυβέρ·
«νησις καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας ἐπιτροπή.

«Νικόλαος Γραδενῖγος Σιγοῦρος κόμης δὲ Σύλλας
Ἱππότης Αὐτ. Ἐπίτρ.

«Ἰωάννης κόμης Καποδίστριας ἐπιτετραμένος Αὐτ.
Ἐπίτρ.

«Νικόλαος Πιέρρης συνταγματάρχης Φρούραρχος.

«Στέφανος Φωκᾶς.

«Νικολῆς Φωκᾶς.

«Δημήτριος Πηνιατόρος

«Νικόλαος Ἄνινος Ἀναστασίου»

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξῆλθον ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς πόλεως κρατοῦντα κλάδον ἐλαίας, καὶ οἱ εὐπατρίδαι διεβεβαίουν τὸν λαὸν τῆς πόλεως καὶ τοὺς χωρικοὺς ὅτι ἔγεινεν εἰρήνη καὶ πάντες ὤφειλον νὰ σεβασθῶσιν αὐτήν. Τὰ μέσα ταῦτα ἐπήνεγκον βελτίωσίν τινα εἰς τὴν τάξιν καὶ τὴν 6 ἠγγέλθη διὰ προκηρύξεως εἰς τὸν λαὸν, ὅτι «οἱ πρὸς τὸν Μεταξᾶ σταλέντες ἐδήλωσαν, ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν» Διὰ τῆς ἀγγελίας ταύτης ἐπανῆλθεν ὁλοσχερῶς ἡ τάξις, εἰ καὶ χωρικοί τινες ἔνοπλοι ἐξύβρισαν καὶ ἔσχισαν τὸ ἔγγραφον, δι' ὃ οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ἐκάλεσαν αὐθωρεὶ τὴν ἐπὶ τῆς εἰρήνης ἐπιτροπὴν, καὶ προέτειναν αὐτῇ νὰ κληθῶσιν οἱ ἱερεῖς καὶ προεστῶτες τῶν χωρίων εἰς ἃ ἀνῆκον οἱ περικυκλοῦντες τὴν πόλιν ἔνοπλοι. Μετ' οὐ πολὺ συνῆλθον οἱ ἱερεῖς καὶ ἓξ προεστῶτες ἑκάστου χωρίου καὶ οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι συνεβούλευ-

Digitized by Google

σαν αὐτοὺς νὰ πραγματοποιήσωσι τὴν εἰρήνην, συνήνεσαν ἐκεῖνοι καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ὤμωσαν ὅτι θέλουσι διατηρήσῃ τὴν εἰρήνην μεταξὺ τῶν κατοίκων καὶ τὴν ἡσυχίαν ἐν τῇ νήσῳ πρὸς σύστασιν τῆς Πολιτείας ὤμωσαν ὡσαύτως πίστιν εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὴν σημαίαν καὶ ἔπιον ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως αὐτῆς. Ἀκολούθως ἡ ἐπὶ τῆς εἰρήνης Ἐπιτροπὴ ἐπὶ κεφαλῆς ἔχουσα τοὺς Αὐτ. ἐπιτρόπους συνωδευμένη παρὰ τῶν Ἱερέων καὶ προεστώτων περιῆλθε τὴν πόλιν καὶ ἐξελθοῦσα ἐπορεύθη μέχρι τῶν ἐμπροσθοφυλακῶν τῶν ἐνόπλων χωρικῶν, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οἱ ὀπαδοὶ καὶ ὑποστηρικταὶ τοῦ Μεταξᾶ ἔδειξαν θρασύτητά τινα, ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ ἐπαληθευθῇ ἡ δύναμις αὐτῶν καὶ τοῦτο ἐξετέλεσεν ἡ ἀνδρεία τοῦ Φρουράρχου, ὅστις εἰσέδυσεν ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ τοῦ ἄλλου κόμματος, ἡ πρᾶξις αὕτη ἐπέφερε τὴν παῦσιν τοῦ ἤδη ἀρξαμένου πυρός, διατάξας δ᾽ ἐνταυτῷ τὸν ταγματάρχην Ῥικιαρδόπουλον ν᾽ ἀποχωρήσῃ καὶ καταπείσας τοὺς ἐνόπλους ν᾽ ἀποσυρθῶσιν, ἐπέτυχε ν᾽ ἀποσοβήσῃ τὴν αἱματοχυσίαν. Ἐπληροφορήθησαν πρὸς τούτοις οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι ὅτι ἐκ τῶν στασιαστῶν ἐνόπλων χωρικῶν, ὑπερτεροῦσιν οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας, μάλιστα δὲ δύο πολυάριθμοι οἰκογένειαι ἐξ αὐτῶν ἡ τῶν Κωστάτο καὶ ἡ τῶν Γαρμπῆ, ἐζήτησαν νὰ ὑψώσωσι τὴν σημαίαν ἐν τῷ φρουρίῳ καὶ λαβόντες αὐτὴν ἐν ταῖς ἀγκά-

Digitized by Google

λαις, ὕψωσαν τιμήσαντες διὰ πυροβολισμῶν, καὶ ἐπετράπη αὐτοῖς ἡ φρούρησις.

Ἀφ' οὗ τοσοῦτον ἐμερίμνησαν καὶ ἐμόχθησαν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ἵνα ἐπαναφέρωσι τὴν τάξιν, καὶ ἐσκέπτοντο ν' ἀναλάβωσι τὰ ὑψηλὰ αὐτῶν καθήκοντα, νέον πρόσκομμα παρουσιάζεται. Τῇ 8 ἡ τοπικὴ κυβέρνησις παραιτεῖται ἐν σώματι, ἀναθέτουσα τὴν Ἀρχὴν εἰς τοὺς Αὐτ. Ἐπιτρόπους. Οὗτοι ὅμως καὶ διὰ τὸ συμβὰν τοῦτο οὐδόλως ἐπτοήθησαν, ἐκάλεσαν αὐθωρεὶ τὴν ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας ἐπιτροπὴν καὶ ἐδημοσίευσαν τῇ 9 προκήρυξιν πρὸς τοὺς κατοίκους δι' ἧς ἀνήγγειλλον ὅτι «συνεπείᾳ τῆς παραι-«τήσεως τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως, ἀνελάμβανον, «τῇ συνδρομῇ τῆς ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας ἐπιτροπῆς, «τὴν Διοίκησιν τῆς νήσου.» Καταρτισθεῖσα ἡ προσωρινὴ αὕτη κυβέρνησις ἐδημοσίευσεν ἑτέρας τρεῖς προκηρύξεις δι' ὧν «διεβεβαίου τοὺς κατοίκους ὅτι οὐ-«δεμίαν καινοτομίαν ἤθελε πράξῃ καὶ ὅτι ἤθελε σε-«βασθῇ τὰ παρὰ τῶν προκατόχων διαταχθέντα». Διῄρεσαν τὴν ἐπὶ τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας ἐπιτροπὴν εἰς τρία τμήματα, τὸ στρατιωτικόν, τὸ οἰκονομικὸν καὶ τὸ ἀγορονομικόν.

Ἀφ' οὗ ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν, ἡ προσωρινὴ αὕτη κυβέρνησις, ἀποκατέστη σχεδὸν ὁλοσχερῶς ἡ τάξις ἐν τῇ πόλει, καὶ διάφοροι ἐκ τῶν φυγάδων ἐπανῆλθον ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν, διεκρίνοντο δὲ μεταξὺ αὐτῶν ἡ οἰκογένεια Χοϊδᾶ ἐπανελθοῦσα ἐκ Τεργέστης, ἠφανισμένη καὶ καταδεδιωγμένη, παρὰ τῶν στασιασάντων

Digitized by Google

τὸν παρελθόντα Αὔγουστον χωρικῶν καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Εὐσταθίου Μεταξᾶ ἐκ Ζακύνθου, ὅπου εἶχον καταφύγῃ. Εἰς τὴν ἔλευσιν αὐτῶν ἅπας ὁ λαὸς συνεκινήθη, οἱ ἐγκριτώτεροι πολῖται ηὔχοντο τὴν ἐπιστροφὴν καὶ τοῦ πατρὸς, ὁ ἀξιοσέβαστος κόμ. Χωραφᾶς μέλος τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, δι' ἐγγράφου ἀναφορᾶς πρὸς τοὺς συναδέλφους αὐτοῦ ᾔτησε τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατ' αὐτοῦ ἀπαγγελθείσης ἀποφάσεως τῇ 2 Μαΐου. Ἡ προσωρινὴ κυβέρνησις ἐνέδωκε καὶ τῇ 16 ἠκύρωσε τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην καὶ ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τοὺς κατοίκους διὰ προκηρύξεως τῇ 17, περαινούσης οὕτω. «Σήμερον κοινολογεῖται καὶ δημοσιεύεται ὅτι ὁ Εὐ«στάθιος Μεταξᾶς εἶναι ἕνας καλὸς, τίμιος καὶ ζη«λωτὴς υἱὸς, τῆς Πολιτοκρατείας τῆς Κεφαλληνίας».

Οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι ἐνέδωκαν εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην διότι κατόπιν τῆς συνδιαλέξεως τοῦ Μεταξᾶ μετὰ τοῦ Καποδιστρίου, ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ἐκεῖνος δὲν προῃρεῖτο νὰ διακωλύσῃ τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας καὶ διότι μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν χωρικῶν καὶ τὸν σχηματισμὸν τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, ἦτο ἀδύνατον νὰ πραγματοποιήσῃ διὰ τῆς βίας τὰ φιλαρχικὰ αὐτοῦ σχέδια. προσέτι ἔκριναν ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν τοῦ Μεταξᾶ πρὸς συζήτησιν τῆς σοβαρᾶς ὑποθέσεως τῶν ἀποζημιώσεων, ὡς ὁ μᾶλλον ζημιωθεὶς, καὶ μεσολαβήσῃ πρὸς τοὺς ἑτέρους ζημιωθέντας, τοὺς ἔχοντας ὑπερβολικὰς παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἀξιώσεις, καὶ οὕτω δυνηθῶσιν οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι νὰ ἀποπερατώσωσι ζήτημα τοσοῦτον συσχετιζόμε-

Digitized by Google

νον μετὰ τῆς δημοσίας τάξεως. Ἐπελήφθησαν προσέτι καὶ ἑτέρου ἀκανθώδους ζητήματος τὰ μέγιστα ἐνδιαφέροντος καὶ τούτου τὴν δημοσίαν τάξιν, τὸ τῶν αὐτοχειροτονήτων στρατιωτικῶν ὅπερ εἶχεν οὕτως. Ἀφ' οὗ διεταράχθη ἡ τάξις καὶ ἐπῆλθεν ἡ ἀναρχία, πλεῖσται τῶν κατοίκων ηὐτοχειροτονήθησαν στρατιωτικοί, βαθμοφόρους ἔχοντες τοὺς προὔχοντας καὶ κομματάρχας, πάντες ἔφερον τὴν στολήν, ἀπῄτουν καὶ ἀπελάμβανον μισθοὺς παρὰ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως, ἥτις ὡς ἐκ τῆς δυστροπίας τῶν φορολογουμένων καὶ τῆς ἁρπαγῆς τοιούτων φρουρῶν, εὑρίσκετο εἰς δυσχερῆ οἰκονομικὴν θέσιν, ὥστε καὶ οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι εὑρέθησαν εἰς ἀμηχανίαν ἀπέναντι τοιούτου ζητήματος, ἀφορῶντος εἰς ταραξίας ζῶντας ἀνέτως καὶ ἀέργως καλύπτοντας ὑπὸ τὴν στρατιωτικὴν στολὴν τὴν θρασύτητα καὶ τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν· διὰ τὰς αἰτίας ταύτας ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος, ὅστις ἐνέδωκε, πλήρη ἐξουσίαν πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου ἢ διὰ τῶν παραινέσεων καὶ συμβουλῶν ἢ διὰ τῆς βίας.

Εἰ καὶ οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ἠδυνήθησαν διὰ τῶν συμβουλῶν, τῶν παραινέσεων καὶ τῶν ἀπειλῶν, νὰ κατορθώσωσι τὴν εἰρηνοποίησιν καὶ ἀποκαταστήσωσι τὴν τάξιν ἐν Ἀργοστολίῳ καὶ τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν τῷ λίαν ἐνδιαφέροντι τμήματι τοῦ Ληξουρίου καὶ ἐν ἐκείνῳ τῆς Λιβαθοῦς, οὗ ἡ ἐκτεταμένη αὐτοῦ ναυτιλία ἐπλούτιζε τὸ τοπικὸν ταμεῖον, ἡ τάξις ἦτο ἐπισφαλής.

Digitized by Google

Τὸ κυριώτερον αἴτιον τῶν ταραχῶν τοῦ Ληξουρίου προήρχετο ἐκ δύο μελῶν τῆς πρώην κυβερνήσεως, ἅτινα ἀπῄτουν τὴν μετάθεσιν τῆς κυβερνήσεως εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν πρὸς βλάβην τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας, ἀπαίτησις ἥτις ἠκολούθησε καὶ μετὰ τὴν σύστασιν τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, διότι διάφορα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, τῆς Προεδρείας καὶ τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας, ἐκ Ληξουρίου, ἐκ τῶν αὐτῶν φρονημάτων ἐμφορούμενα ἐπειρῶντο νὰ ὑποκινήσωσι ταραχάς, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των. Ὡς πρὸς τὴν περιοχὴν τῆς Λιβαθοῦς, ἐπειδὴ αἱ παραινέσεις τοῦ πεφωτισμένου πατριώτου Ἀνδρέου Πανᾶ,(1) τοῦ μεγάλην ἔχοντος ἰσχὺν εἰς τὸ τμῆμα ἐκεῖνο, ἡ ἐφήμερος ἐπιστροφὴ τῆς οἰκογενείας Ῥικιαρδοπούλου ἐν τῇ μερίδι τῶν Αὐτ. ἐπιτρόπων καὶ ἡ εὐγλωττία τοῦ εὐπαιδεύτου Μαρίνου Μεταξᾶ Ἀντωολάτου, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, συμφιλιώσεως καὶ παραδοχῆς τῆς Πολιτείας, οὐδὲν αἴσιον ἐπήνεγκον ἀποτέλεσμα, ἠναγκάσθησαν οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι νὰ αἰτήσωσι παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος καὶ ἑτέραν στρατιωτικὴν ἐπικουρίαν ἐξ ὀκτὼ τηλεβόλων μετὰ τῆς ἀποσκευῆς αὐτῶν, ἵνα ὑποχρεώσωσι καὶ διὰ τῆς βίας, νὰ καταθέσωσι τὰ ὅπλα, αἱ ταραξίαι τοῦ τμήματος ἐκείνου.

Ἀφίκετο ἐν τοσούτῳ τῇ 15 ἐν Κεφαλληνίᾳ ἡ παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος σταλεῖσα ἐπικουρία ἐξ 100 ἐπιλέκτων

---

(1) Ὅρα ἔγγραφα ἀριθ. 2 καὶ 3.

Digitized by Google

τοῦ πεζικοῦ 20 πυροβολητῶν καὶ 2 πεδινῶν τηλεβόλων, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Συνταγματάρχου Αὐγουστίνου Βαρούχα Κερκυραίου, ὅστις ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τῆς νήσου ὡς ἀρχαιότερος, ὁ δὲ Συνταγματάρχης Πιέρρης διωρίσθη γενικὸς ἐπιθεωρητής. Ὁ ἄριστος διοργανισμὸς τοῦ προϋπάρχοντος στρατοῦ καὶ τῆς ἐπικουρίας, ἡ πειθαρχία, ἡ ἀνδρεία ἡ δραστηριότης καὶ ἡ παιδεία τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ, ἡ πίστις καὶ ἡ ἀφοσίωσις ἁπάντων πρὸς τὴν Πολιτείαν ἐνεποίησαν μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς πρεσβεύοντας τιμαριωτικὰς καὶ φατριαστικὰς δοξασίας, ταραξίας, καθ' ὧν οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος πλήρη ἐξουσίαν ἵνα ἀποφασιστικῶς ἐνεργήσωσι, καθὼς ἐπίσης καὶ κατὰ τῶν ἀντιπραττόντων εἰς τὴν ἐνίδρυσιν τῆς Πολιτείας, ἐξαιρέτως δὲ κατὰ τοῦ δραπετεύσαντος ἐκ τῆς Γερουσίας κόμητος Ἀνδρέου Μεταξᾶ, ὅστις μετὰ τὴν ἄφιξίν του ἐν Κεφαλληνία συνωμίλησε μετὰ τοῦ Καποδιστρίου καὶ ἠνόησεν οὗτος, ὅτι ἐμελέτα σχέδια καταστρεπτικὰ, ἀλλὰ μετὰ τὸν ἀφοπλισμὸν τοῦ Ἀργοστολίου ἅπασα ἡ οἰκογένεια τῶν Μεταξᾶ, ἥτις ἐν τῷ μεγάρῳ αὐτῆς εἶχεν ἐστρατοπεδευμένους πλείστους ὡπλισμένους χωρικούς, ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ διετέλει ἐνόπλως, πρὸς ἄμυναν ὅμως μᾶλλον ἢ πρὸς ἐπίθεσιν, καὶ τούτου ἕνεκα, οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι, δὲν ἐφήρμοσαν τὴν παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος παραχωρηθεῖσαν αὐτοῖς ἐξουσίαν κατὰ τῆς οἰκογενείας ἐκείνης, ἐλπίζοντες εἰς τὴν ταχεῖαν ὑποταγὴν αὐτῆς.

Digitized by Google

Τότε οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ὅπως ἀποθαρρύνωσι τοὺς ταραξίας, διεβεβαίωσαν τοὺς Κεφαλλῆνας, ὅτι ἡ Πολιτεία συσταθήσεται ἐν τῇ νήσῳ αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως τῶν ῥαδιουργιῶν, ἀντιπράξεων καὶ ταραχῶν ἀπονενοημένων τινῶν, ὅθεν ἐδημοσίευσαν τὴν 22 προκήρυξιν δι' ἧς ἐγνωστοποίουν, ὅτι « τὴν σύστασιν τῆς « Πολιτείας ἀπαιτοῦσιν οἱ Μονάρχαι ἱδρυταὶ αὐτῆς « καὶ ἡ Γερουσία, ὅτι ὁ. ἀντιπράττων τιμωρηθήσεται « διὰ τῆς ἐσχάτης ποινῆς καὶ ὅτι οἱ αὐτοὶ Μονάρχαι « συνεφώνησαν τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Τουρκικοῦ στόλου « καὶ συνήνεσαν νὰ φρουρῆται τοῦ λοιποῦ ἡ Πολιτεία « ἐκ Ρωσσικῶν δυνάμεων ὑπὸ τὰς διαταγὰς καὶ εἰς « τὴν διάθεσιν τῆς ἀνεξαρτήτου Κυριάρχου Ἑπτανη- « σίου Γερουσίας ». Καὶ ἵνα δυνηθῶσιν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ νὰ πραγματοποιήσωσι τὰ παρ' αὐτῶν δημοσιευθέντα, ἐζήτησαν καὶ ἑτέραν στρατιωτικὴν ἐπικουρίαν παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος, τὸ ἐν τῇ πρωτοφυλακῇ τῆς πλατείας Κερκύρας ὑπάρχον τηλεβόλον τῶν 40 λιτρῶν μετὰ τῶν ἀποσκευῶν καὶ πολεμοφοδίων αὐτοῦ ἤτοι τὰς βόμβας καὶ σάκκους, προσέτι 50 ἢ 60 πυρπολικὰ δεμάτια ἐντὸς πιθαρίων, παρεκάλεσαν ἐπίσης τὸν Ἡγεμόνα νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ Ῥώσσου Ἀρχηγοῦ πρὸς ἀποστολὴν πλοίου τινὸς πολεμικοῦ, διότι ἡ μόνη ἀπειλὴ τοιαύτης ἀποστολῆς, μεγάλην ἐνεποίει ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ταραξίας. Ἐπιδοκιμάσας ταῦτα ὁ Ἡγεμὼν ἀπηύθυνεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν διοικοῦντα τὴν ἐν τῷ Ἰονίῳ πελάγει μοῖραν τοῦ Ρωσσικοῦ στόλου, Ἱππότην Κυριακὸν

Digitized by Google

Κωνσταντίνωφ ἵνα διατάξῃ ὅπως ἓν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸν πλοίων διευθυνθῇ εἰς Κεφαλληνίαν.

Ἐν ταὐτῷ οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ἐσκέφθησαν νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς ἐντυπώσεως ἣν ἐνεποίησεν ἡ διάδοσις τῆς ἐλεύσεως Ρωσσικῶν δυνάμεων, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τάξεως ἐν Ἀργοστολίῳ καὶ ἐν γένει ἐν τῇ νήσῳ. Παρετήρησαν ὅτι ἡ ἐπιρροὴ τῆς ἐπὶ τῆς εἰρήνης ἐπιτροπῆς δὲν ἴσχυσε εἰμὴ ἐν μέρει, διότι ὑπῆρχον εἰσέτι ἐντὸς τῆς πόλεως πλεῖστοι ἔνοπλοι καὶ πλεῖστα ὑπῆρχον ὅπλα ἐν ταῖς οἰκίαις, ἐν δὲ τῇ ἐξοχῇ οὐδεὶς εἶχε καταθέσῃ αὐτά. Πρὸς τέλειον λοιπὸν ἀφοπλισμὸν τῶν τῆς πόλεως κατοίκων καὶ πρὸς κατάθεσιν τῶν ὅπλων τῶν τῆς ἐξοχῆς, οἱ Αὐτ. Επίτροποι ἐδημοσίευσαν τῇ 28 δύο διατάγματα, τὸ μὲν διὰ τὸ Ἀργοστόλιον, τὸ δὲ διὰ τὴν ἐξοχήν. Τὸ πρῶτον ἔσχε πλῆρες ἀποτέλεσμα διότι πάντες παρέδωκαν τῷ φρουράρχῳ τὰ ὅπλα καὶ εἶχεν οὕτω. «1) Οὐδεὶς «δύναται νὰ ὁπλοφορῇ ἐν τῇ πόλει. 2) Οὐδεὶς δύνα-«ται νὰ εἰσέλθῃ ἐν αὐτῇ ἔνοπλος. 3) Ἐξαιροῦνται οἱ «ἐν ὑπηρεσίᾳ ὄντες δημόσιοι ἄνθρωποι. 4) Οἱ στρατιῶ-«ται καὶ ὑπαξιωματικοὶ δύνανται νὰ φέρωσι τὰς λόγ-«χας καὶ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας. Μετὰ παρέλευσιν δύο «ὡρῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάγ-«ματος, ὁ ὁπλοφορῶν τιμωρηθήσεται, τὰ δὲ ὅπλα αὐ-«τοῦ πωληθήσονται ὑπὲρ τῶν συλλαμβανόντων, αὐτὸν, «στρατιωτῶν, οἵτινες θέλουσι πρὸς τούτοις ἀνταμειφθῇ «ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου δι' ἑνὸς ταλλήρου ἕκαστος.»

Τὸ δεύτερον ὅπερ οὐδεὶς ἐσεβάσθη διέταττεν·

Digitized by Google

«1.) Οὐδεμία συνάθροισις ὁπλοφόρων καθ'ἅπασαν τὴν «νῆσον ἐπιτρέπεται ἄνευ ἀδείας τῆς 'Επιτροπῆς, ἐπ' «ἀπειλῇ νὰ θεωρηθῶσιν ἀποπειρώμενοι κατὰ τῆς δη«μοσίας ἀσφαλείας, οἱ ἀρχηγοὶ δὲ τιμωρηθήσονται «στρατιωτικῶς διὰ κεφαλικῆς ποινῆς. 2) Θεωρηθή«σονται ἐχθροὶ τῆς πατρίδος καὶ ἀναλόγως τιμωρηθή«σονται οἱ συνεργόμενοι πρὸς διακώλυσιν τῆς συστά«σεως τῆς πολιτείας. 3) Οὐδὲν τμῆμα ἢ χωρίον θέ«λει δεχθῇ ὡπλισμένους ἐξ ἑτέρου τμήματος ἢ χω«ρίου ἐπὶ ποινῇ πυρπολήσεως τῶν αὐτῶν χωρίων, «οἱ προεστῶτες ἐν περιπτώσει μὴ ἀντιστάσεως τιμω«ρηθήσονται ὡς ἐχθροὶ τῆς πατρίδος. Οἱαδήποτε «βιαιοπραγία κατὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀσφαλείας εἰ«ουδήποτε κατοίκου θεωρηθήσεται ἀπόπειρα κατὰ τῆς «δημοσίας ἀσφαλείας· ὁ παθὼν καὶ μὴ καταγγέλων «τιμωρηθήσεται. 5) Πᾶς τις δεχόμενος ὁπλοφόρους «ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ θεωρηθήσεται καὶ οὗτος ἐχθρὸς «τῆς πατρίδος.»

'Εν ᾧ οἱ Αὐτ. 'Επίτροποι ἐμερίμνων νὰ διακωλύσωσι τὰς εἰσβολὰς τῶν χωρικῶν καὶ τὰς συμπλοκὰς ἐν 'Αργοστολίῳ, εἰδοποιοῦνται παρὰ ναύτου τινὸς Γεωργίου Τσιριγότου, δραπέτου τοῦ ἰδίου πλοίου ὅτι ὁ πλοίαρχος Πέτρος Κουτουφᾶς, Κεφαλλὴν ἵνα ἐφοδιάσῃ τοὺς στασιαστὰς τοῦ Ληξουρίου διὰ τηλεβόλου, ἦλθεν εἰς Κέρκυραν μετὰ τοῦ πλοίου αὐτοῦ καὶ νύκτα τινὰ ἀφήρεσεν ἐκ τῆς κανονοστοιχίας τοῦ Καβοσιδέρου ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ ἓν τηλεβόλον καὶ ἀπῆλθεν ἵνα ἀποβιβάσῃ αὐτὸ εἰς Ληξούριον. Τὸ τη-

Digitized by Google

λεβόλον τοῦτο κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ναύτου ἦτο ὀρειχάλκινον βάρους 2537 λιτρῶν καὶ ἔφερε τὸ ἔμβλημα τοῦ 'Αγίου Μάρκου. 'Απέστειλαν τότε απόσπασμά τι στρατιωτῶν ἐπιβαινόντων πλοίου ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἑνὸς Λοχαγοῦ, ἀλλὰ πλησιάσας εὗρε μεγάλην ἀντίστασιν οὐ μόνον ἐκ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ξηρᾶς, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ. Οἱ Αὐτ. 'Επίτροποι μαθόντες τὴν ἀποτυχίαν, διατάττουσι τὸν συνταγματάρχην Πιέρρην νὰ ἐπιβιβασθῇ ἐπὶ τοῦ δημοσίου πλοίου μετὰ μείζονος δυνάμεως πρὸς σύλληψιν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ πληρώματος, ἀναλάβῃ δὲ τὸ τηλεβόλον. Διέταξαν ὡσαύτως αὐτὸν νὰ ἐπιθεωρήσῃ καὶ τὴν ἐν 'Αγίῳ Θεωδώρῳ ὑπάρχουσαν κανονοστοιχίαν. 'Επεβιβάσθη τῇ 19, ἀλλὰ φθάσας εἰς Ληξούριον ἔμαθεν ὅτι τὸ πλοῖον τοῦ Κουταφᾶ εἶχεν ἀναχωρήσῃ διὰ Κλαρένσαν τὴν προτεραίαν. Μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐκτελέσῃ τὴν κυριωτέραν αὐτοῦ ἐντολήν, ἐπορεύθη πρὸς ἐπιθεώρησιν τῆς κανονοστοιχίας, καὶ ἐν ᾧ ἐπεθεώρει τὰ τηλεβόλα εἰς χωρικός, ὄπισθεν οἰκίας τινὸς κεκρυμμένος, ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ συνταγματάρχου, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος, διότι ἡ σφαῖρα διέβη πλησίον τοῦ ὠτίου αὐτοῦ. Διατάττει τότε τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατιώτας νὰ περικυκλώσωσι τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ οὕτω ἠδυνήθησαν νὰ συλάβωσι τὸν ἔνοχον, ὃν ὡδήγησαν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἐδικάσθη παρὰ τοῦ συσταθέντος στρατοδικείου καταδικασθεὶς εἰς θάνατον, ἀλλ' ὁ Συνταγματάρχης παρεκάλεσε τοὺς Αὐτ. 'Επιτρόπους ν' ἀπονείμωσιν εἰς αὐτὸν χάριν.

Digitized by Google

Συγχρόνως ἀπεσύρθησαν ἅπαντα τὰ ἐκ Ληξουρίου, μέλη τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, ὥστε τὰ διάφορα τμήματα, τῶν στρατιωτικῶν οἰκονομικῶν καὶ ἀγορονομείου, συνέκειντο ἐκ μόνων τῶν κατοίκων Ἀργοστολίου. Ἡ ἐγκατάλειψις αὕτη τῆς ἀρχῆς ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τοῦ Ληξουρίου ἀπεδείκνυεν ὅτι, αἱ ἀρχαῖαι διχόνοιαι μεταξὺ τῶν δύο πόλεων εἶχον μὲν ναρκωθῇ ἀλλ'οὐδόλως ἀποσβεσθῇ, ἐδήλου δ'ἔτι μᾶλλον τοῦτο, ἡ ῥῆξις μεταξὺ τῶν ὑγειονομείων τῶν δύο πόλεων, ἡ συσσώρευσις ἐν Ληξουρίῳ, ὅπλων καὶ πολεμοφοδίων, ἡ ἀπόπειρα ἁρπαγῆς τοῦ μεγάλου ἐμπορικοῦ πλοίου τοῦ πλοιάρχου Φερενδίνου, πρὸς ὁπλισμὸν αὐτοῦ καὶ ἡ ἐμψύχωσις πρὸς τοὺς στασιαστὰς τῆς ἐξοχῆς τοῦ τμήματος τοῦ Ἀργοστολίου, τοὺς σκοποῦντας τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως ταύτης (1).

Οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ὅπως, εἰ δυνατὸν, διασκεδάσωσι τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον, ἀπεφάσισαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ Ληξούριον, καὶ ἀφίκοντο ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τὴν πρώτην Ἰουνίου, συνωδευμένοι ὑπὸ τῆς φρουρᾶς τῆς μελλούσης ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ὑπάρχουσαν. Ἡ ἔλευσις αὐτῶν ἐν Ληξουρίῳ ἐπέφερε μέγαν ἀναβρασμὸν εἰς τοὺς κατοίκους, διότι οἱ ῥαδιοῦργοι διέδωκαν ὅτι ἀφίκοντο ἵνα καταργήσωσι τὰς,

(1) Κατ' αὐτὰς προσωρμίσθη, εἰς Ἀργοστόλιον πολεμικὸν Ρωσσικὸν πλοῖον, (Bergantino) ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνθυποπλοιάρχου Κωνσταντίνου Σέλτη, σταλὲν παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ πελάγει μοίρας Κωνσταντίνωφ καὶ αἰτηθὲν παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος.

Digitized by Google

πρὸ ἐπέκεινα ἑνὸς ἔτους αἰτηθείσας καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας παραχωρηθείσας Ἀρχάς, τὸ Ὑγειονομεῖον καὶ τὰ δικαστήρια καὶ ὅτι προὐτίθεντο νὰ πυρπολήσωσι τὰς οἰκίας τῶν ἀρχιστασιαστῶν, ἀλλὰ διὰ προκηρύξεως ἐδήλωσαν ὅτι οὐδόλως δικαιοῦνται ν' ἀφαιρέσωσι τὰ αὐτῶν προνόμια, καὶ οὔτε διάθεσιν ἔχουσι νὰ πυρπολήσωσιν οἰκίας. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς προκηρύξεως ταύτης, ἐπανῆλθεν ἡ ἡσυχία καὶ οἱ κάτοικοι ἐδέχθησαν τοὺς Αὐτ. Ἐπιτρόπους φιλοφρόνως, μάλιστα προσεκάλεσαν αὐτοὺς ἐν τῇ λέσχῃ, ὅπου συνηθροίσθη πλῆθος πολιτῶν πάσης τάξεως, καὶ ἐκεῖ λαβὼν τὸν λόγον ὁ Αὐτ. ἐπίτροπος Σιγοῦρος, εἶπεν, « ὅτι ὁ «σκοπὸς τῆς Ἐλεύσεως τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων ἦτο, «ν' ἀκούσωσι ποῖα ἦσαν τὰ αἴτια τὰ ἐπαπειλοῦντα τὸν «ἐμφύλιον πόλεμον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν κατοίκων «τοῦ Ἀργοστολίου καὶ τίς ἡ αἰτία δι' ἣν ἐβούλοντο «ν' ἀπολέσωσι τὸ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ὅπερ τὸ Σύνταγ-«μα παραχωρεῖ, τὴν ἰσότητα πάντων τῶν τμημάτων.»

Ἀπήντησεν ὁ Ἐλευθέριος Τυπάλδος Πρετενδέρης μετ' ἁβροφροσύνης μὲν ἀλλ' ἀορίστως, ἐκφράζων παράπονα, ἀμφιβολίας, ὑπονοίας καὶ ἀβεβαιότητας. Ἕτερός τις ἐκ τοῦ πλήθους ἠγέρθη καὶ εἶπεν, « ὅτι «δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι οὐδεμίαν ἐμπιστοσύνην πρὸς «τοὺς κατοίκους τοῦ Ἀργοστολίου, διότι πολυετὴς «πεῖρα ἀπέδειξε τοῦτο, ὅτι εἰ καὶ ἀνεγνωρίζοντο τὰ δι-«καιώματά των ἐπισήμως, οὐδέποτε ὅμως ἤθελον «πραγματοποιηθῇ,» συνεπέρανεν δὲ ὅτι «ἡ ἀποχώ-«ρησις αὐτῶν ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ Ἀργοστολίου ἦτο

Digitized by Google

«ἀναγκαία διότι μετ' ὀλίγον, ἡ ἐλευθερία αὐτῶν ἤθε-
«λε μεταβληθῇ εἰς δουλείαν, ἑπομένως ἦσαν ἀποφα-
«σισμένοι νὰ θυσιάσωσι τὰ πάντα ἵνα μὴ ἐξαρτῶν-
«ται ἐκ τοῦ 'Αργοστολίου.»

Τότε ἀπετάθη πρὸς αὐτοὺς ὁ ἕτερος τῶν 'Αὐτ. 'Επιτρόπων Καποδίστριας, εἰπὼν τοιαῦτα· « 'Η δυ-
«σπιστία δὲν εἶναι ἴδιον ἀνδρὸς ζητοῦντος δικαιοσύνην,
«ὅταν μάλιστα ἵσταται ἐνώπιον δικαστοῦ ἀπονέμον-
«τος αὐτὴν ἐπὶ ἰδίᾳ εὐθύνῃ. Οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξου-
«ρίου ἠδύναντο νὰ δυσπιστῶσι, δι' ἕξιν, πρὸς τοὺς
«τοῦ 'Αργοστολίου ἀλλὰ δὲν ἐπετρέπετο αὐτοῖς
«νὰ δυσπιστῶσι πρὸς τοὺς Αὐτ 'Επιτρόπους, οἵτινες
«πολλάκις ἐδήλωσαν τὰς ἐντολάς των καὶ τοὺς
«σκοπούς των. Αὐτοὶ οὗτοι οἱ τοῦ Ληξουρίου
«ἐνέχονται, μὴ ἀποταθέντες πρὸς αὐτούς, οὐδόλως
«δὲ δικαιολογοῦνται αἱ ταραχαὶ αὐτῶν βασιζόμεναι
«ἐφ' ἁπλῶν ὑπονοιῶν. 'Εγκλήματα πράττουσιν ὑπεκ-
«φεύγοντες καὶ ἀρνούμενοι τὴν παρὰ τοῦ νόμου ἀ-
«παιτουμένην ἑνότητα, στηριζόμενοι ἐπὶ ἀμφιβολιῶν.
«῞Ας ἐπανορθώσωσι τὰ λάθη αὐτῶν, ἐκλέγοντες τέσ-
«σαρας εὐϋπολήπτους πολίτας, ἵνα συζητήσωσι μετὰ
«τῶν Αὐτ. 'Επιτρόπων καὶ μετὰ τῶν εὐϋποληπτο-
«τέρων τοῦ 'Αργοστολίου, περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς
«πατρίδος, ἄνευ ὅμως ὅπλων, ἄνευ διαβουλίων, ἄνευ
«στασιαστικῶν προθέσεων, ἀλλὰ μετὰ ψυχρᾶς καὶ ἡ-
«σύχου περισκέψεως καὶ τότε περατωθήσονται πάντα
«μετὰ εἰρήνης, ὁμονοίας καὶ ἰσότητος 'Η Πολιτεία
«ὀφείλει νὰ συσταθῇ ταχέως, διότι οἱ Κυρίαρχοι προ-

Digitized by Google

«στάται ἀπαιτοῦσι τοῦτο. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος «Α.' ὁ εὐεργέτης τῆς Πολιτείας, παραχωρεῖ αὐτο-«κρατορικὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τῇ Πολιτείᾳ, αἱ «δυνάμεις αὗται θέλουσι λύσῃ πάσας τὰς διενέξεις, «ἐὰν τὸ δίκαιον, ἡ συμφιλίωσις ὁ πατριωτισμὸς δὲν «συνενωθῶσι πρὸς ἐνίδρυσιν τῆς Πολιτείας, τῆς ἐπὶ «τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης καὶ πεποιθήσεως βασι-«ζομένης.» Ἐχειροκρότησεν ἡ ὁμήγυρις τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἐζητωκραύγασαν ὑπὲρ τῆς Πολιτείας, κατεπείσθη ὁ λαὸς ὅτι διατηρηθήσονται τὸ ὑγειονομεῖον καὶ τὰ δικαστήρια καὶ οὕτω ἔληξεν ἡ ἡμέρα ἐκείνη χαρμοσύνως.

Ἐπανελθόντες οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι εἰς Ἀργοστόλιον ἐπληροφορήθησαν ὅτι οἱ στασιασταὶ τῆς ἐξοχῆς τοῦ τμήματος τούτου, καὶ ἐκείνου τῆς Λιβαθοῦς συσσωματωθέντες πορεύονται πρὸς τὴν πόλιν ἵνα καταστρέψωσιν αὐτήν. Κατόπιν τῆς πληροφορίας ταύτης τῇ 2 Ἰουνίου προσεκάλεσαν τὴν ἐπὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἐπιτροπὴν πρὸς διακοίνωσιν αὐτῇ, ὅτι αἱ διαταγαὶ τῆς 29 Μαΐου πρὸς τοὺς Ἀνδρέαν καὶ Καίσαρα Μεταξᾶ, ἵνα ἐντὸς 24 ὡρῶν μεταβῶσιν ἐν τῇ πόλει, οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἔσχον ἀπαντήσαντες ὅτι « δὲν ἀναγνωρίζουσιν οὐδεμίαν «Ἀρχὴν εἰμὴ μόνον τὴν Γερουσίαν καὶ τὴν παραι-«τηθεῖσαν τοπικὴν κυβέρνησιν», προσέθεσεν ἐπίσης ὁ πρῶτος ὅτι «Γερουσιαστὴς ὢν εἶναι ἀνώτερος πά-«σης ἑτέρας ἀρχῆς» καὶ ἐνώπιον τοῦ ἐπιδόντος αὐτῷ τὴν διαταγὴν ἔσχισεν αὐτὴν καὶ ἐξύβρισε βαναύσως τὴν Ἐπιτροπήν. Ὁ δὲ ταγματάρχης Ῥικιαρ-

Digitized by Google

δόπουλος ἀπήντησεν ὅτι «δὲν δύναται νὰ μεταβῇ ἐν «τῇ πόλει, διότι ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ οἱ ἐχθροί «του οἵτινες ἐπιβουλεύονται τὴν ζωήν του.»

Πρὸς τούτοις καθυπέβαλλον τῇ ἐπιτροπῇ διαφόρους ἐκθέσεις καὶ καταθέσεις ἐξ ὧν προέκυπτεν ὅτι τῇ 29 Μαΐου ὁ κομ. Καῖσαρ Μεταξᾶς ἐν τοῖς τμήμασι Σκάλας, καὶ Εἰκοσιμιᾶς, συνέλεξεν ἄνδρας τινὰς καὶ ἀπῆλθε μετ'αὐτῶν εἰς τὴν μονὴν τῆς Σίσης, ἀπαγορεύων τοῖς παρερχομένοις τὴν δίοδον καὶ θερίζων τοὺς ἀλλοτρίους σπαρμοὺς πρὸς συντήρησιν τῶν ὑπ'αὐτὸν ἀνδρῶν, ὧν τινων μερὶς ἐνησχολεῖτο πρὸς κατασκευὴν ἄρτου. Ὅτι ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἁγίου Γερασίμου ὁ κομ. Ἀνδρέας Μεταξᾶς καὶ ὁ Ἀνδρέας Ῥικιαρδόπουλος συνήθροιζον ἄνδρας καὶ ἐβίαζον τοὺς χωρικοὺς καὶ τὸν κομ. Ἰωάννην Μεταξᾶν, ὅστις ἠρνεῖτο, νὰ ἀκολουθήσωσιν αὐτούς. Ὅτι συνηθροίζοντο ὡσαύτως ἔνοπλοι χωρικοὶ καὶ ἐν Κεραμιαῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κομ. Ἀναστασίου Μεταξᾶ, ὅτι ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Λιβαθοῦς οἱ Νικολέτος Μεταξᾶς υἱὸς τοῦ κομ. Ἀναστασίου, οἱ ἀδελφοὶ Ῥικιαρδοπούλου Στεκούλη καὶ ὁ Παναγῆς Φωκᾶς Καίσαρος συνήθροιζον ἄνδρας, ἡτοίμαζον πολεμοφόδια καὶ περιέμενον τὴν ἐκ Ληξουρίου πεμπομένην ἐπικουρίαν παρὰ Στεφάνου Φωκᾶ καὶ ἑτέρων. Ὅτι τῇ 2 Ἰουνίου οἱ διαμείναντες ἐν τῇ μονῇ τοῦ Αγ. Γερασίμου μετὰ τὴν λειτουργίαν, διηυθύνθησαν πρὸς Κεραμιὰς, ἡγοῦντο δ'αὐτῶν ἔφιπποι οἱ Ἀνδρέας Μεταξᾶς καὶ Ἀνδρέας Ῥικιαρδόπουλος Στεκούλης, οἵτινες παρέλαβον τοὺς ἐκεῖ περιμένοντας ἑτέρους στασιαστὰς

Digitized by Google

καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Φωκάτα ὅπου ἠνώθησαν μετὰ τῶν σωμάτων τῶν ἀφικομένων ἐκ Σκάλας, Λιβαθοῦς καὶ διαφόρων ἀνδρῶν ἐξ Εἰκοσιμιᾶς, ὅτι Ἀρχηγοὶ ἦσαν οἱ Ἀνδρέας καὶ Καῖσαρ Μεταξᾶς, ὁ Ταγματάρχης Ἀνδρέας Ῥικιαρδόπουλος Στεκούλης, οἱ Σπῦρος καὶ Παναγῆς ἀδελφοὶ τοῦ ταγματάρχου, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Χαράλαμπος, οἱ Παναγῆς Φωκᾶς Καίσαρος, Βασίλειος Φωτεινάτος καὶ Κοσμέτος Βάλσαμος Ὀρκουλάτος· ὅτι ἅπασα ἡ στρατιὰ αὕτη συνεκροτεῖτο ἐκ 300 ἀνδρῶν καλῶς ὡπλισμένων καὶ ἄριστα ἐφωδιασμένων.

Λαβοῦσα τὰς πληροφορίας ταύτας, ἡ ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας ἐπιτροπή, ἀπεφάσισε, μετὰ τῶν Αὐτ. ἐπίτρ. ν' ἀποκρούσωσι τὴν βίαν διὰ τῆς βίας, καὶ προσεκάλεσαν τὸν φρούραρχον νὰ διατάξῃ τὸν ἐγχώριον ταγματάρχην Ἀναστάσιον Φωκᾶν, "ἄνδρα γενναῖον„ ἵνα τὸ ἑσπέρας ἀπέλθῃ τῆς πόλεως μετὰ ἑκατὸν ἐγχωρίων στρατιωτῶν καὶ καταλάβῃ τὸ ὕψωμα τῆς Κοκολάτας ἀπέναντι τοῦ χωρίου Φωκάτων, ἐν ταὐτῷ ἀπέστειλαν δύο ὑπαξιωματικοὺς πρὸς σχεδίασιν τῶν τοπικῶν καὶ γεωγραφικῶν θέσεων, πρὸς ἐπίγνωσιν τῶν παρὰ τῶν στασιαστῶν κατεχομένων θέσεων καὶ ἐπαλήθευσιν τῆς δυνάμεως αὐτῶν.

Προσεκάλεσαν ἐπίσης ἐν τῇ συνεδριάσει τὸν φρούραρχον συνταγματάρχην Βαροῦχαν καὶ τὸν γενικὸν ἐπιθεωρητὴν συνταγματάρχην Πιέρρην πρὸς στρατιωτικὴν γνωμοδότησιν. Μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεφάσισε νὰ ἐκστρατεύσῃ

Digitized by Google

καὶ ὁ τακτικὸς στρατὸς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ συνταγματάρχου Πιέρρη τὴν πρωΐαν τῆς 3 Ἰουνίου τῇ 3 1|2 ὥρᾳ. Ἀλλ' εἰς τὴν δευτέραν ταύτην ἀπόφασιν διεφώνησεν ὁ ἕτερος τῶν Αὐτ. ἐπιτρόπων Σιγοῦρος, διϊσχυριζόμενος, ὅτι « ἡ ἀποστολὴ τοῦ ταγ-«ματάρχου Φωκᾶ ἀρκεῖ πρὸς διακώλυσιν, τῆς πρὸς «τὴν πόλιν προσεγγίσεως τῶν χωρικῶν, οἵτινες γι-«νώσκουσι τὴν ὑπάρχουσαν φρουρὰν, τὴν ἀνδρείαν «καὶ τὴν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀφοσίωσιν αὐτῆς καὶ «ἑπομένως οὐδέποτε ἤθελον τολμήσῃ νὰ ἐπιχειρή-«σωσιν ἔφοδον κατὰ τοῦ Ἀργοστολίου.» Μὴ δυνηθεὶς διὰ τῶν λόγων τούτων νὰ καταπείσῃ τὸν αὐτοῦ συνάδελφον καὶ πρόεδρον τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ μέλη αὐτῆς ἀπεσύρθη, εἰπὼν, ὅτι «Διὰ τὰ ἀποτελέσματα «τῆς ἐκστρατείας ταύτης οὐδόλως ἐνέχεται». Ὁ Καποδίστριας ὑπεστήριζε τὴν ἐκστρατείαν καὶ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, βασιζόμενος ἐπὶ τῶν ἀκολούθων λόγων· «ἐπὶ τῆς ὑποστηρίξεως ἣν ἐν κρυπτῷ, εἶχον οἱ ἀρχη-«γοὶ Μεταξᾶ ἐν τῇ πόλει, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῶν χωρικῶν «πρὸς ἀπόλαυσιν πλουσίας λείας ἐκ τῶν μεγάρων τῶν «πλουσίων, ἐπὶ τῆς ἀμφιβόλου πίστεως τῶν ἐγχωρίων «στρατιωτῶν τῶν φρουρούντων τὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως «μέρη, ἐπὶ τῆς θρασύτητος τῶν στασιαστῶν οἵτινες «ἐνόμιζον ὅτι ἐν περιπτώσει ἐφόδου, ὁ τακτικὸς στρα-«τὸς ἀποσυρθήσεται ἐν τῷ λοιμοκαθαρτηρίῳ καὶ ἡ θρα-«σύτης αὕτη ἤθελε κορυφωθῇ ἐὰν ἡ κυβέρνησις ἠ-«νείχετο νὰ στρατοπεδεύσωσι τοσοῦτοι ὡπλισμένοι εἰς

Digitized by Google

«απόστασιν πέντε μόνων μιλίων της πόλεως, όπερ «ήθελεν ενθαρρύνη και ετέρους και πολλαπλασιασθή «ό αριθμός αυτών ώστε ν' απαιτείται στρατός πέντε «ή έξ χιλιάδων πρός απόκρουσιν αυτών.»

Πρός τούτοις, ανέφερεν, ότι «ώφειλεν η κυβέρ-«νησις νά προστατεύση τό τμήμα της Λειβαθούς μεί-«ναν πιστόν, εκτός χωρίου τινός, ίνα μή υποχρεωθή «διά της βίας νά στασιάση, ή αρνούμενον νά λεη-«λατηθή.» Αλλ' η υποστήριξις αύτη επήνεγκε την πίεσιν των μελών της επιτροπής πρός τόν Καποδίστριαν ίνα ούτος εγχειρίση τώ αρχηγώ της εκστρατείας Πιέρρη ενυπογράφως τάς ακολούθους διαταγάς,

« Εάν οι στασιασταί αποχωρήσωσιν άμα τη εμ-«φανίσει του στρατού, ή μετά αψιμαχίαν τινά, Υ-«μείς θέλετε καταδιώξη αυτούς μέχρι των χωρίων «των, άτινα θέλετε καταστρέψη διά πυρός και σι-«δήρου, και επιτρέψη την λεηλασίαν. Επί τούτου «έχετε την πλήρη ημετέραν εξουσιοδότησιν.» Έδωκεν ωσαύτως και προκήρυξιν αναγγέλουσαν εις τούς κατοίκους, ότι « η εκστρατεία αφορά τούς μόνους «στασιαστάς και αύτη θέλει σεβασθή και προστα-«τεύση την ζωήν και περιουσίαν των φιλησύχων». Ήτησε πρός τούτοις παρά του ανθυποπλοιάρχου Σάλτη ν' αποβιβάση άνδρας τινάς εκ του πληρώματος, πρός ενίσχυσιν της εν τη πόλει υπαρχούσης φρουράς, λαβών δέ την αίτησιν ταύτην ο Σάλτης απεβίβασεν δεκαπέντε άνδρας.

Digitized by Google

Τὴν προσδιωρισμένην ὥραν, τῇ 3 Ἰουνίου ἐξῆλθεν ὁ συνταγματάρχης ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τάγματος τῶν «Ἰλλυριῶν», μετὰ δύο πεδινῶν τηλεβόλων καὶ ἀφίκετο τῇ ὥρᾳ 5 εἰς Κοκολάταν, ὅπου εὗρε τὸν ταγματάρχην Φωκᾶν καὶ παραδοὺς οὗτος τὴν θέσιν ἐτέθη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Συνταγματάρχου. Ταχθέντες δ' ἐν γραμμῇ εὑρέθησαν πάντες 231 ἄνδρες, συνήγαγεν πάλιν αὐτοὺς ἐπιθεώρησε τὰ ὅπλα θέσας ἐν τῷ κέντρῳ τὴν σημαίαν. Ἡ θέσις αὕτη ἀπεῖχε τῆς οἰκίας τοῦ Στεφάνου Φωκᾶ, ἐν Φωκάτοις βολῆς τηλεβόλου, οἱ στασιασταὶ ἐστρατοπέδευον περὶ τὴν αὐτὴν οἰκίαν καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν πτέρυξ ἐπεξετείνετο μέχρι τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς εἰσόδου τοῦ χωρίου. Οὗτοι ἔμενον ἀκίνητοι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπέσπασαν ἄνδρας τινὰς ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν πρὸς κατάληψιν τῶν μεταξὺ Φωκάτων καὶ Κοκολάτας ὑψωμάτων, ἀλλὰ τὸ κίνημα τοῦτο δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ ἀρχηγοῦ, ὅστις ἀπέσπασε καὶ οὗτος ἄνδρας τινὰς καὶ κατέλαβον τὰ ὑψώματα ἐκεῖνα πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν στασιαστῶν. Αἱ πτέρυγες τῶν ἀντιμαχομένων ἀπεῖχον ἀλλήλων βολῆς ὅπλου, ἔμειναν οὕτω ἀντιμετωπευόμεναι πέντε λεπτά, ὅτε ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ τῶν στασιαστῶν, ἤρχισε νὰ πυροβολῇ, μετ' ὀλίγον ἐπυροβόλησαν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ Φωκᾶ ὄντες καὶ ἅπασα ἡ γραμμή, συνοδεύοντες τοὺς πυροβολισμοὺς μετὰ κραυγῶν, ὕβρεων καὶ ἀπειλῶν. Ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀντεπυροβόλησαν αἱ μόναι πτέρυγες καὶ δὶς διὰ τηλεβόλου κατὰ τῆς οἰκίας Φωκᾶ, ὁ πρῶτος πυροβολισμὸς προ-

Digitized by Google

σέβαλε τὴν στέγην καὶ ὁ ἕτερος τὸν τοῖχον, ἀλλ' οὐδόλως ἐπτοήθησαν οἱ στασιασταὶ μάλιστα τὸ πῦρ αὐτῶν ἔγεινε ζωηρότερον. Μετὰ παρέλευσιν δέκα λεπτῶν ἐπυροβόλησε πάλιν δὶς κατ' αὐτῶν ὁ στρατὸς διὰ τοῦ τηλεβόλου, καὶ τότε ἤρχισαν δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν ν' ἀναχωρῶσι πυροβολοῦντες, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξηκολούθησεν ἀδιακόπως κατ' αὐτῶν τὸ πῦρ τῶν τηλεβόλων διεσκορπίσθησαν, ἐκτὸς τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ὀχυρωθέντων.

Ὁ ἀρχηγὸς θέλων νὰ ὠφεληθῇ τῆς φυγῆς ταύτης ἐγκαταλείπει ἕνα λοχαγὸν μετὰ τῆς ὀπισθοφυλακῆς ἐν Κοκολάτα καὶ ἐπορεύθη μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως πρὸς ἔφοδον τῆς οἰκίας Φωκᾶ, διατάξας τὴν μεταφορὰν τῶν τηλεβόλων ἐπὶ τῶν ὤμων διὰ τὸ δύσβατον τῶν ὁδῶν. Ἐπροχώρει ὁ στρατὸς πυροβολῶν, καὶ ἐν ἁρμοδίαις θέσεσι ἐπυροβόλουν καὶ τὰ τηλεβόλα. Οἱ ὀχυρωθέντες ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπυροβόλουν ἀδιαλείπτως κατὰ τῶν προσβαλλόντων, ἐκ τῆς αὐλῆς, ἐκ τῶν παραθύρων τῶν οἰκιῶν καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας. Οἱ στρατιῶται πλησιάσαντες, ἐκραύγασαν. «Εἰς τὴν ἔφοδον, Ζήτω ἡ Πολιτεία» καὶ ἐν ἀκαρεὶ ἐκυρίευσαν τὴν οἰκίαν καὶ τὸ χωρίον Φωκάτα. Οἱ στασιασταὶ ἀντιστάντες ἀνδρείως μέχρις ἡμισείας βολῆς πιστολίου, διεσκορπίσθησαν, πλεῖστοι πρὸς πεδίον τι ὄπισθεν τοῦ χωρίου, καὶ ἕτεροι ῥίψαντες τὰ ὅπλα κατέφυγον ἐν ταῖς αὐτῶν οἰκίαις. Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἀκολουθοῦντες χωρικοὶ ἐκ τοῦ κυβερνητικοῦ κόμματος, οἱ ἐγχώριοι στρατιῶται τοῦ ταγματάρχου Φωκᾶ καὶ

Digitized by Google

οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου, διήρπασαν αὐτό, εἰ καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτοπροσώπως ἀπηγόρευεν αὐστηρῶς τὴν διαρπαγήν, λαβὼν ῥητὴν διαταγὴν παρὰ τοῦ Καποδιστρίου, ἥτις ἀνεκάλει τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ τὸ ἑσπέρας τῆς προτεραίας, ἀλλ' οἱ χωρικοὶ ἐκώφευον εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ συνταγματάρχου. Ἰδὼν μάλιστα ὅτι στίφη χωρικῶν ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν ἀφίκοντο ἐν τῷ χωρίῳ πρὸς διαρπαγήν, νομίζοντες ὅτι ἠδύναντο νὰ πράξωσι τοῦτο προστατευόμενοι ὑπὸ τοῦ στρατοῦ, ἀπεσύρθη μεθ' ἁπάσης τῆς δυνάμεως εἰς Κοκολάταν.

Οἱ πλεῖστοι τῶν φυγάδων διηυθύνθησαν πρὸς τὴν Κρανχίαν ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν παρὰ τῶν ἐκεῖ φρουρούντων ἐγχωρίων στρατιωτῶν ὑπὸ τοὺς λοχαγοὺς Βασίλειον Πετινάτον καὶ Μάρκαν Μαζαράκην. Ἕτεροι ἔφυγον διευθυνόμενοι πρὸς τὸ χωρίον Σπήλια ὅπου ἡττήθησαν παρὰ τοῦ ἑτέρου λοχαγοῦ τῶν ἐγχωρίων Γεωργίου Πινιατόρου υἱοῦ τοῦ Δημητρίου, καὶ διάφοροι πλησιάσαντες τὸ φρούριον, διεσκορπίσθησαν διὰ πυροβολισμῶν, καὶ οὕτω οἱ ἀπομείναντες μὴ εὑρόντες καταφύγιον ὁλοσχερῶς διελύθησαν.

Ἐκ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἐφονεύθη εἷς στρατιώτης καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο, ἐκ τῶν ἐγχωρίων οὐδείς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων καὶ τραυματισθέντων χωρικῶν εἶναι ἄγνωστος, ἀλλ' ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψει ὅτι δύο τηλεβόλα, ἐκτὸς τῶν πυροβόλων, ἐπυροβόλουν εἰς μικρὰν ἀπόστασιν κατ' αὐτῶν, ὅτι αἱ οἰκίαι καὶ ἡ ἐκκλησία ἐν αἷς ἦσαν ὠχυρωμένοι ἐκυριεύθησαν ἐξ ἐφόδου, ὅτι τὸ χωρίον διηρπάγη, ὅτι οἱ

Digitized by Google

φυγάδες ἡττήθησαν δίς τε ἐν Κραναίᾳ καὶ ἐν Σπηλίᾳ καὶ ἐπυροβολήθησαν ὑπὸ τῶν τηλεβόλων, τοῦ φρουρίου θέλει συμπεράνῃ ὅτι ἀπωλέσθησαν περίπου 50. Ἐγκατέλιπον ἐν Φωκάτοις, καὶ διένειμον οἱ στρατιῶται, πλεῖστα πολεμοφόδια, ὅπλα, πελέκεις καὶ ἄρτον. Ὡς πρὸς τοὺς ἀρχηγούς, ὁ μὲν Καῖσαρ Μεταξᾶς, περιπλανώμενος ἐν τῇ νήσῳ περιέμενεν εὐκαιρίαν ἵν' ἀπέλθῃ (1). Ὁ δὲ αὐτάδελφος αὐτοῦ Ἀνδρέας, ἔντρομος, ἐκρύβη ἐν τῇ ἐξοχικῇ αὐτοῦ ἐπαύλει ἐν Ὁμαλᾷ καὶ ἱκέτευεν δι' ἐγγράφου ἀναφορᾶς τοὺς Αὐτ. «Ἐπιτρόπους «ἵνα πέμψωσι στρατιωτικὴν δύναμιν «πρὸς συνοδείαν αὐτοῦ καὶ παραδοθῇ εἰς τὴν διάθε- «θεσιν τῆς δικαιοσύνης,» δι' ὃ ἀπέστειλαν τὴν 9 τὸν λοχαγὸν Καποδίστριαν μετὰ ἓξ ἀνδρῶν καὶ ἐπε-

(1) Κατέφυγεν εἰς Κέρκυρα καὶ παρεδόθη ἑκουσίως εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Γερουσίας καὶ μετὰ ἑξάμηνον ἐκεῖ διαμονήν, ᾔτησε παρ' αὐτῆς ν' ἀνατταλῇ ἡ ἀπόφασις τῆς τοπικῆς τῆς πατρίδος του Κυβερνήσεως, δι' ἧς ἐξωρίζετο, καὶ ἐν περιπτώσει συλλήψεως ὑποστῇ τὴν ἐσχάτην ποινήν. Ἡ Γερουσία διὰ διατάγματος αὐτῆς τῆς 21 Δεκεμβρίου 1801, παρεδέξατο διὰ ψήφων ἑπτὰ κατὰ τριῶν, ἐξαιρεθέντων τῶν δύο Γερουσιαστῶν ἐκ Κεφαλληνίας, τὴν αἴτησιν, « ἵνα δύνηται ἐλευθέρως νὰ ἐπι- « στρέψῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς πατρίδος καὶ οἰκογενείας αὐτοῦ, «μὴ δυναμένης οὐδεμιᾶς ἀρχῆς νὰ καταδιώξῃ αὐτόν, ἕνεκα «τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως, ἥτις προσωρινῶς ἀναστέλλεται, διότι «ὑπεσχέθη νὰ διατελῇ πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Γερου- «σίας καὶ νὰ σέβηται ἐν ἄκρᾳ ὑπακοῇ τοὺς νόμους καὶ τὴν «Κυβέρνησιν τῆς αὐτοῦ πατρίδος» (Ὅρα ἔγγραφα ἀριθμὸν 5 καὶ 6.

Digitized by Google

βίβασαν αὐτὸν τοῦ σταθμεύοντος Ῥωσσικοῦ πλοίου ἔνθα διέμεινεν ἡμέρας 28, μετὰ ταῦτα μετηνέχθη ἐπὶ τοῦ δημοσίου πλοίου. ἵνα ὁδηγηθῇ εἰς Κέρκυραν, ἀλλὰ τὴν 22 Ἰουλίου ἀπέδρασεν κολυμβῶν ἐξ αὐτοῦ (1) δι'ἣν αἰτίαν ὁ Καποδίστριας ἀπέστειλε δεσμίους εἰς Κέρκυραν τὸν λοχαγὸν κομ. Ἀντώνιον Βίκτορα Καποδίστριαν πρῶτον ἐξάδελφον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τὸν ὑποπλοίαρχον Κωνσταντῖνον Ξῆνταν, ὡς ὑπαιτίους τῆς ἀποδράσεως τοῦ Μεταξᾶ. Ὁ Ταγματάρχης Ῥικιαρδόπουλος, ὁ υἱὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ κατέφυγον ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ χώρᾳ.

Τῇ 12 ἡ ἐπὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἐπιτροπὴ ἐδημοσίευσε τὴν ἀκόλουθον προκήρυξιν. «Διεσκορ-«πίσθησαν, ἡττήθησαν καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν διάθεσιν «τοῦ νόμου, οἱ ἐχθροὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς Συνταγ-«ματικῆς Πολιτείας. Κάτοικοι ἡσυχάσατε, οὗτοι θέλουσιν «ὑποστῇ τὰς ἀμετακλήτους τοῦ νόμου διατάξεις, ἐφαρ-

(1) Ὅρα ἔγγραφα ἀριθ. 7 καὶ 8 Περιεπλανήθη ἔνθεν κακεῖθεν τέλος δὲ κατέφυγεν εἰς Ζάκυνθον ὅπου διέμεινεν ἐξόριστος, ἀλλὰ τῇ 30 Μαρτιου 1805 ἡ Γερουσία διὰ θεσπίσματος αὐτῆς, κατόπιν ἀναφορᾶς, ἐπέτρεψε τῷ κομ. Ἀνδρέα Μεταξᾶ νὰ μεταβῇ εἰς Κεφαλληνίαν ἐν τῇ πόλει Ἀργοστολίου καὶ διαμείνῃ ἐκεῖ ἐπὶ δύο μῆνας, διαρκούσης δὲ τῆς διαμονῆς ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ἀπηγορεύετο αὐτῷ ἡ ἔξοδος ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ἐτίθετο ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τοῦ Πρυτάνεως. Δι' ἑτέρου δὲ θεσπίσματος τῇ 23 Σεπτεμβρίου παρετάθη ἡ διαμονὴ αὐτοῦ μέχρις ἐσχάτης Φεβρουαρίου 1806 ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους.

Digitized by Google

«μοσθησομένας μετὰ τῆς αὐστηροτέρας, ἀλλὰ γνησί-
«ας, κανονικῆς καὶ ἀμερολήπτου δικαιοσύνης. Αὔρι-
«ον δημοσιευθήσεται διάταγμα ἐξορίας μετὰ κεφαλι-
«κῆς ποινῆς, ἐν περιπτώσει συλλήψεως, κατὰ τῶν
«μελῶν τῆς οἰκογενείας Ῥικιαρδοπούλου, ὡσαύτως καὶ
«κατὰ τοῦ Καίσαρος Μεταξᾶ, μὴ τιθεμένου ἐντὸς 24
«ὡρῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς δημοσίας δυνάμεως. Κα-
«τὰ πρώτην ταραχὴν ἢ ὀχλαγωγίαν, ἐν οἰφδήποτε
«μέρει τῆς νήσου, ἡ ἀρχὴ μεταχειρισθήσεται ἀπολύ-
«τως τὸ τηλεβόλον, τὸ πῦρ, τὸ πυροβόλον καὶ τὴν
«λόγχην. Ἐπομένως διὰ τὴν πόλιν ταύτην διατάττει,
«ὅτι μετὰ τρεῖς πυροβολισμοὺς ἅπαντες οἱ στρατιωτι-
«κοὶ ἀποσυρθήσονται εἰς τοὺς αὐτῶν στρατῶνας, οἱ
«ἀξιωματικοὶ πορευθήσονται ἐν τῷ φρουραρχείῳ ἵνα
«λάβωσι τὰς διαταγάς. Πάντες οἱ πολῖται ἀπο-
«συρθήσονται ἐν ταῖς αὐτῶν οἰκίαις, οἱοσδήποτε μὴ
«ἀνήκων τῷ στρατῷ εὑρεθῇ ἐν ταῖς ὁδοῖς μετὰ τοὺς
«πυροβολισμοὺς θέλει ὑποστῇ στρατιωτικὰς ποινάς.
«Ἐξ οἱασδήποτε οἰκίας πυροβοληθῶσι στρατιωτικοί,
«γενήσεται εὐθὺς ἡ οἰκία παρανάλωμα τοῦ πυρός.»

Ἐξέδωκεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν προκήρυξιν ταύτην ἵνα καθησυχάσῃ τὴν ἀγανάκτησιν τῶν φιλησύχων καὶ τῶν ὀπαδῶν τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας, οἵτινες ἐφοβοῦντο μήπως ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς τάξεως εἰς ἣν ἀνῆκον, τῶν μέσων ἃ διέθετον καὶ τὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐξήσκουν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς στάσεως, οἱ προξενήσαντες τοσαύτας καταστροφὰς καὶ αἱματεχυσίας, μείνωσιν ἀτιμώρητοι.

Digitized by Google

Ὑπῆρχον καὶ ἕτεροι λόγοι, οἵτινες ἠνάγκαζον τὸν Καποδίστριαν νὰ δεικνύηται αὐστηρὸς, ἐξαιρέτως ἐν ταῖς προκηρύξεσι διότι τὰ μέλη ἅπαντα τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας ἐπιτροπῆς, ἐκτὸς ὅτι ἦσαν ὑποστηρικταὶ τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας, ἢ ἐνεφαίνοντο τοιοῦτοι, ἀλλὰ διέκειντο ἐχθρικῶς πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς στάσεως, καὶ ἐπεθύμουν ὅτι αἱ ἀπειλούμεναι αὐστηρόταται ποιναὶ κατ' αὐτῶν λάβωσι πλήρη ἐκτέλεσιν. Ἐπέδειξαν τὴν ἐμπάθειαν ταύτην κατὰ πρῶτον, λαβόντες ἀφορμὴν ἐκ τῆς διαφωνίας τοῦ Σιγούρου, ὅταν προέκειτο περὶ τῆς ἐκστρατείας τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἀνεφέρθησαν πρὸς τὸν Ἡγεμόνα καὶ παρεπονήθησαν ὅτι ἐκεῖνος ἐπροστάτευε τοὺς στασιαστὰς καὶ θερμῶς ἱκέτευον ν'ἀνακληθῶσιν ὁ Σιγοῦρος καὶ ὁ φρούραρχος συνταγματάρχης Βαρούχας, οὓς κατήγγειλαν συνενόχους τοῖς στασιασταῖς, συκοφαντίαν ἣν διεσκέδασαν ὅτε Καποδίστριας καὶ ὁ συνταγματάρχης Πιέρρης διὰ τῆς ἀκολούθου πρὸς τὸν Ηγεμόνα ἀναφορᾶς.

“Γαληνότατε Ἡγεμών

« Ὑπάρχει θεία χεὶρ ἐπαγρυπνοῦσα πρὸς φύλα-«ξιν τῶν ἀθώων. Ἐν ᾧ ἐσφραγίζομεν τὰς αὐτόσε διευ-«θυνομένας ἐπιστολὰς, ἐλάβομεν γνῶσιν ὅτι οἱ Νέ-«κρωνες καὶ οἱ Κλώδιοι τοῦ Ἀργοστολίου τὴν πα-«ρελθοῦσαν νύκτα ὑπέγραψαν ἔγγραφόν τι δι' οὗ δα-«ψιλεύουσιν ἐπαίνους πρὸς ἡμᾶς, ἀπαιτοῦσιν ἀδίκως «καὶ μετ' ἐνόχου προθέσεως παρὰ τῆς ἐξουσίας τῆς «Υ. Ε., τὴν παῦσιν ἐκ τῶν θέσεων αὐτῶν, τοῦ κομ,

Digitized by Google

"Σιγούρου καὶ τοῦ Συνταγματάρχου Βαρούχα. Ἡ με-
"γαλόνοια τῆς Υ. Ε. θέλει συνίδῃ πόσον ἐκθέτει ἡμᾶς,
"οὐχὶ μόνον ἡ παραδοχὴ τῆς μυσαρᾶς ταύτης αἰτή-
"σεως, ἥτις οὐδόλως δύναται νὰ εἰσδύσῃ ἐν τῇ ψυχῇ
"τοῦ ἡμετέρου Ἡγεμόνος, ἀλλὰ καὶ ἡ σιγὴ ἡμῶν
"τὴν στιγμὴν ταύτην.

"Ἔκτακτον καὶ ἀπροσδόκητον συμβὰν ἀνεκάλυψεν
"ἡμῖν τὴν πλεκτάνην ταύτην, σκοποῦσαν νὰ περιπλέ-
"ξῃ ἡμᾶς, ὅπως φανῶμεν, ἐνώπιον τῆς δημοσίας
"γνώμης, ὀπαδοὶ αὐτῶν καὶ συνδεδεμένοι μετὰ τῆς
"φατρίας εἰς ἣν ἀνήκουσι, φατρίαν ἣν ἀποστρεφόμε-
"θα καὶ ἣν ὡς ἐκ τούτου οὐδέποτε συνεμερίσθημεν,
"μάλιστα ἀεὶ ἐπολεμήσαμεν μέχρις ἐκθέσεως τῆς ζωῆς
"ἡμῶν, μετὰ νεανικῆς ἀπερισκεψίας.

"Ὅθεν ἱκετεύωμεν παρὰ τῆς ἐξουσίας καὶ δικαιο-
"σύνης τῆς Υ. Ε. ὅτι ἐν ἰδίῳ διατάγματι, ἀπευθυνο-
"μένῳ πρὸς τὴν προεδρείαν τῆς προσωρινῆς κυβερ-
"νήσεως, ἐπικρίνῃ καὶ καταδικάσῃ τὴν ἄδικον αἴ-
"τησιν, μνημονεύοντι ἐνταυτῷ καὶ τὰς θερμὰς ἡμῶν
"ἱκεσίας, πρὸς ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἵνα
"μὴ ἐπέλθῃ διχόνοια μεταξὺ ἡμῶν ἐν τῇ ἀποστολῇ
"ταύτῃ καὶ ἐγερθῶσιν ἀκολούθως διενέξεις, μίση καὶ
"ἐκδικήσεις μεταξὺ τῶν ἡμετέρων οἰκογενειῶν ἐν Κερ-
"κύρᾳ, παρ' αὐτῶν θηρευόμεναι, καὶ μὴ τυχὸν ἡ
"ἡμετέρα σιγὴ παρεξηγηθῇ παρὰ τῶν κακούργων».

Καὶ ἐν τῇ περιπτωσει τῆς συλλήψεως καὶ ἐπι-
βιβάσεως ἐπὶ τοῦ Ῥωσσικοῦ πλοίου, τοῦ Ἀνδρέου Με-
ταξᾶ, δὲν ἐδίστασαν νὰ δείξωσι τὰς φατριαστικὰς

Digitized by Google

αὐτῶν διαθέσεις, ἀποποιηθέντες ν' ἀποστείλωσιν αὐτὸν ἵνα δικασθῇ ἐν Κερκύρᾳ, ὅπου οὐδεὶς ἐμνησικάκει κατ' αὐτοῦ, διϊσχυριζόμενοι, ὅτι ὡς κυβερνῆται τῆς ὁμοσπονδιακῆς νήσου μόνοι ἠδύναντο νὰ δικάσωσιν, ὡς ὑπαίτιον ἐγκλημάτων πραχθέντων ἐν τῇ ἰδίᾳ νήσῳ.

Ἡ διαγωγὴ αὕτη τῶν μελῶν τῆς τοπικῆς Κυβερνήσεως ἔθετεν εἰς μεγάλην δυσχέρειαν τὸν Καποδίστρίαν, (ὅστις μόνος εἰργάζετο τότε μὴ συμμετέχοντος τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σιγούρου, ἕνεκα τῆς διαφωνίας αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐκστρατείαν, καὶ τῆς κατ' αὐτοῦ ἀπευθυνθείσης τῷ Ἡγεμόνι ἀναφορᾶς), διότι οὗτοι καὶ τὸ κόμμα αὐτῶν τὸ προσκολληθὲν εἰς τοὺς Αὐτ. Ἐπιτρόπους ἔχον μεθ' ἑαυτοῦ πλείστους ὀπαδοὺς πάσης τάξεως, ἐν τῇ πόλει, τῇ ἐξοχῇ καὶ μεταξὺ τῶν ἐγχωρίων στρατιωτικῶν, ἐδείκνυεν ὅτι ἐμόχθει, δῆθεν, ὑπὲρ τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας καὶ ἐνισχύσεως τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ πράγματι εἰργάζετο πρὸς ἀντεκδίκησιν τῶν ἀντιθέτων.

Τοῦτο ἀπεδείχθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 2 Ἰουνίου ὅτε τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως καὶ οἱ κομματάρχαι ὑπεχρέωσαν τὸν Καποδίστριαν νὰ προσθέσῃ εἰς τὰς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐκστρατείας δοθείσας διαταγάς, τὴν καταστροφὴν διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου καὶ τὴν διαρπαγὴν τῶν ἠττηθησομένων χωρίων, μὴ ἰσχυσάσης, καθ' ὑποβολὴν αὐτῶν, τῆς κατόπιν δοθείσης ἀντιστρόφου διαταγῆς, διότι παρηκολούθησαν τὴν ἐκστρατείαν πλεῖστοι χωρικοὶ καὶ μετὰ τὴν νίκην ἀ-

Digitized by Google

φίκοντο ἕτεροι, πρὸς διαρπαγὴν τῶν Φωκάτων, κωφεύσαντες πάντες εἰς τὴν αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἀρχηγοῦ, μὴ δυναμένου νὰ ποιήσῃ χρῆσιν τῆς δυνάμεως κατὰ τῶν ὀπαδῶν τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας. Μεθ' ἁπάντων τούτων συσχετίζεται καὶ ἡ κατὰ τοῦ Σιγούρου καὶ Βαρούχα πρὸς τὸν Ἡγεμόνα ἀναφορὰ, ἐπειδὴ ἐθεώρησαν αὐτοὺς ἀναρμοδίους πρὸς πραγματοποίησιν τῶν σχεδίων των, διότι ὁ μὲν Σιγοῦρος διεφώνησε προκειμένου περὶ τῆς ἐκστρατείας καὶ οἱ κομματάρχαι ἐνόμισαν ὅτι οὐδέποτε αὐτὸς ἤθελε συνεργήσῃ νὰ κορέσωσι τὰ ἐκδικητικὰ αὐτῶν πάθη καὶ τὴν ἀπληστίαν τῶν ὑπ' αὐτοὺς χωρικῶν, ὁ δὲ Βαρούχας διότι ἔμεινεν ἐν ἀπραξίᾳ ἐν τῇ πόλει μετὰ τοῦ τάγματος αὐτοῦ καλουμένου « ὁμοσπονδιακαὶ νῆσοι » καὶ διότι δὲν συνέτεινε νὰ ἐπέλθῃ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἡ παρὰ τοῦ κόμματος ἐλπιζομένη τελεία καταστροφή.

Καὶ ἐπειδὴ μετὰ τὴν αἱματηρὰν ἐκείνην ἡμέραν, τὸ ὑπὲρ τῆς Πολιτείας κόμμα, ἐνισχύθη καὶ ἐπαισθητῶς ηὔξησαν οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ, ἤρχισε νὰ πιέζῃ τὸν Καποδίστριαν, νομίσαντα ἐμπνεόμενον ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων καὶ παθῶν, ὧν ἐνεπνέετο, καὶ ἀπῄτει εἰς ἀντίτιμον τῶν ἐκδουλεύσεων, τὰς κεφαλὰς καὶ τὴν περιουσίαν τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Καποδίστριας δίκαιος καὶ ἀμερόληπτος ὢν διϊσχυρίζετο ὅτι, καίτοι οἱ στασιασταὶ ἐκ πλείστων ἐγκλημάτων ἀμαυρωθέντες, ὅμως ἐδικαιοῦντο νὰ δικασθῶσιν

Digitized by Google

ἐνώπιον τακτικῶν καὶ νομίμων δικαστηρίων ἵνα οὕτως ὑπερασπισθῶσι μάλιστα ἐφρόνει, ὅτι αἱ δίκαι αὗται ὤφειλον ν' ἀναβληθῶσι μέχρι τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας καὶ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἢ ἐάν τινες τῶν παθόντων ἀπήτουν ταχεῖαν ἱκανοποίησιν ἢ ἀποζημίωσιν νὰ σταλῶσιν οἱ ὑπαίτιοι πρὸς ἐκδίκασιν εἰς Κέρκυραν.

Περιβεβλημένος ὁ Καποδίστριας παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος πασῶν τῶν ἐξουσιῶν, διαθέτων τὴν στρατιωτικὴν τῆς Πολιτείας δύναμιν τὴν φρουροῦσαν τὴν Κεφαλληνίαν καὶ ἐν προσδοκίᾳ ἐπικουρίας Ῥωσσικοῦ στρατοῦ, ὤφειλον πάντες ἑκόντες ἄκοντες νὰ σεβασθῶσι τὴν γνώμην αὐτοῦ, δι' ὃ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐνέδωκεν ἡ τοπικὴ Κυβέρνησις νὰ σταλῇ πρὸς ἐκδίκασιν εἰς Κέρκυραν ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς, ὃν αὕτη διὰ θεσπίσματος εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ δικασθῇ ἐν Κεφαλληνίᾳ.

Ἐν Ληξουρίῳ καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Αὐτοκρατορικῶν Ἐπιτρόπων, ἠκολούθουν οἱ κάτοικοι νὰ διάκεινται ἐχθρικῶς πρὸς τὸ Ἀργοστόλιον, καὶ ἡ συμπεφωνηθεῖσα ἀποστολὴ τεσσάρων εὐϋπολήπτων πολιτῶν, οὐδόλως ἐξετελέσθη, διότι ἡ πλειονότης ἀπήτει ν' ἀποσταλῶσι πλείονες τούτων καὶ ἐκ τῶν φανατικωτέρων ἐχθρῶν τοῦ Ἀργοστολίου, ἀλλὰ μαθόντες τοῦτο οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ἀπεφάνθησαν ὅτι δὲν δύνανται νὰ συζητήσωσι μετ' ἐκείνων. Τότε οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου ἐξέλεξαν ἐπιτροπήν τινα, ἣν ἀπέστειλον εἰς Κέρκυραν πρὸς τὸν Ἡγεμόνα καὶ τὴν

Digitized by Google

23 Ἰουνίου, ἐπέδωκαν ἀντίγραφον τῆς ἀναφορᾶς ἐκείνης πρὸς τοὺς Αὐτ. Ἐπιτρόπους. Διὰ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἐζήτουν Α' « Ἵνα ἐν τῷ διαμερίσματι «τοῦ Ληξουρίου σχηματισθῇ εἰδικὴ Σύγκλητος, ἥτις «μόνη νὰ ἐκλέγῃ τὰς Ἀρχὰς καὶ τὴν Ὑπαλληλίαν «τοῦ τμήματος καὶ τοὺς ἀναθεωρητὰς τοῦ Συγκλη-«τικοῦ καταλόγου. Ἀπηγορεύετο εἰς τὸ εἰδικὸν τοῦ-«το συμβούλιον νὰ συνέρχηται καὶ ἐπιλαμβάνηται, ἑ-«τέρου ἀντικειμένου, ἐπετρέπετο δὲ νὰ συνέρχηται με-«τὰ τῶν μελῶν τοῦ μείζονος Γενικοῦ τῆς Συγκλήτου «συμβουλίου ἁπάσης τῆς νήσου, πρὸς συζήτησιν τῶν «γενικῶν ὑποθέσεων ». Β'. Ἐζήτουν ἐπίσης, « τὴν «σύστασιν, ἐν Ληξουρίῳ εἰδικοῦ ταμείου, οὗτινος ἡ «ὑπαλληλία νὰ ἐκλέγηται ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ αὐ-«τοῦ τμήματος καὶ ἐν ᾧ ταμείῳ ἀποταμιευθήσονται οἱ φόροι, ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων, τὸ περίσσευμα σταλήσεται τῇ Γερουσίᾳ». Γ'. Ἐζήτουν ὡσαύτως. «ν' ἀπαγορευθῇ εἰς τὸ Γενικὸν Συμβούλιον τῆς «νήσου νὰ ἐπιληφθῇ τῶν παρὰ τῆς Γερουσίας ψηφι-«σθέντων, ἀφορώντων εἰς τὴν σύστασιν τοῦ Ὑγειο-«νομείου καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν Πρωτοδι-«κείων, νὰ δύνανται δὲ οἱ διάδικοι νὰ ἐφεσιβάλλωσι «τὰς ἀποφάσεις ἐν ἑνὶ τῶν Ἐφετείων οἱασδήποτε νή-«σου. » Ἐπὶ τοῦ Γ'. ζητήματος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ ἀντίρρησις, διότι ἡ ἀπαίτησις αὕτη ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ θεσπίσματος τῆς Κυριάρχου Γερουσίας τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1799 ἐκδοθέντος αἰτήσει τῶν κατοίκων διὰ τῶν τριῶν αὐτῶν ἀναφορῶν τῆς 25 Ἰου-

Digitized by Google

λίου 26 καὶ 30 Σεπτεμβρίου καὶ συστάσει τοῦ Ναυάρχου Οὐζάκωφ.

Περὶ δὲ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας ἀπαιτήσεως τῶν κατοίκων τοῦ Ληξουρίου, οἱ Αὐτ· Ἐπίτροποι, εὑρίσκοντο εἰς ἀμηχανίαν, διότι ἐφρόνουν ὅτι ἀντίκεινται εἰς τὴν ἑνότητα τῆς Πολιτείας καὶ ἡ μὲν παραδοχὴ ἤθελεν ἐρεθίσῃ ἔτι μᾶλλον τὸ Ἀργοστόλιον ἡ δὲ ἀπόρριψις τὸ Ληξούριον καὶ ἡ ἀπόφανσις αὐτῶν ἤθελεν ἐπιφέρῃ τὴν παράτασιν τῆς διχονοίας καὶ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, μέχρι καταστροφῆς τῆς μιᾶς ἢ ἀμφοτέρων τῶν πόλεων.

Τὸ Ἀργοστόλιον παραπονούμενον ὅτι παρεχωροῦντο προνόμια τῷ Ληξουρίῳ, δὲν ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψει, ὅτι αὐτὸ ἐκαρποῦτο πλεῖστα τοιαῦτα, ἅτινα δὲν ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐλευθερίας καὶ πρὸ πάντων τῆς ἰσότητος.

Ἀνεξαρτήτως τῶν καθιερωθέντων θεσμῶν, καὶ ἱστορικῶς ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ἀργοστολίου, παρατηρεῖται ὅτι εἰς οὐδὲν ἐπλεονέκτει τοῦ Ληξουρίου, σύγχρονος τυγχάνουσα ἡ θεμελίωσις ἀμφοτέρων. Κατεχομένη ἡ Κεφαλληνία ὑπὸ τῶν Τούρκων, κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν ἐν ἔτει 1500, εὗρον οὗτοι πρωτεύουσαν ἤτοι ἕδραν τῶν ἀρχῶν, τὸ καλούμενον Φρούριον, ὑπάρχον τοιοῦτον οὐ μόνον ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν προκατόχων αὐτῆς Βυζαντινῶν, Μαΐου καὶ Παλατινῶν κομήτων, Ἀνδιγαυινῶν καὶ τῶν Τόκκων. Προϊόντος τοῦ χρόνου ἐθεμελιώθησαν δύο κωμοπόλεις ἡ μὲν πα-

Digitized by Google

ρὰ τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως Κράνης καὶ ὠνομάσθη Ἀργοστόλιον, ἡ δὲ παρ' ἐκεῖνα ἑτέρας καλουμένης Πάλης καὶ ὠνομάσθη Ληξούριον. Ἐν τούτοις τὸ Φρούριον διέμενεν ἡ ἕδρα τῶν Ἐνετικῶν Ἀρχῶν καὶ ἐν αὐτῷ συνήρχοντο οἱ ἐν ταῖς δύο κωμοπόλεσι καὶ ἐν ἄλλαις μέρεσι τῆς νήσου διαμένοντες εὐγενεῖς, πρὸς καταρτισμὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς νήσου καὶ ἐπειδὴ ηὔξανεν ὁ πληθυσμὸς τῶν δύο κωμοπόλεων, ἐπῆλθεν ἀνάγκη νὰ συσταθῶσιν ἀρχαὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦ φρουρίου. Αἱ ἀρχαὶ αὗται ἐξελέγοντο παρὰ τοῦ συμβουλίου τῆς νήσου, καὶ ἐν ἑκάστῳ ἀξιώματι διωρίζοντο ἰσάριθμοι ἐξ ἑκάστου τῶν τριῶν τμημάτων Φρουρίου, Ἀργοστολίου καὶ Ληξουρίου. Μετὰ ταῦτα ἐπειδὴ ἐπαισθητῶς ηὐξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαιουμένων ν' ἀπαρτίζωσι τὸ Γενικὸν Συμβούλιον, ἀπεφάσισε τοῦτο, ὅτι ἅπαντες οἱ δικαιούμενοι, ν' ἀποστέλλωσιν 150 ἀντιπροσώπους αὐτῶν, πρὸς καταρτισμὸν τοῦ γενικοῦ συμβουλίου. Ἀλλὰ κατόπιν παρετήρησαν ὅτι οἱ 150 οὗτοι δὲν ἦσαν οὔτε οἱ εὐϋποληπτότεροι οὔτε οἱ ἱκανώτεροι, ἀλλ' οἱ ἰσχυρώτεροι κομματάρχαι καὶ οἱ πιστοὶ αὐτῶν ἀκόλουθοι, δι' ὃ κατηργήθη καὶ ἡ μέθοδος αὕτη, καὶ ἐπανῆλθεν ἐν ἰσχύϊ ἡ πρώτη, ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγήν, τῆς ὑπεροχῆς, ἣν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ οἰκογένειά τις ὡς ἐκ τῆς πολυμελείας αὐτῆς, καὶ συγκεντρώσῃ ἐν ἑαυτῇ πάσας τὰς αρχάς, τιμὰς καὶ ὠφελείας, περιωρίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ψήφων αὐτῆς, ἵνα ἔχωσι σημασίαν καὶ αἱ ψῆφοι τῶν οἰκογενειῶν αἵτινες ἠρίθμουν ὀλιγώτερα μέλη, δι' ὃ ἐθεσπίσθη

ὁ κληθεὶς « Κανὼν τοῦ Συμβουλίου, » δι' οὗ προσδιωρίζοντο τρεῖς ψῆφοι εἰς τὰς οἰκογενείας τὰς συγκειμένας ἐκ πλειόνων τῶν εἴκοσι μελῶν δικαιουμένων νὰ συμπαρακάθηνται ἐν τῷ Συμβουλίῳ, δύο εἰς τὰς ἐχούσας ἔλασσον τῶν εἴκοσι καὶ πλείονας τῶν δέκα, ἕνα δὲ εἰς τὰς ἐχούσας ἔλασσον τῶν δέκα. Ὤφειλον ὅμως οἱ ἀποστελλόμενοι οὗτοι νὰ ὦσιν « ἱκανοί ». ἤτοι μὴ ἐξασκοῦντες βάναυσόν τινα τέχνην, ἢ ὦσι γεωργοὶ καὶ ἐν περιπτώσει μὴ ὑπάρχοντος ἔν τινι οἰκογενείᾳ ὁ προσδιωρισμένος ἀριθμὸς "ἱκανῶν„ ἔμενε μετὰ μειόνων ψήφων, ἢ καὶ ἄνευ ψήφου καὶ ἐὰν ὑπῆρχεν ὁ παρὰ τοῦ " Κανόνος » ἀπαιτούμενος ἀκριβὴς ἀριθμὸς τότε δὲν ἠλάσσοντο ἐτησίως, πλεονάζουσα ὅμως οἰκογένειά τις «ἱκανῶν» οὗτοι θὰ εἰσήρχοντο ἐν τῷ Συμβουλίῳ κατὰ περιτροπὴν ἐτησίως, ὅπερ συνέβαινε διὰ τὰς πλειοτέρας οἰκογενείας. Ἡ ἐκλογὴ τῶν εἰσελευσομένων ἐν τῷ Συμβουλίῳ ἐγένετο παρὰ τῶν Συνδίκων, οἵτινες ἐτησίως ἐσχημάτιζον τὸν κατάλογον τῶν μελῶν, καθῆκον ἔχοντες νὰ φυλάττωσιν αὐστηρῶς τὴν περιτροπὴν τῶν σταληθησομένων ἑκάστης οἰκογενείας ψήφων καὶ ἑκάστου κλάδου αὐτῆς. Ἐὰν τυχὸν οἱ Σύνδικοι ἤθελον ἐκλέξῃ "ἀνικάνους„ ἢ παρεχώρουν εἰς οἰκογένειάν τινα πλειοτέρους τῶν ὅσων ἐδικαιοῦτο νὰ ἀποστείλῃ ψήφους, τότε ἠναντιοῦτο ὁ Κήνσωρ, ἐὰν προσδιώριζον ἐλάσσονας τῶν δικαιουμένων ν' ἀποστείλῃ οἰκογένειά τις, ἤ, «ἱκανός» τις ἤθελεν ἀποκλεισθῇ

Digitized by Google

ἢ δὲν ἐφυλάττετο ἀκριβῶς ἡ περιτροπή, τότε αἰτήσει τοῦ νομίσαντος ἑαυτὸν ἠδικημένον, ἐδικάζετο ἡ διαφορὰ ἐνώπιον δικαστηρίου συγκειμένου ἐκ τῶν Διοικητῶν, Κηνσόρων, Συνδίκων, Ἀντιλεγόντων καὶ Δικαστῶν, ἁπάντων ὄντων δέκα τριῶν.

Ἐκ τῶν ἱστορικῶν τούτων νύξεων σαφῶς προκύπτει ὅτι αἱ δύο πόλεις συγχρόνως ἐθεμελιώθησαν, τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἔχαιρον καὶ οὐδεμίαν ὑπεροχὴν εἶχε τὸ Ἀργοστόλιον οὔτε προνόμιον, ἀλλ' ἐβάσιζε τὰς ἀδίκους ἀπαιτήσεις αὐτοῦ ἐπὶ μεταγενεστέρων γεγονότων, τουτέστιν ὅτι ἐν ἔτει 1758 μετηνέχθη ἐν Ἀργοστολίῳ ἡ ἕδρα τῶν ἀρχῶν καὶ ἐκεῖ συνήρχετο τὸ Συμβούλιον, εἰ καὶ ἐγίνωσκον ὅτι συγχρόνως διετάχθησαν τὰ πολιτικὰ Δικαστήρια, νὰ χωρίσωσι τὰς δικαιοδοσίας εἰς δύο «ἑβδομάδας», καλουμένας ἡ μὲν «Ἐσωτερική» καὶ ἐν αὐτῇ ἐδικάζοντο αἱ ὑποθέσεις τοῦ Ἀργοστολίου, τοῦ Φρουρίου καὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς νήσου, ἡ δὲ «Ἐξωτερική» καὶ ἐξεπεραιοῦντο αἱ ὑποθέσεις τοῦ Ληξουρίου καὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως τῆς νήσου.

Ἡ μεταφορὰ αὕτη τῶν Ἀρχῶν ἐν Ἀργοστολίῳ, ἐπήνεγκε μετὰ ταῦτα τὴν μετοίκησιν ἐν αὐτῷ τῶν εὐγενῶν καὶ εὐπόρων τοῦ φρουρίου καὶ ἐκ τῆς μετοικήσεως ταύτης προῆλθεν ἡ διχόνοια μεταξὺ τῶν δύο πόλεων, διότι συνεταυτίσθησαν τὰ συμφέροντα τῶν δύο τμημάτων, τοῦ τε Ἀργοστολίου καὶ Φρουρίου, καὶ συνενούμεναι αἱ ψῆφοι αὐτῶν ἀπετέλεσαν πράγματι ἓν τμῆμα διατηροῦν τὰ δικαιώματα ἀμφοτέρων, καὶ τὸ Ληξούριον ἀναγκαζόμενον ν' ἀγω-

Digitized by Google

νίζηται κατὰ διπλασίας δυνάμεως, πάντοτε ἡττᾶτο, καὶ ἐπομένως ἐστερεῖτο ἰδίων ἀρχόντων ὡς μειοψηφοῦν ἐν τῷ Συμβουλίῳ.

Ἀλλ' ἐπειδὴ πάντα ταῦτα οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου εἶχον καθυποβάλλῃ ἐνώπιον τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων, οἵτινες προθύμως εἰσήκουον τὰς αἰτήσεις, ἔχοντες καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τὰ θεσπίσματα τῆς Γερουσίας, δὲν ἐπετρέπετο αὐτοῖς νὰ προστρέξωσιν εἰς τὰ ὅπλα, παρακούοντες καὶ τὰ διατάγματα τῶν Αὐτ, Ἐπιτρόπων, τὰ προσκαλοῦντα διὰ τὴν 6 Ἰουλίου τὴν Σύγκλητον, σῶμα ὅπερ ἐν τῷ νέῳ Συντάγματι ἦτο τὸ κυρίαρχον ἑκάστης νήσου, καὶ εἰς ὃ μὴ συνερχόμενοι οἱ τοῦ Ληξουρίου, ἤθελε καθιερωθῇ ὁ χωρισμὸς, πολὺ μᾶλλον ὅτι προδιεθέτοντο νὰ συνέλθωσι μόνοι, ὅπως παραλύσωσι τὰς ἐνεργείας πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ θεμελιώδους τούτου θεσμοῦ τοῦ Συντάγματος. Σταθμίσαντες οἱ Αὐτ. ἐπίτροποι τὸν ἀναβρασμὸν τοῦτον τοῦ Ληξουρίου καὶ τὴν παρακοὴν τῶν προὐχόντων, καὶ λαβόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους συμβάντα, συνεπέρανον ὅτι οἱ τοῦ Ληξουρίου δὲν διετέλουν ἐν στάσει ἵνα ἀπολαύσωσι τὴν ἰσότητα, ἣν μόνον τὸ Ἀργοστόλιον ἠμφισβήτει αὐτοῖς, καὶ οὐχὶ τὸ Σύνταγμα, ἀλλ' ἵνα μὴ ἀποτίσωσι τοὺς φόρους τῆς σταφίδος ἐξαγομένης ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦ ἔτους, πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ χωρισμοῦ τοῦ ταμείου, ὃν παρανόμως καὶ ματαίως ἐζήτουν.

Ἐν ᾧ διήρκουν αἱ πολιτικαὶ αὗται ταραχαὶ, ἐν

Digitized by Google

τῷ τμήματι τοῦ Ληξουρίου, διεπράττοντο συγχρόνως καὶ κοινὰ ἐγκλήματα προερχόμενα ἐκ προγενεστέρας ἔχθρας ἢ ἐξ ἐκδικήσεων καὶ ἅτινα ηὔξανον, ἐν λόγῳ τῆς ἀδυναμίας τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τιμωρίαν αὐτῶν. Ἀλλ' ἐκ τῶν πλείστων διαπραχθέντων, συνέβη νὰ συλληφθῶσι δύο κάτοικοι τοῦ χωρίου Κοντογενάτα τῆς περιφερείας Ἀγωγῆς, οἱ Χαράλαμπος καὶ Σπῦρος ἀδελφοὶ Γλυόκη, ὑπαίτιοι κλοπῶν, ληστειῶν καὶ τῶν φόνων τοῦ Ἰωάννου Δοβέρδου Θοδωρακάτου καὶ Νικολῆ Συριάτου. Ἀφ' οὗ ἐγνώσθη ἡ σύλληψις αὕτη, ἐν Ληξουρίῳ, τὸ ποινικὸν δικαστήριον τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐπισήμου πρὸς τοὺς Αὐτ. Ἐπιτρόπους, διϊσχυρίζετο ὅτι οἱ συλληφθέντες, ἀνήκοντες εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, ὤφειλον νὰ τῷ παραδοθῶσι πρὸς ἐκδίκασιν. Οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ἀπήντησαν ὅτι ἐπειδὴ διεπράχθησαν τὰ ἐκγλήματα ἐν ἐκτάκτοις περιστάσεσι προνοουμέναι παρὰ τοῦ θεσπίσματος τῆς Γερουσίας, δι' οὗ διώριζεν καὶ ἔκτακτον δικαστήριον, τὸ τῶν Κηνσόρων, ὅπερ ὤφειλε νὰ δικάσῃ αὐτούς, διὰ ταῦτα δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσακούσωσι τὴν αἴτησιν τοῦ Δικαστηρίου. Τότε οἱ συγγενεῖς, φίλοι καὶ συγχωρικοὶ τῶν δύο κακούργων, κάτοικοι τῆς Ἀνωγῆς 200 περίπου παρίστανται τὴν 2 Ἰουλίου ἔνοπλοι, ἐνώπιον τῆς πόλεως Ληξουρίου καὶ στρατοπεδεύσαντες, ἀπέστειλον πρεσβείαν πρὸς τὰς ἀρχάς, ἀγγέλλοντες, ὅτι ἐὰν ἐντὸς δωδεκαώρου προθεσμίας δὲν ἀπελευθερωθῶσιν οἱ δύο κρατούμενοι ἐν

Digitized by Google

Ἀργοστολίῳ, θέλουσι καταλήψῃ τὴν πόλιν καὶ βάλλωσιν αὐτὴν ἐν πυρὶ καὶ σιδήρῳ.

Αἱ ἀρχαὶ καὶ τὸ κυβερνητικὸν κόμμα τοῦ Ληξουρίου, εἰδοποίησαν αὐθωρεὶ τοὺς Αὐτ. Ἐπιτρόπους περὶ τῆς παραδόξου ἀπαιτήσεως τῶν χωρικῶν καὶ τοῦ κινδύνου ὃν διέτρεχον οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ κόμμα ἐκεῖνο. Οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ἐν ἀκαρεῖ προσεκάλεσαν τὴν ἐπὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἐπιτροπὴν καὶ ὁ πρόεδρος αὐτῆς Καποδίστριας "παρέστησε τὸν κίνδυ-«νον εἰς ὃν διατελοῦσιν οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου, «ἕνεκα τῆς στάσεως χωρικῶν τινων τῆς περιφερείας «Ἀνωγῆς, οἵτινες παρίστανται σήμερον ἐνώπιον τῆς «πόλεως ἐκείνης, ἀπειλοῦντες λεηλασίας, ἐμπρησμούς, «διαρπαγὰς καὶ ὅτι ἕτερον ἡ αὐτῶν λύσσα ὑπαγορεύ-«σῃ». Ἐπέδειξεν ὅτι «οἱ στασιασταὶ οὗτοι ἐπεχείρη-«σαν νὰ ἐκφοβίσωσι τὴν Κυβέρνησιν, πρὸς ἀπελευ-«θέρωσιν τῶν συγχωρικῶν αὐτῶν, τῶν διαπραξάντων «ἐγκλήματα δικασθησόμενα παρὰ τοῦ διορισθέντος «ὑπὸ τῆς Γερουσίας δικαστηρίου τῶν Κηνσόρων, ὅτι «τοσαύτη θρασύτης βλάπτει τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Κυ-«βερνήσεως, ἐμποδίζουσα συνάμα καὶ τὴν προσέλευ-σιν τῶν προὐχόντων ἐν τῷ Συμβουλίῳ». Διὰ ταῦτα προτείνει «ἵνα, κατεπειγόντως σταλῇ ἐν Ληξουρίῳ «ἰσχυρὸν σῶμα στρατιωτῶν, προσκληθῇ ἐνταυτῷ ὁ «πλοίαρχος τοῦ Ῥωσσικοῦ πλοίου ν' ἀπέλθῃ εἰς Λη-«ξούριον, προσέτι νὰ προσέλθωσι τὰ τέσσαρα μέλη «τῆς τῶν Κηνσόρων ἐπιτροπείας, ἵνα μετὰ τῶν ἑ-«τέρων τῆς ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας, ἐπιληφθῶσι τῆς δίκης

Digitized by Google

«ὑποδίκων τινῶν καὶ τελεσιδίκως ἀποφασίσωσιν, ἐφαρ-«μόζοντες τὰς ἀναλόγους εἰς τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν «ποινὰς πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν συγγενῶν καὶ «ὁμοφρονούντων αὐτῶν, οἵτινες ἐστασίασαν ἀπειλοῦν-«τες τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν, ἰδίως ἐν «Ληξουρίῳ, διότι οὕτω ἀπαιτεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ Κρά-«τους πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ».

Τὴν πρότασιν ταύτην παρεδέχθη παμψηφεὶ ἡ ἐπιτροπεία καὶ ἀνέθηκε τὴν ἐκτέλεσιν τοῖς Αὐτ. Ἐπιτρόποις, οἵτινες αὐθημερὸν προσεκάλεσαν τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν συγκειμένην ὑπὸ τῶν Ι. Καποδιστρίου Αὐτ. ἐπιτρόπου, προέδρου καὶ τῶν μελῶν Νικολάου Γραδενίγου Σιγούρου Δεσύλλα Αὐτ. Ἐπιτρόπου, Σπυρίδωνος Χωραφᾶ Ἰωάννου, Δημητρίου Πηνιατόρου, Νικολάου Ἀνίνου καὶ Γερασίμου Δαλλαδέτσιμα καὶ τὴν ἑτέραν ἐπιτροπείαν τῶν Κηνσόρων συγκειμένην ἐκ τῶν Ἀναστασίου Πήλικα, Παύλου Τσιμάρα, Ἀντωνίου Λειβαθινοπούλου καὶ Ἀνδρέου Ραζῆ. Αἱ δύο αὗται ἐπιτροπεῖαι συνέστησαν δικαστήριον, δικάσαν καὶ κηρύξαν ἐνόχους τῶν δύο φόνων τοὺς κατηγορουμένους, κατεδίκασεν αὐτοὺς «Νὰ ἀχθῶσιν ἐν Ληξου-«ρίῳ καὶ ἐνώπιον τοῦ στασιάζοντος πλήθους τυφεκι-«λισθῶσι καὶ μετὰ θάνατον κοπῶσιν αἱ κεφαλαὶ αὐ-«τῶν καὶ τεθῶσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Ληξουρίου ἐπὶ «δύο λογχῶν»».

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, διετάχθη ὁ φρούραρχος νὰ ἐκτελέσῃ αὐτήν, οὗτος δὲ ἀνέθηκε τὴν ἐκτέλεσιν τῷ συνταγμ. Πιέρρῃ, ὅστις

παραλαβὼν τὴν 3 Ἰουλίου 154 στρατιώτας καὶ ἑτέρους 45 ἐκ τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ, δύο τηλεβόλα, μίαν βόμβαν καὶ τοὺς καταδικασθέντας. Ἐπεβίβασεν πάντας τοῦ δημοσίου πλοίου καὶ ἑτέρων πλοιαρίων, προσωρμίσθη τῇ 8.ῃ μ. μ. ἐν Ποταμίῳ ὅπου ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ Τυπάλδου Χαριτάτου. Ὅτε ἀφίκετο ὁ στρατὸς, οἱ χωρικοὶ εἶχον ἤδη κυριεύσῃ τὰς εἰσόδους τῆς πόλεως καὶ μέρος αὐτῶν εἶχεν εἰσέλθῃ ἐν αὐτῇ καὶ ἐμπρήσῃ τρεῖς οἰκίας καὶ διήρπαζεν ἑτέρας, καὶ διὰ συνεχῶν πυροβολισμῶν διεκώλυον τὴν προσέλευσιν οἱουδήποτε εἰς τὴν πόλιν, ἧς οἱ κάτοικοι ἦσαν ἀνάστατοι. Μόνοι οἱ εὐάριθμοι Ποταμιανοὶ ἡνώθησαν μετὰ τῆς ἀσθενοῦς φρουρᾶς πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς προσβολῆς, ἀλλ' ἀπεσύρθησαν μετ' ὀλίγον καὶ ὑπεχρεώθη ἡ φρουρὰ ν' ἀμύνηται ἐντὸς τοῦ στρατῶνος διὰ τῆς λόγχης, ἐλλείπουσα πολεμοφοδίων. Ἕνεκα τούτων ὑπεχρεώθη ὁ συνταγματάρχης ν' ἀποβιβασθῇ νυκτὸς ὑπερνικῶν πλείστας δυσκολίας, ἵνα ταχέως συνδράμῃ τὴν φρουρὰν, ἐμποδίσῃ τὴν διαρπαγὴν καὶ σβέσῃ τοὺς ἐμπρησμούς. Ἐν τῇ ἀποβιβάσει οἱ χωρικοὶ ἐπυροβόλουν ἀδιαλείπτως ἐκ τῶν ὧν κατεῖχον θέσεων, ἀλλ ἄνευ ἀποτελέσματος. Πραγματοποιηθείσης τῆς ἀποβιβάσεως ἀπέστειλεν ὁ ἀρχηγὸς ἓν τηλεβόλον τῶν ἓξ λιτρῶν καὶ 50 ἄνδρας πρὸς ἐπικουρίαν τῆς ἐν τῷ στρατῶνι φρουρᾶς· πρὸς διακώλυσιν δὲ τῆς εἰσβολῆς ἑτέρων χωρικῶν ἐν τῇ πόλει, ἔθηκεν ἀποσπάσματα στρατιωτῶν εἰς τὰς διαφόρους εἰσόδους αὐτῆς καὶ συγχρόνως βόμβαν ἔβαλε διευθυνομένην πρὸς

Digitized by Google

τὰς ἐμπρησθείσας οἰκίας, παρ' αἷς ἦσαν συνηθροισμένοι πλεῖστοι χωρικοί. Ἡ βόμβα αὕτη καὶ ἡ προέλασις τοῦ στρατοῦ, κατεφόβησαν τοὺς χωρικοὺς οἵτινες ἀπεσύρθησαν ἥμισυ μίλιον μακρὰν τῆς πόλεως καὶ ἐστρατοπέδευσαν ἐν μύλῳ τινί τοῦ Πυλαρινοῦ, καὶ τότε ὁ στρατὸς ἀπέσβεσε τοὺς ἐμπρησμούς, Τὴν πρωΐαν τῆς 4 διέμενον εἰσέτι ἐν τῷ μύλῳ, ὁ δὲ στρατὸς συνήχθη ἅπας καὶ ἐβάδισε πρὸς τὴν πόλιν, παραταχθεὶς ἐν μάχῃ ἔστησε τὰ τηλεβόλα ἐν ταῖς εἰσόδοις αὐτῆς. Τότε ἤχθησαν οἱ κατάδικοι καὶ ἐπυροβολήθησαν παρ' ἑνὸς οὐλαμοῦ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς, αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν δὲν ἀπεκόπησαν , ἐλλείψει δημίου, καὶ ἀφοῦ ἔθαψε τὰ δύο πτώματα, ὁ στρατὸς κατέλαβε τὰς εἰσόδους τῆς πόλεως καὶ τὰ ἐκτὸς αὐτῆς ὑψώματα καὶ οἱ χωρικοὶ ἀπεσύρθησαν ἐν ἐκκλησίᾳ τινὶ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ἀπέχουσαν ἥμισυ μίλιον τοῦ μύλου.

Οἱ ἀστοὶ διετέλουν ὡπλισμένοι ἐντὸς τῶν οἰκιῶν ἔχοντες πεφραγμένα τὰ παράθυρα διὰ στρωμνῶν, αἱ ὁδοὶ ἦσαν ἔρημοι καὶ πάντα τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα κεκλεισμένα, διότι οὐδεμίαν εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν στρατόν. Ἐννοήσας τοῦτο ὁ συνταγματάρχης προσεκάλεσε τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἐπιτροπῆς, ἐκ Ληξουρίου (ἅτινα ὅμως πρὸ πολλοῦ οὐδὲν μέρος ἐλάμβανον εἰς τὰς συνεδρίας αὐτῆς) καὶ ἐλθόντα ἐδήλωσαν ὅτι οἱ κάτοικοι δὲν ἐνεπιστεύοντο εἰς τὸν στρατὸν, ἐὰν πρότερον δὲν ἤθελε δηλώσῃ εἰς τοὺς προὔχοντας ὅτι ὁ στρατὸς διαμένει πρὸς μό-

Digitized by Google

νην ὑπεράσπισιν τῆς πόλεως καὶ εὑρὼν, ὁ συνταγματάρχης, δικαίαν τὴν αἴτησιν αὐτῶν καὶ συνῳδοῦσαν πρὸς τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ, ἥτις ἦτο νὰ πείσῃ τοὺς προὔχοντας νὰ συνέλθωσιν ἐν τῷ Συμβουλίῳ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Συντάγματος. Ἀφ' οὗ προσῆλθον οἱ πρόκριτοι ἀνήγγειλε διὰ τυμπανοκρουσίας, ὅτι ὁ στρατὸς οὐ μόνον δὲν διάκειται ἐχθρικῶς πρὸς τὴν πόλιν, ἀλλὰ προτίθεται νὰ φρουρῇ καὶ ὑπερασπίζῃ αὐτὴν, πρὸς δὲ τοὺς προσελθόντας, εἶπεν, ὅτι «οὐχὶ μόνον οὐδένα «κίνδυνον διατρέχει ἡ πόλις παρὰ τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ «τοὐναντίον ἐξασφαλίζει αὐτὴν, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ «σύστασις τῆς Πολιτείας, θέλει ἐπιφέρῃ τὴν παῦσιν «τῶν ἀλληλομαχιῶν καὶ τῆς ἀναρχίας,» αὐτοὶ ἀπήντησαν ὅτι «εἶναι πρόθυμοι νὰ προσέλθωσιν ἐν τῷ «Συμβουλίῳ πρὸς σύστασιν τῆς Πολιτείας» καὶ μετ' ὀλίγον ἀνέῳξαν τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἐπῆλθεν ἠρεμία ἐν τῇ πόλει.

Ἡ νὺξ διῆλθεν ἐν ἡσυχίᾳ, ἐκτὸς πυροβολισμῶν τινων τῶν χωρικῶν ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ τὴν πρωΐαν τῆς 5, οἱ χωρικοὶ ἀνεφάνησαν ἐπὶ λόφου τινὸς ἀπέχοντος ἓν μίλιον καὶ διαβάντες ὄπισθεν αὐτοῦ, ἐστρατοπέδευσαν μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ λόφου καὶ τῆς μονῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. Τότε ὁ συνταγματάρχης διέταξε νὰ μεταφέρωσι τὴν βόμβαν ἐν Ἁγίῳ Δημητρίῳ, ὕψωμα ἔχον ὑπ' αὐτὸ τὴν θέσιν ἐκείνην καὶ ῥίψας ἐπ' αὐτῶν βόμβαν, ἐφυγάδευσεν αὐτούς.

Ἡ νὺξ καὶ ἡ ἐπομένη 6 διῆλθον ἄνευ συμβάντος ἀλλὰ περὶ ὥραν 8 ην μ. μ. ἐφαίνοντο πέραν τοῦ μό-

Digitized by Google

λου σημεῖα τινὰ φωτεινὰ καὶ ἠκούοντο πυροβολισμοί, ἀπόσπασμά τι στρατιωτῶν σταλὲν πρὸς ἀριστερὰ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἤκουσε τὰς κραυγὰς τῶν χωρικῶν καὶ εἶδε τὰ φῶτα πρὸς τὸ μέρος ἐν ᾧ κεῖται ἡ ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, ἐρρίφθη αὖθις κατ' αὐτῶν βόμβα καὶ ἀπήντησαν ἐκεῖνοι διὰ παρατεταμένων πυροβολισμῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ φῶτα, αἱ ὑβριστικαὶ κραυγαὶ καὶ οἱ πυροβολισμοὶ ἐδείκνυον ὅτι προσήρχοντο πρὸς τὴν πόλιν, ἐρρίφθη δευτέρα βόμβα, ἐσίγησαν μετὰ τὴν βολὴν αἱ κραυγαί, ἀλλὰ τὰ φῶτα ἐπλησίαζον ὥστε ἐδέησε νὰ ριφθῇ κατ' αὐτῶν καὶ τρίτη βόμβα ἥτις ἐφυγάδευσε πάντας ἀνεπιστρεπτεί. Τὴν πρωΐαν τῆς 7 ἐπληροφορήθη ὁ συνταγματάρχης ὅτι οἱ χωρικοὶ ἀπεσύρθησαν πάντες εἰς τὰ χωρία τῆς Ἀνωγῆς, καὶ ἐντὸς τῆς ἡμέρας διηύθυνον ἐπιστολὰς δι' ὧν ἐζήτουν συμβιβασμόν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὡμίλησε δὶς ὁ συνταγματάρχης ἐν τῇ Λέσχῃ καὶ ὑπεσχέθησαν αὐτῷ οἱ πολῖται νὰ προσέλθωσιν ἐν τῷ Συμβουλίῳ, οὕτω δ' ἀποκατέστη ἡ τάξις ἐν Ληξουρίῳ καὶ τὴν ἐπομένην 8 ὁ συνταγματάρχης μετὰ τοῦ στρατοῦ, τῆς σημαίας καὶ τῶν δύο τηλεβόλων ἀπεχώρησε, καταλιπὼν τὸν λοχαγὸν Τιμόθεον Οὔγγαρον μετὰ τοῦ λόχου αὐτοῦ καὶ ἑνὸς τηλεβόλου πρὸς φρουρὰν τῆς πόλεως.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐν Ἀργοστολίῳ, ὅπου ἡ τάξις εἶχεν ἀποκατασταθῇ, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐν τῇ ἐξοχῇ τοῦ τμήματος ἐκείνου, συνήρχετο τὸ Συμβούλιον, κατόπιν προκηρύξεων τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων. Ἡ Συν-

Digitized by Google

έλευσις τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐν ἀπαρτίᾳ ὄντος, ἐσχημάτιζε τὸ κυρίαρχον σῶμα τῆς νήσου καὶ ὅπερ διὰ πλειονοψηφίας διώριζε πάσας τὰς Ἀρχὰς καὶ τὴν ὑπαλληλίαν. Ἕνεκα τῶν παρὰ τοῦ Συντάγματος ἀνατεθειμένων ὑψηλῶν καθηκόντων εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι κατέβαλον πᾶσαν μέριμναν πρὸς καταρτισμὸν αὐτοῦ, διότι ἅπαξ καταρτισθὲν διώριζε τὰς Ἀρχὰς, αἱ ἀρχαὶ αὗται ἀνελάμβανον τὰ καθήκοντα αὐτῶν καὶ ἑπομένως τὸ Σύνταγμα ἀκριβῶς ἐξετελεῖτο. Τοῦτο ἐπραγματοποιήθη τὴν 8 Ἰουλίου ἐν Ἀργοστολίῳ ἔνθα συνῆλθον ἐκ πάντων τῶν τμημάτων τῆς νήσου διάφοροι τῶν δικαιουμένων ν' ἀπαρτίζωσι τὸ Συμβούλιον. Ἀξιοπαρατήρητοι ἦσαν αἱ πρῶται αὗται συνεδριάσεις διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ κανονικότητα τῶν συζητήσεων. Ἐν τῇ πρώτῃ συνεδριάσει παρευρέθησαν 280, ἀνεγνώσθη τὸ Σύνταγμα καὶ ὁ Καποδίστριας ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν διὰ καταλλήλου λόγου τυχόντος τῆς πλήρους τῆς ὁμηγύρεως ἐπιδοκιμασίας. Μετὰ ταῦτα οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι προέτεινον κατὰ τὸ ἄρθρον ιδ' τοῦ Συντάγματος νὰ προβῇ τὸ Συμβούλιον εἰς τὴν δι' ἓν ἔτος ἐκλογὴν τῶν τριῶν Συνδίκων, ἀνὰ ἕνα ἐξ ἑκάστου τμήματος, ἤτοι Φρουρίου, Ἀργοστολίου καὶ Ληξουρίου. Καὶ τὸ Συμβούλιον ἐξέλεξε διὰ μὲν τὸ φρούριον τὸν Νικόλαον Ἄνινον Ἀναστασίου (1) διὰ δὲ τὸ Ἀργοστόλιον τὸν Δημήτριον Πηνιατόρον (2) καὶ διὰ τὸ Ληξούριον τὸν Κωνσταντῖνον Τυ-

(1) Διὰ ψήφων 255 ὑπὲρ καὶ 19 κατά.

(2) Διὰ ψήφων 234 ὑπὲρ καὶ 40 κατά.

Digitized by Google

πάλδον Τιμοθέου (1) μὴ ψηφισάντων τῶν συγγενῶν τῶν ὑποψηφίων. Ἀκολούθως τῇ προτάσει τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων τὸ Συμβούλιον ἐψήφισε τρεῖς Κήνσορας τὸν Μαρίνον Ἰγγλέσην Νικολάου ἐκ τοῦ Φρουρίου, τὸν Σπυρίδωνα Χωραφᾶ Ἰωάννου ἐξ Ἀργοστολίου καὶ τὸν Δημήτριον Κατσαΐτην Σταματέλου ἐκ Ληξουρίου.

Τὴν 9 Ἰουλίου συνῆλθον 239 καὶ κατὰ πρῶτον ἐξέλεξαν τρεῖς Γερουσιαστὰς ἵνα ἀντιπροσωπεύωσι τὴν Κεφαλληνίαν ἐν τῇ ἐν Κερκύρᾳ ἑδρευούσῃ Γερουσίᾳ, ἐξελέγη δὲ ἐκ τοῦ τμήματος τοῦ Φρουρίου ὁ Λουκᾶς Χωραφᾶς Παναγῆ (2) ἐξ ἐκείνου τοῦ Ἀργοστολίου ὁ Πέτρος Χοϊδᾶς (3) καὶ ἐκ τοῦ Ληξουρίου ὁ Δρ. Φιοραβάντες Κρασᾶς Δ.ρος Ἀλοϋσίου (4) ἐξελέγησαν ἐπίσης καὶ τρία μέλη ἓν ἐξ ἑκάστου διαμερίσματος, ἵνα ἀντιπροσωπεύωσι τὴν Κεφαλληνίαν ἐν τῇ ἐν Κερκύρᾳ ἑδρευούσῃ οἰκονομικῇ καὶ στρατιωτικῇ ἐπιτροπῇ, οὗτοι ἦσαν ὁ Κωνσταντῖνος Πανᾶς ἐκ τοῦ Φρουρίου, ὁ Μαρῖνος Μεταξᾶς Λισσαῖος ἐξ Ἀργοστολίου καὶ ὁ Ἀθανάσιος Κεφαλᾶς Ἰωάννου ἐκ Ληξουρίου.

Τὴν 10 συνῆλθον 204 καὶ τῇ προτάσει τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων ἐξελέγησαν 24 ἐκ τῶν μελῶν πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Συμβουλίου, ὀκτὼ ἐξ ἑκάστου τμήματος.

---

(1) Διὰ ψήφων 231 ὑπὲρ καὶ 40 κατά.

(2) Διὰ ψήφων 145 ὑπὲρ καὶ 88 κατὰ.

(3) Διὰ ψήφων 189 ὑπὲρ καὶ 32 κατὰ.

(4) Διὰ ψήφων 198 ὑπὲρ καὶ 40 κατὰ.

Digitized by Google

Τὴν 11 συνῆλθον 215 καὶ ἐξέλεξαν δύο ὑγειονόμους διὰ τὴν περιοχὴν τῆς Λειβαθοῦς καὶ ἑτέρους δύο δι' ἐκείνην τῆς Σάμου, ἐξέλεξαν ὡσαύτως δύο ἐκ τοῦ Φρουρίου, δύο ἐξ 'Αργοστολίου καὶ τρεῖς ἐκ Ληξουρίου πρὸς σχηματισμὸν τῶν ὑγειονομικῶν 'Αρχῶν τῆς νήσου.

Τὴν 12 συνῆλθεν ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ Συμβουλίου συγκειμένη ἐκ τῶν 24 ἐκλεχθέντων, ἵνα κανονίσῃ τὰ καθήκοντα, ἑκάστης Ἀρχῆς, καὶ καθυποβάλλῃ κατόπιν εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ Συμβουλίου τὰ κεκανονισμένα.

Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἡ διοίκησις ἑκάστης νήσου ἀνετίθετο εἰς τοὺς Συνδίκους, οἵτινες ἀνὰ τετραμηνίαν κατὰ περιτροπὴν ἐξέλεγον ἐξ αὐτῶν τὸν Πρύτανιν· οὗτος δ' ἦτο ὁ στρατιωτικὸς καὶ πολιτικὸς διοικητὴς τῆς νήσου, δικαιούμενος νὰ τιτλοφορῆται ἐξοχώτατος. 'Εξελέγη τοιοῦτος παρὰ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ ὁ Νικόλαος ''Αννινος 'Αναστασίου, (1) καὶ τὴν 13 συνεδρίασεν μετὰ τῶν Συνδίκων καὶ ἀπεφάσισαν, « νὰ δειχθῶσιν εἰς τὸν λαὸν τὴν 21 καὶ ἀ«ναλάβωσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ἀφ' οὗ πρῶτον πα«ρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μητρόπολιν ὅπου θέλει ψαλῇ «δοξολογία, μετὰ ταῦτα δὲ ἐκφρασθῶσι τὰ αἰσθήματα «εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς Κυριάρχας ἐλευθερωτὰς τῶν

---

(1) Μείνας τοιοῦτος μέχρι τῆς καταργήσεως τῆς θέσεως τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1802.

Digitized by Google

«νήσων, καὶ διὰ μέσου τῆς Γερουσίας τεθῶσιν ὑπὸ «τοὺς πόδας αὐτῶν τὰ αἰσθήματα ταῦτα τῆς εὐγνω-«μοσύνης τῶν Κεφαλλήνων.»

Τὴν 14 συνῆλθε τὸ Συμβούλιον καὶ ἀφ' οὗ ἐξέλεξεν ἑπτὰ ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ πρὸς καταρτισμὸν τῆς ἐπὶ τῆς ναυτιλίας Ἀρχῆς, ἐκύρωσε τὰ παρὰ τῆς ἀντιπροσωπείας αὐτοῦ κανονισθέντα καὶ τὰ παρὰ τῆς διοικήσεως ἀποφασισθέντα, παρεδέξατο ὡσαύτως καὶ τὴν πρότασιν τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων τὴν ἀναβάλλουσαν τὴν ἐκλογὴν τῶν ἑτέρων Ἀρχῶν καὶ ἰδίως τῶν δικαστῶν, διότι πρῶτον μὲν ἤθελεν ἐπὶ πολὺ εἰσέτι παραταθῇ ἡ σύνοδος αὕτη, ἐν ᾧ ἐπλησίαζε ἡ συγκομιδὴ τῶν προϊόντων καὶ ἤθελε σημαντικῶς βλαφθῶσι τὰ συμφέροντα τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, ἔπειτα δὲ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ μελετηθῇ σοβαρῶς τὸ ἀντικείμενον τῆς διοργανώσεως τῶν δικαστηρίων, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ δικαιοδοσία αὐτῶν καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν δικαστῶν, διότι ἐφρόνουν ὅτι ὤφειλον νὰ ὦσι ἐξ ἑτέρας νήσου· ἐν τοσούτῳ δὲ συνεβούλευον ὅτι τὰ ὑπάρχοντα δικαστήρια νὰ λειτουργῶσιν ὡς πρότερον.

Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει τὸ Συμβούλιον ἀνεγνώρισε τὸ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1799 θέσπισμα τῆς Γερουσίας δι' οὗ κηρύσσεται ἔκπτωτος ὁ Ἄγγελος Ὅριος, παντὸς ἀξιώματος καὶ πάσης θέσεως καὶ ἰδίως τῆς ἐν Πετρουπόλει πρεσβείας, ὡς μὴ δικαιούμενος νὰ κατέχῃ δημοσίας θέσεις ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ Πολιτείᾳ ξένος ὑπήκοος τυγχάνων, διότι παρεδέχθη τὴν Αὐστριακὴν ὑπηκοότητα ὅτε διὰ τῆς ἐν Καμποφορμίῳ συν-

Digitized by Google

θήκης ἡ Γαλλικὴ Δημοκρατία παρεχώρησε, τὴν Βενετίαν τῷ Αὐτοκράτορι τῆς Αὐστρίας. Τὸ Συμβούλιον παρεδέξατο καὶ ἀνεγνώρισε τὸ θέσπισμα τοῦτο παμψηφεί, ψηφισάντων ὑπὲρ 178 καὶ οὐδενὸς κατά.

Μετὰ ταῦτα διελύθη τὸ Συμβούλιον, ἀναθέσαν διαφόρους ὑποθέσεις εἰς τὴν ἐξ 24 μελῶν συγκειμένην ἀντιπροσωπείαν αὐτοῦ.

Τὴν 15 οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ἐδημοσίευσαν Προκήρυξιν δι' ἧς ἀνήγγειλλον ὅτι "ἡ Πολιτεία ἱδρύθη ἐν "Κεφαλληνίᾳ" ἀκολούθως αἱ καθεστηκυῖαι ἀρχαὶ ἐδημοσίευσαν ἑτέραν ἀναγγέλλουσαν ὅτι «ἀνέλαβον τὰ καθήκοντα αὐτῶν καὶ παρήνουν τὸν λαὸν νὰ σέ«βηται τοὺς νόμους καὶ διατηρῇ τὴν τάξιν».

Ἀλλὰ καίτοι συσταθεῖσα ἡ Πολιτεία, καὶ πλεῖστοι προὔχοντες πάντων τῶν τμημάτων εἶχον συνέλθῃ καὶ πάσας τὰς ἀρχὰς εἶχον ἐκλέξῃ, τὸ Ληξούριον ὅμως διέκειτο εἰς μέγαν ἀναβρασμόν, διότι ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων τοῦ μέρους ἐκείνου, ἡ ἐπελθοῦσα τάξις εἰς ἅπαντα τὰ ἕτερα τμήματα, μὴ ἐπιτρέπουσα τὴν διαμονὴν τῶν ταραξιῶν ἐν αὐτοῖς, κατέφευγον εἰς Ληξούριον, ἐκτὸς τῶν μᾶλλον ἐκτεθέντων οἵτινες κατέφυγον εἰς Ζάκυνθον, ὁπόθεν ἐρραδιούργουν, ἠρέθιζον καὶ ἐνεψύχωνον τοὺς στασιαστὰς τοῦ τμήματος ἐκείνου.

Ἐνταυτῷ διετάττοντο οἱ Αὐτ. Ἐπίτ. ν' ἀποστείλωσιν εἰς Κέρκυραν μὲν ἥτις δὲν διέκειτο τότε εἰς εὐάρεστον κοινωνικὴν κατάστασιν, τὴν πεμφθεῖσαν ἐνίσχυσιν τῆς φρουρᾶς τὴν διατελοῦσαν ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Βρ-

Digitized by Google

ροῦχαν μετὰ τῶν τηλεβόλων, προσλάβωσι δὲ εἰς τὰς ἑτέρας νήσους πρὸς σύστασιν τῶν τοπικῶν καὶ ἐν ἐκείναις Κυβερνήσεων, τὸ ἕτερον τάγμα μετὰ δύο τηλεβόλων, τὸ διοικούμενον ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Πιέρρη καὶ μείνωσιν ἐν Κεφαλληνίᾳ μόνον δύο λόχοι.

Ἡ ἤδη συσταθεῖσα τοπικὴ Κυβέρνησις φοβηθεῖσα μήπως οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ἐκτελέσωσι τὰς διαταγὰς ταύτας καὶ κινδυνεύσῃ ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἐν τοῖς τμήμασι ἔνθα ἡ τάξις ἀποκατέστη, ἐκραγῇ δὲ στάσις ἐν τῷ τμήματι τοῦ Ληξουρίου, ἐν ᾧ μέγας ὑπῆρχεν ἀναβρασμός ἕνεκα τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων μὴ ἀρεστῶν τοῖς κατοικοῦσι τὸ Ληξούριον εἰς τὰς ἀνωτέρας θέσεις Πρυτάνεως καὶ Συνδίκων, συνεδρίασεν αὕτη τὴν 22 Ἰουλίου καὶ συνέταξεν ἀναφορὰν πρὸς τὸν Ἡγεμόνα, συγχρόνως ἐξελέξατο ἀντιπρόσωπον τῆς τοπικῆς τῆς Κεφαλληνίας Κυβερνήσεως τὸν κόμητα Ἰωάννην Καποδίστριαν ἵνα « ἐνώπιον τοῦ Ἡγεμόνος «παραστήσῃ τὴν θέσιν εἰς ἣν εὑρίσκεται ἡ νῆ-«σος καὶ τὰ ἐπαπειλοῦντα αὐτὴν δεινά, προσέτι πα-«ρακαλέσῃ αὐτὸν νὰ παραδεχθῇ τὰ μέτρα ἐκεῖνα «ἅτινα θέλει ὑπαγορεύσῃ πρὸς παγίωσιν τῆς εἰρήνης «καὶ πλήρους ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος». Δεχθεὶς ὁ Καποδίστριας τὴν ἐντολὴν ταύτην ἀπῆλθεν ἐκ Κεφαλληνίας τὴν 23 Ἰουλίου καὶ φθάσας εἰς Κέρκυραν, ἐπέτυχε παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος πάνθ' ὅσα ἐζήτησε, καὶ κατευσπευσμένως ἐπέστρεψεν εἰς Κεφαλληνίαν, ἔνθα μετὰ λύπης παρετήρησεν, ὅτι αἱ μέριμναι

Digitized by Google

καὶ οἱ μόχθοι αὐτοῦ, οὐδὲν αἴσιον ἐπήνεγκον ἀποτέλεσμα, διότι οἱ στασιασταὶ ἦσαν ἰσχυρότεροι τῆς κυβερνήσεως καὶ πλειόνων μέσων αὐτῆς διέθετον. Συνεῖδον τότε οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι ὅτι ἅπασα ἡ ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῶν ὑπάρχουσα φρουρὰ ἦτο ἀνεπαρκὴς πρὸς καταστολὴν τῆς στάσεως τοῦ Ληξουρίου καὶ μόλις δυναμένη νὰ διατηρῇ τὴν τάξιν εἰς τὰ ἕτερα τῆς νήσου τμήματα· τοῦθ' ὅπερ μὴ ἀγνοοῦντες οἱ ταραξίαι τοῦ Ληξουρίου, δὲν ἐδίστασαν ποσῶς ν' ἀντιπαραταχθῶσι κατὰ τῆς συσταθείσης κυβερνήσεως. Ἤρχισαν πρῶτα ν' ἀπειθήσωσι καὶ δώσωσι σημεῖα ταραχῆς τὰ δύο τμήματα τῆς Ἀνωγῆς καὶ Κατωγῆς, ὧν οἱ κάτοικοι ἀπεφάσισαν νὰ εἰσβάλωσιν ἐν τῇ πόλει, λεηλατήσωσιν αὐτὴν καὶ βάλωσιν ἐν πυρὶ καὶ σιδήρῳ. Ὅθεν τὴν πρωΐαν τῆς 4 Αὐγούστου ἐπληροφορήθη ὁ λοχαγὸς Τιμόθεος Οὔγγαρος παρὰ « διακεκριμένου πολίτου » τοῦ Γεωργίου Τυπάλδου - Ἀλφονσάτου, ὅτι πλεῖστοι χωρικοὶ πορεύονται πρὸς τὴν πόλιν, τότε ἐξῆλθεν ἐκεῖνος μετὰ δύο τηλεβόλων, κατέλαβε τὴν θέσιν "Ἅγιον Δημήτριον καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ διακρίνῃ τοὺς χωρικοὺς, ἀπέστειλε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀνδρέαν Οὔγγαρον ὑπολοχαγὸν καὶ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Πέτρον Τυπάλδον Ἰακωβάτον μετὰ δέκα στρατιωτῶν ἵνα ἴδωσι τὸν τόπον ὅπου στρατοπεδεύουσι, τίνα διεύθυνσιν λαμβάνουσι καὶ τίς ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ἀλλὰ μόλις ἔγεινεν ὁρατὸν τὸ ἀσθενὲς ἐκεῖνο ἀπόσπασμα παρὰ τῶν στασιαστῶν, οἵτινες ἐστρατοπέδευον ἐν τῷ χωρίῳ Πολυκαλάτα, ἐπυ-

Digitized by Google

ροβολήθη παρὰ περίπου 500 κραυγαζόντων «Ζήτω ὁ «Παουλῆς ζήτω ὁ Ζαγκαρόλος· ὥστε ἐδέησε νὰ ὀπισθοχωρήσῃ. Μαθὼν ταῦτα ὁ λοχαγὸς διέταξε νὰ ἐνισχυθῇ ἡ θέσις τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἐκ τριάκοντα ἑτέρων ἀνδρῶν, μείνασα ἡ ἀπολιπομένη δύναμις τοῦ λόχου ἐν τῷ στρατῶνι, τὴν διοίκησιν δὲ τῆς κανονοστοιχίας καὶ τῶν στρατιωτῶν ἀνέλαβεν ὁ ἐγχώριος λοχαγὸς Ἐμμανουὴλ Τυπάλδος Βρόντσας «ἀνὴρ λίαν ἀφοσιω«μένος εἰς τὴν κυβέρνησιν,» ἔχων ὑπ' αὐτὸν τὸν ὑπολοχαγὸν Οὔγγαρον. Ὁ λοχαγὸς Οὔγγαρος ἐπέστρεψεν ἐν τῷ στρατῶνι πρὸς προμήθειαν πολεμοφοδίων ὧν εἶχεν ἔλλειψιν καὶ πρὸς κατασκευὴν φυσιγγίων. Καὶ ἐν ᾧ ἐνησχολεῖτο εἰς τὰ τοιαῦτα πληροφορεῖται παρὰ τοῦ λοχαγοῦ Βρόντσα, ὅτι οἱ χωρικοὶ διεσπάρησαν ἐν τῇ ἐξοχῇ καὶ εἰσήρχοντο καθ' ὁμάδας εἰς τὴν πόλιν διὰ κρυφίων τινῶν στενωπῶν, καὶ σπεύσας ἐπὶ τόπου παρετήρησεν ὅτι οἱ χωρικοὶ προσῆλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐπυροβόλουν κατὰ τῶν στρατιωτῶν. Διέταξε τότε ὁ λοχαγὸς νὰ πυροβολῇ κατὰ τῶν εἰσβαλόντων τὸ τηλεβόλον ἵνα ἀπομακρυνθῶσιν, ὅπερ καὶ ἐπέτυχεν, ἀλλ' ἐτράπησαν πρὸς ἑτέρας ἀγούσας εἰς τὴν πόλιν. Ἐν τούτοις προσῆλθε τῷ λοχαγῷ ὁ Χαράλαμπος Φορέστης, εἰπὼν αὐτῷ, ὅτι ἐπειδὴ οἱ χωρικοὶ ζητοῦσι νὰ συνθηκολογήσωσι, παρεκάλει αὐτὸν νὰ παύσῃ τὸ πῦρ, εἰσήκουσεν ὁ λοχαγὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πῦρ τῶν στασιωτῶν οὐδέποτε ἔπαυσεν, ἐδέησε ν' ἀρχίσῃ ἐκ νέου νὰ πυροβολῇ τὸ τηλεβόλον, ἀλλ' ἦτο πλέον ἀργά, διότι ἐκ τῆς προσκαίρου παύσεως τῶν πυροβολισμῶν τοῦ τη-

Digitized by Google

λεβόλου ὠφεληθέντες οἱ στασιασταί, διῃρέθησαν εἰς δύο σώματα καὶ προσέβαλον τὴν παρὰ τῶν στρατιωτῶν κατεχομένην θέσιν, τὸ μὲν ἓν σῶμα ἐκ Ποταμίου καὶ τὸ ἕτερον ἐκ Ληξουρίου, ὥστε ἔθεσαν τοὺς στρατιώτας ἐν μέσῳ δύο πυρῶν, ἐκτὸς τῶν πυροβολισμῶν τῶν ἐπερχομένων ἐκ τῶν οἰκιῶν. Ἐννοήσας ὁ λοχαγὸς τὴν δεινὴν θέσιν εἰς ἣν ἐπήνεγκεν αὐτὸν ἡ ἀπάτη, διέταξε νὰ ὀπισθοδρομήσωσιν οἱ στρατιῶται σύροντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸ τηλεβόλον καὶ διευθυνθῶσι πρὸς τὴν παραθαλάσσιον οἰκίαν τοῦ Πέτρου Τυπάλδου Χαριτάτου, ἀλλὰ πλησιάσαντες τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Παντοκράτορος, ἐπυροβολήθησαν ἐκ τῶν παραθύρων καὶ τῆς αὐλῆς τῆς αὐτῆς οἰκίας, κατὰ μέτωπον, συγχρόνως δὲ ἐπυροβολοῦντο καὶ ὄπισθεν ἐκ τῶν κατασχόντων τὸ Ληξούριον. Ἀφ' οὗ ὁ λόχος ἐπυροβόλησε δὶς κατὰ τῆς οἰκίας καὶ δὶς κατὰ τῆς πόλεως, κατέφυγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἐπυροβολήθη ἐξ ἁπάντων τῶν μερῶν καὶ τῶν οἰκιῶν, ὥστε μετ'ὀλίγον ὡς ἐκ τοῦ ἀπροστατεύτου τῆς θέσεως καὶ τοῦ κύκλῳ πυροβολοῦντος πλήθους, ἔπεσον εἴκοσιν ἐν οἷς καὶ ὁ λοχαγὸς τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ Ἄγγελος Τυπάλδος Ἰακωβάτος, λαβὼν ἑξήκοντα τραύματα, καὶ ἐκ τοῦ πτώματος αὐτοῦ οἱ χωρικοὶ ἀπέκοψαν τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς βραχίονας. Ἐν τοσούτῳ οἱ ὀλίγοι ἀπομείναντες στρατιῶται περιεστρέφοντο πυροβολοῦντες τοὺς περικυκλοῦντας αὐτοὺς χωρικούς, ἀλλ' εἰς τοὺς ἑλιγμοὺς ἐκείνους ἐτραυματίσθη καιρίως ὁ λοχαγὸς Οὔγγαρος

Digitized by Google

εἰς τὸν δεξιὸν βραχίονα καὶ κατέστη ἀνίκανος. Τότε συσσωματωθέντες οἱ στρατιῶται διηυθύνθησαν πρός τινα πλησίον οἰκίαν ἀνήκουσαν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅπου ἔπαυσαν πυροβολοῦντες μὴ δυνάμενοι, ὡς ἐκ τῆς πολυώρου ἀμύνης καὶ τῆς ἐλλείψεως πολεμοφοδίων, ν' ἀνθέξωσι περαιτέρω μαχόμενοι. Οἱ στασιασταὶ ἔμεινον κύριοι τοῦ πεδίου καὶ ἐπορεύθησαν ἐν τῇ πόλει, ὅπου διήρπασαν πάσας τὰς οἰκίας τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ κυβερνητικὸν κόμμα, καὶ ἃς μετὰ ταῦτα ἐνέπρησαν καὶ κατεδάφισαν, καθὼς ἐπίσης ἐνέπρησαν καὶ τὸν στρατῶνα ἐν ᾧ ἐνοσηλεύοντο ἑπτὰ τραυματίαι στρατιῶται οἵτινες ἀπετεφρώθησαν, διήρπασαν ὡσαύτως τὰς οἰκίας τοῦ τε φονευθέντος λοχαγοῦ Τυπάλδου Ἰακωβάτου καὶ τοῦ λοχαγοῦ Τυπάλδου Βρόντσα καὶ ἃς μετὰ ταῦτα ἐνέπρησαν (1)

Ἐν ᾧ τοιαῦτα ἐγκλήματα καὶ τοσαῦται ὠμότητες διεπράττοντο, τὸ φρενῆρες καὶ αἱμοβόρον ἐκεῖνο πλῆθος, ἐζητωκραύγει ὑπὲρ τῶν Γεωργίου Τυπάλδου Παυλῆ καὶ Στεφάνου Φωκᾶ καὶ ἐξέλεγεν ἀρχηγοὺς

---

(1) Ἡ εἰσβολὴ αὕτη τῶν χωρικῶν ἀνερχομένων εἰς τρεῖς χιλιάδας, ἐκτὸς τῆς σημαντικῆς βλάβης ἣ ἐπήνεγκεν ἐν τῇ πόλει καὶ εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς. ὁ ἡττηθεὶς στρατὸς ἀπώλεσεν ἓξ στρατιώτας θανατωθέντας καὶ δεκαπέντε τραυματισθέντας, ἐκτὸς τοῦ λοχαγοῦ, ἐξ ὧν ἀπεβίωσαν πέντε. Ἀπώλεσε προσέτι μίαν βόμβαν ἐν τηλεβόλον μετὰ τῶν γεμισμάτων καὶ ἀποσκευῶν αὐτῶν 2600 φυσίγγια, 62 πυροβόλα, 62 λόγχας. 32 ξιφολόγχας, 5 τύμπανα καὶ διάφορα εἴδη ἱματισμοῦ. ὅρ. ἔγγρ ἀριθ. 9. 10. 11.

Digitized by Google

τοὺς Ἀλοΰσιον Λοβέρδον, Μαρῖνον Δαμουλιάνον καὶ Ἀναστάσιον Λοβέρδον, οἵτινες ἐδημοσίευσαν προκηρύξεις αἱ μὲν ἀπαγορεύουσαι πᾶσαν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ Ἀργοστολίου ἐπ' ἀπειλῇ τοῖς παραβάταις, πυροβολισμοῦ καὶ ἐμπρησμοῦ τῶν πλοίων των, ἕτεραι δὲ καταργοῦσαι τοὺς δημοσίους φόρους, ἢ ἐμφαίνουσαι τὸν κυνισμὸν τῶν νικητῶν.

Οἱ στρατιῶται καὶ ὁ τραυματισθεὶς λοχαγὸς οἵτινες εἶχον καταφύγῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, διέμενον ἐκεῖ ἄνευ τροφῆς καὶ οἱ τραυματίαι ἄνευ περιποιήσεως, ὅτε ἐσώθησαν ὑπὸ τοῦ Δόκτορος Ἐλευθερίου Τυπάλδου Πρετενδέρη, ὅστις ἀπήλλαξε τὰ θύματα ταῦτα τοῦ καθήκοντος ἐξ ἀναποφεύκτου καταστροφῆς, θέσας ὑπ' ὄψει τῶν ἀρχηγῶν τῆς στάσεως τὴν εὐθύνην ἣν ἀνελάμβανον ἐπὶ τῇ σφαγῇ ἀθώων ὑπάρξεων. Κατεπείσθησαν οὗτοι, καὶ ἀπέστειλαν ἕνα ἐξ αὐτῶν τὸν Δημήτριον κόμητα Ζαγκαρόλον, ὅστις ἀποταθεὶς πρὸς τὸν πάσχοντα λοχαγὸν εἶπεν ὅτι “διατάττεται ὑπὸ τοῦ φρουράρχου “συνταγματάρχου Βαρούχα νὰ ἐπιβιβασθῇ ἐπὶ πλοίου «τινὲς μετὰ τῶν στρατιωτῶν καὶ πλεύσῃ εἰς Ἀργο«στόλιον.» Ἐδέχθη ὁ λοχαγὸς τὴν πρότασιν ταύτην, εἰ καὶ καλῶς ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ ταραξίας Ζαγκαρόλος ἐψεύδετο, καὶ ἐπεβιβάσθη τὴν νύκτα τῆς 5 πρὸς τὴν 6 Αὐγούστου μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων προφυλάξεων.

Οἱ χωρικοὶ ἀφ' οὗ διέπραξαν παντοῖα ἐγκλήματα καὶ διὰ τῆς βίας ἀφήρεσαν ἐκ τῶν πλουσίων χρή-

Digitized by Google

ματα, ἐξέλεξαν κυβερνητικήν τινα ἐπιτροπείαν συγκειμένην ἐκ τριῶν ἀστῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ στασιαστικὸν κόμμα, ἀπεχώρησαν εἰς τὰ ἴδια, ἀναγγείλαντες ὅτι θέλουσιν ἐπιστρέψη τὴν προσεχῆ Κυριακὴν, ἵνα κανονίσωσι τὰ οἰκονομικὰ τοῦ τμήματος, ἤτοι τὴν διατίμησιν τῶν φόρων τῶν ἐξαγομένων προϊόντων καὶ ἀποφασίσωσι περὶ τῶν εἰσπραχθησομένων χρημάτων.

Καὶ ἡ στάσις αὕτη, ἐσκόπει, καθὼς ἐκείνη τοῦ παρελθόντος ἔτους, νὰ στερήσῃ τὴν νόμιμον κυβέρνησιν τοῦ φόρου τῆς σταφίδος τοῦ τμήματος ἐκείνου, ὅστις ὑπελογίζετο εἰς δέκα ἕξ χιλιάδας ταλλήρων (80.000 δραχ.) καὶ θέσωσιν αὐτὴν εἰς δυσχερεστέραν θέσιν, σφετερισθῶσι δὲ οἱ ἀρχηγοὶ τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ ἐγκαταλείψωσιν εἰς τοὺς χωρικοὺς τὰ λάφυρα τῆς λεηλατηθείσης πόλεως καὶ τὰ προϊόντα τῶν κτημάτων τῶν ἀντιφρονούντων, ἵνα ἔχωσιν αὐτοὺς ὑποστηρικτὰς εἰς τὰ φιλαρχικά, ἁρπακτικὰ καὶ ἐκδικητικὰ αὐτῶν σχέδια.

Ἐν Ἀργοστολίῳ καὶ ἐν τοῖς ἑτέροις τμήμασι τῆς νήσου, διετηρεῖτο ἡ τάξις χάριν τοῦ ὑπάρχοντος στρατοῦ, ἀλλ' ἡ στάσις ἁπάσης τῆς νήσου κατὰ πρῶτον καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἐκραγεῖσα καὶ εἰσέτι διαρκοῦσα ἐν Ληξουρίῳ, καθυστέρησαν τὰς εἰσπράξεις τῆς κυβερνήσεως, ἥτις εὑρίσκετο ἐν ἄκρᾳ ἀνεχείᾳ πρὸς συντήρησιν τοῦ στρατοῦ, τότε ὁ συνταγματάρχης Πιέρρης ὅστις εἶχεν ἀναλάβῃ τὰ τοῦ φρουράρχου καθήκοντα ἕνεκα τῆς εἰς Κέρκυραν ἀνακλήσεως τοῦ συνταγματάρχου Βαρούχα, ἐζήτησε παρὰ τῆς τοπι-

Digitized by Google

κῇ· Κυβερνήσεως τὰ ἀναγκαῖα πρὸς συντήρησιν τοῦ στρατοῦ καὶ ἀρνητικὴν λαβὼν ἀπάντησιν, προσέτρεξε τῇ συναινέσει τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων εἰς στρατήγημά τι ὅπερ ἐπέτυχε πληρέστατα. Παρέταξεν ἅπαντα τὸν στρατὸν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως καὶ διέταξε νὰ ἐνεργήσῃ πάσας τὰς πρὸς ἀναχώρησιν κινήσεις. Ἰδόντες τοῦτο οἱ κάτοικοι, ἐφοβήθησαν μήπως ἡ ἀποχώρησις τοῦ στρατοῦ ἐπιφέρει τὴν ἀναρχίαν καὶ τὰ ἐπακόλουθα αὐτῆς δεινά, ἀλλ' ἔγνωσαν ἐν ταυτῷ ὅτι ὁ στρατὸς ἀπέρχεται διότι ἡ Κυβέρνησις ἐστερεῖτο τῶν μέσων τῆς συντηρήσεώς αὐτοῦ καὶ ὅτι ὁ στρατὸς ἤθελε διαμείνῃ, ἐὰν οἱ ἰδιῶται ἀνεπλήρουν τὴν ἔλλειψιν τῆς Κυβερνήσεως. Τότε οὐδόλως ἐδίστασαν καὶ πάντες οἱ πλούσιοι καὶ οἱ κτηματίαι προσέφερον τῇ κυβερνήσει ἁδρὰ ποσὰ χρημάτων, ἅτινα καθεκάστην ηὔξανον, ὥστε οὐ μόνον ἐπήρκεσαν πρὸς συντήρησιν τοῦ στρατοῦ ἀλλ' ἐπερίσσευσαν καὶ δι' ἄλλας τῆς κυβερνήσεως ἀνάγκας. (1) Ὅθεν ἐπαγιώθη ἔτι μᾶλλον ἡ

---

(1) Ὁ στρατὸς οὗτος πολλὰς παρέσχεν ὑπηρεσίας εἰς τὴν νῆσον. ἐγίνωσκον δὲ οἱ κάτοικοι ὅτι ἡ παρουσία αὐτοῦ ἐκ πλείστων δεινῶν ἀπήλλαξεν αὐτούς, δι' ὃ καὶ τὸ Συμβούλιον ἐψήφισε να κοπῇ μετάλλιον καὶ ἀπονεμηθῇ εἰς τοὺς ἀξιωματικούς. Τὸ ψήφισμα τοῦτο ἐπεκύρωσεν ὁ Ἡγεμὼν διὰ τοῦ ἀκολούθου θεσπίσματος.

« Adì 31 Luglio 1801 S. V.

« Avendo il Supremo Maggior Consiglio di Cefalonia « decretata una Medaglia a cadauno degli uffiziali della « Repubblica che estraordinariamente presidiano quell' i-

Digitized by Google

τάξις καὶ ἠδυνήθησαν νὰ μεταβῶσιν εἰς Κέρκυραν οἱ ἐκλεχθέντες Γερουσιασταὶ τοῦ φρουρίου καὶ τοῦ 'Αρ-

« sola in premio nel valoroso, attivo, fedele ed utile servi-
« gio da loro prestato nei momenti più dificili e pericolosi
« di quel paese—Sua Eccellenza Principe e Preside supplente
« per il senato attesa la deficienza del legal suo numero
« manifestando sentimenti coerenti ai già spiegati dal Su-
« premo Consiglio sudetto—Decreta che i prelodati ufficiali
« decorarsi possano della coniata medaglia e portarla come
« una marca Onorevole della Magnanimità del rispettabile
« Corpo predetto e delle generose sue disposizioni nel ren-
« der giustizia ai loro meriti, e perchè serva di sprone a
« cadauno per farsi strada a maggiori ricompense col valore
« e colla lealtà ed esatezza del pubblico servizio.
« Spiridion G. Teotochi Preside

Felice Zambelli seg. in settimana.

Τὸ Μετάλλιον τοῦτο περιγράφεται ἐν τῷ συγγράμματι « Νομίσματα καὶ μετάλλια τῆς Επτανήσου Πολιτείας κτλ. ὑ-« πὸ Παύλου Λάμπρου — 'Αθῆνησι ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν « ἀδελφῶν Περρῆ. „ ὡς ἀκολούθως.

«ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΔΡΙΑΝ ΚΑΙ ΓΕΝΑΙΟΤΗΤΑ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ «ΕΥΓΝΩΜΩΝ· Τείχη ὀχειρώματος μετὰ ὑψηλοῦ πύργου ἐν ᾧ πύλη ἠνεωγμένη, ἄνωθι δὲ τοῦ πύργου δύο συνημμέναι χεῖρες καὶ σταυρός.

« "Οπισθεν. ΠΡΩΤΗ ΕΝΔΟΞΟΣ ΠΡΑΞΙΣ ΤΩΝ «ΠΟΛΙΚΡΑΤΟΡΙΚΩΝ ΑΡΜΑΤΩΝ. Ὁ πτερωτὸς λέων τοῦ «Ἁγίου Μάρκου ἱστάμενος πρὸς δεξιὰ ἐπὶ βάσεως ἐν ᾗ 1801 «κρατῶν δὲ διὰ τοῦ ἐμπροσθίου ἀριστεροῦ ἀνυψωμένου ποδὸς «τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῶν ἑπτὰ βελῶν. "Ανωθι τοῦ Εὐαγγελί-«ου πινακίδιον ἐν ᾧ 1800 τὸ ἔτος τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας «Τὸ μετάλλιον τοῦτο ἐδόθη χρυσοῦν μὲν εἰς τὸν Συνταγματάρχην «Πιέρην, ἀργυροῦν δὲ διενεμήθη εἰς τοὺς λοιποὺς ἀξιωματικούς.»

Digitized by Google

γοστολίου, κωλυομένου παρὰ τῶν στασιαστῶν ἐκείνου τοῦ Ληξουρίου ἐπ' ἀπειλῇ ἐμπρησμοῦ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἐὰν μετέβαινεν εἰς Κέρκυραν.

Ἐν ᾧ ταῦτα συνέβαινον ἐν Ἀργοστολίῳ, τὸ τμῆμα τοῦ Ληξουρίου διετέλει ὑπὸ τὴν μάστιγα τῆς ἀναρχίας καὶ καθεκάστην διεπράττοντο φρικτὰ ἐγκλήματα κατὰ τῶν προσώπων καὶ τῆς ἰδιοκτησίας· ἡ συσταθεῖσα κυβέρνησις ἐλλείπουσα δυνάμεως, ὑπεχρεοῦτο ν' ἀνέχηται τὴν οἰκτρὰν ταύτην κατάστασιν καὶ νὰ ἐγκαταλείπῃ εἰς τὴν διάθεσιν ῥαδιούργων τινῶν τὸ πλουσιώτερον καὶ πολυανθρωπότερον τμῆμα τῆς νήσου. Ἐν τοιαύτῃ ἀμηχανίᾳ εὑρισκομένη ἡ τοπικὴ κυβέρνησις, ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐπαναφέρῃ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου, τὸ τμῆμα ἐκεῖνο, ἐνδίδουσα εἰς ἀπαιτήσεις τινὰς καὶ ἤλπιζεν ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, διότι ἐδέχθησαν τὴν ἐντολὴν ταύτην ὁ Καποδίστριας, ὅστις καὶ παρὰ τῶν ἀντιφρονούντων ἐσέβετο διὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀμεροληψίαν αὐτοῦ, καὶ ὁ Ἀνδρέας Πανᾶς (Καπιτσῆς) μεγάλην ἐπιρροὴν ἐξασκῶν ἐν τῷ τμήματι ἐκείνῳ καὶ φίλος τυγχάνων τοῦ Καποδιστρίου, οἵτινες ἀπῆλθον εἰς Ληξούριον καὶ πρότεινον τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς στάσεως, «τὴν ἐκλογὴν «ἐν ταῖς Ἀρχαῖς τῶν προσώπων ἐκείνων ἅτινα κα«τεῖχον αὐτὰς πρὸ τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας καὶ «ν' ἀναπληρώσωσι τὰς εἰσέτι ἐλλειπούσας καὶ τὴν ὑπαλ«ληλίαν, διὰ προσώπων τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, εἰς ἃ δο«θήσεται ἀμνηστεία». Ἀλλ' ἀπέρριψαν τὰς προτάσεις ταύτας καὶ ἀντιπροέτεινον, «πρὸς τελείαν ἐξομάλυγ-

Digitized by Google

«σιν πάσης διαφορᾶς μεταξὺ αὐτῶν καὶ Ἀργοστολίου» ἵνα «τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐκ Ληξουρίου συνέλθω«σι καὶ ἐκλέξωσι πάσας τὰς Ἀρχὰς τῆς πόλεως καὶ «τοῦ τμήματος καὶ ἱδρύσωσιν ἴδιον ταμεῖον». Ἀπήντησαν οἱ δύο ἀπεσταλμένοι τῆς κυβερνήσεως ὅτι «ἡ «λύσις τῶν προτάσεων τούτων ὑπερέβαινε τὴν ἐντολὴν «αὐτῶν» (1).

Ἀλλ' ἐν τῇ ἀποστολῇ ταύτῃ ὁ Καποδίστριας παρετήρησεν ὅτι ἡ φιλαρχία, ἡ ἁρπαγὴ τοῦ δημοσίου πλούτου καὶ αἱ ἐκδικήσεις, δὲν ἦσαν τὰ μόνα αἴτια τῆς στάσεως καὶ ἀναρχίας. διότι ὁ ἐν Ληξουρίῳ ὑποπρόξενος τῆς Αὐστρίας Φραγκῖσκος Ἰγγιόστρης, (2)

(1) Ὅρ. ἔγγραφ. ἀριθ. 12

(2) Ἡ οἰκογένεια αὕτη κατέσχε πρὸ πολλοῦ καὶ διαδοχικῶς τὸν ὑποπροξενεῖον τῆς αὐστρίας ἐν Ληξουρίῳ, μάλιστα ἡ οἰκία ἐν ᾗ διέμενεν αὕτη ἐκαλεῖτο «Οἰκία τῆς Αὐστρίας» ἀλλ' ὁ ὑποπρόξενος οὗτος, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὃν διεδέχθη, οὐδόλως ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα τῶν προγόνων αὐτοῦ, οἵτινες μετὰ συνέσεως συνεβίβαζον τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπηκόου καὶ πολίτου καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀντιπροσώπου ξενης Δυνάμεως, διότι κατετάχθη οὗτος μετὰ τῶν ἀντιπραττόντων εἰς τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας, καὶ ἀντιπολιτεύθη τοὺς Αὐτοκρατορικοὺς Ἐπιτρόπους ἀκολουθήσας καὶ μετὰ ταῦτα νὰ παρεμβάλλῃ προσκόμματα εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ θέτῃ αὐτὴν εἰς δεινὴν θέσιν, ὥστε ἐδέησε νά ζητήσῃ τὴν παῦσιν αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ διαμένοντος Γενικοῦ Προξένου τῆς Αὐστρίας κόμητος Χρυσοπλεύρη ὅστις ἔπαυσεν αὐτον ἐν ἔτει 1805 ἀλλὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος τῇ μεσολαβήσει τῆς κυβερνήσεως τῆς Τεργέστης, τοῦ Γενικοῦ Προξένου καὶ τοῦ Πληρεξουσίου Μοτσενίγου πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀποκα-

Digitized by Google

ἀνεγνώρισε τὴν παράνομον καὶ ἀναρχικὴν ἐκείνην κυβέρνησιν, ὑποχρεώσας τὰ ὑπὸ Καισαρικὴν σημαίαν πλοῖα φορτώνοντα σταφίδα ν' ἀποτίσωσι τὸν δασμὸν εἰς αὐτὴν, συστήσας ἐν ταὐτῷ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πλοίων τούτων εἰς τὰ δύο ἐκεῖ λιμενίζοντα πολεμικὰ πλοῖα Ῥωσσικὸν καὶ Τουρκικόν. Τὸ γεγονὸς τοῦτο κατὰ τὸν Καποδίστριαν, ἐνεθάρρυνε τοὺς στασιώτας καὶ καθίστη αὐτοὺς θρασυτέρους, διότι ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὴν Δύναμιν ἐκείνην οὐδόλως ἦτο ἀρεστὴ ἡ σύστασις τῆς Πολιτείας. Πολὺ μᾶλλον ἐνείχετο ὁ ὑποπρόξενος διότι ὑπῆρχεν ἐκ μέρους τῆς νομίμου Κυβερνήσεως, ῥητὴ διαμαρτύρησις πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς ἑτέρους Προξένους ἀφορῶσα εἰς τὴν παράνομον εἴσπραξιν τῶν φόρων. (1)

Οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι νομίσαντες ὅτι ἐξετέλεσαν τὸ καθῆκον αὐτῶν, τὴν 15 Αὐγούστου ἐπεβιβάσθησαν τοῦ δημοσίου πλοίου παραλαβόντες καὶ τὴν παρὰ τοῦ

τέττη πάλιν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ εἰμὴ μετὰ 18 μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ θεσπίσματος τῆς Γερουσίας τῆς 24 Μαρτίου 1806

(Ἔκθεσις τοῦ Πρυτάνεως Κεφαλληνίας πρὸς τὸν Ἡγεμόνα 27 Αὐγούστου 1801

ἔκθεσις τῆς Γερουσιαστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς 24 Φεβρουαρίου 1806 — θέσπισμα τῆς Γερουσίας 24 Μαρτίου

(1) Ἔκθεσις τοῦ Πρυτανέως Κεφαλληνίας Νικολάου Ἀνίνου Ἀναστασίου καὶ τοῦ Συνδίκου Ἀργοστολίου Δημητρίου Πηνιατόρου, πρὸς τὸν Ἡγεμόνα τῆς 27 Αὐγούστου 1801.

Digitized by Google

Ἡγεμόνος διορισθεῖσαν ν' ἀκολουθήσῃ αὐτοὺς φρουρὰν καὶ διηυθύνθησαν εἰς Ἰθάκην ἵνα συστήσωσι τὴν Πολιτείαν καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νήσῳ, ἔνθα ἀφίκοντο τὴν πρωΐαν τῆς 18.ης.

Ἡ νῆσος αὕτη διῃρεῖτο εἰς τρία τμήματα καλούμενα Βαθύ, Ἀνωγὴ καὶ Ἐξωγή, ἐν τῷ πρώτῳ ὑπῆρχεν ἡ πόλις, ἤδρευεν ἡ κυβέρνησις καὶ διέμενον οἱ προὔχοντες, τὰ ἕτερα δύο κατῳκοῦντο ὑπὸ ὀρεινῶν γεωργῶν, εὐαρίθμων τινῶν προὐχόντων ἐχόντων ἐπιρροὴν καὶ ἐμπόρων τινῶν.

Ἐπὶ Ἑνετοκρατίας ἡ Ἰθάκη διῳκεῖτο παρ' ἑνὸς εὐπατρίδου Κεφαλλῆνος· μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Ἑνετικῆς Πολιτείας, οἱ δημοκρατούμενοι Γάλλοι συνέστησαν ἐν αὐτῇ ἰδίαν κυβέρνησιν, τὴν Δημαρχίαν ἥτις ἐξελέγετο παρὰ τοῦ λαοῦ. Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου 1798 οἱ στόλοι τῶν συμμάχων κατέκτησαν αὐτὴν καὶ μέχρις οὗ κατακτήσωσι τὴν Κέρκυραν καὶ ἱδρύσωσιν ἐν αὐτῇ προσωρινὴν Κυβέρνησιν, οἱ δύο Ναύαρχοι Οὐσακὼφ καὶ Κατὴρ βέης διώρισαν διοικητὴν αὐτῆς τὸν κόμητα Ἄγγελον Ὄριον, ὅστις συνέστησεν κυβέρνησίν τινα συγκειμένην ἐξ ἀντιπροσώπων ἐκλεχθέντων παρὰ τῆς ψήφου πάντων τῶν κατοίκων καὶ ἐν τῇ τριμήνῳ διαρκείᾳ τῆς κυβερνήσεως ταύτης ἡ νῆσος ἀπήλαυσεν ἡσυχίαν καὶ τάξιν.

Μετὰ τὴν σύστασιν τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, ἐστάλη ἐν Ἰθάκῃ ὁ Ῥῶσσος Συνταγματάρχης Τιζινχάουσεν πρὸς διοργάνωσιν κυβερνήσεως συνᾳδούσης πρὸς τὸ παρὰ τῆς προσωρινῆς Γερουσίας παρα-

Digitized by Google

δεχθέν, τὴν 16 Μαΐου, προσωρινὸν Σύνταγμα. Ἡ κυβέρνησις αὕτη συνέκειτο ἐξ ἑνὸς Γενικοῦ Συμβουλίου ἀπαρτιζομένου ἐξ ἑξήκοντα προὐχόντων καλουμένων εὐγενῶν, ἑνὸς ἑτέρου ἀντιπροσωπεύοντος αὐτό, ἐξ ἓξ Προέδρων, διαφόρων δικαστῶν, μιᾶς οἰκονομικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ Ὑγειονομείου. πάντες οἱ ἐκλεχθέντες εἰς τὰς Ἀρχὰς ταύτας ἀνῆκον εἰς τὸ σῶμα τῶν ἑξήκοντα. Διήρκεσεν ἡ κυβέρνησις αὕτη μῆνας εἰκοσιπέντε ἤτοι μέχρι τῆς ἐν μέρει συστάσεως τῆς Πολιτείας παρὰ τῶν αὐτ. ἐπιτρόπων, (25 Αὐγούστου 1801).

Εἰς τὴν ἄφιξιν αὐτῶν οἱ αὐτ. ἐπίτροποι εὗρον τὴν νῆσον εἰς δυσχερῆ καὶ ἐπικίνδυνον θέσιν, ἡ παρὰ τοῦ συνταγματάρχου Τιζινχάουσεν συστᾶσα κυβέρνησις συνέκειτο ἐκ τῶν Προέδρων Ἰωάννου Δρακούλη, Δημητρίου Βλασσοπούλου, Νικολάου Δεδομενίκου, Εὐαγγέλου Βρετοῦ καὶ Βασιλείου Ζαβοῦ, οἵτινες τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεως τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων παρῃτήθησαν ἐν σώματι, διότι συνώμνυον οὐ μόνον κατὰ τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ ὑπὲρ ἐνιδρύσεως ἑτέρας κυβερνήσεως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἡτοιμάζοντο νὰ ὑψώσωσι τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν, ἣν καὶ εἶχον ἤδη προμηθευθῆ. Ἐγινώσκοντο αἱ συγκοινωνίαι καὶ αἱ συνεννοήσεις μετὰ τῶν ῥαδιούργων τῆς Ζακύνθου, τὰ προταθέντα βραβεῖα καὶ αἱ διαδόσεις αἰσίου μέλλοντος κηρυσσομένας παρὰ τῶν ἀρχηγῶν τῆς συνωμοσίας. Εὗρον ὡσαύτως ὅτι δημόσιαι πρόσοδοι δὲν ὑπῆρχον διότι τὰ

Digitized by Google

εἰσπραττόμενα ἐπλήρουν τὰ βαλάντια τῶν κυβερνώντων καὶ τῶν ὑποστηρικτῶν αὐτῶν καὶ ὅτι οὐδεμία Ἀρχὴ οὔτε ἐλειτούργει οὔτε ὑπηκούετο. ἐφρούρει δὲ τὴν νῆσον σῶμα ἐξ 70 στρατιωτῶν καὶ ἀλβανῶν τινων οὓς οὐδεὶς ἐμίσθωνε·

Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει διατελοῦσα ἡ νῆσος καὶ οἱ αὐτ. ἐπίτροποι βουλόμενοι νὰ περιορίσωσι τὰ δεινὰ, πρὸς ἐνίδρυσιν τῆς Πολιτείας, προσεκάλεσαν τοὺς προὔχοντας τῶν τριῶν τμημάτων πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν μέσων δυναμένων νὰ βελτιώσωσι τὰ οἰκονομικά, καὶ συστήσωσι κατάλληλον κυβέρνησιν. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος, εὗρον προθύμους τοὺς κατοίκους τῶν δύο τμημάτων, Ἀνωγῆς καὶ Ἐξωγῆς εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν φόρων, ἀλλ' ἐκεῖνοι τοῦ Βαθέως ἀπεποιήθησαν ἀπολύτως. Εὗρον ἐπίσης εὐδιαθέτους καὶ εἰς τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας τὰς δύο ἀγροτικὰς περιφερείας. Τὸ τμῆμα τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀνεδείχθη ἀντιπράττον τολμηρῶς, διότι οἱ πλεῖστοι εἶχον διαφθαρῇ ἔκ τινων Ζακυνθίων οἵτινες κατέπεισαν αὐτοὺς ὅτι μιμούμενοι τοὺς συμπολίτας αὐτῶν καὶ ὑψοῦντες τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν ἤθελον ἐφελκύσῃ ἐπὶ τῆς νήσου αὐτῶν ἀπείρους θησαυρούς. Ἐκ τῶν διαθέσεων τῶν δύο ἀγροτικῶν τμημάτων, ἐσκέφθησαν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι νὰ ὠφεληθῶσι στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ πληθυσμοῦ, ἵνα οὗτος ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ἀντιφρονοῦντας εὐαριθμοτέρους κατοίκους τῆς πόλεως, τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας, ἣν ἐσκόπουν νὰ ἱδρύσωσιν ἐπὶ ἐκτε-

Digitized by Google

ταμένου ἐκλογικοῦ καταλόγου, καὶ ἐπὶ τῆς εὐαρεστήσεως καὶ συνεργείας ἁπάντων, ἀφαιροῦντες τὴν ἐπιρροὴν τῶν ὀλίγων καὶ θρασέων. Ἀλλ' ἡ εἴδησις ὅτι ἐν Κερκύρᾳ συνέστη δημοτικὴ κυβέρνησις, ἐψύχρανε μὲν τοὺς κατοίκους τῶν ἀγροτικῶν τμημάτων εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προτεινομένης κυβερνήσεως, ἐνεθάρρυνε δὲ ἐκείνους τῆς πόλεως, οἵτινες ἐπεθύμουν νὰ διαιωνισθῇ ἡ προσωρινὴ ἐκείνη κυβέρνησις, ἥτις οὐδέποτε ὑπῆρξεν οὔτε ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη, ἀλλὰ θριαμβεύουσα ἀναρχία. διότι ἐν πληθισμῷ 8000 κατοίκων, ἑξήκοντα προὔχοντες αὐτοκληθέντες εὐγενεῖς, κατεῖχον πάσας τὰς ἀρχάς, ἀπελάμβανον πάσας τὰς ὠφελείας καὶ διέπραττον πάσας τὰς παρανομίας. Εὐγενεῖς, μὴ διακρινόμενοι οὔτε διὰ τὸν πλοῦτον οὔτε διὰ τὰς ἀρετὰς τῶν προγόνων, οἵτινες πρὸ ὀλίγου ὑπεῖκον εἰς εὐγενῆ τινα Κεφαλλῆνα. Εὐγενεῖς ἐξασκοῦντες βαναύσους τέχνας, ἢ ὄντες ἁπλοὶ γεωργοί. Συνδεδεμένοι ἀλλήλοις ἕνεκα συγγενείας, συνέστησαν ἑταιρείαν πρὸς εἴσπραξιν τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων καὶ συσσώρευσιν ἐν αὐτῇ πάντων τῶν προϊόντων τῆς νήσου.

Οὗτοι ἦσαν οἱ Πρόεδροι τῆς νήσου, οἱ δικασταί, οἱ Ὑγειονόμοι, οἱ συγκροτοῦντες τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ἀρχήν, οἱ διατηρηθέντες ἐπὶ 25 μῆνας εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄνευ ἐσωτερικῶν περισπασμῶν, διότι διένεμον ἐκ τῶν ὠφελειῶν εἰς τοὺς δυναμένους νὰ προκαλέσωσι ταραχάς.

Ἐν ταιαύτῃ τύρβῃ διατελοῦσα ἡ Ἰθάκη οἱ αὐτ.

Digitized by Google

ἐπίτροποι ἐσκέφθησαν ὅτι ὤφειλον νὰ διατάξωσι προπαρασκευαστικάς τινας πράξεις τεινούσας νὰ ὑποχρεώσωσι τοὺς Προέδρους νὰ διαμείνωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐπ' ἀτομικῇ αὐτῶν εὐθύνῃ εἰς πᾶν ὅ,τι συμβήσεται ἀπᾷδον τῇ Συνθήκῃ καὶ τῷ Συντάγματι, βέβαιοι ὄντες, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐκωλύετο ἡ ὕψωσις τῆς Ἀγγλικῆς σημαίας, ἀφ' οὗ μάλιστα, διὰ τῆς προκηρύξεως αὐτῶν, διέτταττον τοῖς Προέδροις, νὰ σέβωνται καὶ φρουρῶσι τὴν Ἑπτάνησιον Σημαίαν. Προυνόησαν προσέτι ὅτι ἐν περιπτώσει ὑπεροχῆς τῶν τῆς πόλεως ῥαδιούργων, νὰ συσταθῇ προσωρινή τις κυβέρνησις ἐν τῷ τμήματι Ἐξωγῆς, ἐν ᾧ ἔμελλε νὰ ὑψωθῇ ἡ Ἑπτανησιακὴ σημαία. Τὴν ἐκτέλεσιν δὲ τοιούτου σχεδίου ἀνέθηκαν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι εἰς τὸν Νικόλαον Βρετὸν κάτοικον τοῦ τμήματος ἐκείνου, ὅστις ἐξουσιοδοτεῖτο ἐπίσης νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἑτέρου τμήματος τῆς Ἀνωγῆς, πρὸς διατήρησιν τῆς νήσου ἐν τῇ Ὁμοσπονδίᾳ. Ὡς πρὸς τὰς εἰσπράξεις τῶν φόρων διώρισαν ἐπιτροπάς, μίαν ἐν ἑκάστῳ τμήματι(1), διότι ἐν περιπτώσει στάσεως τῆς πόλεως, ἡ Πολιτεία ἐξησφάλιζε τὰ δύο τρίτα τῶν εἰσοδημάτων, καὶ πρὸς εὐκολωτέραν εἴσπραξιν αὐτῶν

(1) Οἱ διορισθέντες ἐν τῇ ἐπιτροπῇ τῆς πόλεως ἦσαν οἱ Σπυρίδων Καρβίας, Ἀναγνώστης Βλασόπουλος καὶ Ἀναστάσιος Ζαβὸς, ἐν ἐκείνῃ τῆς Ἐξωγῆς οἱ Ἀναστάσιος Ραφτόπουλος, Νικόλαος Βρετὸς καὶ Λαυρέντιος Παξινὸς καὶ ἐν ἐκείνῃ τῆς Ἀνωγῆς οἱ Χρῆστος Παλατὴ, Φωκᾶς Παΐσης καὶ Γεράσιμος Δρακούλης,

Digitized by Google

ἠλάττωσαν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι τὸν φόρον τῆς σταφίδος, περιορίσαντες αὐτὸν εἰς εἴκοσι γρόσια ἀνὰ χιλιάδα.

Μὴ δυνηθέντες οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι νὰ παρατείνωσιν ἔτι μᾶλλον τὴν διαμονὴν αὐτῶν ἐν Ἰθάκῃ ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν μέσων διατηρήσεως τῆς τε ὑπαρχούσης καὶ τῆς ἀκολουθησάσης αὐτοὺς φρουρᾶς, παρέλαβον ἀμφοτέρας, ἐκτός τινων Ἀλβανῶν καὶ τὴν 25 Αὐγούστου ἐπεβιβάσθησαν ἐπὶ τοῦ δημοσίου πλοίου καὶ διηυθύνθησαν εἰς Κέρκυραν.

Τὸ τμῆμα τοῦ Βαθέως, καθὼς οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι προεῖδον, οὐδὲν τῶν παρ' αὐτῶν πραχθέντων ἀνεγνώρισε, μάλιστα συνέστησεν ἰδίαν κυβέρνησιν (1) ἥτις ἐσφετερίσθη πάσας τὰς Ἀρχάς. πολιτικήν, στρατιωτικὴν καὶ δικαστικήν. Τίνι τρόπῳ ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη διῴκησε καὶ ἐπολιτεύθη, τὸ ἀκόλουθον γεγονὸς ἀποδεικνύει. Ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ 1802 πλοῖόν τι φέρον Ὀθωμανικὴν σημαίαν ἀφίκετο ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ φορτίου σίτου καὶ κουκίων, ἐπέβαινον τοῦ πλοίου οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ φορτίου Χατσῆ - Ἀλέξης Παναγιωτόπουλος καὶ Χατσῆ - Παντελῆς Γεωργίου. Ἀφ' οὗ προσωρμίσθη τὸ πλοῖον εἰς Βαθύ, ἐτέθη παρὰ τῆς Κυ-

(1) Ἡ Κυβερνητικὴ αὕτη ἐπιτροπὴ συνέκειτο ἐκ τῶν Κωνσταντίνου Πεταλᾶ Ῥοδοθεάτου, Ἐλευθερίου Βλασοπούλου Ἀναστασίου, Ἠλία Δρακούλη, Κωνσταντίνου Καραβία Ἀλεξάνδρη, Ἰωάννου Παξινοῦ Λουρεντσάτου καὶ Δημητρίου Παΐση.

Digitized by Google

βερνητικῆς ἐπιτροπῆς ὑπὸ κάθαρσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ φορτίον ἐβλάπτετο ἐκ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰσδυόντων ὑδάτων καὶ ἐβούλοντο οἱ ἰδιοκτῆται ταχέως νὰ ἐκφορτώσωσι καὶ μὴ δυνάμενοι, διότι ἐκωλύοντο παρὰ τῶν φρουρούντων τὸν λιμένα στρατιωτῶν ἀλβανῶν, προσέδραμον εἴς τινα Εὐστάθιον Πεταλᾶν Δρικάτον ἵνα μεσολαβήσῃ παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς ἄρσιν τῆς καθάρσεως καὶ ἀφ' οὗ προσέφερον αὐτῷ δέκα τάλληρα πρὸς ἀντιμισθίαν τῆς μεσητείας, ἀπέστειλον ἵνα προσφέρῃ ἕτερα πεντήκοντα εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἐπιτροπήν, ἥτις δὲν ἐνέδωκε θεωρήσασα γλίσχρον τὸ ποσόν, ἐπιστρέψας ὅμως τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ μεσίτης, προσέφερεν αὐτῇ ἑβδομήκοντα καὶ ἀμέσως ἤρθη ἡ κάθαρσις καὶ ἤρχισεν ἡ ἐκφόρτωσις.»(1)

Διήρκησεν ἡ Κυβέρνησις αὕτη τοῦ Βαθέως, ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων, μέχρι τῶν ἀρχῶν Ὀκτωβρίου 1802, καθ' ἃς ἀφίκετο ἐν Ἰθάκῃ ὁ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἡγεμόνος (2) Ῥόκκος Δετσώρτσης Λευκάδιος μετ' ἀποσπάσματος Ῥώσσων στρατιωτῶν, διορισθεὶς τοιοῦτος τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου, ὅτε ἡ ὑπάρχουσα ἐν ταῖς νήσοις κυβέρνησις μετερρυθμίσθη πρὸς προπαρασκευὴν ἑτέρας ἱδρυθησομένης ἐπὶ καταλ-

(1) Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἐπὶ τῆς Ὑπαρχίας τοῦ Δετσώρτση οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ φορτίου διὰ τοῦ πληρεξουσίου αὐτῶν ἐνήγαγον ἐπὶ δικαστηρίου τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπότισιν τῶν 70 Ταλλήρων παρανόμως, δῆθεν παρ' αὐτοῖς εἰσπραχθέντων.

(2) Delegato del Principe.

Digitized by Google

ληλοτέρου Συντάγματος, τοῦ μετὰ ταῦτα παρὰ τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν νήσων γινομένου δεκτοῦ τὴν 23 Νοεμβρίου 1803.

Ἀφ' οὗ ἀνεχώρησαν ἐκ Κεφαλληνίας οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ἐν Ληξουρίῳ συνήχθησαν οἱ προὔχοντες καὶ σχηματίσαντες Συμβούλιον, συνέστησαν ἰδίαν κυβέρνησιν συγκειμένην ἐκ τριῶν Συνδίκων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Βυζαντινοῦ Συντάγματος, οὗ καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ ὁριζομένους τύπους ἐτήρησαν καὶ ἐξέλεξαν τοιούτους τοὺς Γεώργιον Κατσίαλον, Ἀνδρέαν Πυλαρινὸν καὶ Δ.ρα Μιχαὴλ Τυπάλδον. Ἐν ταὐτῷ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Ληξουρίου καὶ τῶν τμημάτων τῆς Θηνέας, Ἀνωγῆς καὶ Κατωγῆς διώρισαν πληρεξούσιον αὐτῶν, (1) τὸν Ἀνδρέαν Κεφαλᾶν Θεοφίλου ἵνα παρασταθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἡγεμόνος καὶ τῆς Γερουσίας πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ χωρισμοῦ, αἰτήσῃ ὡσαύτως καὶ τὴν ἀκύρωσιν τῶν, παρὰ τοῦ Μείζονος Συμβουλίου τοῦ συνελθόντος ἐν Ἀργοστολίῳ, ἐκλεχθέντων Ἀρχῶν τοῦ Ληξουρίου. Καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν αἰτήσεων τούτων τὸ Συμβούλιον ἐξέδωκεν ἀπόφασιν τῇ 19ῃ Σεπτεμβρίου, ἣν διεβίβασε τῇ Γερουσίᾳ ἔχουσαν οὕτω· «Ἐπειδὴ πρὸ πολλοῦ ἐπιέζετο τὸ Ληξούριον παρὰ «τοῦ Ἀργοστολίου, καὶ ἐπειδὴ ἡ Πολιτεία συνεστάθη «ὁμοσπονδιακή, οὐδέν τι κωλύει, ὅτι ἡ Κεφαλληνία «ἀντὶ μιᾶς Πολιτείας νὰ σχηματίζεται ἐκ δύο, πρὸς

(1) Διὰ Συμβολαιογραφικῶν πράξεων συνταχθέντων ἐνώπιον τοῦ ἐν Ληξουρίου ἑδρεύοντος Συμβολαιογράφου Σταματέλου Μάνεση τῆς 10ης καὶ 14ης Αὐγούστου 1801

Digitized by Google

«τῇ συμφέρει τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς εἰρήνης [illegible] «ἀλλήλους δὲν δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν ἐπειδὴ οἱ προῦχον-«τες τοῦ Ἀργοστολίου σύμφωνοι μετὰ τῶν ἐκεῖ ἑδρευόν-«των Ἑνετικῶν Ἀρχῶν, ἀφήρουν ἐκ Ληξουρίου ἐτη-«σίως ἥμισυ ἑκατομμύριον λίτρας σταφίδος, 15 χιλιά-«δας λίτρας βάμβακος, 1,500 βαρέλας οἴνου μοσχά-«του, 9,000 βαρέλας οἴνου μέλανος, 100,000 «γρόσια, ἁπάντων τῶν καρπῶν τὰς ἀπαρ-«χάς, ἅπασαν τὴν θήραν καὶ τοὺς ἀρίστους ἰ-«χθύας. Ἐπειδὴ ἐπὶ δημοκρατουμένων Γάλλων οἱ τοῦ «Ἀργοστολίου ἐσφετερίσθησαν πᾶσαν τὴν ἐπὶ τῆς νή-«σου ἐξουσίαν, σχηματίσαντες οὗτοι μόνοι τὸ κεντρι-«κὸν Δημαρχεῖον, ἀπέκλεισαν πάντα κάτοικον τοῦ «Ληξουρίου καὶ διῴκησαν τὸ τμῆμα τοῦτο τρομοκρα-«τικῶς, καὶ πρὸς διακώλυσιν τῆς ἐξασκήσεως τῶν δι-«καιωμάτων αὐτοῦ, ἐκήρυξαν αὐτὸ στασιωτικὸν διὰ «θεσπίσματος τοῦ αὐτοῦ κεντρικοῦ Δημαρχείου, τὸ θέ-σπισμα δὲ ἐκεῖνο ἐδημοσιεύθη ἐν Ληξουρίῳ, παρ' ἑνὸς «τῶν μελῶν τοῦ αὐτοῦ Δημαρχείου, τοῦ Ἰωάννου Χω-«ραφᾶ Δομηνίκου, ἐπιβεβαιώσαντος προσέτι ὅτι τὸ «κεντρικὸν Δημαρχεῖον ἀπεφάσισε τὴν διὰ πυρὸς καὶ «σιδήρου καταστροφὴν τῆς πόλεως, ἕνεκα τοῦ ἐπισυμ-«βάντος φόνου καὶ τραυματισμοῦ τῶν δύο Γάλλων «στρατιωτῶν. Ἀποτέλεσμα τοῦ θεσπίσματος τούτου «ὑπῆρξεν ὅτι ὁ Στρατηγὸς Chabot ἀπέστειλεν εἰς Λη-«ξούριον τὸν ὑποστράτηγον Valogne (;) ἵνα βομβήσῃ «τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐσώθη αὕτη ὡς ἐκ θαύματος διότι «κατεπείσθη ὁ ὑποστράτηγος Valogne ὅτι ὁ φόνος

Digitized by Google

« καὶ ὁ τραυματισμὸς δὲν προήρχοντο ἐκ γενικοῦ πρὸς
« τοὺς Γάλλους μίσους, ἀλλ' ἐκ κακεντρεχείας
« φαύλων τινῶν. Ἐπειδὴ μετὰ τὴν κατάκτησιν τῶν
« Ῥώσσων καὶ Τούρκων, μόνοι οἱ τοῦ Ἀργοστολίου
« ἐσχημάτισαν τὴν προσωρινὴν κυβερνητικὴν ἐπιτρο-
« πὴν προσλαβόντες ἕνα μόνον ἐκ Ληξουρίου, ὃν πε-
« ριεφρόνησαν, διέταξαν δὲ τὴν κατάργησιν τῶν ζητη-
« θέντων δικαστηρίων μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Γάλ-
« λων, ἀλλὰ προστρέξαντες οἱ τοῦ Ληξουρίου πρὸς τὸν
« Ναύαρχον Οὐσακὼφ καὶ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐδι-
« καιώθησαν διὰ τοῦ θεσπίσματος αὐτῆς τῆς 30 Σε-
« πτεμβρίου 1799 καὶ οἱ τοῦ Ἀργοστολίου καταπα-
« τήσαντες τὴν ἐξουσίαν τῆς Γερουσίας, οὐδέποτε ἐ-
« ξετέλεσαν αὐτὸ ἐπὶ ἓν ἔτος, δι' ὃ ἡ Γερουσία ἐξέδω-
« κε τὸ ἕτερον θέσπισμα δι' οὗ διώρισε καὶ τοὺς δι-
« καστὰς καὶ οὕτω ἱκανοποιήθησαν οἱ τοῦ Ληξουρίου.
« Ἐπειδὴ ἀφ' οὗ κατέλαβε τὴν ἐξουσίαν ἡ ὀλιγαρχία τοῦ
« Ἀργοστολίου, προὐκάλεσε τὴν στάσιν τῆς 9 Αὐγούστου
« 1800. ἐν ᾗ διηρπάγησαν αἱ οἰκίαι τοῦ Δ.ρος Ἰωάννου Χοϊ-
« δᾶ καὶ Δ.ρος Εὐσταθίου Μεταξᾶ, ἐνεπρήσθη ἡ ἑτέρα οἰ-
« κία τοῦ αὐτοῦ Μεταξᾶ ἐν Λέῳ, καθὼς ἐπίσης διεπράχ-
« θησαν καὶ διάφοροι φόνοι. Πάντα ταῦτα ἀπεδόθη-
« σαν εἰς τὸν Νικόλαον Ἄνινον τότε Πρόεδρον τῆς
« κυβερνήσεως νῦν Πρύτανιν τῆς νήσου, ὅστις γαμ-
« βρὸς ὢν τοῦ Κωνσταντίνου Χωραφᾶ καὶ συνδεδε-
« μένος μετὰ τοῦ Δημητρίου Πηνιατόρου, ἐνισχύετο ἔτι
« μᾶλλον παρ' αὐτῶν πρὸς κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας.
« Ἐπειδὴ ἡ πολεμουμένη σύστασις τῶν δικαστηρίων

Digitized by Google

[illegible]

[illegible] καὶ μετὰ δύο ἡμέρας τὴν [illegible] ἐν τῷ [illegible] χω-[illegible] καὶ ὡς [illegible] ἐξεθήλωσαν τοὺς ναοὺς καὶ [illegible] τῆς [illegible] καὶ τῆς ἀνθρω-[illegible] τὸ ἄθλιον ἐκεῖνο χωρίον συγκεί-[illegible] ἐξ [illegible] ὡς μετὰ ταῦτα ἐνέπρησαν, καὶ ἡ

«ζημία ὑπελογίσθη εἰς ἓν ἑκατομμύριον γρόσια. Κα«τεδίωξαν ἐν ταὐτῷ τοὺς ἐντίμους καὶ μετριόφρο«νας, προκατόχους αὐτῶν Στέφανον Φωκᾶν, Δ.ρα «Σάββαν Ἄνινον, Ἀνδρέαν Πανᾶν, Δ.ρα Ἰωάν«νην Μηνιάτην καὶ Δρα Σταματέλον Πετρίτσην. Κα«τήργησαν ὡσαύτως διὰ τῆς βίας τὸ δικαστήριον τῆς «Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας ὅπερ ἐξήρτητο ἀπὸ μόνης τῆς «Γερουσίας, συγκείμενον ἐξ ἐντίμων καὶ μετριοφρόνων «ἀνδρῶν, τῶν Νικολάου Φωκᾶ Ἀνδρεάτου, Γεωργίου «Τυπάλδου Παυλῆ, καὶ Δρος Ἰωάννου Κρασᾶ, καὶ «ἀντικατέστησαν τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ τῆς κυβερ«νητικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις διὰ τοῦ τρόμου κατεδίωκε «πάντα τίμιον πολίτην, ὑποχρεώσασα νὰ φύγωσιν οἱ «πρώην Πρόεδροι, τὰ μέλη τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομί«ας καὶ ἕτεροι πολῖται· κατέφυγον δὲ οἱ μὲν Τυπάλδας «Παυλῆς καὶ Κρασᾶς εἰς Κέρκυραν, οἱ δὲ Συμεὼν «Πυλαρινός, ἱεροκήρυξ Χαράλαμπος Τυπάλδος Προβε«ρέτος, Πανχγῆς Αλλαπόρτας, Γεώργιος Κρασᾶς, Νικό«λαος Κρασᾶς. Δρ. Μιχαὴλ Τυπάλδος, ἱερεὺς Γεράσιμος «Τυπάλδος Μπασιᾶς, Ἀναστάσιος Τυπάλδος Ἀλφονσά«τος καὶ ἄλλοι πλεῖστοι ἀπεχώρησαν ἐκ τῆς νήσου ἢ «διεσπάρησαν ἀνὰ τὰς ἐξοχάς. Ἐπειδὴ συνέστησαν ἐν «Ληξουρίῳ στρατιωτικὴν κυβέρνησιν ὑπὸ τὸν λοχαγὸν «Τιμόθεον Οὔγγαρον, ὅστις κατήργησε πάσας τὰς ἀρ«χάς, καὶ ἔλαβον χώραν παράνομοι συλλήψεις, κρατή«σεις καὶ ῥαβδισμοί, ὥστε ὑπεχρέωσε τοὺς κατοίκους «τῆς ἐξοχῆς νὰ προσβάλωσι τὸ Ληξούριον, ἀφ' οὗ ἐπί«τηδες ἐξῆψαν αὐτούς, διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανα-

Digitized by Google

«τικῆς ποινῆς τῶν δύο ἀθώων, δικασθέντων παρ' ἀ-
«ναρμοδίου δικαστηρίου. Ἐπειδὴ συνελήφθη ὁ γραμ-
«ματεὺς τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας Δημήτριος κόμης
«Ζαγκαρόλας, καὶ ἀφήρεσε βιαίως, ἡ ὀλιγαρχικὴ κυ-
«βέρνησις, πάντα τὰ ἔγγραφα, ἄνευ καταλόγου, ἵνα
«καταστρέψῃ τὰς δικογραφίας τὰς ἀφορώσας εἰς τοὺς
«ὀπαδοὺς αὐτῆς. Ἐπειδὴ οἱ Ἄνινος καὶ Πηνιατόρος
«προσέφερον δέκα βαλάντια (μπουκία) εἰς τὸν πλοίαρ-
«χον τῆς Ὀθωμανικῆς φρεγάτας Μεχμὲτ Μαλτέζου,
«ἵνα βομβίσῃ τὸ Ληξούριον καὶ παρώτρυνον πάντοτε
«τὸν πλοίαρχον τοῦ Ῥωσσικοῦ πλοίου Σάλτην καὶ τὸν
«τοῦ ἑτέρου Ὀθωμανικοῦ Μπεκίρ, ὅστις ἀπεποιήθη,
«νὰ καταστρέψωσι τὴν πόλιν. Ἐπειδὴ ὁ Ἄνινος ἐνήρ-
«γει ἵνα συναθροισθῶσι χωρικοὶ ἐκ πάντων τῶν τμη-
«μάτων τῆς νήσου, ἵνα εἰσβάλωσιν, ἐφαρπάξωσι καὶ
«καταστρέψωσι τὸ Ληξούριον, γνωστὴ δὲ εἰς πάντας
«τυγχάνει ἡ ἀρνητικὴ ἀπάντησις τοῦ γέροντος παπᾶ
«Σπύρου Μαζαράκη προύχοντος τοῦ χωρίου Δηληνά-
«των.

Ἕνεκα λοιπὸν τοιούτων καὶ τοσούτων βιαιοπρα-
«γιῶν καὶ καταδιώξεων, πραχθέντων παρὰ τῶν πρού-
«χόντων τοῦ Ἀργοστολίου, δὲν δύναται νὰ ὑφίσταται
«πλέον ἑνότης, ἀδελφότης καὶ ἐπίκαινος κυβέρνησις,
«διότι καὶ αὐτὴ ἡ φύσις ἐχώρισε τὸ Ἀργοστόλιον τοῦ
«Ληξουρίου διὰ 30 μιλίων ἀποστάσεως διὰ ξηρᾶς καὶ
«6 διὰ θαλάσσης, καὶ διότι αἱ καρδίαι ἀμοιβαίως ἐχω-

Digitized by Google

«ρίσθησαν καὶ ἐξ ἀδιαλλάκτου μίσους ἀμοιβαίως κα-
«τέχονται» (1).

Ἠκολούθησε καὶ μετὰ ταῦτα τὸ Συμβούλιον νὰ ἐργάζηται καὶ κατὰ τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα, ἐξέλεξε καὶ τὸν Γερουσιαστὴν ἵνα ἀντιπροσωπεύσῃ ἐν τῇ Γερουσίᾳ τὰ τμήματα ἐκεῖνα τῆς νήσου ἅτινα δὲν ἀνεγνώριζον τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ἀργοστολίου καὶ τοιοῦτος ἀνεδείχθη παμψηφεὶ ὁ Δρ Ἰωάννης Κρασᾶς, διατελῶν ὑπὸ κράτησιν ἐν Κερκύρᾳ αἰτήσει τῆς τοῦ Ἀργοστολίου κυβερνήσεως, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παρὰ τοῦ Μείζονος Συμβουλίου ἐκλεχθέντος Δρος Φιοραβάντε Κρασᾶ ὃν οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου οὐδέποτε ἀνεγνώρισαν. Ἡ δὲ κυβέρνησις τοῦ Ληξουρίου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἀπηύθυνεν ἐπίσημον πρὸς τὸν Ἡγεμόνα (2) δι᾽ οὗ παρεκάλει αὐτὸν νὰ παραδεχθῇ τὸν Κρασᾶν ὡς Γερουσιαστὴν τοῦ Ληξουρίου καὶ τῶν ὑπ᾽αὐτὸ τμημάτων, καὶ τὸ ἐπίσημον τοῦτο παρέδωκεν ὁ Κρασᾶς αὐτοπροσώπως προσάγων ἐν τ᾽ αυτῷ καὶ ἀναφοράν (3). Τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀντέτεινον οἱ ἐκ Κεφαλληνίας Γερουσιασταὶ Ἰωάννης Χοϊδᾶς καὶ Λουκᾶς Χωραφᾶς, ἀλλ᾽ ἐπετράπη τῷ Κρασᾷ

---

(1) Παρόντες εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Συμβουλίου τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τμημάτον Ληξουρίου, Θηνέας, Ανωγῆς καὶ Κατωγῆς ἦσαν 353, καὶ ἐψήφισαν 346 ὑπὲρ καὶ ἑπτὰ κατά·

(2) τῇ πρώτῃ Νοεμβρίου 1801

(3) Τῇ 3 Δεκεμβρίου 1801

Digitized by Google

ν' ἀνασκευάσῃ τὴν ἔκθεσιν τῶν δύο Γερουσιαστῶν, οὗτος δὲ τὴν 16ην Δεκεμβρίου, δι' ἀναφορᾶς αὐτοῦ, ὑπεστήριξε πάλιν τὴν νομιμότητα, τῆς διαιρέσεως τῆς νήσου, τῆς ὑπαρχούσης κυβερνήσεως, τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ληξουρίου καὶ τῆς αὐτοῦ ἐκλογῆς, ἀλλ' ὁ Ἡγεμὼν δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ τῆς 24.ης Φεβρουαρίου 1802, ἀπέρριψε πάσας τὰς αἰτήσεις τῶν κατοίκων τοῦ Ληξουρίου, διότι τὸ Βυζαντινὸν Σύνταγμα δὲν ὥριζε εἰμὴ μίαν καὶ μόνην κυβέρνησιν ἐν Κεφαλληνίᾳ.

Τὸ ψήφισμα τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ληξουρίου τῆς 19 Σεπτεμβρίου, ὁ Ἡγεμὼν ἀπέστειλε πρὸς τὸν Πρύτανιν καὶ τὴν τοπικὴν τῆς Κεφαλληνίας κυβέρνησιν, ἥτις μετὰ τρίμηνον σιγήν, διὰ τοῦ ἐπισήμου αὐτῆς πρὸς τὸν Ἡγεμόνα τῆς 28.ης Φεβρουαρίου 1802 ἀπήντησε τὰ ἀκόλουθα.

«Παραπονοῦνται οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου ὅτι «ἐκακοποιήθησαν ἢ καὶ ἐφονεύθησαν, ἀλλὰ δὲν μνη«μονεύουσι τὰς αἰτίας τῶν ὅλως ἰδιωτικῶν τούτων «διενέξεων. Πολλὰ τοιαῦτα ἤθελον ἀναφέρῃ οἱ τοῦ «Ἀργοστολίου, συμβάντα ἐν Ληξουρίῳ, ἀλλὰ περιορί«ζονται νὰ ποιήσωσι μνείαν πράξεων τινῶν ἐφ' ὧν ἔλα«βε μέρος ἅπας ὁ πληθυσμὸς τοῦ Ληξουρίου, ὡς εἰς «τὸν ἐμπρησμὸν τῆς ἐν Μερσιᾶς οἰκίας τοῦ ἐξ Ἀρ«γοστολίου Σπυρίδωνος Χωραφᾶ, εἰς τὴν λεηλασίαν τῶν ἑτέρων οἰκιῶν καὶ εἰς τὴν ἁρπαγὴν τῶν ποιμνίων «πάντων τῶν ἐν τῇ Παλικῇ κατεχόντων ἰδιοκτησίαν «κατοίκων Ἀργοστολίου. Φρίκην ἐνεποίησεν ἡ πρᾶ-

«ξις κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐξ 'Αργοστολίου Νικολάου «Σωλομοῦ, ὅστις συλληφθεὶς ἐντὸς τῶν κτημάτων αὐ- «τοῦ καὶ γυμνωθεὶς ἐσύρθη ἐν θριάμβῳ οὕτω, εἰς Λη- «ξούριον, ἵνα γίνῃ ἀντικείμενον γέλωτος καὶ περιφρο- «νήσεως.

«'Επυρπολήθησαν πλοῖα ἀνήκοντα εἰς κατοίκους «τοῦ 'Αργοστολίου, διὰ τὸ μόνον αἴτιον ὅτι ἐκεῖ εἰσ- «έπλευσαν, ἕτερα ἐλεηλατήθησαν ἐν θαλάσσῃ, ἠχμα- «λωτίσθησαν ἄνδρες καὶ ἐκακοποιήθησαν τὰ πληρώ- ματα καὶ οἱ ἐπιβᾶται.

« Παραπονοῦνται ἐπίσης ὅτι κατεδιώχθησαν ἐπὶ "τῶν παρελθουσῶν κυβερνήσεων 'Ενετικῆς καὶ Γαλ- "λικῆς καὶ παρὰ τῆς νῦν. αὐτὸ ὤφειλον νὰ τὸ ἀπο- "δώσωσιν εἰς τὴν ἀνησυχίαν καὶ φιλοταραξίαν αὐτῶν.»

"Περιγράφουσι τὴν πόλιν αὐτῶν ὡς κειμένην εἰς "τερπνὴν θέσιν, εὐδαίμονα. πολυάνθρωπον καὶ ἰσχυρὰν "καὶ ἐξ ἐναντίας τὸ 'Αργοστόλιον κείμενον εἰς θέσιν "ζοφερὰν, ἄμορφον, πενιχρὸν καὶ ἄνευ πληθυσμοῦ. "'Αλλὰ ταῦτα δὲν ἔχονται ἀληθείας, διότι τὸ 'Αργο- "στόλιον ἐθεμελιώθη ἐν τῷ κέντρῳ τῆς νήσου, ἀπέ- "χον ἐξ ἴσου ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτῆς καὶ τού- «του ἕνεκα, οἱ 'Ενετοὶ, προσδιώρισαν αὐτὸ ἕδραν "τῆς Κυβερνήσεως. 'Εκτείνεται ἡ πόλις αὕτη ἐπὶ ἐκ- "τεταμένης παραλίας καὶ σχηματίζει ὡραῖον, εὐρὺ καὶ "ἀσφαλῆ λιμένα, κοσμούμενον ἀεὶ ἐκ πλείστων πλοίων «καὶ παρ' ἑνὸς λοιμοκαθαρτηρίου, ὅπερ κινεῖ τὴν ἀν- «τιζηλίαν τῶν ἑτέρων νήσων. Περιέχει ἡ πόλις εὔμορ- "φον δημόσιον μέγαρον, εὐρεῖαν καὶ κανονικὴν πλα-

Digitized by Google

βερνητικῆς ἐπιτροπῆς ὑπὸ κάθαρσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ φορτίον ἐβλάπτετο ἐκ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰσδυόντων ὑδάτων καὶ ἐβούλοντο οἱ ἰδιοκτῆται ταχέως νὰ ἐκφορτώσωσι καὶ μὴ δυνάμενοι, διότι ἐκωλύοντο παρὰ τῶν φρουρούντων τὸν λιμένα στρατιωτῶν ἀλβανῶν, προσέδραμον εἴς τινα Εὐστάθιον Πεταλᾶν Δριμκάτον ἵνα μεσολαβήσῃ παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς ἄρσιν τῆς καθάρσεως καὶ ἀφ' οὗ προσέφερον αὐτῷ δέκα τάλληρα πρὸς ἀντιμισθίαν τῆς μεσητείας, ἀπέστειλον ἵνα προσφέρῃ ἕτερα πεντήκοντα εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἐπιτροπήν, ἥτις δὲν ἐνέδωκε θεωρήσασα γλίσχρον τὸ ποσόν, ἐπιστρέψας ὅμως τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ μεσίτης, προσέφερεν αὐτῇ ἑβδομήκοντα καὶ ἀμέσως ἤρθη ἡ κάθαρσις καὶ ἤρχισεν ἡ ἐκφόρτωσις.»(1)

Διήρκησεν ἡ Κυβέρνησις αὕτη τοῦ Βαθέως, ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων, μέχρι τῶν ἀρχῶν Ὀκτωβρίου 1802, καθ' ἃς ἀφίκετο ἐν Ἰθάκῃ ὁ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἡγεμόνος (2) Ῥόκκος Δετσώρτσης Λευκάδιος μετ' ἀποσπάσματος Ῥώσσων στρατιωτῶν, διορισθεὶς τοιοῦτος τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου, ὅτε ἡ ὑπάρχουσα ἐν ταῖς νήσοις κυβέρνησις μετερρυθμίσθη πρὸς προπαρασκευὴν ἑτέρας ἱδρυθησομένης ἐπὶ καταλ-

(1) Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἐπὶ τῆς Ὑπαρχίας τοῦ Δετσώρτση οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ φορτίου διὰ τοῦ πληρεξουσίου αὐτῶν ἐνήγαγον ἐπὶ δικαστηρίου τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπότισιν τῶν 70 Ταλλήρων παρανόμως, δῆθεν παρ' αὐτοῖς εἰσπραχθέντων.

(2) Delegato del Principe.

Digitized by Google

λητοτέρου Συντάγματος, τοῦ μετὰ ταῦτα παρὰ τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν νήσων γινομένου δεκτοῦ τὴν 23 Νοεμβρίου 1803.

'Αφ' οὗ ἀνεχώρησαν ἐκ Κεφαλληνίας οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ἐν Ληξουρίῳ συνήχθησαν οἱ προὔχοντες καὶ σχηματίσαντες Συμβούλιον, συνέστησαν ἰδίαν κυβέρνησιν συγκειμένην ἐκ τριῶν Συνδίκων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Βυζαντινοῦ Συντάγματος, οὗ καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ ὁριζομένους τύπους ἐτήρησαν καὶ ἐξέλεξαν τοιούτους τοὺς Γεώργιον Κατσίαλον, Ἀνδρέαν Πυλαρινὸν καὶ Δ.ρα Μιχαὴλ Τυπάλδον. Ἐν ταὐτῷ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Ληξουρίου καὶ τῶν τμημάτων τῆς Θηνέας, Ἀνωγῆς καὶ Κατωγῆς διώρισαν πληρεξούσιον αὐτῶν, (1) τὸν Ἀνδρέαν Κεφαλᾶν Θεοφίλου ἵνα παρασταθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἡγεμόνος καὶ τῆς Γερουσίας πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ χωρισμοῦ, αἰτήσῃ ὡσαύτως καὶ τὴν ἀκύρωσιν τῶν, παρὰ τοῦ Μείζονος Συμβουλίου τοῦ συνελθόντος ἐν Ἀργοστολίῳ, ἐκλεχθέντων Ἀρχῶν τοῦ Ληξουρίου. Καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν αἰτήσεων τούτων τὸ Συμβούλιον ἐξέδωκεν ἀπόφασιν τῇ 19ῃ Σεπτεμβρίου, ἣν διεβίβασε τῇ Γερουσίᾳ ἔχουσαν οὕτω·
«Ἐπειδὴ πρὸ πολλοῦ ἐπιέζετο τὸ Ληξούριον παρὰ «τοῦ Ἀργοστολίου, καὶ ἐπειδὴ ἡ Πολιτεία συνεστάθη «ὁμοσπονδιακή, οὐδέν τι κωλύει, ὅτι ἡ Κεφαλληνία «ἀντὶ μιᾶς Πολιτείας νὰ σχηματίζεται ἐκ δύο, πρὸς

---

(1) Διὰ Συμβολαιογραφικῶν πράξεων συνταχθέντων ἐνώπιον τοῦ ἐν Ληξουρίου ἑδρεύοντος Συμβολαιογράφου Σταματέλου Μάνεση τῆς 10ης καὶ 14ης Αὐγούστου 1801

Digitized by Google

«σιν πάσης διαφορᾶς μεταξὺ αὐτῶν καὶ 'Αργοστολίου» ἵνα «τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐκ Ληξουρίου συνέλθω-«σι καὶ ἐκλέξωσι πάσας τὰς 'Αρχὰς τῆς πόλεως καὶ «τοῦ τμήματος καὶ ἱδρύσωσιν ἴδιον ταμεῖον». 'Απήντησαν οἱ δύο ἀπεσταλμένοι τῆς κυβερνήσεως ὅτι «ἡ «λύσις τῶν προτάσεων τούτων ὑπερέβαινε τὴν ἐντολὴν «αὐτῶν» (1).

'Αλλ' ἐν τῇ ἀποστολῇ ταύτῃ ὁ Καποδίστριας παρετήρησεν ὅτι ἡ φιλαρχία, ἡ ἁρπαγὴ τοῦ δημοσίου πλούτου καὶ αἱ ἐκδικήσεις, δὲν ἦσαν τὰ μόνα αἴτια τῆς στάσεως καὶ ἀναρχίας. διότι ὁ ἐν Ληξουρίῳ ὑποπρόξενος τῆς Αὐστρίας Φραγκῖσκος 'Ιγγιόστρης, (2)

(1) "Ορ. ἔγγραφ. ἀριθ. 12

(2) Ἡ οἰκογένεια αὕτη κατέσχε πρὸ πολλοῦ καὶ διαδοχικῶς τὸν ὑποπροξενεῖον τῆς αὐστρίας ἐν Ληξουρίῳ, μάλιστα ἡ οἰκία ἐν ᾗ διέμενεν αὕτη ἐκαλεῖτο «Οἰκία τῆς Αὐστρίας» ἀλλ' ὁ ὑποπρόξενος οὗτος, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὃν διεδέχθη, οὐδόλως ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα τῶν προγόνων αὐτοῦ, οἵτινες μετὰ συνέσεως συνεβίβαζον τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπηκόου καὶ πολίτου καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀντιπροσώπου ξένης Δυνάμεως, διότι κατετάχθη οὗτος μετὰ τῶν ἀντιπραττόντων εἰς τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας, καὶ ἀντιπολιτεύθη τοὺς Αὐτοκρατορικοὺς 'Επιτρόπους ἀκολουθήσας καὶ μετὰ ταῦτα νὰ παρεμβάλλῃ προσκόμματα εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ θέτῃ αὐτὴν εἰς δεινὴν θέσιν, ὥστε ἐδέησε νὰ ζητήσῃ τὴν παῦσιν αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ διαμένοντος Γενικοῦ Προξένου τῆς Αὐστρίας κόμητος Χρυσοπλεύρη ὅστις ἔπαυσεν αὐτὸν ἐν ἔτει 1805 ἀλλὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος τῇ μεσολαβήσει τῆς κυβερνήσεως τῆς Τεργέστης, τοῦ Γενικοῦ Προξένου καὶ τοῦ Πληρεξουσίου Μοτσενίγου πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀποκα-

Digitized by Google

ἀνεγνώρισε τὴν παράνομον καὶ ἀναρχικὴν ἐκείνην κυβέρνησιν, ὑποχρεώσας τὰ ὑπὸ Καισαρικὴν σημαίαν πλοῖα φορτώνοντα σταφίδα ν' ἀποτίσωσι τὸν δασμὸν εἰς αὐτήν, συστήσας ἐν ταὐτῷ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πλοίων τούτων εἰς τὰ δύο ἐκεῖ λιμενίζοντα πολεμικὰ πλοῖα Ῥωσσικὸν καὶ Τουρκικόν. Τὸ γεγονὸς τοῦτο κατὰ τὸν Καποδίστριαν, ἐνεθάρρυνε τοὺς στασιώτας καὶ καθίστη αὐτοὺς θρασυτέρους, διότι ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὴν Δύναμιν ἐκείνην οὐδόλως ἦτο ἀρεστὴ ἡ σύστασις τῆς Πολιτείας. Πολὺ μᾶλλον ἐνείχετο ὁ ὑποπρόξενος διότι ὑπῆρχεν ἐκ μέρους τῆς νομίμου Κυβερνήσεως, ῥητὴ διαμαρτύρησις πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς ἑτέρους Προξένους ἀφορῶσα εἰς τὴν παράνομον εἴσπραξιν τῶν φόρων. (1)

Οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι νομίσαντες ὅτι ἐξετέλεσαν τὸ καθῆκον αὐτῶν, τὴν 15 Αὐγούστου ἐπεβιβάσθησαν τοῦ δημοσίου πλοίου παραλαβόντες καὶ τὴν παρὰ τοῦ

τέττη πάλιν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ εἰμὴ μετὰ 18 μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ θεσπίσματος τῆς Γερουσίας τῆς 24 Μαρτίου 1806

(Ἔκθεσις τοῦ Πρυτάνεως Κεφαλληνίας πρὸς τὸν Ἡγεμόνα 27 Αὐγούστου 1801

ἔκθεσις τῆς Γερουσιαστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς 24 Φεβρουαρίου 1806 — θέσπισμα τῆς Γερουσίας 24 Μαρτίου

(1) Ἔκθεσις τοῦ Πρυτανέως Κεφαλληνίας Νικολάου Ἀνίνου Ἀναστασίου καὶ τοῦ Συνδίκου Ἀργοστολίου Δημητρίου Πηνιατόρου, πρὸς τὸν Ἡγεμόνα τῆς 27 Αὐγούστου 1801.

Digitized by Google

Ἡγεμόνος διορισθεῖσαν ν' ἀκολουθήσῃ αὐτοὺς φρουρὰν καὶ διηυθύνθησαν εἰς Ἰθάκην ἵνα συστήσωσι τὴν Πολιτείαν καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νήσῳ, ἔνθα ἀφίκοντο τὴν πρωΐαν τῆς 18.ης.

Ἡ νῆσος αὕτη διῃρεῖτο εἰς τρία τμήματα καλούμενα Βαθὺ, Ἀνωγῆ καὶ Ἐξωγῆ, ἐν τῷ πρώτῳ ὑπῆρχεν ἡ πόλις, ἧδρευεν ἡ κυβέρνησις καὶ διέμενον οἱ προὔχοντες, τὰ ἕτερα δύο κατῳκοῦντο ὑπὸ ὀρεινῶν γεωργῶν, εὐαρίθμων τινῶν προὐχόντων ἐχόντων ἐπιρροὴν καὶ ἐμπόρων τινῶν.

Ἐπὶ Ἑνετοκρατίας ἡ Ἰθάκη διῳκεῖτο παρ' ἑνὸς εὐπατρίδου Κεφαλλῆνος· μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Ἑνετικῆς Πολιτείας, οἱ δημοκρατούμενοι Γάλλοι συνέστησαν ἐν αὐτῇ ἰδίαν κυβέρνησιν, τὴν Δημαρχίαν ἥτις ἐξελέγετο παρὰ τοῦ λαοῦ. Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου 1798 οἱ στόλοι τῶν συμμάχων κατέκτησαν αὐτὴν καὶ μέχρις οὗ κατακτήσωσι τὴν Κέρκυραν καὶ ἱδρύσωσιν ἐν αὐτῇ προσωρινὴν Κυβέρνησιν, οἱ δύο Ναύαρχοι Οὐσακώφ καὶ Κατὴρ βέης διώρισαν διοικητὴν αὐτῆς τὸν κόμητα Ἄγγελον Ὄριον, ὅστις συνέστησεν κυβέρνησίν τινα συγκειμένην ἐξ ἀντιπροσώπων ἐκλεχθέντων παρὰ τῆς ψήφου πάντων τῶν κατοίκων καὶ ἐν τῇ τριμήνῳ διαρκείᾳ τῆς κυβερνήσεως ταύτης ἡ νῆσος ἀπήλαυσεν ἡσυχίαν καὶ τάξιν.

Μετὰ τὴν σύστασιν τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, ἐστάλη ἐν Ἰθάκῃ ὁ Ῥῶσσος Συνταγματάρχης Τιζινχάουσεν πρὸς διοργάνωσιν κυβερνήσεως συναδούσης πρὸς τὸ παρὰ τῆς προσωρινῆς Γερουσίας παρα-

Digitized by Google

δεχθέν, τὴν 16 Μαΐου, προσωρινὸν Σύνταγμα. Ἡ κυβέρνησις αὕτη συνέκειτο ἐξ ἑνὸς Γενικοῦ Συμβουλίου ἀπαρτιζομένου ἐξ ἑξήκοντα προὐχόντων καλουμένων εὐγενῶν, ἑνὸς ἑτέρου ἀντιπροσωπεύοντος αὐτό, ἐξ ἓξ Προέδρων, διαφόρων δικαστῶν, μιᾶς οἰκονομικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ Ὑγειονομείου. πάντες οἱ ἐκλεχθέντες εἰς τὰς Ἀρχὰς ταύτας ἀνῆκον εἰς τὸ σῶμα τῶν ἑξήκοντα. Διήρκεσεν ἡ κυβέρνησις αὕτη μῆνας εἰκοσιπέντε ἤτοι μέχρι τῆς ἐν μέρει συστάσεως τῆς Πολιτείας παρὰ τῶν αὐτ. ἐπιτρόπων, (25 Αὐγούστου 1801).

Εἰς τὴν ἄφιξιν αὐτῶν οἱ αὐτ. ἐπίτροποι εὗρον τὴν νῆσον εἰς δυσχερῆ καὶ ἐπικίνδυνον θέσιν, ἡ παρὰ τοῦ συνταγματάρχου Τιζινγχάουσεν συστᾶσα κυβέρνησις συνέκειτο ἐκ τῶν Προέδρων Ἰωάννου Δρακούλη, Δημητρίου Βλασσοπούλου, Νικολάου Δεδομενίκου, Εὐαγγέλου Βρετοῦ καὶ Βασιλείου Ζαβοῦ, οἵτινες τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεως τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων παρητήθησαν ἐν σώματι, διότι συνώμνυον οὐ μόνον κατὰ τῆς συστάσεως τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ ὑπὲρ ἐνιδρύσεως ἑτέρας κυβερνήσεως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἡτοιμάζοντο νὰ ὑψώσωσι τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν, ἣν καὶ εἶχον ἤδη προμηθευθῆ. Ἐγινώσκοντο αἱ συγκοινωνίαι καὶ αἱ συνεννοήσεις μετὰ τῶν ῥαδιούργων τῆς Ζακύνθου, τὰ προταθέντα βραβεῖα καὶ αἱ διαδόσεις αἰσίου μέλλοντος κηρυσσομένας παρὰ τῶν ἀρχηγῶν τῆς συνωμοσίας. Εὗρον ὡσαύτως ὅτι δημόσιαι πρόσοδοι δὲν ὑπῆρχον διότι τὰ

Digitized by Google

εἰσπραττόμενα ἐπλήρουν τὰ βαλάντια τῶν κυβερνώντων καὶ τῶν ὑποστηρικτῶν αὐτῶν καὶ ὅτι οὐδεμία Ἀρχὴ οὔτε ἐλειτούργει οὔτε ὑπηκούετο. ἐφρούρει δὲ τὴν νῆσον σῶμα ἐξ 70 στρατιωτῶν καὶ ἀλβανῶν τινων οὓς οὐδεὶς ἐμίσθωνε·

Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει διατελοῦσα ἡ νῆσος καὶ οἱ αὐτ. ἐπίτροποι βουλόμενοι νὰ περιορίσωσι τὰ δεινὰ, πρὸς ἐνίδρυσιν τῆς Πολιτείας, προσεκάλεσαν τοὺς προὔχοντας τῶν τριῶν τμημάτων πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν μέσων δυναμένων νὰ βελτιώσωσι τὰ οἰκονομικά, καὶ συστήσωσι κατάλληλον κυβέρνησιν. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος, εὗρον προθύμους τοὺς κατοίκους τῶν δύο τμημάτων, Ἀνωγῆς καὶ Ἐξωγῆς εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν φόρων, ἀλλ' ἐκεῖνοι τοῦ Βαθέως ἀπεποιήθησαν ἀπολύτως. Εὗρον ἐπίσης εὐδιαθέτους καὶ εἰς τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας τὰς δύο ἀγροτικὰς περιφερείας. Τὸ τμῆμα τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀνεδείχθη ἀντιπράττον τολμηρῶς, διότι οἱ πλεῖστοι εἶχον διαφθαρῇ ἔκ τινων Ζακυνθίων οἵτινες κατέπεισαν αὐτοὺς ὅτι μιμούμενοι τοὺς συμπολίτας αὐτῶν καὶ ὑψοῦντες τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν ἤθελον ἐφελκύσῃ ἐπὶ τῆς νήσου αὐτῶν ἀπείρους θησαυρούς. Ἐκ τῶν διαθέσεων τῶν δύο ἀγροτικῶν τμημάτων, ἐσκέφθησαν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι νὰ ὠφεληθῶσι στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ πληθυσμοῦ, ἵνα οὗτος ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ἀντιφρονοῦντας ὀλιγαριθμοτέρους κατοίκους τῆς πόλεως, τὴν σύστασιν τῆς Πολιτείας, ἣν ἐσκόπουν νὰ ἱδρύσωσιν ἐπὶ ἐκτε-

Digitized by Google

ταμένου ἐκλογικοῦ καταλόγου, καὶ ἐπὶ τῆς εὐαρεστήσεως καὶ συνεργείας ἁπάντων, ἀφαιροῦντες τὴν ἐπιρροὴν τῶν ὀλίγων καὶ θρασέων. Ἀλλ' ἡ εἴδησις ὅτι ἐν Κερκύρᾳ συνέστη δημοτικὴ κυβέρνησις, ἐψύχρανε μὲν τοὺς κατοίκους τῶν ἀγροτικῶν τμημάτων εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προτεινομένης κυβερνήσεως, ἐνεθάρρυνε δὲ ἐκείνους τῆς πόλεως, οἵτινες ἐπεθύμουν νὰ διαιωνισθῇ ἡ προσωρινὴ ἐκείνη κυβέρνησις, ἥτις οὐδέποτε ὑπῆρξεν οὔτε ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη, ἀλλὰ θριαμβεύουσα ἀναρχία. διότι ἐν πληθισμῷ 8000 κατοίκων, ἑξήκοντα προὔχοντες αὐτοκληθέντες εὐγενεῖς, κατεῖχον πάσας τὰς ἀρχάς, ἀπελάμβανον πάσας τὰς ὠφελείας καὶ διέπραττον πάσας τὰς παρανομίας. Εὐγενεῖς, μὴ διακρινόμενοι οὔτε διὰ τὸν πλοῦτον οὔτε διὰ τὰς ἀρετὰς τῶν προγόνων, οἵτινες πρὸ ὀλίγου ὑπεῖκον εἰς εὐγενῆ τινα Κεφαλλῆνα. Εὐγενεῖς ἐξασκοῦντες βαναύσους τέχνας, ἢ ὄντες ἁπλοὶ γεωργοί. Συνδεδεμένοι ἀλλήλοις ἕνεκα συγγενείας, συνέστησαν ἑταιρείαν πρὸς εἴσπραξιν τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων καὶ συσώρευσιν ἐν αὐτῇ πάντων τῶν προϊόντων τῆς νήσου.

Οὗτοι ἦσαν οἱ Πρόεδροι τῆς νήσου, οἱ δικασταί, οἱ Ὑγειονόμοι, οἱ συγκροτοῦντες τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ἀρχήν, οἱ διατηρηθέντες ἐπὶ 25 μῆνας εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄνευ ἐσωτερικῶν περισπασμῶν, διότι διένεμον ἐκ τῶν ὠφελειῶν εἰς τοὺς δυναμένους νὰ προκαλέσωσι ταραχάς.

Ἐν τοιαύτῃ τύρβῃ διατελοῦσα ἡ Ἰθάκη οἱ αὐτ.

Digitized by Google

ἐπίτροποι ἐσκέφθησαν ὅτι ὤφειλον νὰ διατάξωσι προπαρασκευαστικάς τινας πράξεις τεινούσας νὰ ὑποχρεώσωσι τοὺς Προέδρους νὰ διαμείνωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐπ' ἀτομικῇ αὐτῶν εὐθύνῃ εἰς πᾶν ὅ,τι συμβήσεται ἀπᾷδον τῇ Συνθήκῃ καὶ τῷ Συντάγματι, βέβαιοι ὄντες, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐκωλύετο ἡ ὕψωσις τῆς Ἀγγλικῆς σημαίας, ἀφ' οὗ μάλιστα, διὰ τῆς προκηρύξεως αὐτῶν, διέττατον τοῖς Προέδροις, νὰ σέβωνται καὶ φρουρῶσι τὴν Ἑπτάνησιον Σημαίαν. Προσυνόησαν προσέτι ὅτι ἐν περιπτώσει ὑπεροχῆς τῶν τῆς πόλεως ῥαδιούργων, νὰ συσταθῇ προσωρινή τις κυβέρνησις ἐν τῷ τμήματι Ἐξωγῆς, ἐν ᾧ ἔμελλε νὰ ὑψωθῇ ἡ Ἑπτανησιακὴ σημαία. Τὴν ἐκτέλεσιν δὲ τοιούτου σχεδίου ἀνέθηκαν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι εἰς τὸν Νικόλαον Βρετὸν κάτοικον τοῦ τμήματος ἐκείνου, ὅστις ἐξουσιοδοτεῖτο ἐπίσης νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἑτέρου τμήματος τῆς Ἀνωγῆς, πρὸς διατήρησιν τῆς νήσου ἐν τῇ Ὁμοσπονδίᾳ. Ὡς πρὸς τὰς εἰσπράξεις τῶν φόρων διώρισαν ἐπιτροπάς, μίαν ἐν ἑκάστῳ τμήματι(1), διότι ἐν περιπτώσει στάσεως τῆς πόλεως, ἡ Πολιτεία ἐξησφάλιζε τὰ δύο τρίτα τῶν εἰσοδημάτων, καὶ πρὸς εὐκολωτέραν εἴσπραξιν αὐτῶν

(1) Οἱ διορισθέντες ἐν τῇ ἐπιτροπῇ τῆς πόλεως ἦσαν οἱ Σπυρίδων Καραβίας, Ἀναγνώστης Βλασόπουλος καὶ Ἀναστάσιος Ζαβός, ἐν ἐκείνῃ τῆς Ἐξωγῆς οἱ Ἀναστάσιος Ραφτόπουλος, Νικόλαος Βρετὸς καὶ Λαυρέντιος Παξινὸς καὶ ἐν ἐκείνῃ τῆς Ἀνωγῆς οἱ Χρῆστος Παλατῆ, Φωκᾶς Παΐσης καὶ Γεράσιμος Δρακούλης,

Digitized by Google

ἠλάττωσαν οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι τὸν φόρον τῆς σταφίδος, περιορίσαντες αὐτὸν εἰς εἴκοσι γρόσια ἀνὰ χιλιάδα.

Μὴ δυνηθέντες οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι νὰ παρατείνωσιν ἔτι μᾶλλον τὴν διαμονὴν αὐτῶν ἐν Ἰθάκῃ ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν μέσων διατηρήσεως τῆς τε ὑπαρχούσης καὶ τῆς ἀκολουθησάσης αὐτοὺς φρουρᾶς, παρέλαβον ἀμφοτέρας, ἐκτός τινων Ἀλβανῶν καὶ τὴν 25 Αὐγούστου ἐπεβιβάσθησαν ἐπὶ τοῦ δημοσίου πλοίου καὶ διηυθύνθησαν εἰς Κέρκυραν.

Τὸ τμῆμα τοῦ Βαθέως, καθὼς οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι προεῖδον, οὐδὲν τῶν παρ' αὐτῶν πραχθέντων ἀνεγνώρισε, μάλιστα συνέστησεν ἰδίαν κυβέρνησιν (1) ἥτις ἐσφετερίσθη πάσας τὰς Ἀρχάς. πολιτικήν, στρατιωτικὴν καὶ δικαστικήν. Τίνι τρόπῳ ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη διῴκησε καὶ ἐπολιτεύθη, τὸ ἀκόλουθον γεγονὸς ἀποδεικνύει. Ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ 1802 πλοῖόν τι φέρον Ὀθωμανικὴν σημαίαν ἀφίκετο ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ φορτίου σίτου καὶ κουκίων, ἐπέβαινον τοῦ πλοίου οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ φορτίου Χατσῆ-Ἀλέξης Παναγιωτόπουλος καὶ Χατσῆ-Παντελῆς Γεωργίου. Ἀφ' οὗ προσωρμίσθη τὸ πλοῖον εἰς Βαθύ, ἐτέθη παρὰ τῆς Κυ-

---

(1) Ἡ Κυβερνητικὴ αὕτη ἐπιτροπὴ συνέκειτο ἐκ τῶν Κωνσταντίνου Πεταλᾶ Ῥοδοθεάτου, Ἐλευθερίου Βλασοπούλου Ἀναστασίου, Ἠλία Δρακούλη, Κωνσταντίνου Καραβία Ἀλεξάνδρη, Ἰωάννου Παξινοῦ Λουρεντσάτου καὶ Δημητρίου Παΐση.

Digitized by Google

βερνητικῆς ἐπιτροπῆς ὑπὸ κάθαρσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ φορτίον ἐβλάπτετο ἐκ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰσδυόντων ὑδάτων καὶ ἐβούλοντο οἱ ἰδιοκτῆται ταχέως νὰ ἐκφορτώσωσι καὶ μὴ δυνάμενοι, διότι ἐκωλύοντο παρὰ τῶν φρουρούντων τὸν λιμένα στρατιωτῶν ἀλβανῶν, προσέδραμον εἴς τινα Εὐστάθιον Πεταλᾶν Δρικάτον ἵνα μεσολαβήσῃ παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς ἄρσιν τῆς καθάρσεως καὶ ἀφ' οὗ προσέφερον αὐτῷ δέκα τάλληρα πρὸς ἀντιμισθίαν τῆς μεσητείας, ἀπέστειλον ἵνα προσφέρῃ ἕτερα πεντήκοντα εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἐπιτροπήν, ἥτις δὲν ἐνέδωκε θεωρήσασα γλίσχρον τὸ ποσόν, ἐπιστρέψας ὅμως τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ μεσίτης, προσέφερεν αὐτῇ ἑβδομήκοντα καὶ ἀμέσως ἤρθη ἡ κάθαρσις καὶ ἤρχισεν ἡ ἐκφόρτωσις.»(1)

Διήρκησεν ἡ Κυβέρνησις αὕτη τοῦ Βαθέως, ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων, μέχρι τῶν ἀρχῶν Ὀκτωβρίου 1802, καθ' ἃς ἀφίκετο ἐν Ἰθάκῃ ὁ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἡγεμόνος (2) Ῥόκκος Δετσώρτσης Λευκάδιος μετ' ἀποσπάσματος Ῥώσσων στρατιωτῶν, διορισθεὶς τοιοῦτος τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου, ὅτε ἡ ὑπάρχουσα ἐν ταῖς νήσοις κυβέρνησις μετερρυθμίσθη πρὸς προπαρασκευὴν ἑτέρας ἱδρυθησομένης ἐπὶ καταλ-

(1) Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἐπὶ τῆς Ὑπαρχίας τοῦ Δετσώρτση οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ φορτίου διὰ τοῦ πληρεξουσίου αὐτῶν ἐνήγαγον ἐπὶ δικαστηρίου τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπότισιν τῶν 70 Ταλλήρων παρανόμως, δῆθεν παρ' αὐτοῖς εἰσπραχθέντων.

(2) Delegato del Principe.

Digitized by Google

ληλοτέρου Συντάγματος, τοῦ μετὰ ταῦτα παρὰ τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν νήσων γινομένου δεκτοῦ τὴν 23 Νοεμβρίου 1803.

Ἀφ' οὗ ἀνεχώρησαν ἐκ Κεφαλληνίας οἱ Αὐτ. Ἐπίτροποι, ἐν Ληξουρίῳ συνήχθησαν οἱ προὔχοντες καὶ σχηματίσαντες Συμβούλιον, συνέστησαν ἰδίαν κυβέρνησιν συγκειμένην ἐκ τριῶν Συνδίκων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Βυζαντινοῦ Συντάγματος, οὗ καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ ὁριζομένους τύπους ἐτήρησαν καὶ ἐξέλεξαν τοιούτους τοὺς Γεώργιον Κατσίαλον, Ἀνδρέαν Πυλαρινὸν καὶ Δ.ρα Μιχαὴλ Τυπάλδον. Ἐν ταὐτῷ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Ληξουρίου καὶ τῶν τμημάτων τῆς Θηνέας, Ἀνωγῆς καὶ Κατωγῆς διώρισαν πληρεξούσιον αὐτῶν, (1) τὸν Ἀνδρέαν Κεφαλᾶν Θεοφίλου ἵνα παρασταθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἡγεμόνος καὶ τῆς Γερουσίας πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ χωρισμοῦ, αἰτήσῃ ὡσαύτως καὶ τὴν ἀκύρωσιν τῶν, παρὰ τοῦ Μείζονος Συμβουλίου τοῦ συνελθόντος ἐν Ἀργοστολίῳ, ἐκλεχθέντων Ἀρχῶν τοῦ Ληξουρίου. Καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν αἰτήσεων τούτων τὸ Συμβούλιον ἐξέδωκεν ἀπόφασιν τῇ 19ῃ Σεπτεμβρίου, ἣν διεβίβασε τῇ Γερουσίᾳ ἔχουσαν οὕτω·
«Ἐπειδὴ πρὸ πολλοῦ ἐπιέζετο τὸ Ληξούριον παρὰ
«τοῦ Ἀργοστολίου, καὶ ἐπειδὴ ἡ Πολιτεία συνεστάθη
«ὁμοσπονδιακή, οὐδέν τι κωλύει, ὅτι ἡ Κεφαλληνία
«ἀντὶ μιᾶς Πολιτείας νὰ σχηματίζεται ἐκ δύο, πρὸς

(1) Διὰ Συμβολαιογραφικῶν πράξεων συνταχθέντων ἐνώπιον τοῦ ἐν Ληξουρίου ἑδρεύοντος Συμβολαιογράφου Σταματέλου Μάνεση τῆς 10ης καὶ 14ης Αὐγούστου 1801

Digitized by Google

«τὸ συμφέρον τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς εἰρήνης αἵτινες «ἄλλως δὲν δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν ἐπειδὴ οἱ προὔχον«τες τοῦ 'Αργοστολίου σύμφωνοι μετὰ τῶν ἐκεῖ ἐδρευόν«των 'Ενετικῶν 'Αρχῶν, ἀφῄρουν ἐκ Ληξουρίου ἐτη«σίως ἥμισυ ἑκατομμύριον λίτρας σταφίδος, 15 χιλιά«δας λίτρας βάμβακος, 1,500 βαρέλας οἴνου μοσχά«του, 9,000 βαρέλας οἴνου μέλανος, 100,000 «γρόσια, ἁπάντων τῶν καρπῶν τὰς ἀπαρ«χὰς, ἅπασαν τὴν θήραν καὶ τοὺς ἀρίστους ἰ«χθύας. 'Επειδὴ ἐπὶ δημοκρατουμένων Γάλλων οἱ τοῦ «'Αργοστολίου ἐσφετερίσθησαν πᾶσαν τὴν ἐπὶ τῆς νή«σου ἐξουσίαν, σχηματίσαντες οὗτοι μόνοι τὸ κεντρι«κὸν Δημαρχεῖον, ἀπέκλεισαν πάντα κάτοικον τοῦ «Ληξουρίου καὶ διῴκησαν τὸ τμῆμα τοῦτο τρομοκρα«τικῶς, καὶ πρὸς διακώλυσιν τῆς ἐξασκήσεως τῶν δι«καιωμάτων αὐτοῦ, ἐκήρυξαν αὐτὸ στασιωτικὸν διὰ «θεσπίσματος τοῦ αὐτοῦ κεντρικοῦ Δημαρχείου, τὸ θέσπισμα δὲ ἐκεῖνο ἐδημοσιεύθη ἐν Ληξουρίῳ, παρ' ἑνὸς «τῶν μελῶν τοῦ αὐτοῦ Δημαρχείου, τοῦ 'Ιωάννου Χω«ραφᾶ Δομηνίκου, ἐπιβεβαιώσαντος προσέτι ὅτι τὸ «κεντρικὸν Δημαρχεῖον ἀπεφάσισε τὴν διὰ πυρὸς καὶ «σιδήρου καταστροφὴν τῆς πόλεως, ἕνεκα τοῦ ἐπισυμ«βάντος φόνου καὶ τραυματισμοῦ τῶν δύο Γάλλων «στρατιωτῶν. 'Αποτέλεσμα τοῦ θεσπίσματος τούτου «ὑπῆρξεν ὅτι ὁ Στρατηγὸς Chabot ἀπέστειλεν εἰς Λη«ξούριον τὸν ὑποστράτηγον Valogne (;) ἵνα βομβήσῃ «τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐσώθη αὕτη ὡς ἐκ θαύματος διότι «κατεπείσθη ὁ ὑποστράτηγος Valogne ὅτι ὁ φόνος

Digitized by Google

« καὶ ὁ τραυματισμὸς δὲν προήρχοντο ἐκ γενικοῦ πρὸς
« τοὺς Γάλλους μίσους, ἀλλ' ἐκ κακεντρεχείας
« φαύλων τινῶν. Ἐπειδὴ μετὰ τὴν κατάκτησιν τῶν
« Ῥώσσων καὶ Τούρκων, μόνοι οἱ τοῦ Ἀργοστολίου
« ἐσχημάτισαν τὴν προσωρινὴν κυβερνητικὴν ἐπιτρό-
« πὴν προσλαβόντες ἕνα μόνον ἐκ Ληξουρίου, ὃν πε-
« ριεφρόνησαν, διέταξαν δὲ τὴν κατάργησιν τῶν ζητη-
« θέντων δικαστηρίων μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Γάλ-
« λων, ἀλλὰ προστρέξαντες οἱ τοῦ Ληξουρίου πρὸς τὸν
« Ναύαρχον Οὐσακὼφ καὶ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐδι-
« καιώθησαν διὰ τοῦ θεσπίσματος αὐτῆς τῆς 30 Σε-
« πτεμβρίου 1799 καὶ οἱ τοῦ Ἀργοστολίου καταπα-
« τήσαντες τὴν ἐξουσίαν τῆς Γερουσίας, οὐδέποτε ἐ-
« ξετέλεσαν αὐτὸ ἐπὶ ἓν ἔτος, δι' ὃ ἡ Γερουσία ἐξέδω-
« κε τὸ ἕτερον θέσπισμα δι' οὗ διώρισε καὶ τοὺς δι-
« καστὰς καὶ οὕτω ἱκανοποιήθησαν οἱ τοῦ Ληξουρίου.
« Ἐπειδὴ ἀφ' οὗ κατέλαβε τὴν ἐξουσίαν ἡ ὀλιγαρχία τοῦ
« Ἀργοστολίου, προὐκάλεσε τὴν στάσιν τῆς 9 Αὐγούστου
« 1800. ἐν ᾗ διηρπάγησαν αἱ οἰκίαι τοῦ Δ.ρος Ἰωάννου Χοϊ-
« δᾶ καὶ Δ.ρος Εὐσταθίου Μεταξᾶ, ἐνεπρήσθη ἡ ἑτέρα οἰ-
« κία τοῦ αὐτοῦ Μεταξᾶ ἐν Λέῳ, καθὼς ἐπίσης διεπράχ-
« θησαν καὶ διάφοροι φόνοι. Πάντα ταῦτα ἀπεδόθη-
« σαν εἰς τὸν Νικόλαον Ἄνινον τότε Πρόεδρον τῆς
« κυβερνήσεως νῦν Πρύτανιν τῆς νήσου, ὅστις γαμ-
« βρὸς ὢν τοῦ Κωνσταντίνου Χωραφᾶ καὶ συνδεδε-
« μένος μετὰ τοῦ Δημητρίου Πηνιατόρου, ἐνισχύετο ἔτι
« μᾶλλον παρ' αὐτῶν πρὸς κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας.
« Ἐπειδὴ ἡ πολεμουμένη σύστασις τῶν δικαστηρίων

Digitized by Google

«ἐν Ληξουρίῳ, ἀφαιρεῖ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἕνεκα «τῆς ἀποστάσεως, πεντακοσίους ἐργάτας καθ' ἑκάστην, «οἵτινες ἀφικόμενοι ἐν Ἀργοστολίῳ κακοποιοῦνται, «μάλιστα συνέβη καὶ φόνος ἀξιοτίμου πολίτου οὗτινος «τὸ ὄνομα ἀποσιωπᾶται πρὸς σεβασμὸν αὐτοῦ, ἐφονεύ-«θη ἐπίσης ὁ εὐπατρίδης Ἀθανάσιος Τυπάλδος Μα-«ράτος καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ ἕτεροι εὐπατρίδαι Ἀν-«τώνιος Δελαπόρτας Ὀκταβίου, Δ ρ Ἀναστάσιος Κρα-«σάς, Εὐαγγελινὸς Τυπάλδος Λασκαράτος καὶ ἐπι-«κινδύνως ὁ Μάρκος Σκαρλάτος, οἵτινες οὐδεμίαν ἱκα-«νοποίησιν ἔλαβον παρὰ τῶν κυβερνώντων εἰμὴ τὴν «ἀπάντησιν, "καλὰ σᾶς στέκει διότι εἶσθε Ληξουριῶται„ «προσέτι πλεῖστοι ἀνήκοντες εἰς τὸν λαὸν ἐκακοποιή-«θησαν ἐν Ἀργοστολίῳ καὶ οὐδεὶς ἐπίσης ἐξ αὐτῶν «ἱκανοποιήθη. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Αὐτ. Ἐπι-«τρόπων, οἱ προὔχοντες τοῦ Ἀργοστολίου καταχρώμε-«νοι τὴν αὐτῶν ἐπιρροήν, κατέστρεψαν τὴν Προεδρείαν «καὶ ἀντεκατεστάθησαν οὗτοι, σχηματίσαντες καὶ ἐπι-«τροπήν τινα συγκειμένην ἐξ αὐτῶν καὶ ἐξ ἑτέρων κα-«τοίκων Ἀργοστολίου, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῶν διε-«νέξεων, τῶν παραπόνων καὶ τῶν φόβων πάντων τῶν «ἐντίμων πολιτῶν, ἥτις διέταξε τὴν εἰσβολὴν ἐν Λη-«ξουρίῳ τὴν 8.ην Ἰουνίου καὶ μετὰ δύο ἡμέρας τὴν «10.ην οἱ ὀπαδοὶ αὐτῆς εἰσέβαλον ἐν τῷ πλουσίῳ χω-«ρίῳ Φωκάτων καὶ ἀφ' οὗ ἐβεβήλωσαν τοὺς ναοὺς καὶ «τὰ ἱερώτερα δικαιώματα τῆς αἰδοῦς καὶ τῆς ἀνθρω-«πότητος, διήρπασαν τὸ ἀθῶον ἐκεῖνο χωρίον συγκεί-«μενον ἐξ 96 οἰκιῶν ἃς μετὰ ταῦτα ἐνέπρησαν, καὶ ἡ

Digitized by Google

«ζημία ὑπελογίσθη εἰς ἓν ἑκατομμύριον γρόσια. Κα-«τεδίωξαν ἐν ταὐτῷ τοὺς ἐντίμους καὶ μετριόφρο-«νας, προκατόχους αὐτῶν Στέφανον Φωκᾶν, Δ.ρα «Σάββαν Ἄνινον, Ἀνδρέαν Πανᾶν, Δ.ρα Ἰωάν-«νην Μηνιάτην καὶ Δρα Σταματέλον Πετρίτσην. Κα-«τήργησαν ὡσαύτως διὰ τῆς βίας τὸ δικαστήριον τῆς «Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας ὅπερ ἐξήρτητο ἀπὸ μόνης τῆς «Γερουσίας, συγκείμενον ἐξ ἐντίμων καὶ μετριοφρόνων «ἀνδρῶν, τῶν Νικολάου Φωκᾶ Ἀνδρεάτου, Γεωργίου «Τυπάλδου Παυλῆ, καὶ Δ.ρος Ἰωάννου Κρασᾶ, καὶ «ἀντικατέστησαν τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ τῆς κυβερ-«νητικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις διὰ τοῦ τρόμου κατεδίωκε «πάντα τίμιον πολίτην, ὑποχρεώσασα νὰ φύγωσιν οἱ «πρώην Πρόεδροι, τὰ μέλη τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομί-«ας καὶ ἕτεροι πολῖται· κατέφυγον δὲ οἱ μὲν Τυπάλδας «Παυλῆς καὶ Κρασᾶς εἰς Κέρκυραν, οἱ δὲ Συμεὼν «Πυλαρινὸς, ἱεροκήρυξ Χαράλαμπος Τυπάλδος Παβε-«ρέτος, Πανταγῆς Δαλαπόρτας, Γεώργιος Κρασᾶς, Νικό-«λαος Κρασᾶς, Δρ. Μιχαὴλ Τυπάλδος, ἱερεὺς Γεράσιμος «Τυπάλδος Μπασιᾶς, Ἀναστάσιος Τυπάλδος Ἀλφονσά-«τος καὶ ἄλλοι πλεῖστοι ἀπεχώρησαν ἐκ τῆς νήσου ἢ «διεσπάρησαν ἀνὰ τὰς ἐξοχάς. Ἐπειδὴ συνέστησαν ἐν «Ληξουρίῳ στρατιωτικὴν κυβέρνησιν ὑπὸ τὸν λοχαγὸν «Τιμόθεον Οὔγγαρον, ὅστις κατήργησε πάσας τὰς ἀρ-«χάς, καὶ ἔλαβον χώραν παράνομοι συλλήψεις, κρατή-«σεις καὶ ῥαβδισμοὶ, ὥστε ὑπεχρέωσε τοὺς κατοίκους «τῆς ἐξοχῆς νὰ προσβάλωσι τὸ Ληξούριον, ἀφ' οὗ ἐπί-«τηδες ἐξῆψαν αὐτοὺς, διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανα-

Digitized by Google

«τικῆς ποινῆς τῶν δύο ἀθώων, δικασθέντων παρ' ἀ-
«ναρμοδίου δικαστηρίου. Ἐπειδὴ συνελήφθη ὁ γραμ-
«ματεὺς τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας Δημήτριος κόμης
«Ζαγκαρόλας, καὶ ἀφήρεσε βιαίως, ἡ ὀλιγαρχικὴ κυ-
«βέρνησις, πάντα τὰ ἔγγραφα, ἄνευ καταλόγου, ἵνα
«καταστρέψῃ τὰς δικογραφίας τὰς ἀφορώσας εἰς τοὺς
«ὀπαδοὺς αὐτῆς. Ἐπειδὴ οἱ Ἄνινος καὶ Πηνιατόρος
«προσέφερον δέκα βαλάντια (μπουκία) εἰς τὸν πλοίαρ-
«χον τῆς Ὀθωμανικῆς φρεγάτας Μεχμὲτ Μαλτέζον,
«ἵνα βομβίσῃ τὸ Ληξούριον καὶ παρώτρυνον πάντοτε
«τὸν πλοίαρχον τοῦ Ῥωσσικοῦ πλοίου Σάλτην καὶ τὸν
«τοῦ ἑτέρου Ὀθωμανικοῦ Μπεκίρ, ὅστις ἀπεποιήθη,
«νὰ καταστρέψωσι τὴν πόλιν. Ἐπειδὴ ὁ Ἄνινος ἐνήρ-
«γει ἵνα συναθροισθῶσι χωρικοὶ ἐκ πάντων τῶν τμη-
«μάτων τῆς νήσου, ἵνα εἰσβάλωσιν, ἐφαρπάξωσι καὶ
«καταστρέψωσι τὸ Ληξούριον, γνωστὴ δὲ εἰς πάντας
«τυγχάνει ἡ ἀρνητικὴ ἀπάντησις τοῦ γέροντος παπᾶ
«Σπύρου Μαζαράκη προὔχοντος τοῦ χωρίου Δηληνά-
«των.

Ἕνεκα λοιπὸν τοιούτων καὶ τοσούτων βιαιοπρα-
«γιῶν καὶ καταδιώξεων, πραχθέντων παρὰ τῶν προὔ-
«χόντων τοῦ Ἀργοστολίου, δὲν δύναται νὰ ὑφίσταται
«πλέον ἑνότης, ἀδελφότης καὶ ἐπίκοινος κυβέρνησις,
«διότι καὶ αὐτὴ ἡ φύσις ἐχώρισε τὸ Ἀργοστόλιον τοῦ
«Ληξουρίου διὰ 30 μιλίων ἀποστάσεως διὰ ξηρᾶς καὶ
«6 διὰ θαλάσσης, καὶ διότι αἱ καρδίαι ἀμοιβαίως ἐχω-

Digitized by Google

«ρίσθησαν καὶ ἐξ ἀδιαλλάκτου μίσους ἀμοιβαίως κα-
«τέχονται» (1).

Ἠκολούθησε καὶ μετὰ ταῦτα τὸ Συμβούλιον νὰ ἐργάζηται καὶ κατὰ τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα, ἐξέλεξε καὶ τὸν Γερουσιαστὴν ἵνα ἀντιπροσωπεύσῃ ἐν τῇ Γερουσίᾳ τὰ τμήματα ἐκεῖνα τῆς νήσου ἅτινα δὲν ἀνεγνώριζον τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ἀργοστολίου καὶ τοιοῦτος ἀνεδείχθη παμψηφεὶ ὁ Δρ Ἰωάννης Κρασᾶς διατελῶν ὑπὸ κράτησιν ἐν Κερκύρᾳ αἰτήσει τῆς τοῦ Ἀργοστολίου κυβερνήσεως, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παρὰ τοῦ Μείζονος Συμβουλίου ἐκλεχθέντος Δρος Φιορατβάντε Κρασᾶ ὃν οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου οὐδέποτε ἀνεγνώρισαν. Ἡ δὲ κυβέρνησις τοῦ Ληξουρίου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἀπηύθυνεν ἐπίσημον πρὸς τὸν Ἡγεμόνα (2) δι' οὗ παρεκάλει αὐτὸν νὰ παραδεχθῇ τὸν Κρασᾶν ὡς Γερουσιαστὴν τοῦ Ληξουρίου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ τμημάτων, καὶ τὸ ἐπίσημον τοῦτο παρέδωκεν ὁ Κρασᾶς αὐτοπροσώπως προσάγων ἐν τ' αυτῷ καὶ ἀναφοράν (3). Τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀντέτεινον οἱ ἐκ Κεφαλληνίας Γερουσιασταὶ Ἰωάννης Χοϊδᾶς καὶ Λουκᾶς Χωραφᾶς, ἀλλ' ἐπετράπη τῷ Κρασᾷ

(1) Παρόντες εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Συμβουλίου τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τμημάτον Ληξουρίου, Θηνέας, Ανωγῆς καὶ Κατωγῆς ἦσαν 353, καὶ ἐψήφισαν 346 ὑπὲρ καὶ ἑπτὰ κατά·

(2) τῇ πρώτῃ Νοεμβρίου 1801

(3) Τῇ 3 Δεκεμβρίου 1801

Digitized by Google

ν' ἀνασκευάσῃ τὴν ἔκθεσιν τῶν δύο Γερουσιαστῶν, οὗτος δὲ τὴν 16ην Δεκεμβρίου, δι' ἀναφορᾶς αὐτοῦ, ὑπεστήριξε πάλιν τὴν νομιμότητα, τῆς διαιρέσεως τῆς νήσου, τῆς ὑπαρχούσης κυβερνήσεως, τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ληξουρίου καὶ τῆς αὐτοῦ ἐκλογῆς, ἀλλ' ὁ Ἡγεμὼν δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ τῆς 24.ης Φεβρουαρίου 1802, ἀπέρριψε πάσας τὰς αἰτήσεις τῶν κατοίκων τοῦ Ληξουρίου, διότι τὸ Βυζαντινὸν Σύνταγμα δὲν ὥριζε εἰμὴ μίαν καὶ μόνην κυβέρνησιν ἐν Κεφαλληνίᾳ.

Τὸ ψήφισμα τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ληξουρίου τῆς 19 Σεπτεμβρίου, ὁ Ἡγεμὼν ἀπέστειλε πρὸς τὸν Πρύτανιν καὶ τὴν τοπικὴν τῆς Κεφαλληνίας κυβέρνησιν, ἥτις μετὰ τρίμηνον σιγήν, διὰ τοῦ ἐπισήμου αὐτῆς πρὸς τὸν Ἡγεμόνα τῆς 28.ης Φεβρουαρίου 1802 ἀπήντησε τὰ ἀκόλουθα.

«Παραπονοῦνται οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου ὅτι «ἐκακοποιήθησαν ἢ καὶ ἐφονεύθησαν. ἀλλὰ δὲν μνη-«μονεύουσι τὰς αἰτίας τῶν ὅλως ἰδιωτικῶν τούτων «διενέξεων. Πολλὰ τοιαῦτα ἤθελον ἀναφέρῃ οἱ τοῦ «Ἀργοστολίου, συμβάντα ἐν Ληξουρίῳ. ἀλλὰ περιορί-«ζονται νὰ ποιήσωσι μνείαν πράξεων τινῶν ἐφ' ὧν ἔλα-«βε μέρος ἅπας ὁ πληθυσμὸς τοῦ Ληξουρίου, ὡς εἰς «τὸν ἐμπρησμὸν τῆς ἐν Μερσιᾶς οἰκίας τοῦ ἐξ Ἀρ-«γοστολίου Σπυρίδωνος Χωραφᾶ, εἰς τὴν λεηλασίαν τῶν ἑτέρων οἰκιῶν καὶ εἰς τὴν ἁρπαγὴν τῶν ποιμνίων «πάντων τῶν ἐν τῇ Παλικῇ κατεχόντων ἰδιοκτησίαν «κατοίκων Ἀργοστολίου. Φρίκην ἐνεποίησεν ἡ πρᾶ-

Digitized by Google

«ξις κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐξ 'Αργοστολίου Νικολάου «Σωλομοῦ, ὅστις συλληφθεὶς ἐντὸς τῶν κτημάτων αὐ«τοῦ καὶ γυμνωθεὶς ἐσύρθη ἐν θριάμβῳ οὕτω, εἰς Δη«ξούριον, ἵνα γίνῃ ἀντικείμενον γέλωτος καὶ περιφρο«νήσεως.

«'Επυρπολήθησαν πλοῖα ἀνήκοντα εἰς κατοίκους «τοῦ 'Αργοστολίου, διὰ τὸ μόνον αἴτιον ὅτι ἐκεῖ εἰσ«έπλευσαν, ἕτερα ἐλεηλατήθησαν ἐν θαλάσσῃ, ἠχμα«λωτίσθησαν ἄνδρες καὶ ἐκακοποιήθησαν τὰ πληρώματα καὶ οἱ ἐπιβᾶται.

« Παραπονοῦνται ἐπίσης ὅτι κατεδιώχθησαν ἐπὶ "τῶν πορελθουσῶν κυβερνήσεων 'Ενετικῆς καὶ Γαλ"λικῆς καὶ παρὰ τῆς νῦν. αὐτὸ ὤφειλον νὰ τὸ ἀπο"δώσωσιν εἰς τὴν ἀνησυχίαν καὶ φιλοταραξίαν αὐτῶν.»

"Περιγράφουσι τὴν πόλιν αὐτῶν ὡς κειμένην εἰς "τερπνὴν θέσιν, εὐδαίμονα. πολυάνθρωπον καὶ ἰσχυρὰν "καὶ ἐξ ἐναντίας τὸ 'Αργοστόλιον κείμενον εἰς θέσιν "ζοφερὰν, ἄμορφον, πενιχρὸν καὶ ἄνευ πληθυσμοῦ. "'Αλλὰ ταῦτα δὲν ἔχονται ἀληθείας, διότι τὸ 'Αργο"στόλιον ἐθεμελιώθη ἐν τῷ κέντρῳ τῆς νήσου, ἀπέ"χον ἐξ ἴσου ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτῆς καὶ τού«του ἕνεκα, οἱ 'Ενετοὶ, προσδιώρισαν αὐτὸ ἕδραν "τῆς Κυβερνήσεως. 'Εκτείνεται ἡ πόλις αὕτη ἐπὶ ἐκ"τεταμένης παραλίας καὶ σχηματίζει ὡραῖον, εὐρὺ καὶ "ἀσφαλῆ λιμένα, κοσμούμενον ἀεὶ ἐκ πλείστων πλοίων «καὶ παρ' ἑνὸς λοιμοκαθαρτηρίου, ὅπερ κινεῖ τὴν ἀν«τιζηλίαν τῶν ἑτέρων νήσων. Περιέχει ἡ πόλις εὔμορ"φον δημόσιον μέγαρον, εὐρεῖαν καὶ κανονικὴν πλα-

Digitized by Google

«τείαν, πλείστας ἰδιωτικὰς οἰκίας οἰκοδομηθείσας μετὰ μεγίστης φιλοκαλίας, ἐν αἷς οἰκοῦσιν ὅ τε Ἀρχιεπί«σκοπος καὶ οἱ πρόξενοι τῶν ξένων δυνάμεων.

« Περικυκλοῦσι τὴν πόλιν πλεῖστα πλησιάζοντα «χωρία, ἐξοχικαὶ δ' ἐπαύλεις κοσμοῦσι τοὺς παρα«κειμένους λόφους. Τὰ τμήματα Κρανέας καὶ Λειβα«θοῦς διακρίνονται διὰ τὰς μεγαλοπρεπεῖς αὐτῶν οἰ«κίας, διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτηλίαν.

« Ἡ πόλις τοῦ Ἀργοστολίου περιέχει ἐν τοῖς κόλ«ποις αὐτῆς τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ τοὺς δανειστὰς, οὐ«χὶ μόνον τοῦ Ληξουρίου καὶ τῆς Παλικῆς, ἀλλὰ «τῶν δέκα καὶ τεσσάρων τμημάτων τῆς νήσου ἅ«τινα περιέχουσι πλείονα τῶν 160 χωρίων.

« Ποία σύγκρισις λοιπὸν μεταξὺ Ἀργοστολίου καὶ «Ληξουρίου, διότι κεῖται εἰς τερπνοτέραν θέσιν; βεβαίως, «ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς παραλίας ἄνευ λιμένος, ἐπὶ μιᾶς θα«λάσσης μὴ ἐπιτρεπούσης τὴν προσέγγισιν οὔτε εἰς «λέμβους ἐν καιρῷ χειμῶνος. Ἔχουσιν ἴσως οἱ τοῦ Ληξουρίου ἰδιοκτησίαν ἢ δάνεια ἐν Ἀργοστολίῳ ἢ «ἐν τοῖς ἑτέροις τμήμασι τῆς νήσου; ὄχι βεβαίως «Καὶ ἐν τοιαύτῃ ἀνισότητι τὸ Ληξούριον δὲν δύνα«ται νὰ συγκριθῇ μετὰ τοῦ Ἀργοστολίου.»

« Καὶ αὐτοὶ οὗτοι οἱ τοῦ Ληξουρίου αἰτοῦντες «παρὰ τῆς Γερουσίας Δικαστήρια καὶ Υγειονομεῖον, «ἐν τῇ αὐτῶν ἀναφορᾷ, εἶπον, ὅτι « ἡ σύστασις «τῶν Ἀρχῶν ἐν τῇ αὐτῶν πόλει, οὐδαμῶς βλά«πτει τὴν ἑνότητα ἐκείνην, ἣν οἱ κάτοικοι τοῦ Λη«ξουρίου ἐπιθυμοῦσι πολὺ περισσότερον τῶν εὐαρίθμων

Digitized by Google

«ἐκείνων ῥαδιούργων, ὧν συμφέρει ἡ διάδοσις ὅτι ἡ «αἰτοῦσα πόλις διάκειται ἐχθρικῶς κατὰ τῆς ἐνό«τητος. . Αἱ ἀρχαὶ αὗται, καθιερώθησαν καὶ παρὰ «τοῦ Μείζονος Συμβουλίου καὶ δεόντως ἐξελέχθησαν «παρ' αὐτοῦ καὶ τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐ«ξερράγη ἡ στάσις τῆς 4 Αὐγούστου 1801 ἥτις ἐ«πέφερε τὰ γνωστὰ ἐκεῖνα τρομερὰ ἀποτελέσματα.»

Ἐν ᾧ ἐγίνοντο αἱ ἀμοιβαῖαι αὗται ἀντεγκλίσεις, ἐν Ληξουρίῳ συνήρχοντο οἱ στασιασταὶ πάσης τῆς νήσου, οἱ ἐκ τῶν φυλακῶν τοῦ Ἀργοστολίου ἀποδράντες καὶ οἱ ἐπανελθόντες, ἀδείᾳ τῆς Γερουσίας, ἐκ Κερκύρας ὅπου ἐκρατοῦντο διαταγῇ τῆς τοπικῆς τῆς Κεφαλληνίαςκυβερνήσεως, ὥστε συνηθροίσθησαν ἐν Ληξουρίῳ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς στάσεως καὶ οἱ ὁμοφρονοῦντες αὐτοῖς, οἵτινες ἐσχεδίασαν νέαν στάσιν, οὐχὶ μόνον ἐν τοῖς ὑπὸ τὸ Ληξούριον τμήμασι, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκείνοις ὑπὸ τὸ Ἀργοστόλιον, σκοποῦσαν τὴν ἐν αὐτῷ εἰσβολὴν τῶν χωρικῶν καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀντιφρονούντων αὐτῶν. Κατὰ τὸ σχέδιον τοῦτο, οἱ κάτοικοι τοῦ τμήματος τῆς Ὁμαλᾶς ἔμελλον νὰ προσβάλλωσι τὸ Ἀργοστόλιον ἐκ τοῦ μέρους τῆς ἐξοχῆς, ἐκεῖνοι τῆς Πυλάρου καὶ Θηνέας τὸ τμῆμα τῆς Ποταμιάνας, οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου μετὰ τῶν τῆς Ἀνωγῆς καὶ Κατωγῆς ἔμελλον ν' ἀποβιβασθῶσιν ἐν Λασίῳ. Ἡ στάσις αὕτη ἐπραγματοποιήθη τὴν 21 Μαρτίου 1802, ὅτε ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς ἐπορεύθη ἐκ Θηνέας εἰς Πύλαρον μετὰ ἀνδρῶν τινῶν καὶ τὴν 22 λίαν πρωῒ ὁ Καῖσαρ Μεταξᾶς εἰς Ὁμαλᾷ ἐν χωρίῳ Βαλσαμάτα μετὰ 48

Digitized by Google

ἀνδρῶν ἐκ Πυλάρου καὶ Θηνέας, ἠκολούθει αὐτοὺς καὶ ὁ Νικολῖνος Καλιγᾶς Σγοῦμπος, καὶ διέμεινον πάντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κοσμέτου Βαλσάμου Ὀρκουλάτου. Κατέλαβον τινὲς ἐξ αὐτῶν τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Γερασίμου ἐν Ὁμαλᾷ καὶ ἐκείνην τῆς Θεοτόκου ἐν Καριᾷ καὶ ἀνεμόμυλόν τινα κείμενον ἐν τῇ ἐν Ἀργοστολίῳ ἀγούσῃ, ἀφίκοντο καὶ ἐκ τοῦ τμήματος Εἰκοσιμιᾶς ἄνδρες τινὲς μετὰ τοῦ Σταματίου Κουμούδου. καὶ οὗτοι πάντες ἐπολιόρκησαν τότε τὸ Ἀργοστόλιον πανταχόθεν. Ἐν ταὐτῷ οἱ τῆς Πυλάρου καὶ Θηνέας ἐπορεύοντο πρὸς τὴν Ποταμιάναν.

Ἐπτοήθησαν οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀργοστολίου καὶ ἀπήτουν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως,ὑπεράσπισιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν, διότι ἡ πόλις ἐπολιορκεῖτο διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης. Ἡ κυβέρνησις προσεκάλεσε τοὺς κατοίκους τοῦ τότε ἀφωσιωμένου τμήματος τῆς Λειβαθοῦς ἵνα συνδράμωσιν αὐτὴν διὰ τῶν πλοίων, πέμψωσι δ' αὐτὰ εἰς ἐπικουρίαν τοῦ δημοσίου πλοίου καλουμένου « ὁ Κέφαλος » πρὸς διακώλυσιν εἰσπλεύσεως ἐν τῷ πορθμῷ τῶν πλοίων τῶν τοῦ Ληξουρίου ἐκ μέρους τῆς Ποντικῆς, θέσωσι δὲ ἕτερον πλοῖον πρὸς φύλαξιν τοῦ λιμένος· διὰ τῶν μέτρων τούτων ἐξησφαλίσθη τὸ Ἀργοστόλιον διὰ θαλάσσης. Τὴν 22 συνήθροισεν ἡ κυβέρνησις ἓν σῶμα ἐκ 1500 ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἐγχωρίων στρατιωτῶν καὶ ἀνέθεσε τὴν ἀρχηγίαν εἰς τὸν λοχαγὸν Ἀνδρέαν Ἄνινον Σπύρου, ἵνα ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῶν πολιορκούντων διὰ ξηρᾶς τὴν πόλιν. Τὴν πρωΐαν τῆς 23 ὁ στρατὸς οὗτος

Digitized by Google

ἐπολιόρκησε τὰς δύο μονὰς ἃς ἐκυρίευσεν ἐξ ἐφόδου μετὰ βραχεῖαν ἀντίστασιν, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸν ἀνεμόμυλον. Ἐν τῇ συμπλοκῇ, εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Γερασίμου, ἐφονεύθη εἷς ἐκ Θηνέας καὶ ἐν ταῖς τρισὶ συμπλοκαῖς συνέλαβον 15 ἄνδρας ἐκ Πυλάρου καὶ Θηνέας. Ἐκυρίευσαν ὡσαύτως ἐξ ἐφόδου καὶ τὸ χωρίον Βαλσαμάτα καὶ τὴν ἐν αὐτῷ κειμένην οἰκίαν τοῦ Κοσμέτου Βαλσάμου Ὀρκουλάτου, ἣν ὑπερήσπιζον 70 ἄνδρες ἐν οἷς καὶ ὁ Καῖσαρ Μεταξᾶς, ὃν συνέλαβον, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸν αὐτὸν Βάλσαμον, τὸν Νικολῖνον Καλιγᾶ, τὸν Σταμάτιον Κουμοῦδον καὶ ἑτέρους, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Βάλσαμος ἀπεπειράθη νὰ δραπετεύσῃ, ἐφονεύθη παρὰ τῶν στρατιωτῶν, καὶ τὴν 24 μέρος τοῦ στρατοῦ ἐπέστρεψεν εἰς Ἀργοστόλιον φέρον δεσμίους τοὺς συλληφθέντας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Θηνέας καὶ Πυλάρου ἀγνοοῦντες τὴν ἧτταν τῶν ὁμοφρονούντων αὐτῶν προσέβαλον τὴν Ποταμιάναν, ἀλλ' ἡττήθησαν καὶ οὗτοι παρὰ τοῦ στρατοῦ, ὅστις μετ' ὀλίγον ὑπέταξε τὴν Πύλαρον καὶ ἀπέστειλε δεσμίους ἐν Ἀργοστολίῳ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν στασιαστῶν καὶ πάντας τοὺς πρωΰχοντας. Τὴν 25 συνεκροτήθη ἐν Ἀργοστολίῳ ἔκτακτον Δικαστήριον, συγκείμενον ἐκ τοῦ Πρυτάνεως, τοῦ Συνδίκου Ἀργοστολίου, τῶν δύο Κηνσόρων, τῶν τριῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἕνδεκα δικαστῶν τοῦ Κακουργοδικείου ἅπαντες δέκα ὀκτὼ, ἵνα δικάσωσιν ἐκ τῶν συλληφθέντων τοὺς

Digitized by Google

μόνους Καίσαρα Μεταξᾶν, Στάμάτιον Κουμοῦδον καὶ Νικολῖνον Καλιγᾶν.

“ Συνεδριάσαν τὸ Δικαστήριον», γράφουσι τὰ πρακτικὰ τοῦ Δικαστηρίου ἐκείνου, “ἡ δημοσία δύναμις “προσήγαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ ἄνθρωπόν τινα, κοινοῦ ἀ-“ναστήματος, τριχῶν καστανοχρόων, ἀξυρίστου ἀπ' ὀ-“λίγων ἡμερῶν, ἐκράτει εἰς μίαν τῶν χειρῶν φέσιον, “ἔφερε καμιζιόλαν κυανῆν ἐξ ἐριούχου, βρακία ὅμοια “τῶν τῶν ναυτῶν, σκαλτσούνια βαμβακερὰ λευκὰ καὶ “τσαρούχια εἰς τοὺς πόδας. Ἐρωτηθεὶς πῶς ὀνομά-“ζεται, ἀπεκρίθη «Καῖσαρ Μεταξᾶς Ἀναστασίου κτη-“ματίας»· καὶ μετὰ διαφόρους ἑτέρας ἐρωταποκρίσεις εἶπεν “Ἦλθον ἐκ Κερκύρας μετὰ τοῦ Βίκτορος Φω-“κᾶ, ἀφ' οὗ ὑπέσχέθην εἰς τὸν ἐκ Κερκύρας Γερου-“σιαστὴν Μαρούλην (1) καὶ εἰς ἑτέρους Κερκυραίους, “συνενοῦντος καὶ τοῦ ἐκεῖ διαμένοντος πενθεροῦ μου “Στεφάνου Φωκᾶ, ἵνα ἐνεργήσω ὅπως ἡ Κεφαλληνία “παραδεχθῇ τὸ Σχέδιον Συντάγματος τῆς ἀντιπροσω-“πείας τοῦ λαοῦ τῆς Κερκύρας (2) Συνεφώνουν πάν-“τες οἱ τοῦ Ληξουρίου καὶ ἀπεφασίσαμεν νὰ ὑποχρε-“ώσωμεν τὴν τοπικὴν κυβέρνησιν νὰ ἐνδώσῃ διὰ τῶν “ὅπλων. ἀλλ' ἐν τοσούτῳ ἐδημοσιεύθη καθ' ἅπασαν τὴν

(1) Ὁ Διάσημος Κερκυραῖος ἰατρὸς Ἀντώνιος Μαρούλης.

(2) «Ἔκθεσις συστατικὴ γιναμένη ἀπὸ τὴν Δεπουτατζιὸν τῆς χώρας μπόργων καὶ ξεχώρων τῆς νήσου τῶν Κορυφῶν τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1801.„

Digitized by Google

«νῆσον τὸ Φιρμάνιον τῆς Ὑψηλῆς Πύλης καὶ Προ-«κήρυξίς τις τῆς Γαρουσίας, αἱ δημοσιεύσεις αὗται «μὲ ἀπήλπισαν, τῇ συναινέσει ὅμως τοῦ πενθεροῦ μου «καὶ γαμβροῦ μου Γεωργίου Τυπάλδου Παυλῆ, ἀπεφά-«σισα νὰ θέσω ἐμαυτὸν εἰς τὴν τύχην τῶν ὅπλων. ἥτις «οὐδόλως μὲ ηὐνόησε καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ Ἀρχὴ ἂς «διαθέσῃ ἐμὲ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῆς.»

Ἀφ' οὗ τὸ δικαστήριον ἤκουσε καὶ τὰς καταθέσεις τῶν ἑτέρων δύο κατηγορουμένων καὶ πολλῶν μαρτύρων, ἐξέδωκεν αὐθήμερὸν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ περαίνουσαν οὕτω· «Διὰ νὰ βάλλῃ ὅρια εἰς τὰ κακὰ «ὁποῦ μὲ τὴν ἀτιμωρισίαν ἐμποροῦσαν νὰ γίνουν, ὄχι «μόνον, ἀλλὰ διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὴν χώραν καὶ «νησί, ὁποῦ συγχισμένο διὰ τέτοιο ἄνομο δελίτο καὶ «ἀνακράζουν τὴν πρεπουμένην ποινὴν αὐστηρὰν ἀπὸ «ἐτούτην τὴν δικαιοσύνην. Διορίζοντες ἀποφασίζουν ὅτι, «ὁ Τζέζαρες Μεταξᾶς ποτὲ Ἀναστασίου.
«Σταμάτης Κουμοῦσος ποτὲ Γιάννη καὶ
«Νικολῆς Καλιγᾶς ποτὲ Παναγῆ,
«αὔριον τὴν αὐγὴν εἰς τὴν συνειθισμένην ὥραν καὶ «εἰς τούτην τὴν Πιατσέτα, ἢ εἰς ὅτι ἄλλον τόπον ὁποῦ «ἤθελε φανισθῇ ἁρμοδιώτερον, στρατιωτικῶς νὰ μου-«σκεταρισθοῦν ἕως νὰ ἀποθάνουν καὶ ἡ κεφαλή τους «νὰ βαλθῇ εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλα.

«Ὅλο τους τὸ πρᾶγμα κινητὸν καὶ ἀκίνητον νὰ «ἦναι κονφισκάδο (δημευμένον).

« Nicolò Aniuo Anastasio Pritano, Demetrio

Digitized by Google

« Pignatorre Sindaco, Spiridione Corafà Gio. « Battista Censore, Marin Inglessi Censore, Pietro « Cimera aggiunto all' alta Polizia, Andrea Panà « agg.to all' alta Polizia, Gio. Batt. Antipa agg.to « all' alta Polizia, Pietro Valier Presidente della « Commissione Criminale, Andrea Rasin della «Comm. Criminale. Στάθης Φουκᾶς κριτὴς τῆς κομ-«σιὸς, Στέφανος Σβορῶνος κριτὴς τῆς κομισιὸς, Γεράσιμος Βεντουράτος ὑπογράφω διὰ τὸν Γιάννη Γαλια-«τζάτο, Γληγόρης Βλάχος κριτὴς τῆς κομισιὸς, Ἀνδρέ-«ας Ραζῆς διὰ τὸν Βαγγέλη Τραβλό κριτή, Πέτρος «Βαλιέρης διὰ τὸν Ἀναστάσιον Μαζαράκη κριτή, «Δημήτριος Γαρμπῆς κριτὴς τῆς κομισιὸς, Γεράσιμος Βουτζινᾶς κριτὴς τῆς κομισιός.

Andrea Monferrato
Segretario dell' alta Polizia

Τὴν ἀκόλουθον 26 ἐξετελέσθη ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, (1) καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὑπέκυψεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ τμῆμα τῆς Θηνέας. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν συνελήφθη ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς, τὸ τμῆμα τοῦ Ἀργοστολίου καὶ ἐκεῖνο τῆς Λειβαθοῦς ἐφοβοῦντο μήπως ἐπαναληφθῶσιν αἱ ταραχαί, διότι τὸ Ληξούριον διετέλει εἰσέτι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐχθρῶν τῆς κυβερνήσεως. Τότε οἱ κάτοικοι τῆς Λειβαθοῦς οἱ ὁπλίσαντες καὶ προσενεγκόντες τὰ πλοῖα αὐτῶν, πρὸς καθυ-

(1) Ὅρ. ἔγγραφ. ἀριθ. 13 καὶ 14.

Digitized by Google

πόταξιν τοῦ Ληξουρίου, ἐπολιόρκησαν αὐτὸ διὰ θαλάσσης. Στενοχωρούμενοι οὕτω, οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου, ἀπέστειλον ἀντιπροσώπους πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ἱκετεύοντες νὰ δεχθῇ τὴν ὑποταγὴν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις δὲν ἐδέχθη μέχρις οὗ ὑποταχθῶσι καὶ τὰ ἕτερα τμήματα, ἐν τοσούτῳ ἐπέδωκε τοῖς ἀπεσταλμένοις προκήρυξίν τινα, προσκαλοῦσαν τοὺς κατοίκους τῶν τμημάτων ἐκείνων νὰ ὑποταχθῶσι. Καὶ ἐπειδὴ ἡ πολιορκία διήρκει καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου μὴ δυνάμενοι νὰ ζῶσιν ἄνευ ἐλευθέρας θαλάσσης, ἡ δὲ πολιορκία δὲν ἐλύετο εἰ μὴ ὑπετάσσοντο τὰ τμήματα τῆς Ἀνωγῆς καὶ Κατωγῆς, ἀπέστειλον ταῦτα τὴν πρώτην Ἀπριλίου ἀναφορὰν πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ἣν προσήγαγον αὐτοπροσώπως 77 ἱερεῖς καὶ προὔχοντες τῶν αὐτῶν τμημάτων, δι' ἧς ᾔτουν καὶ οὗτοι νὰ ὑποταχθῶσι. (1) Καὶ ἐν ᾧ τὰ τμήματα ἐκεῖνα

---

(1) Τὴν πρώτην Ἀπριλίου 1802, τὸ σωματεῖον, τὸ ἀντιπροσωπεῦον τὸ Μεῖζον Συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ 30 ἀπεφάσισε τὰ ἀκόλουθα

« α΄. Νὰ ψαλῇ δοξολογία ἐπισήμως, ἵνα ἀποδοθῶσιν εὐχαριστίαι πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἔνδοξον Ἅγιον Γεράσιμον, ἕνεκα τῶν ἀξιομνημονεύτων γεγονότων ἐν ταῖς ἡμέραις 22, 23 καὶ 24 Μαρτίου, γεγονότα ἅτινα ἔσωσαν ἐκ καταστροφῆς τὴν πατρίδα »

« β΄. Νὰ συστηθῶσι τῇ Γερουσίᾳ ὁ Ἀρχηγὸς καὶ οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοί, ὅπως εὐχαριστουμένη ἀπονείμῃ αὐτοῖς τοὺς ὀφειλομένους εἰς τὴν ἀνδρείαν καὶ πειθαρχίαν αὐτῶν ἐπαίνους»

« γ.΄ Να παρακληθῇ θερμῶς ἡ Γερουσία, ἐν ὀνόματι ἀπά-

Digitized by Google

διεπραγματεύοντο μετὰ τῆς κυβερνήσεως, οἱ ἀρχηγοὶ τῆς στάσεως Γεώργιος Τυπάλδος Παυλῆς ἐξ ἀδελφῆς γαμβρὸς τῶν Ἀνδρέου καὶ Καίσαρος Μεταξᾶ, Σίσιμος, Δημήτριος, Σπῦρος καὶ Ἐλευθέριος ἀδελφοὶ Πυλαρινοί, Δημήτριος Ζαγκαρόλος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σπῦρος καὶ Ἀλοΰσιος Λοβέρδος, ἐδραπέτευσαν ἐκ τῆς νήσου, φοβούμενοι τὴν τιμωρίαν τῆς κυβερνήσεως καὶ τὰς ἀντεκδικήσεις τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν.

Ἀφ' οὗ ὑπέκυψαν τὰ τμήματα ταῦτα ἡ τοπικὴ κυβέρνησις διώρισεν ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῶν Δημητρίου Πηνιατόρου Συνδίκου Ἀργοστολίου, Πέτρου Βαλιέρου προέδρου τοῦ κακουργοδικείου καὶ Ἀνδρέου Πανᾶ μέλους τῆς ἐπὶ τῆς Ὑψηλῆς ἀστυνομίας ἐπιτροπῆς ἵνα καθέξωσι τὸ Ληξούριον, ὅπου ἀφίκοντο τὴν 3 Ἀπριλίου μετὰ πολυαρίθμου φρουρᾶς. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη κατὰ πρῶτον προὐνόησε διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ μετὰ ταῦτα συνέστησε τὰ δικαστήρια καὶ τὸ ὑγειονομεῖον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν

«σης τῆς νήσου, ἵνα εὐχρεστηθῇ νὰ ἐκφράσῃ τῷ Πρυ-
«τάνει, τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῆς (ἄνευ οὐ-
«δενὸς βάρους τοῦ δημοσίου ταμείου) διὰ τὰς μερίμνας καὶ
«τοὺς μόχθους οὓς κατέβαλε, πρὸς διαφύλαξιν μιᾶς τῶν ὁμο-
«σπονδιακῶν νήσων ἐκ τῆς καταστροφῆς τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ
«σιδήρου»

Ἡ Γερουσία συνεπείᾳ τῶν ἀνωτέρω ἐκόσμησε διὰ θεσπίσματος αὐτῆς τῆς 6 Μαΐου 1802 τὸν Πρύτανιν Νικόλαον Ἄνινον διὰ τοῦ βαθμοῦ ὑποστρατήγου, (Brigadiere) senza però alcun aggravio della Pubblica Cassa.»

Digitized by Google

θεσπισμάτων τῆς Γερουσίας. Εὗρον καὶ ἀπέστειλον εἰς Ἀργοστόλιον τὰ παρὰ τῶν στασιαστῶν κυριευθέντα εἴδη ἐν τῇ εἰσβολῇ τῆς 4 Αὐγούστου 1801, τὸ τηλεβόλον καὶ ἄλλα. Διώρισεν ἀσχύτως ἡ τοπικὴ κυβέρνησις στρατιωτικὸν Ἀρχηγὸν τῶν τμημάτων ἐκείνων τὸν Ἀνδρέαν Ἄνινον Σπύρου. Ἀξιοπαρατήρητον εἶναι, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οὐδὲν συνέβη ἀτόπημα ἐκ μέρους τοῦ στρατοῦ, ὅστις, εἰ καὶ μὴ τακτικός, ἀλλ' ἐφύλαξεν αὐστηρῶς τὴν πειθαρχίαν, ὥστε οὐδεὶς παρεπονήθη (1).

Καὶ οὕτω ἡ νῆσος ἅπασα τῆς Κεφαλληνίας παρεδέχθη τὴν Πολιτείαν τὴν ἱδρυθεῖσαν διὰ τοῦ Συντάγματος τοῦ ἔτους 1800 τοῦ κληθέντος Βυζαντινοῦ(2).

---

(1) Μετὰ τὴν ὑποταγὴν τοῦ τμήματος τῆς Κατωγῆς, οἱ κάτοικοι παρέδωκαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν μίαν στολὴν στρατιωτικήν, ἑπτὰ κοχλιάρια καὶ ἑπτὰ πυρούνια ἀργυρᾶ καὶ ἓν ξίφος ἐπίσης ἀργυροῦν, ἀνήκοντα πάντα εἰς τὸν λοχαγὸν Οὔγγαρον, διαρπαγέντα αὐτῷ τὴν 4.ην Αὐγούστου 1801. Ὅρα καὶ Παράρτημα τρίτον.

(2) Ἀφ' οὗ ἀποκατέστη ἡ τάξις, πλεῖσται οἰκογένειαι, φυγοῦσαι τὰ δεινὰ τῆς ἀναρχίας, ἐπανῆλθον ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Μετ' ὀλίγον καὶ ἡ τοπικὴ κυβέρνησις ἐκήρυξεν ἀμνηστείαν, ἐξαιροῦσα μόνον τοὺς ἀρχηγοὺς καὶ τοὺς διαπράξαντας κοινὰ ἐγκλήματα, οἵτινες προσεκαλοῦντο νὰ προσέλθωσι πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Μετὰ τῶν ἀμνηστευθέντων ἐπανῆλθον καὶ οἱ Παναγῆς καὶ Ἀντώνιος ἀδελφοὶ Τυπάλδο Βρόντσα Ζαβάρα, οἵτινες "διεκρίθησαν" εἰς τοὺς ἐμπρησμοὺς τῶν οἰκιῶν τῶν "Εὐγενῶν" Ἐμμανουὴλ καὶ Γεωργίου Τυπάλδων Βρόντσα καθὼς ἐπίσης εἰς τὴν διαρπαγὴν τῆς οἰκίας τοῦ «εὐγενοῦς» Ἀλφόνσου

Digitized by Google

Τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο, ὅπερ συνετάχθη παρὰ τὴν γνώμην τῶν μόνων δικαιουμένων νὰ συντάξωσιν αὐτό, κατεκρίθη οὐ μόνον παρὰ τῶν τὰς ὑψηλὰς τῆς Πολιτείας κατεχόντων θέσεις ἀλλὰ καὶ παρὰ τῆς πλειονότητος τῶν κατοίκων. Οἱ πρῶτοι ὅμως πρὸς ἀποφυγὴν ἔτι μεγαλητέρων ἐσωτερικῶν περισπασμῶν, ἠνέχθησαν αὐτὸ καὶ τὴν αὐθαιρέτως σχηματισθεῖσαν, σημαίαν, ἐλπίζοντες ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἤθελον ἐπ' αὐτοῦ ἐπιφέρῃ καταλλήλους μεταρρυθμίσεις (1). Τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας ἐπέτυχον νὰ εἰσάξωσιν ἐν τῷ σχεδίῳ Συντάγματος, τὸ συνταχθὲν ἐν Κερκύρᾳ παρ' ἀνδρῶν πρεσβευόντων φιλελευθερώτερα αἰσθήματα, τῶν συνταξάντων τὸ πρῶτον ἐν Βυζαντίῳ.

Πρὸς πραγματοποίησιν τούτων ἀπῃτεῖτο νὰ ἐκλεχθῇ ἀντιπροσωπεία πρὸς παραδοχὴν τοῦ νέου τού-

---

Τυπάλδου 'Αλφονσάτου. 'Αλ' οὗτοι συνελήφθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν ὡς διαπράξαντες στυγερὰ κοινὰ ἐγκλήματα. Ἐσχάτως κατὰ τὸ 1887 ἐδικάσθησαν ἐν τῷ Κακουργοδικείῳ Κερκύρας διὰ στυγερὰ ἐγκλήματα πραχθέντα κατὰ τῶν ἀπογόνων τῶν Βρόντσα, οἱ ἀπόγονοι τῶν Ζαβάρα. δι' ἃ ὁ μὲν εἷς τῶν Ζαβάρα κατεδικάσθη εἰς τὴν ἐσχάτην ποινὴν ὁ δὲ ἕτερος εἰς εἰκοσαετῆ εἱρκτήν.

(1) Περὶ τοῦ Συντάγματος τούτου, οὕτω ἀποφαίνεται ἔν τινι ἐπισήμῳ πρὸς τὴν Γερουσίαν ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Ἑπτανήσου ἐν Πετρουπόλει Δημήτριος Ναράντσης «Che é disonorante al Governo gli elogi al Tomara autore del Diploma cui è ignoto alla Corte come pure la Costituzione Bizantina che non ha mai approvato»

Digitized by Google

του Συντάγματος, νὰ καταργηθῶσι θεσμοί τινες τοῦ ἐν ἰσχύϊ ὄντος, νὰ διαλυθῇ ὁ ἄτακτος καὶ ταραξίας αὐτοκαλούμενος στρατὸς ἐγχώριος, ὅστις ἤθελε πολεμήσῃ πᾶσαν εἰς τὸν τόπον ἐπενεχθησομένην βελτίωσιν, διότι ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς ἀναρχίας, τέλος δὲ νὰ προπαρασκευασθῇ ὁ λαὸς πρὸς διοίκησιν ἐρειδομένην ἐπὶ φιλελευθερωτέρου Συντάγματος. Καὶ τότε, «Ἀποσύρεται ἡ Γερουσία ἐμπι«στεύσυσα τὰ πάντα εἰς τὸν Ἀρχηγὸν αὐτῆς ὅστις «εἶναι ὁ πατὴρ τοῦ Ἔθνους. Ἑκάστη νῆσος διοικεῖται «παρ' ἑνὸς ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, ἡ Πολιτεία παρὰ «τοῦ μόνου Ἡγεμόνος καὶ τὰ οἰκονομικὰ παρὰ μιᾶς «ἐπιτροπῆς »

«Ὑπὸ τοιαύτην Κυβέρνησιν τὸ πῦρ τῶν ἰδιαιτέ«ρων παθῶν μειοῦται καὶ ἠρέμως ἀραιοῦται καὶ σβέν«νυται Ἡ ἀταξία παύει, ἡ κυβέρνησις συλλέγει τοὺς «τεθραυσμένους δεσμοὺς τῆς κοινωνίας καὶ ἑνοῖ αὐτούς «περιορίζει τὴν σπατάλην τοῦ δημοσίου πλούτου. με«λετᾷ τὴν βελτίωσιν τῶν πηγῶν αὐτοῦ καὶ ἐμποδίζει «ἵνα μὴ χρησιμεύσῃ πρὸς καλλιέργειαν δηλητηρίων «φυτῶν. Ἐκ τῆς ἀνάγκης ὑποχρεοῦται νὰ αἰτήσῃ «ἐκτάκτους συνεισφορὰς, ἡ κοινωνία ἑκουσίως συνεισ«φέρει αἰσθάνεται τὴν δικαιοσύνην καὶ ἐπικροτεῖ τὰ «μέσα» (1).

(1) Ἔκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας κομ. Ἰωάννου Καποδιστρίου πρὸς τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1803

Digitized by Google

Ἀντιπροσώπους αὐτοῦ ὁ Ἡγεμὼν διὰ διατάγματος τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου 1802, διώρισε διὰ τὴν Κέρκυραν τὸν κομ. Ἰωάννην Σιγοῦρον Ζακύνθιον (1), διὰ τὴν Κεφαλληνίαν τὸν κομ. Ἰάκωβον Μερκάτην ἐπίσης Ζακύνθιον, διὰ τὴν Ζάκυνθον τὸν Στάμον Καλλικιόπουλον Κερκυραῖον, διὰ τὴν Λευκάδα τὸν Πρύτανιν Κεφαλληνίας Νικόλαον Ἄνινον Ἀναστασίου, διὰ τὴν Ἰθάκην τὸν Ῥόκκον Δετσώρτσην Λευκάδιον, διὰ τοὺς Παξοὺς τὸν Μάρκον Καρατσίαν Κερκυραῖον καὶ διὰ τὰ Κύθηρα τὸν Εὐστάθιον Μεταξᾶν Κεφαλλῆνα. (2)

Μέλη δὲ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἣν ἐκάλεσεν «Οἰκονομικὴν ἐμοσπονδιακὴν Πολιτικὴν Ἀρχὴν», διώρισε τοὺς Ἰωάννην Μαρτινέγκον ἀστὸν Ζακύνθου, Δ.ρα Ἰωάννην Κρασᾶν εὐπατρίδην Κεφαλληνίας, καὶ Βίκτορα Κεκάτον ἀστὸν Κερκύρας.

Οἱ Ἐπίτροποι οὗτοι τοῦ Ἡγεμόνος, ἐκτὸς τῶν ὅσων οὗτος ἐνετείλατο αὐτοῖς, ὤφειλον νὰ προετοιμάσωσι καὶ καταλύματα πρὸς χρῆσιν τῆς Ῥωσσικῆς φρουρᾶς, μελλούσης νὰ φρουρῇ πάσας τὰς νήσους ἐκ τοῦ, περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου ἐν Κερκύρᾳ ἀφικομένου Ῥωσσικοῦ Στρατοῦ, μετὰ τοῦ Πληρεξουσίου τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ῥωσσιῶν κόμητος Γεωργίου Μοτσενίγου.

(1) Οὗτος ἦν υἱὸς τοῦ Νικολάου Γραδενίγου Σιγούρου κομ. Δεσύλα Αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου.

(2) Τὸν λαβόντα ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν στάσιν καὶ ἕνα τῶν θυμάτων αὐτῆς.

Digitized by Google

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν Κεφαλληνίαν, διατελοῦσαν ἐν ἐκτάκτῳ καταστάσει καὶ μέχρι τῆς ἀφίξεως ἐκεῖ τοῦ διορισθέντος ἐπιτρόπου Μερκάτου, ἀπέστειλεν ὁ Ἡγεμὼν προσωρινὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ καὶ Ὕπαρχον, τὸν ἤδη γιγνώσκοντα τὸν τόπον, τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κατοίκων, τὰς διενέξεις καὶ τὰ πάθη αὐτῶν, κόμητα Ἰωάννην Καποδίστριαν, ὅστις ἀφίκετο ἐν Κεφαλληνίᾳ τὴν 22.αν Σεπτεμβρίου 1802 μετὰ τῆς Ῥωσσικῆς Φρουρᾶς ἧς τὴν Ἀρχηγίαν παρέδωκεν αὐτῷ ὁ Μοτσένιγος ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συνταγματάρχου ἱππότου Σοροκίν (1) Τὴν 23.ην μετὰ τῆς παρὰ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως διορισθείσης «βραδυτάτης ἐπιτροπῆς», ἀνεῦρε καὶ προητοίμασε τοὺς στρατῶνας καὶ τὴν 24.ην ἀπεβιβάσθη ἡ φρουρὰ εἰς Ἀργοστόλιον. Τὴν 25.ην ἀφ' οὗ προὐνόησε περὶ τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς συντήρησιν τῆς φρουρᾶς ἐνέδειξε τῷ Διοικητῇ τὰς θέσεις, ἃς ὤφειλε νὰ φρουρῇ.

Τὴν 26 ἀφίκετο μετὰ τοῦ διοικητοῦ εἰς Ληξούριον ἵνα καὶ ἐκεῖ ὑποδείξῃ τὰς φρουρηθησομένας θέσεις καὶ τὴν 27 ἀπεβιβάσθη ἡ φρουρὰ εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν πρὸς τὸ ἑσπέρας προσήγαγε τῷ Πρυτάνει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἡγεμόνος καὶ προφορικῶς ἐπληροφόρησεν αὐτὸν περὶ τῶν διατρεξάντων, τότε ὁ Πρύτανις καὶ οἱ Σύνδικοι παρέδωκαν αὐτῷ τὴν Ἀρχήν, τὴν διαχείρισιν καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς αὐτὴν ἔγγραφα.

---

(1) Μετ' οὐ πολὺ προεβιβάσθη εἰς βαθμὸν ὑποστρατήγου.

Digitized by Google

'Αναλαβὼν ὁ Καποδίστριας τὴν Πολιτικὴν καὶ Στρατιωτικὴν Ἀρχὴν τῆς νήσου, τῇ 28 ἐξέδωκε Προκήρυξιν πρὸς τοὺς κατοίκους, δι' ἧς ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι· ἡ ἐμ«φάνισις τῆς Ῥωσσικῆς φρουρᾶς θέλει ἐπιφέρῃ εἰς «αὐτοὺς τὴν εὐημερίαν». προσέτι συσταίνει «τὴν εἰ«ρήνην, τὴν ὁμόνοιαν, τὴν ὑπακοὴν εἰς τὸν νόμον καὶ «τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν κυβέρνησιν. Καὶ πιστὸς ἐκ«τελεστὴς τῶν ῥητῶν διαταγῶν ἃς ἔλαβε» γνωστοποιεῖ ὅτι «εἰς μόνας τὰς ἐγκαθεστημένας Ἀρχὰς ἀνήκει «ἀποκλειστικῶς ἡ φροντὶς τῶν δημοσίων ὑποθέσεων, «ὅτι αἱ ἐγκαθεστημέναι αὗται ἀρχαὶ καὶ ὁ ὑπο«στηρίζων αὐτὰς στρατὸς δὲν ἤθελον ἀνεχθῇ ἀντε«νεργείας καὶ ἀντεκδικήσεις, ὅτι πᾶσα διχόνοια ὀφεί«λει ὁλοσχερῶς νὰ ἐκριζωθῇ, πᾶσα δὲ ἐξωτερίκευσις «ἔστω καὶ προφορικὴ θέλει θεωρηθῇ ἐγκληματικὴ καὶ «οἱ ἔνοχοι τιμωρηθήσονται στρατιωτικῶς.»

Δηλοῖ ὡσαύτως ὅτι «ἐπειδὴ εἰς μόνον τὸν Ῥωσ«σικὸν στρατὸν ἐνεπιστεύθη ἡ δημοσία καὶ ἡ ἰδιω«τικὴ ἀσφάλεια, ἀποβαίνει ἐγκληματικὴ εἰς πάντα «κάτοικον ἡ ὁπλοφορία ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκρατορι«κοῦ Στρατοῦ». Ὅθεν διατάττει ὅτι „ μετὰ εἴκοσι «καὶ τέσσαρας ὥρας, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς «προκηρύξεως, ὁ ὁπλοφορῶν θεωρηθήσεται προσβάλ«λων τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ στρατοῦ καὶ τιμωρηθήσε«ται στρατιωτικῶς „ Παραινεῖ, «τοὺς ἀναλαβόντας τὰ «ὅπλα, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος, ἐν δεινοῖς «καιροῖς, νὰ ὦσιν οἱ πρῶτοι νὰ καταθέσωσιν αὐτά „ Καὶ προσεκάλει ἐξ αὐτῶν τὸν λοχαγὸν καὶ δύο στρα-

Digitized by Google

τιώτας ἐξ ἑκάστου λόγου ἵν' ἀναγγείλῃ αὐτοῖς «εὐαρέστους εἰδήσεις.» Ἐγνωστοποίει ὡσαύτως εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἀγροτικῶν τμημάτων ὅτι «ἡ διαγωγὴ «αὐτῶν ἐπιτηρεῖται, ὅτι ὀφείλουσι πάντες νὰ κατα-«θέσωσι τὰ ὅπλα, διότι ἡ χρῆσις αὐτῶν καὶ ἡ συνά-«θροισις ὁπλοφόρων ἐν οἱῳδήποτε μέρει τῆς νήσου «θεωρηθήσεται ἔγκλημα καὶ τιμωρηθήσεται στρατιωτικῶς.» Περαίνει τὴν Προκήρυξιν ταύτην ὁ Καποδίστριας, συμβουλεύων ἅπαντας νὰ ὑπακούσωσι, διότι, λέγει, «ἡ βιαία ὑπακοὴ εἶναι ἀναξία τέκνων ἐλευθέρας Πατρίδος.»

Μεταξὺ τῶν ἐντολῶν, ἃς ἔλαβεν ὁ Καποδίστριας, ἡ κυριωτέρα ἦτο, ὅτι δι' οἱουδήποτε μέσου δυνηθῇ, νὰ διαλύσῃ καὶ ἀφοπλίσῃ τὸ σμῆνος ἐκεῖνο τῶν ὁπλοφορούντων πολιτῶν τῶν αὐτοκαλουμένων «Ἐγ-«χώριος Στρατός,» οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ αἴτιοι τῶν ταραχῶν καὶ οἱ διατηρηταὶ τῆς ἀναρχίας ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ ὧν ἡ διάλυσις ἤθελεν ἀποβῇ ματαία ἄνευ τῆς παρουσίας τῆς Ῥωσσικῆς φρουρᾶς, καθὼς μάταια ἀπέβησαν πάντα τὰ μεταχειρισθέντα μέσα ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως τῶν Αὐτοκρατορικῶν Ἐπιτρόπων καὶ ἐπ' ἐκείνης τοῦ Πρυτάνεως. Ἡ προκήρυξις τοῦ Ἀντιπροσώπου, αἱ εἰσηγήσεις τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν καὶ τῶν ἐντίμων πολιτῶν, κατέπεισαν τοὺς λοχαγοὺς νὰ προσέλθωσι πρὸς τὸν Καποδίστριαν, ὅστις ἐδέχθη αὐτοὺς φιλοφρόνως καὶ ἀποταθεὶς πρὸς αὐτούς, εἶπεν, «ὅτι ὁ τρόπος δι' οὗ ἐκλήθησαν, ἵνα «ἀποσυρθῶσι καὶ καταθέσωσι τὰ ὅπλα, ὀφείλει νὰ

Digitized by Google

«καταπείση αὐτοὺς ὅτι χαίρονται τὴν δημοσίαν ὑπό-
«ληψιν καὶ ἐμπιστοσύνην, διότι ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν
«αὐτοῦ καὶ εἶχε τὴν ἐξουσίαν νὰ διατάξῃ, ὅτι οἱοσ-
«δήποτε ἤθελεν εὑρεθῇ ἔνοπλος μετὰ δύο ὥρας, νὰ
«τιμωρῆται στρατιωτικῶς καὶ σεῖς γενναῖοι ἄνδρες, ἠθέ-
«λετε ὑποστῇ τὴν προσβολὴν ταύτην. ἀλλ' ἐγὼ ἄλ-
«λως διέταξα, ἵνα δείξω εἰς τὸ ἔθνος ὅτι σεῖς ὑπη-
«ρετήσατε ἀνδρείως καὶ ὡς ἐνάρετοι πολῖται τὴν
«πατρίδα ἐν δειναῖς περιστάσεσι καὶ σήμερον ἀνα-
«δεικνύεσθε μετριόφρονες καὶ ἕτοιμοι νὰ καταθέση-
«τε τὰ ὅπλα καὶ ἀποσυρθῆτε ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν».
Μετὰ ταῦτα ἀνήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι «εἶχεν ἐντο-
«λὴν παρὰ τοῦ Πληρεξουσίου νὰ σημειώσῃ τὰ ὀνόματα
«τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ἑκάστου λόχου, ἵνα
«ἐξ αὐτῶν καταταχθῶσιν ἐν τῷ συστηθησομένῳ σώ-
«ματι τῆς χωροφυλακῆς.»

Ἡ ἀγγελία αὕτη εὐηρέστησεν αὐτοὺς καὶ διε-
λύθησαν ἡσύχως. Συγχρόνως ἔλαβε καὶ μέτρα τινὰ
πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς δημοσίας τάξεως ἐν ταῖς δύο
πόλεσι καὶ τὴν ἐξοχήν, διότι οὐδεμίαν ἐμπιστοσύνην
εἶχεν εἰς τὸν « κτηνώδη ἐκεῖνον στρατὸν» *(Truppa Bruttale)* οὗτινος, ἄνδρες τινὲς ἀπεπειράθησαν νὰ δια-
ταράξωσι τὴν τάξιν, ἀλλὰ διάφοραι συλλήψεις καὶ
βραχεῖαι κρατήσεις ἤρκεσαν νὰ δείξωσι τὴν δρα-
στηριότητα τῆς κυβερνήσεως, ἐμπνεύσωσι φόβον εἰς
τοὺς φαύλους καὶ θάρρος εἰς τοὺς ἀγαθούς. Διὰ τῶν
μέσων τούτων ἐπέτυχε πληρέστατα ὁ ἀφοπλισμός, ἄ-
νευ παραπόνων, ἐν γένει, τῶν ἀφιεμένων τούτων στρα-

Digitized by Google

πιστικῶν. ἄνευ διαταράξεως τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας ἐν πάσῃ τῇ νήσῳ καὶ μετὰ πλήρους εὐαρεσκείας ἐκείνων οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐπιέζοντο καὶ ἐκακοποιοῦντο παρὰ τῶν «μισητῶν τούτων ὄντων» (*esseri odiosi*).

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀφοπλισμοῦ τούτου ἀνεφάνησαν πάραυτα εἰς τοὺς κατοίκους, οἵτινες μέχρι τότε κατηφεῖς καὶ πεφοβισμένοι διατελοῦντες, ἀνέλαβον τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἱλαρότητα ἐν τοῖς προσώποις αὐτῶν.

Περατώσας τὸ ἀκανθῶδες ζήτημα τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ, ἐπελήφθη τῶν ἄλλων κλάδων τῆς διοικήσεως, καὶ κατὰ πρῶτον προσεκάλεσε, δι' ἐγκυκλίων, πάσας τὰς ἀρχὰς καὶ πάντα τὰ δικαστήρια, ἵνα πληροφορήσωσιν αὐτὸν περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ περὶ τῆς διανομῆς τῆς δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν Ἀρχῶν τούτων καὶ ἐκ τῶν πληροφοριῶν ἃς συνέλεξεν, εὗρεν ὅτι, ἡ ἀνικανότης, ἡ κατάχρησις καὶ ἡ ἀδικία εἶχον εἰσδύσῃ εἰς ἁπάσας τὰς Ἀρχὰς καὶ εἰς ἅπαντα τὰ δικαστήρια. Ταμίας τῆς νήσου διετέλει «ἓν τέρας πολὺ παράδοξον τοῦτο δὲν «εἶχεν ἑκατὸν κεφαλάς, ἀλλὰ μόνην μίαν καὶ ἑ«κατὸν χεῖρας πάνυ κακῶς εἰθισμένας εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου.» (1) Ἡ κατάχρησις αὕτη,

---

(1) Ho trovato un mostro assai strano. Egli non è di cento teste ma di una sola testa e di cento mani assai mal educate, nel maneggiare il tesoro della nazione" Ἔκθεσις Καποδιστρίου πρὸς τὸν Ἡγεμόνα τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1802

Digitized by Google

ἠνάγκασε τὸν Καποδίστριαν νὰ συστήσῃ κατὰ πρῶτον τὴν τοπικὴν τῆς νήσου « οἰκονομικὴν ἀρχὴν, » διότι μεθ' ὅλων τῶν γινομένων καταχρήσεων, εὗρεν εἰσέτι ἐν τῷ ταμείῳ περίσσευμα 20134 γροσίων, ὅπερ ηὔξανεν ἕνεκα τῆς διαλύσεως τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ ἐκ 18000 γροσίων κατὰ μῆνα.

Μετὰ ταῦτα ἐπελήφθη πλείστων ἀπαιτήσεων διαφόρων πολιτῶν, ζητούντων παρὰ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως καθυστεροῦντας μισθοὺς ἀνυπάρκτων θέσεων καὶ ψηφισθείσας μεγαλοδωρίας. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, εἰ καὶ ἐπιέσθη παρὰ τῶν αἰτούντων, οἵτινες πᾶν μέσον μετεχειρίσθησαν ἵνα καταπείσωσιν αὐτὸν ὅτι δικαιοῦνται νὰ λάβωσι τοὺς αἰτουμένους μισθοὺς καὶ μεγαλοδωρίας, ἀλλ' αὐτὸς εἰς οὐδεμίαν τῶν αἰτήσεων τούτων ἐνέδωκε, διότι ἅπαντα τὰ παρ' αὐτῶν ἀπαιτούμενα χρηματικὰ ποσὰ, ἐπήγαζον ἐκ τῶν καταχρήσεων τῶν ἀναρχικῶν κυβερνήσεων, αἵτινες μὴ δυνάμεναι ν' ἀποκτήσωσι τὴν εὔνοιαν τινῶν, διὰ χρημάτων ὧν ἐστεροῦντο, ἀπέκτων αὐτὴν δι' ἑνὸς θεσπίσματος διορίζοντος εἰς θέσιν τινὰ καὶ παραχωροῦντος ἁδρὸν μισθόν, ἢ προβιβάζοντος εἰς ἀνώτερον στρατιωτικὸν βαθμὸν μετὰ μισθοῦ ἀναλόγου τοῦ παραχωρουμένου βαθμοῦ, καὶ διὰ ταῦτα, ἀπεφάνθη ὅτι οὐδόλως ἐδικαιοῦντο ν' ἀπαιτήσωσιν ἀποζημίωσιν παρὰ τῆς νομίμου κυβερνήσεως. καὶ ἐφρόνει ὅτι ὀφείλει ἡ τοπικὴ κυβέρνησις νὰ πέμπῃ εἰς Κέρκυραν πᾶν περίσσευμα ὑπάρχον ἐν τῷ ταμείῳ, διότι ἐν ὅσῳ γι-

Digitized by Google

νώσκουσιν οἱ ἀπαιτοῦντες, ὅτι τὰ ἔσοδα ὑπερβαίνουσι τὰ ἔξοδα, ἐνοχλοῦσι τοὺς κυβερνῶντας καὶ "ταπεινῶς «τολμᾷ νὰ συμβουλεύσῃ„ τὸν Ἡγεμόνα, πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν αὐτοῦ ἀντιπροσώπων ἐκ τοιαύτης δεινῆς θέσεως, νὰ ἐκδώσῃ διάταγμα δι' οὗ ν' ἀπαγορεύηται αὐτοῖς ἐπὶ ἀτομικῇ εὐθύνῃ, νὰ διαθέτωσι δημόσια χρήματα, ἐκτὸς τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς δαπάνην τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως. Ἐπελήφθη ὡσαύτως τοῦ ζητήματος τῶν φυγάδων στασιαστῶν ὧν οἱ πλεῖστοι εἶχον καταφύγῃ εἰς Ζάκυνθον, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συνεννοήθη μετὰ τοῦ ἐκεῖ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἡγεμόνος, διασήμου συμπολίτου αὐτοῦ Στάμου Καλλικιοπούλου, ὅτι αὐστηρῶς νὰ ἐπιτηροῦνται καὶ ἀπαγορευθῇ αὐτοῖς ἡ ἐπάνοδος πρὸς ἀποφυγὴν νέων ταραχῶν (1) Παρετήρησεν προσέτι ὑπάρχον καὶ ἕτερον αἴτιον διχονοίας, τὸ τῶν αἰτήσεων τῶν ζημιωθέντων καὶ τῆς ἀτιμωρησίας τῶν ζημιωσάντων, καὶ ἐκ διαφόρων περιστατικῶν ἐπείσθη ὅτι καὶ τὸ σοβαρὸν τοῦτο ἀντικείμενον δὲν ὤφειλε ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ὑπαρχίας, ἀλλὰ ν' ἀνατεθῇ εἰς ἐπιτροπείαν τινὰ ἑδρεύουσαν ἐν Κερκύρᾳ καὶ αὕτη ἐπιληφθῇ κατὰ πρῶτον τῶν αἰτήσεων τῶν μᾶλλον ζημιωθέντων Χοϊδᾶ καὶ Εὐσταθίου Μεταξᾶ.

---

(1) Τὴν γνώμην ταύτην δὲν συνεμερίσθη ὁ τακτικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἡγεμόνος Μερκάτης ὅστις διὰ προκηρύξεως αὐτοῦ ἐπέτρεψε τὴν ἐπάνοδον σχεδὸν εἰς πάντας.

Digitized by Google

’Επελήφθη ὡσαύτως καὶ τῶν πλείστων αἰτήσεων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ διαλυθέντος ἐγχωρίου στρατοῦ, αἰτούντων τὴν διατήρησιν αὐτῶν ἐν τῷ στρατῷ, εἰσήκουσε μόνον τὰς τῶν λοχαγῶν Μυλωνᾶ καὶ Πόγγη διότι ἐγκρατεῖς τῆς ‘Ρωσσικῆς γλώσσης ἦσαν ἀναγκαῖοι ἵνα συγκοινωνῇ ἡ Πολιτικὴ ’Αρχὴ μετὰ τῶν ‘Ρώσσων ’Αρχηγῶν, διετήρησε προσέτι τοὺς ὑπολοχαγοὺς Βερέταν, Βερδέζεν καὶ Μεταξᾶν, οἵτινες ἐκρίθησαν καὶ οὗτοι ἀναγκαῖοι παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ‘Ρωσσικῆς Φρουρᾶς.

Συνεννοήθη ἐπίσης ὁ Καποδίστριας μετὰ τοῦ αὐτοῦ Διοικητοῦ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, καὶ ἤλπιζεν ὅτι καὶ τὸ σχέδιον τοῦτο ἤθελεν ἐπιτύχῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ ‘Ηγεμόνος.

’Εξετέλεσε προσέτι μετὰ εὐσυνειδησίας καὶ ἑτέραν τῶν ἐντολῶν ἃς ἔδωκεν αὐτῷ ὁ ‘Ηγεμὼν, τὴν σύστασιν νοσοκομείου, ὅπερ ἐν τῷ βραχεῖ διαστήματι τῆς διοικήσεως αὐτοῦ ἵδρυσε καὶ ἐνοσηλεύοντο καὶ ἀσθενεῖς.

Παρετήρησεν ὅτι αἱ φυλακαὶ γέμουσι κρατουμένων τῶν μὲν ὑπόπτων στάσεων, τῶν δὲ φόνων, ἑτέρων δὲ κατεδεδικασμένων παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῆς Ὑψηλῆς ’Αστυνομίας καὶ περὶ τούτων ἐφρόνει ὅ,τι καὶ περὶ τῶν φυγάδων καὶ ἐξορίστων, δῆλα δὴ ὅτι ἀφ’ οὗ ἤθελον καὶ οὗτοι ἀποφυλακισθῇ, ἤθελον ἐπιδοθῇ εἰς στασιαστικὰς καὶ ἐγκληματικὰς πράξεις (1).

(1) Μετ’ οὐ πολὺ ἀπεφυλακίσθησαν οἱ πλεῖστοι δι’ ἀμνηστείας.

Digitized by Google

Ἐν τοσούτῳ ἀφίκετο εἰς Κεφαλληνίαν ὁ διορισθεὶς ἀντιπρόσωπος Μερκάτης καὶ ἐπειδὴ ὁ Καποδίστριας ὤφειλε νὰ παραδώσῃ τὴν Ἀρχὴν, ἀναγκαῖον ἔκρινε, νὰ μνημονεύσῃ αὐτῷ τὰ αἴτια ἅτινα προυκάλεσαν τὰ συμβάντα τὰ ἐπενεγκόντα τοσαύτας αἱματοχυσίας καὶ καταστροφὰς καὶ ἃς οὐδεὶς κάλλιον αὐτοῦ ἐγίνωσκε, διότι διετέλεσε αὐτόπτης μάρτυς πασῶν τῶν περιπετειῶν εἰς ἃς ὑπέκυψεν ἡ ἀτυχὴς ἐκείνη νῆσος, νὰ περιγράψῃ συνάμα τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν καὶ νὰ ἐκθέσῃ τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς.

Κατὰ τὸν Καποδίστριαν τὰ πλεῖστα συμβάντα τὰ προκαλέσαντα τὰς αἱματοχυσίας προήρχοντο ἐκ τοῦ Ληξουρίου, διότι ἐκολακεύετο ἐκ τῆς ἰδέας τῆς αὐτοκυβερνήσεως καὶ ἀπέρριπτε πᾶσαν πρότασιν ἑνώσεως καὶ συμπνοίας μετὰ τῶν ἄλλων τμημάτων Ἀργοστολίου, Φρουρίου καὶ Λειβαθοῦς καὶ ἀφ' οὗ διὰ τῆς βίας καὶ τῶν ὅπλων, ἐπέτυχε τὸν χωρισμὸν, ὃν διὰ τῶν αὐτῶν μέσων διετήρησεν ἐπὶ χρόνον τινὰ καὶ εἰσέτι ἤθελε διατηρήσῃ, διότι οἱ στασιῶται οὗτοι συνεδέοντο μετὰ τῶν ἑτέρων τῶν ἄλλων τμημάτων, οἵτινες ἠδύναντο νὰ ἐνισχύσωσι καὶ κραταιώσωσι τὴν στάσιν τοῦ Ληξουρίου. ἐὰν ἡ ἀξιοκατάκριτος διαγωγὴ τῆς παντοδυνάμου οἰκογενείας τῶν κομήτων Μεταξᾶ, ἥτις ἦτο ἡ ἑστία τῆς στάσεως, δὲν ἤθελεν ἐρεθίσῃ τὴν δημοσίαν γνώμην εἰς βαθμὸν ὥστε ἅπασα ἡ νῆσος ν' ἀποφασίσῃ τὴν ἀπώλειαν αὐτῆς (1) Ἐκ-

(1) Ἡ οἰκογένεια Μεταξᾶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁρμω-

'Αντιπροσώπους αὐτοῦ ὁ 'Ηγεμὼν διὰ διατάγματος τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου 1802, διώρισε διὰ τὴν Κέρκυραν τὸν κομ. 'Ιωάννην Σιγοῦρον Ζακύνθιον (1), διὰ τὴν Κεφαλληνίαν τὸν κομ. 'Ιάκωβον Μερκάτην ἐπίσης Ζακύνθιον, διὰ τὴν Ζάκυνθον τὸν Στάμον Καλλικιόπουλον Κερκυραῖον, διὰ τὴν Λευκάδα τὸν Πρύτανιν Κεφαλληνίας Νικόλαον Ἄνινον 'Αναστασίου, διὰ τὴν 'Ιθάκην τὸν 'Ρόκκον Λετσώρτσην Λευκάδιον, διὰ τοὺς Παξοὺς τὸν Μάρκον Καρατσίαν Κερκυραῖον καὶ διὰ τὰ Κύθηρα τὸν Εὐστάθιον Μεταξᾶν Κεφαλλῆνα. (2)

Μέλη δὲ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἣν ἐκάλεσεν "Οἰκονομικὴν ὁμοσπονδιακὴν Πολιτικὴν 'Αρχὴν» , διώρισε τοὺς 'Ιωάννην Μαρτινέγκον ἀστὸν Ζακύνθου, Δ.ρα 'Ιωάννην Κρασᾶν εὐπατρίδην Κεφαλληνίας, καὶ Βίκτορα Κεκάτον ἀστὸν Κερκύρας.

Οἱ Ἐπίτροποι οὗτοι τοῦ 'Ηγεμόνος, ἐκτὸς τῶν ὅσων οὗτος ἐνετείλατο αὐτοῖς, ὤφειλον νὰ προετοιμάσωσι καὶ καταλύματα πρὸς χρῆσιν τῆς 'Ρωσσικῆς φρουρᾶς, μελλούσης νὰ φρουρῇ πάσας τὰς νήσους ἐκ τοῦ, περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου ἐν Κερκύρᾳ ἀφικομένου 'Ρωσσικοῦ Στρατοῦ, μετὰ τοῦ Πληρεξουσίου τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν 'Ρωσσιῶν κόμητος Γεωργίου Μοτσενίγου.

(1) Οὗτος ἦν υἱὸς τοῦ Νικολάου Γραδενίγου Σιγούρου κομ. Δεσύλα Αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου.

(2) Τὸν λαβόντα ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν στάσιν καὶ ἕνα τῶν θυμάτων αὐτῆς.

Digitized by Google

'Αλλ' ὡς πρὸς τὴν Κεφαλληνίαν, διατελοῦσαν ἐν ἐκτάκτῳ καταστάσει καὶ μέχρι τῆς ἀφίξεως ἐκεῖ τοῦ διορισθέντος ἐπιτρόπου Μερκάτου, ἀπέστειλεν ὁ Ἡγεμὼν προσωρινὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ καὶ Ὕπαρχον, τὸν ἤδη γιγνώσκοντα τὸν τόπον, τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κατοίκων, τὰς διενέξεις καὶ τὰ πάθη αὐτῶν, κόμητα 'Ιωάννην Καποδίστριαν, ὅστις ἀφίκετο ἐν Κεφαλληνίᾳ τὴν 22.αν Σεπτεμβρίου 1802 μετὰ τῆς Ῥωσσικῆς Φρουρᾶς ἧς τὴν 'Αρχηγίαν παρέδωκεν αὐτῷ ὁ Μοτσένιγος ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συνταγματάρχου ἱππότου Σορκίν (1) Τὴν 23.ην μετὰ τῆς παρὰ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως διορισθείσης «βραδυτάτης ἐπιτροπῆς»,ἀνεῦρε καὶ προητοίμασε τοὺς στρατῶνας καὶ τὴν 24.ην ἀπεβιβάσθη ἡ φρουρὰ εἰς 'Αργοστόλιον. Τὴν 25.ην ἀφ' οὗ προὐνόησε περὶ τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς συντήρησιν τῆς φρουρᾶς ἐνέδειξε τῷ Διοικητῇ τὰς θέσεις, ἃς ὤφειλε νὰ φρουρῇ.

Τὴν 26 ἀφίκετο μετὰ τοῦ διοικητοῦ εἰς Ληξούριον ἵνα καὶ ἐκεῖ ὑποδείξῃ τὰς φρουρηθησομένας θέσεις καὶ τὴν 27 ἀπεβιβάσθη ἡ φρουρὰ εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν πρὸς τὸ ἑσπέρας προσήγαγε τῷ Πρυτάνει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἡγεμόνος καὶ προφορικῶς ἐπληροφόρησεν αὐτὸν περὶ τῶν διατρεξάντων, τότε ὁ Πρύτανις καὶ οἱ Σύνδικοι παρέδωκαν αὐτῷ τὴν 'Αρχὴν, τὴν διαχείρισιν καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς αὐτὴν ἔγγραφα.

---

(1) Μετ' οὐ πολὺ προεβιβάσθη εἰς βαθμὸν ὑποστρατήγου.

Digitized by Google

μόνους Καίσαρα Μεταξᾶν, Σταμάτιον Κουμοῦδον καὶ Νικολῖνον Καλιγᾶν.

" Συνεδριάσαν τὸ Δικαστήριον», γράφουσι τὰ πρακτικὰ τοῦ Δικαστηρίου ἐκείνου, "ἡ δημοσία δύναμις "προσήγαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ ἄνθρωπόν τινα, κοινοῦ ἀ-"ναστήματος, τριχῶν καστανοχρόων, ἀξυρίστου ἀπ' ὀ-"λίγων ἡμερῶν, ἐκράτει εἰς μίαν τῶν χειρῶν φέσιον, "ἔφερε καμιζιόλαν κυανῆν ἐξ ἐριούχου, βρακία ὅμοια "τῶν τῶν ναυτῶν, σκαλτσούνια βαμβακερὰ λευκὰ καὶ "τσαρούχια εἰς τοὺς πόδας. Ἐρωτηθεὶς πῶς ὀνομά-"ζεται, ἀπεκρίθη «Καῖσαρ Μεταξᾶς Ἀναστασίου κτη-"ματίας»· καὶ μετὰ διαφόρους ἑτέρας ἐρωταποκρίσεις εἶπεν "Ἦλθον ἐκ Κερκύρας μετὰ τοῦ Βίκτορος Φω-"κᾶ, ἀφ' οὗ ὑπέσχέθην εἰς τὸν ἐκ Κερκύρας Γερου-"σιαστὴν Μαρούλην (1) καὶ εἰς ἑτέρους Κερκυραίους, "συνενδοῦντος καὶ τοῦ ἐκεῖ διαμένοντος πενθεροῦ μου "Στεφάνου Φωκᾶ, ἵνα ἐνεργήσω ὅπως ἡ Κεφαλληνία "παραδεχθῇ τὸ Σχέδιον Συντάγματος τῆς ἀντιπροσω-"πείας τοῦ λαοῦ τῆς Κερκύρας (2) Συνεφώνουν πάν-"τες οἱ τοῦ Ληξουρίου καὶ ἀπεφασίσαμεν νὰ ὑποχρε-"ώσωμεν τὴν τοπικὴν κυβέρνησιν νὰ ἐνδώσῃ. διὰ τῶν "ὅπλων. ἀλλ' ἐν τοσούτῳ ἐδημοσιεύθη καθ' ἅπασαν τὴν

---

(1) Ὁ Διάσημος Κερκυραῖος ἰατρὸς Ἀντώνιος Μαρούλης.

(2) «Ἔκθεσις συστατικὴ γιναμένη ἀπὸ τὴν Δεπουτατζιὸν τῆς χώρας μπόργων καὶ ξεχώρων τῆς νήσου τῶν Κορυφῶν τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1801.»

Digitized by Google

«νῆσον τὸ Φιρμάνιον τῆς Ὑψηλῆς Πύλης καὶ Προ-
«κήρυξίς τις τῆς Γερουσίας, αἱ δημοσιεύσεις αὗται
«μὲ ἀπήλπισαν, τῇ συναινέσει ὅμως τοῦ πενθεροῦ μου
«καὶ γαμβροῦ μου Γεωργίου Τυπάλδου Παυλῆ, ἀπεφά-
«σισα νὰ θέσω ἐμαυτὸν εἰς τὴν τύχην τῶν ὅπλων, ἥτις
«οὐδόλως μὲ ηὐνόησε καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ Ἀρχὴ ἄς
«διαθέσῃ ἐμὲ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῆς.»

Ἀφ' οὗ τὸ δικαστήριον ἤκουσε καὶ τὰς καταθέσεις τῶν ἑτέρων δύο κατηγορουμένων καὶ πολλῶν μαρτύρων, ἐξέδωκεν αὐθημερὸν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ περαίνουσαν οὕτω· «Διὰ νὰ βάλλῃ ὅρια εἰς τὰ κακὰ
«ὁποῦ μὲ τὴν ἀτιμωρισίαν ἐμποροῦσαν νὰ γίνουν, ὄχι
«μόνον, ἀλλὰ διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὴν χώραν καὶ
«νησί, ὁποῦ συγχισμένο διὰ τέτοιο ἄνομο δελίτο καὶ
«ἀνακράζουν τὴν πρεπουμένην ποινὴν αὐστηρὰν ἀπὸ
«ἐτούτην τὴν δικαιοσύνην. Διορίζοντες ἀποφασίζουν ὅτι,
«ὁ Τζέζαρες Μεταξᾶς ποτὲ Ἀναστασίου.
«Σταμάτης Κουμοῦδος ποτὲ Γιάννὴ καὶ
«Νικολῆς Καλιγᾶς ποτὲ Παναγῆ,
«αὔριον τὴν αὐγὴν εἰς τὴν συνειθισμένην ὥραν καὶ
«εἰς τούτην τὴν Πιατσέτα, ἢ εἰς ὅτι ἄλλον τόπον ὁποῦ
«ἤθελε φανισθῇ ἁρμοδιώτερον, στρατιωτικῶς νὰ μου-
«σκεταρισθοῦν ἕως νὰ ἀποθάνουν καὶ ἡ κεφαλή τους
«νὰ βαλθῇ εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλα.

«Ὅλο τους τὸ πρᾶγμα κινητὸν καὶ ἀκίνητον νὰ
«ἦναι κονφισκάδο (δημευμένον).

» Nicolò Anino Anastasio Pritano, Demetrio

Digitized by Google

« Pignatorre Sindaco, Spiridione Corafà Gio.
« Battista Censore, Marin Inglessi Censore, Pietro
« Cimera aggiunto all' alta Polizia, Andrea Panà
« agg.to all' alta Polizia, Gio. Batt. Antipa. agg.to
« all' alta Polizia, Pietro Valier Presidente della
« Commissione Criminale, Andrea Rasin della
«Comm. Criminale. Στάθης Φουκᾶς κριτὴς τῆς κομ-
«σιὸς, Στέφανος Σβορῶνος κριτὴς τῆς κομισιὸς, Γεράσ-
«σιμος Βεντουράτος ὑπογράφω διὰ τὸν Γιάννη Γαλια-
«τζάτο, Γληγόρης Βλάχος κριτὴς τῆς κομισιὸς, 'Ανδρέ-
«ας Ραζῆς διὰ τὸν Βαγγέλη Τραβλό κριτή, Πέτρος
«Βαλιέρης διὰ τὸν 'Αναστάσιον Μαζαράκη κριτή,
«Δημήτριος Γαρμπὴς κριτὴς τῆς κομισιὸς, Γεράσι-
μος Βουτζινᾶς κριτὴς τῆς κομισιός.

Andrea Monferrato
Segretario dell' alta Polizia

Τὴν ἀκόλουθον 26 ἐξετελέσθη ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, (1) καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὑπέκυψεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ τμῆμα τῆς Θηνέας. 'Αλλ' ἐπειδὴ δὲν συνελήφθη ὁ 'Ανδρέας Μεταξᾶς, τὸ τμῆμα τοῦ 'Αργοστολίου καὶ ἐκεῖνο τῆς Λειβαθοῦς ἐφοβοῦντο μήπως ἐπαναληφθῶσιν αἱ ταραχαί, διότι τὸ Ληξούριον διετέλει εἰσέτι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐχθρῶν τῆς κυβερνήσεως. Τότε οἱ κάτοικοι τῆς Λειβαθοῦς οἱ ὁπλίσαντες καὶ προσενεγκόντες τὰ πλοῖα αὐτῶν, πρὸς καθυ-

(1) 'Ορ. ἔγγραφ. ἀριθ. 13 καὶ 14.

Digitized by Google

πόταξιν τοῦ Ληξουρίου, ἐπολιόρκησαν αὐτὸ διὰ θαλάσσης. Στενοχωρούμενοι οὕτω, οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου, ἀπέστειλον ἀντιπροσώπους πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ἱκετεύοντες νὰ δεχθῇ τὴν ὑποταγὴν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις δὲν ἐδέχθη μέχρις οὗ ὑποταχθῶσι καὶ τὰ ἕτερα τμήματα, ἐν τοσούτῳ ἐπέδωκε τοῖς ἀπεσταλμένοις προκήρυξίν τινα, προσκαλοῦσαν τοὺς κατοίκους τῶν τμημάτων ἐκείνων νὰ ὑποταχθῶσι. Καὶ ἐπειδὴ ἡ πολιορκία διήρκει καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Ληξουρίου μὴ δυνάμενοι νὰ ζῶσιν ἄνευ ἐλευθέρας θαλάσσης, ἡ δὲ πολιορκία δὲν ἐλύετο εἰ μὴ ὑπετάσσοντο τὰ τμήματα τῆς 'Ανωγῆς καὶ Κατωγῆς, ἀπέστειλον ταῦτα τὴν πρώτην 'Απριλίου ἀναφορὰν πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ἣν προσήγαγον αὐτοπροσώπως 77 ἱερεῖς καὶ προὔχοντες τῶν αὐτῶν τμημάτων, δι' ἧς ἤτουν καὶ οὗτοι νὰ ὑποταχθῶσι. (1) Καὶ ἐν ᾧ τὰ τμήματα ἐκεῖνα

(1) Τὴν πρώτην 'Απριλίου 1802, τὸ σωματεῖον, τὸ ἀντιπροσωπεῦον τὸ Μεῖζον Συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ 30 ἀπεφάσισε τὰ ἀκόλουθα

« ά. Νὰ ψαλῇ δοξολογία ἐπισήμως, ἵνα ἀποδοθῶσιν εὐχα-« ριστίαι πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἔνδοξον Ἅγιον Γεράσιμον, ἕ-« νεκα τῶν ἀξιομνημονεύτων γεγονότων ἐν ταῖς ἡμέραις 22, 23 « καὶ 24 Μαρτίου, γεγονότα ἅτινα ἔσωσαν ἐκ καταστροφῆς τὴν « πατρίδα »

« β'. Νὰ συστηθῶσι τῇ Γερουσίᾳ ὁ 'Αρχηγὸς καὶ οἱ λοι-« ποὶ ἀξιωματικοὶ, ὅπως εὐχαριστουμένη ἀπονείμῃ αὐτοῖς τοὺς « ὀφειλομένους εἰς τὴν ἀνδρείαν καὶ πειθαρχίαν αὐτῶν ἐπαίνους»

« γ.' Να παρακληθῇ θερμῶς ἡ Γερουσία, ἐν ὀνόματι ἁπά-

Digitized by Google

διεπραγματεύοντο μετὰ τῆς κυβερνήσεως, οἱ ἀρχηγοὶ τῆς στάσεως Γεώργιος Τυπάλδος Παυλῆς ἐξ ἀδελφῆς γαμβρὸς τῶν Ἀνδρέου καὶ Καίσαρος Μεταξᾶ, Σίσιμος, Δημήτριος, Σπῦρος καὶ Ἐλευθέριος ἀδελφοὶ Πυλαρινοί, Δημήτριος Ζαγκαρόλος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σπῦρος καὶ Ἀλοΰσιος Λοβέρδος, ἐδραπέτευσαν ἐκ τῆς νήσου, φοβούμενοι τὴν τιμωρίαν τῆς κυβερνήσεως καὶ τὰς ἀντεκδικήσεις τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν.

Ἀφ' οὗ ὑπέκυψαν τὰ τμήματα ταῦτα ἡ τοπικὴ κυβέρνησις διώρισεν ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῶν Δημητρίου Πηνιατόρου Συνδίκου Ἀργοστολίου, Πέτρου Βαλιέρου προέδρου τοῦ κακουργοδικείου καὶ Ἀνδρέου Πανᾶ μέλους τῆς ἐπὶ τῆς Ὑψηλῆς ἀστυνομίας ἐπιτροπῆς ἵνα καθέξωσι τὸ Ληξούριον, ὅπου ἀφίκοντο τὴν 3 Ἀπριλίου μετὰ πολυαρίθμου φρουρᾶς. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ κατὰ πρῶτον προὐνόησε διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ μετὰ ταῦτα συνέστησε τὰ δικαστήρια καὶ τὸ ὑγειονομεῖον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν

« σης τῆς νήσου, ἵνα εὐχρεστηθῇ νὰ ἐκφράσῃ τῷ Πρυ-
« τάνει, τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῆς (ἄνευ οὐ-
« δενὸς βάρους τοῦ δημοσίου ταμείου) διὰ τὰς μερίμνας καὶ
« τοὺς μόχθους οὓς κατέβαλε, πρὸς διαφύλαξιν μιᾶς τῶν ὁμο-
« σπονδιακῶν νήσων ἐκ τῆς καταστροφῆς τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ
« σιδήρου»

Ἡ Γερουσία συνεπείᾳ τῶν ἀνωτέρω ἐκόσμησε διὰ θεσπίσματος αὐτῆς τῆς 6 Μαΐου 1802 τὸν Πρύτανιν Νικόλαον Ἄννινον διὰ τοῦ βαθμοῦ ὑποστρατήγου, (Brigadiere) senza però alcun aggravio della Pubblica Cassa.»

Digitized by Google

θεσπισμάτων τῆς Γερουσίας. Εὗρον καὶ ἀπέστειλον εἰς Ἀργοστόλιον τὰ παρὰ τῶν στασιαστῶν κυριευθέντα εἴδη ἐν τῇ εἰσβολῇ τῆς 4 Αὐγούστου 1801, τὸ τηλεβόλον καὶ ἄλλα. Διώρισεν ὡσαύτως ἡ τοπικὴ κυβέρνησις στρατιωτικὸν Ἀρχηγὸν τῶν τμημάτων ἐκείνων τὸν Ἀνδρέαν Ἄνινον Σπύρου. Ἀξιοπαρατήρητον εἶναι, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οὐδὲν συνέβη ἀτόπημα ἐκ μέρους τοῦ στρατοῦ, ὅστις, εἰ καὶ μὴ τακτικός, ἀλλ' ἐφύλαξεν αὐστηρῶς τὴν πειθαρχίαν, ὥστε οὐδεὶς παρεπονήθη (1).

Καὶ οὕτω ἡ νῆσος ἅπασα τῆς Κεφαλληνίας παρεδέχθη τὴν Πολιτείαν τὴν ἱδρυθεῖσαν διὰ τοῦ Συντάγματος τοῦ ἔτους 1800 τοῦ κληθέντος Βυζαντινοῦ (2).

---

(1) Μετὰ τὴν ὑποταγὴν τοῦ τμήματος τῆς Κατωγῆς, οἱ κάτοικοι παρέδωκαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν μίαν στολὴν στρατιωτικήν, ἑπτὰ κοχλιάρια καὶ ἑπτὰ πυρούνια ἀργυρᾶ καὶ ἓν ξίφος ἐπίσης ἀργυροῦν, ἀνήκοντα πάντα εἰς τὸν λοχαγὸν Οὔγγαρον, διαρπαγέντα αὐτῷ τὴν 4.ην Αὐγούστου 1801. Ὅρα καὶ Παράρτημα τρίτον.

(2) Ἀφ' οὗ ἀποκατέστη ἡ τάξις, πλεῖσται οἰκογένειαι, φυγοῦσαι τὰ δεινὰ τῆς ἀναρχίας, ἐπανῆλθον ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Μετ' ὀλίγον καὶ ἡ τοπικὴ κυβέρνησις ἐκήρυξεν ἀμνηστείαν, ἐξαιροῦσα μόνον τοὺς ἀρχηγοὺς καὶ τοὺς διαπράξαντας κοινὰ ἐγκλήματα, οἵτινες προσεκαλοῦντο νὰ προσέλθωσι πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Μετὰ τῶν ἀμνηστευθέντων ἐπανῆλθον καὶ οἱ Παναγῆς καὶ Ἀντώνιος ἀδελφοὶ Τυπάλδο Βρόντσα Ζαβάρα, οἵτινες "διεκρίθησαν" εἰς τοὺς ἐμπρησμοὺς τῶν οἰκιῶν τῶν "Εὐγενῶν„ Ἐμμανουὴλ καὶ Γεωργίου Ταπάλδων Βρόντσα καθὼς ἐπίσης εἰς τὴν διαρπαγὴν τῆς οἰκίας τοῦ «εὐγενοῦς» Ἀλφόνσου

Digitized by Google

Τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο, ὅπερ συνετάχθη παρὰ τὴν γνώμην τῶν μόνων δικαιουμένων νὰ συντάξωσιν αὐτό, κατεκρίθη οὐ μόνον παρὰ τῶν τὰς ὑψηλὰς τῆς Πολιτείας κατεχόντων θέσεις ἀλλὰ καὶ παρὰ τῆς πλειονότητος τῶν κατοίκων. Οἱ πρῶτοι ὅμως πρὸς ἀποφυγὴν ἔτι μεγαλητέρων ἐσωτερικῶν περισπασμῶν, ἠνέχθησαν αὐτὸ καὶ τὴν αὐθαιρέτως σχηματισθεῖσαν σημαίαν, ἐλπίζοντες ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἤθελον ἐπ' αὐτοῦ ἐπιφέρῃ καταλλήλους μεταρρυθμίσεις (1). Τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας ἐπέτυχον νὰ εἰσάξωσιν ἐν τῷ σχεδίῳ Συντάγματος, τὸ συνταχθὲν ἐν Κερκύρᾳ παρ' ἀνδρῶν πρεσβευόντων φιλελευθερώτερα αἰσθήματα, τῶν συνταξάντων τὸ πρῶτον ἐν Βυζαντίῳ.

Πρὸς πραγματοποίησιν τούτων ἀπῃτεῖτο νὰ ἐκλεχθῇ ἀντιπροσωπεία πρὸς παραδοχὴν τοῦ νέου τού-

---

Τυπάλδου 'Αλφονσάτου. 'Αλ' οὗτοι συνελήφθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν ὡς διαπράξαντες στυγερὰ κοινὰ ἐγκλήματα. 'Εσχάτως κατὰ τὸ 1887 ἐδικάσθησαν ἐν τῷ Κακουργοδικείῳ Κερκύρας διὰ στυγερὰ ἐγκλήματα πραχθέντα κατὰ τῶν ἀπογόνων τῶν Βρόντσα, οἱ ἀπόγονοι τῶν Ζαβάρα. δι' ἃ ὁ μὲν εἷς τῶν Ζαβάρα κατεδικάσθη εἰς τὴν ἐσχάτην ποινὴν ὁ δὲ ἕτερος εἰς εἰκοσαετῆ εἱρκτήν.

(1) Περὶ τοῦ Συντάγματος τούτου, οὕτω ἀποφαίνεται ἔν τινι ἐπισήμῳ πρὸς τὴν Γερουσίαν ὁ ἀπεσταλμένος τῆς 'Επτανήσου ἐν Πετρουπόλει Δημήτριος Ναράντσης «Che é disonorante al Governo gli elogi al Tomara autore del Diploma cui è ignoto alla Corte come pure la Costituzione Bizantina che non ha mai approvato»

Digitized by Google

του Συντάγματος, νὰ καταργηθῶσι θεσμοί τινες τοῦ ἐν ἰσχύϊ ὄντος, νὰ διαλυθῇ ὁ ἄτακτος καὶ ταραξίας αὐτοκαλούμενος στρατὸς ἐγχώριος, ὅστις ἤθελε πολεμήσῃ πᾶσαν εἰς τὸν τόπον ἐπενεχθησομένην βελτίωσιν, διότι ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς ἀναρχίας, τέλος δὲ νὰ προπαρασκευασθῇ ὁ λαὸς πρὸς διοίκησιν ἐρειδομένην ἐπὶ φιλελευθερωτέρου Συντάγματος. Καὶ τότε, «'Αποσύρεται ἡ Γερουσία ἐμπι«στεύσασα τὰ πάντα εἰς τὸν 'Αρχηγὸν αὐτῆς ὅστις «εἶναι ὁ πατὴρ τοῦ Ἔθνους. 'Εκάστη νῆσος διοικεῖται «παρ' ἑνὸς ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, ἡ Πολιτεία παρὰ «τοῦ μόνου 'Ηγεμόνος καὶ τὰ οἰκονομικὰ παρὰ μιᾶς «ἐπιτροπῆς »

«'Υπὸ τοιαύτην Κυβέρνησιν τὸ πῦρ τῶν ἰδιαιτέ«ρων παθῶν μειοῦται καὶ ἠρέμως ἀραιοῦται καὶ σβέν«νυται 'Η ἀταξία παύει, ἡ κυβέρνησις συλλέγει τοὺς «τεθραυσμένους δεσμοὺς τῆς κοινωνίας καὶ ἑνοῖ αὐτούς «περιορίζει τὴν σπατάλην τοῦ δημοσίου πλούτου, με«λετᾷ τὴν βελτίωσιν τῶν πηγῶν αὐτοῦ καὶ ἐμποδίζει «ἵνα μὴ χρησιμεύσῃ πρὸς καλλιέργειαν δηλητηρίων «φυτῶν. Ἐκ τῆς ἀνάγκης ὑποχρεοῦται νὰ αἰτήσῃ «ἐκτάκτους συνεισφορὰς, ἡ κοινωνία ἑκουσίως συνεισ«φέρει αἰσθάνεται τὴν δικαιοσύνην καὶ ἐπικροτεῖ τὰ «μέσα» (1).

---

(1) Ἔκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς 'Επικρατείας κομ. 'Ιωάννου Καποδιστρίου πρὸς τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα τῆς 25 'Οκτωβρίου 1803

Digitized by Google

'Αντιπροσώπους αὐτοῦ ὁ Ἡγεμὼν διὰ διατάγματος τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου 1802, διώρισε διὰ τὴν Κέρκυραν τὸν κομ. Ἰωάννην Σιγοῦρον Ζακύνθιον (1), διὰ τὴν Κεφαλληνίαν τὸν κομ. Ἰάκωβον Μερκάτην ἐπίσης Ζακύνθιον, διὰ τὴν Ζάκυνθον τὸν Στάμον Καλλικιόπουλον Κερκυραῖον, διὰ τὴν Λευκάδα τὸν Πρύτανιν Κεφαλληνίας Νικόλαον Ἄνινον Ἀναστασίου, διὰ τὴν Ἰθάκην τὸν Ῥόκκον Δετσώρτσην Λευκάδιον, διὰ τοὺς Παξοὺς τὸν Μάρκον Καρατσίαν Κερκυραῖον καὶ διὰ τὰ Κύθηρα τὸν Εὐστάθιον Μεταξᾶν Κεφαλλῆνα. (2)

Μέλη δὲ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἣν ἐκάλεσεν "Οἰκονομικὴν ὁμοσπονδιακὴν Πολιτικὴν Ἀρχὴν», διώρισε τοὺς Ἰωάννην Μαρτινέγκον ἀστὸν Ζακύνθου, Δ.ρα Ἰωάννην Κρασᾶν εὐπατρίδην Κεφαλληνίας, καὶ Βίκτορα Κεκάτον ἀστὸν Κερκύρας.

Οἱ Ἐπίτροποι οὗτοι τοῦ Ἡγεμόνος, ἐκτὸς τῶν ὅσων οὗτος ἐνετείλατο αὐτοῖς. ὤφειλον νὰ προετοιμάσωσι καὶ καταλύματα πρὸς χρῆσιν τῆς Ῥωσσικῆς φρουρᾶς, μελλούσης νὰ φρουρῇ πάσας τὰς νήσους ἐκ τοῦ, περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου ἐν Κερκύρᾳ ἀφιχομένου Ῥωσσικοῦ Στρατοῦ, μετὰ τοῦ Πληρεξουσίου τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ῥωσσιῶν κόμητος Γεωργίου Μοτσενίγου.

(1) Οὗτος ἦν υἱὸς τοῦ Νικολάου Γραδενίγου Σιγούρου κομ. Δεσύλα Αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου.

(2) Τὸν λαβόντα ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν στάσιν καὶ ἕνα τῶν θυμάτων αὐτῆς.

Digitized by Google

'Αλλ' ὡς πρὸς τὴν Κεφαλληνίαν, διατελοῦσαν ἐν ἐκτάκτῳ καταστάσει καὶ μέχρι τῆς ἀφίξεως ἐκεῖ τοῦ διορισθέντος ἐπιτρόπου Μερκάτου, ἀπέστειλεν ὁ Ἡγεμὼν προσωρινὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ καὶ Ὕπαρχον, τὸν ἤδη γιγνώσκοντα τὸν τόπον, τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κατοίκων, τὰς διενέξεις καὶ τὰ πάθη αὐτῶν, κόμητα 'Ιωάννην Καποδίστριαν, ὅστις ἀφίκετο ἐν Κεφαλληνίᾳ τὴν 22.αν Σεπτεμβρίου 1802 μετὰ τῆς Ῥωσσικῆς Φρουρᾶς ἧς τὴν 'Αρχηγίαν παρέδωκεν αὐτῷ ὁ Μοτσενῖγος ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συνταγματάρχου ἱππότου Σιροκὶν (1) Τὴν 23.ην μετὰ τῆς παρὰ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως διορισθείσης «βραδυτάτης ἐπιτροπῆς», ἀνεῦρε καὶ προητοίμασε τοὺς στρατῶνας καὶ τὴν 24.ην ἀπεβιβάσθη ἡ φρουρὰ εἰς 'Αργοστόλιον. Τὴν 25.ην ἀφ' οὗ προὐνόησε περὶ τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς συντήρησιν τῆς φρουρᾶς ἐνέδειξε τῷ Διοικητῇ τὰς θέσεις, ἃς ὤφειλε νὰ φρουρῇ.

Τὴν 26 ἀφίκετο μετὰ τοῦ διοικητοῦ εἰς Ληξούριον ἵνα καὶ ἐκεῖ ὑποδείξῃ τὰς φρουρηθησομένας θέσεις καὶ τὴν 27 ἀπεβιβάσθη ἡ φρουρὰ εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν πρὸς τὸ ἑσπέρας προσήγαγε τῷ Πρυτάνει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἡγεμόνος καὶ προφορικῶς ἐπληροφόρησεν αὐτὸν περὶ τῶν διατρεξάντων, τότε ὁ Πρύτανις καὶ οἱ Σύνδικοι παρέδωκαν αὐτῷ τὴν 'Αρχὴν, τὴν διαχείρισιν καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς αὐτὴν ἔγγραφα.

---

(1) Μετ' οὐ πολὺ προὐβιβάσθη εἰς βαθμὸν ὑποστρατήγου.

Digitized by Google

'Αναλαβὼν ὁ Καποδίστριας τὴν Πολιτικὴν καὶ Στρατιωτικὴν Ἀρχὴν τῆς νήσου, τῇ 28 ἐξέδωκε Προκήρυξιν πρὸς τοὺς κατοίκους, δι' ἧς ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι· ἡ ἐμ«φάνισις τῆς Ῥωσσικῆς φρουρᾶς θέλει ἐπιφέρῃ εἰς «αὐτοὺς τὴν εὐημερίαν ». προσέτι συσταίνει « τὴν εἰ«ρήνην, τὴν ὁμόνοιαν, τὴν ὑπακοὴν εἰς τὸν νόμον καὶ «τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν κυβέρνησιν. Καὶ πιστὸς ἐκ«τελεστὴς τῶν ῥητῶν διαταγῶν ἃς ἔλαβε» γνωστοποιεῖ ὅτι « εἰς μόνας τὰς ἐγκαθεστημένας 'Αρχὰς ἀνήκει «ἀποκλειστικῶς ἡ φροντὶς τῶν δημοσίων ὑποθέσεων, «ὅτι αἱ ἐγκαθεστημέναι αὗται ἀρχαὶ καὶ ὁ ὑπο«στηρίζων αὐτὰς στρατὸς δὲν ἤθελον ἀνεχθῇ ἀντε«νεργείας καὶ ἀντεκδικήσεις, ὅτι πᾶσα διχόνοια ὀφεί«λει ὁλοσχερῶς νὰ ἐκριζωθῇ, πᾶσα δὲ ἐξωτερίκευσις «ἔστω καὶ προφορικὴ θέλει θεωρηθῇ ἐγκληματικὴ καὶ «οἱ ἔνοχοι τιμωρηθήσονται στρατιωτικῶς.»

Δηλοῖ ὡσαύτως ὅτι « ἐπειδὴ εἰς μόνον τὸν Ῥωσ«σικὸν στρατὸν ἐνεπιστεύθη ἡ δημοσία καὶ ἡ ἰδιω«τικὴ ἀσφάλεια, ἀποβαίνει ἐγκληματικὴ εἰς πάντα «κάτοικον ἡ ὁπλοφορία ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκρατορι«κοῦ Στρατοῦ». Ὅθεν διατάττει ὅτι „ μετὰ εἴκοσι «καὶ τέσσαρας ὥρας, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς «προκηρύξεως, ὁ ὁπλοφορῶν θεωρηθήσεται προσβάλ«λων τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ στρατοῦ καὶ τιμωρηθήσε«ται στρατιωτικῶς „ Παραινεῖ, «τοὺς ἀναλαβόντας τὰ «ὅπλα, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος, ἐν δεινοῖς «καιροῖς, νὰ ὦσιν οἱ πρῶτοι νὰ καταθέσωσιν αὐτά „ Καὶ προσεκάλει ἐξ αὐτῶν τὸν λοχαγὸν καὶ δύο στρα-

Digitized by Google

τιώτας ἐξ ἑκάστου λόγου ἵν' ἀναγγείλῃ αὐτοῖς «εὐαρέστους εἰδήσεις.» Ἐγνωστοποίει ὡσαύτως εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἀγροτικῶν τμημάτων ὅτι «ἡ διαγωγὴ «αὐτῶν ἐπιτηρεῖται, ὅτι ὀφείλουσι πάντες νὰ κατα«θέσωσι τὰ ὅπλα, διότι ἡ χρῆσις αὐτῶν καὶ ἡ συνά«θροισις ὁπλοφόρων ἐν οἱῳδήποτε μέρει τῆς νήσου «θεωρηθήσεται ἔγκλημα καὶ τιμωρηθήσεται στρατιωτικῶς.» Περαίνει τὴν Προκήρυξιν ταύτην ὁ Καποδίστριας, συμβουλεύων ἅπαντας νὰ ὑπακούσωσι, διότι, λέγει, «ἡ βιαία ὑπακοὴ εἶναι ἀναξία τέκνων ἐλευθέρας Πατρίδος.»

Μεταξὺ τῶν ἐντολῶν, ἃς ἔλαβεν ὁ Καποδίστριας, ἡ κυριωτέρα ἦτο, ὅτι δι' οἱουδήποτε μέσου δυνηθῇ, νὰ διαλύσῃ καὶ ἀφοπλίσῃ τὸ σμῆνος ἐκεῖνο τῶν ὁπλοφορούντων πολιτῶν τῶν αὐτοκαλουμένων «Ἐγ«χώριος Στρατὸς,» οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ αἴτιοι τῶν ταραχῶν καὶ οἱ διατηρηταὶ τῆς ἀναρχίας ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ ὧν ἡ διάλυσις ἤθελεν ἀποβῇ ματαία ἄνευ τῆς παρουσίας τῆς Ῥωσσικῆς φρουρᾶς, καθὼς μάταια ἀπέβησαν πάντα τὰ μεταχειρισθέντα μέσα ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως τῶν Αὐτοκρατορικῶν Ἐπιτρόπων καὶ ἐπ' ἐκείνης τοῦ Πρυτάνεως. Ἡ προκήρυξις τοῦ Ἀντιπροσώπου, αἱ εἰσηγήσεις τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν καὶ τῶν ἐντίμων πολιτῶν, κατέπεισαν τοὺς λοχαγοὺς νὰ προσέλθωσι πρὸς τὸν Καποδίστριαν, ὅστις ἐδέχθη αὐτοὺς φιλοφρόνως καὶ ἀποταθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν, «ὅτι ὁ τρόπος δι' οὗ ἐκλήθησαν, ἵνα «ἀποσυρθῶσι καὶ καταθέσωσι τὰ ὅπλα, ὀφείλει νὰ

«καταπείση αὐτοὺς ὅτι χαίρουσι τὴν δημοσίαν ὑπό-
«ληψιν καὶ ἐμπιστοσύνην, διότι ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν
«αὐτοῦ καὶ εἶχε τὴν ἐξουσίαν νὰ διατάξῃ, ὅτι οἱοσ-
«δήποτε ἤθελεν εὑρεθῇ ἔνοπλος μετὰ δύο ὥρας, νὰ
«τιμωρῆται στρατιωτικῶς καὶ σεῖς γενναῖοι ἄνδρες, ἠθέ-
«λετε ὑποστῇ τὴν προσβολὴν ταύτην. ἀλλ' ἐγὼ ἄλ-
«λως διέταξα, ἵνα δείξω εἰς τὸ ἔθνος ὅτι σεῖς ὑπη-
«ρετήσατε ἀνδρείως καὶ ὡς ἐνάρετοι πολῖται τὴν
«πατρίδα ἐν δειναῖς περιστάσεσι καὶ σήμερον ἀνα-
«δεικνύεσθε μετριόφρονες καὶ ἕτοιμοι νὰ καταθέση-
«τε τὰ ὅπλα καὶ ἀποσυρθῆτε ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν».
Μετὰ ταῦτα ἀνήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι «εἶχεν ἐντο-
«λὴν παρὰ τοῦ Πληρεξουσίου νὰ σημειώσῃ τὰ ὀνόματα
«τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ἑκάστου λόχου, ἵνα
«ἐξ αὐτῶν καταταχθῶσιν ἐν τῷ συστηθησομένῳ σώ-
«ματι τῆς χωροφυλακῆς.„

Ἡ ἀγγελία αὕτη εὐηρέστησεν αὐτοὺς καὶ διε-
λύθησαν ἡσύχως. Συγχρόνως ἔλαβε καὶ μέτρα τινὰ
πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς δημοσίας τάξεως ἐν ταῖς δύο
πόλεσι καὶ τὴν ἐξοχήν, διότι οὐδεμίαν ἐμπιστοσύνην
εἶχεν εἰς τὸν « κτηνώδη ἐκεῖνον στρατὸν» *(Truppa Bruttale)* οὗτινος, ἄνδρες τινὲς ἀπεπειράθησαν νὰ δια-
ταράξωσι τὴν τάξιν, ἀλλὰ διάφοραι συλλήψεις καὶ
βραχεῖαι κρατήσεις ἤρκεσαν νὰ δείξωσι τὴν δρα-
στηριότητα τῆς κυβερνήσεως, ἐμπνεύσωσι φόβον εἰς
τοὺς φαύλους καὶ θάρρος εἰς τοὺς ἀγαθούς. Διὰ τῶν
μέσων τούτων ἐπέτυχε πληρέστατα ὁ ἀφοπλισμός, ἄ-
νευ παραπόνων, ἐν γένει, τῶν ἀφιεμένων τούτων στρα-

Digitized by Google

πιστικῶν. ἄνευ διαταράξεως τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας ἐν πάσῃ τῇ νήσῳ καὶ μετὰ πλήρους εὐαρεσκείας ἐκείνων οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐπιέζοντο καὶ ἐκακοποιοῦντο παρὰ τῶν «μισητῶν τούτων ὄντων» *(esseri odiosi)*.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀφοπλισμοῦ τούτου ἀνεφάνησαν πάραυτα εἰς τοὺς κατοίκους, οἵτινες μέχρι τότε κατηφεῖς καὶ πεφοβισμένοι διατελοῦντες, ἀνέλαβον τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἱλαρότητα ἐν τοῖς προσώποις αὐτῶν.

Περατώσας τὸ ἀκανθῶδες ζήτημα τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ, ἐπελήφθη τῶν ἄλλων κλάδων τῆς διοικήσεως, καὶ κατὰ πρῶτον προσεκάλεσε, δι' ἐγκυκλίων, πάσας τὰς ἀρχὰς καὶ πάντα τὰ δικαστήρια, ἵνα πληροφορήσωσιν αὐτὸν περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ περὶ τῆς διανομῆς τῆς δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν Ἀρχῶν τούτων καὶ ἐκ τῶν πληροφοριῶν ἃς συνέλεξεν, εὗρεν ὅτι, ἡ ἀνικανότης, ἡ κατάχρησις καὶ ἡ ἀδικία εἶχον εἰσδύσῃ εἰς ἁπάσας τὰς Ἀρχὰς καὶ εἰς ἅπαντα τὰ δικαστήρια. Ταμίας τῆς νήσου διετέλει «ἓν τέρας πολὺ παράδοξον τοῦτο δὲν «εἶχεν ἑκατὸν κεφαλὰς, ἀλλὰ μόνην μίαν καὶ ἑ«κατὸν χεῖρας πάνυ κακῶς εἰθισμένας εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου» (1) Ἡ κατάχρησις αὕτη,

(1) Ho trovato un mostro assai strano. Egli non è di cento teste ma di una sola testa e di cento mani assai mal educate, nel maneggiare il tesoro della nazione" Ἔκθεσις Καποδιστρίου πρὸς τὸν Ἡγεμόνα τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1802

Digitized by Google

ἠνάγκασε τὸν Καποδίστριαν νὰ συστήσῃ κατὰ πρῶτον τὴν τοπικὴν τῆς νήσου « οἰκονομικὴν ἀρχήν, » διότι μεθ' ὅλων τῶν γινομένων καταχρήσεων, εὗρεν εἰσέτι ἐν τῷ ταμείῳ περίσσευμα 20134 γροσίων, ὅπερ ηὔξανεν ἕνεκα τῆς διαλύσεως τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ ἐκ 18000 γροσίων κατὰ μῆνα.

Μετὰ ταῦτα ἐπελήφθη πλείστων ἀπαιτήσεων διαφόρων πολιτῶν, ζητούντων παρὰ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως καθυστεροῦντας μισθοὺς ἀνυπάρκτων θέσεων καὶ ψηφισθείσας μεγαλοδωρίας. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, εἰ καὶ ἐπιέσθη παρὰ τῶν αἰτούντων, οἵτινες πᾶν μέσον μετεχειρίσθησαν ἵνα καταπείσωσιν αὐτὸν ὅτι δικαιοῦνται νὰ λάβωσι τοὺς αἰτουμένους μισθοὺς καὶ μεγαλοδωρίας, ἀλλ' αὐτὸς εἰς οὐδεμίαν τῶν αἰτήσεων τούτων ἐνέδωκε, διότι ἅπαντα τὰ παρ' αὐτῶν ἀπαιτούμενα χρηματικὰ ποσά, ἐπήγαζον ἐκ τῶν καταχρήσεων τῶν ἀναρχικῶν κυβερνήσεων, αἵτινες μὴ δυνάμεναι ν' ἀποκτήσωσι τὴν εὔνοιαν τινῶν, διὰ χρημάτων ὧν ἐστεροῦντο, ἀπέκτων αὐτὴν δι' ἑνὸς θεσπίσματος διορίζοντος εἰς θέσιν τινὰ καὶ παραχωροῦντες ἁδρὸν μισθόν, ἢ προβιβάζοντος εἰς ἀνώτερον στρατιωτικὸν βαθμὸν μετὰ μισθοῦ ἀναλόγου τοῦ παραχωρουμένου βαθμοῦ, καὶ διὰ ταῦτα, ἀπεφάνθη ὅτι οὐδόλως ἐδικαιοῦντο ν' ἀπαιτήσωσιν ἀποζημίωσιν παρὰ τῆς νομίμου κυβερνήσεως. καὶ ἐφρόνει ὅτι ὀφείλει ἡ τοπικὴ κυβέρνησις νὰ πέμπῃ εἰς Κέρκυραν πᾶν περίσσευμα ὑπάρχον ἐν τῷ ταμείῳ, διότι ἐν ὅσῳ γι-

Digitized by Google

νώσκουσιν οἱ ἀπαιτοῦντες, ὅτι τὰ ἔσοδα ὑπερβαίνουσι τὰ ἔξοδα, ἐνοχλοῦσι τοὺς κυβερνῶντας καὶ "ταπεινῶς «τολμᾷ νὰ συμβουλεύσῃ„ τὸν Ἡγεμόνα, πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν αὐτοῦ ἀντιπροσώπων ἐκ τοιαύτης δεινῆς θέσεως, νὰ ἐκδώσῃ διάταγμα δι' οὗ ν' ἀπαγορεύηται αὐτοῖς ἐπὶ ἀτομικῇ εὐθύνῃ, νὰ διαθέτωσι δημόσια χρήματα, ἐκτὸς τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς δαπάνην τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως. Ἐπελήφθη ὡσαύτως τοῦ ζητήματος τῶν φυγάδων στασιαστῶν ὧν οἱ πλεῖστοι εἶχον καταφύγῃ εἰς Ζάκυνθον, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συνεννοήθη μετὰ τοῦ ἐκεῖ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἡγεμόνος, διασήμου συμπολίτου αὐτοῦ Στάμου Καλλικιοπούλου, ὅτι αὐστηρῶς νὰ ἐπιτηροῦνται καὶ ἀπαγορευθῇ αὐτοῖς ἡ ἐπάνοδος πρὸς ἀποφυγὴν νέων ταραχῶν (1) Παρετήρησεν προσέτι ὑπάρχον καὶ ἕτερον αἴτιον διχονοίας, τὸ τῶν, αἰτήσεων τῶν ζημιωθέντων καὶ τῆς ἀτιμωρησίας τῶν ζημιωσάντων, καὶ ἐκ διαφόρων περιστατικῶν ἐπείσθη ὅτι καὶ τὸ σοβαρὸν τοῦτο ἀντικείμενον δὲν ὤφειλε ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ὑπαρχίας, ἀλλὰ ν' ἀνατεθῇ εἰς ἐπιτροπείαν τινὰ ἑδρεύουσαν ἐν Κερκύρᾳ καὶ αὕτη ἐπιληφθῇ κατὰ πρῶτον τῶν αἰτήσεων τῶν μᾶλλον ζημιωθέντων Χοΐδᾶ καὶ Εὐσταθίου Μεταξᾶ.

---

(1) Τὴν γνώμην ταύτην δὲν συνεμερίσθη ὁ τακτικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἡγεμόνος Μερκάτης ὅστις διὰ προκηρύξεως αὐτοῦ ἐπέτρεψε τὴν ἐπάνοδον σχεδὸν εἰς πάντας.

Digitized by Google

'Επελήφθη ὡσαύτως καὶ τῶν πλείστων αἰτήσεων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ διαλυθέντος ἐγχωρίου στρατοῦ, αἰτούντων τὴν διατήρησιν αὐτῶν ἐν τῷ στρατῷ, εἰσήκουσε μόνον τὰς τῶν λοχαγῶν Μυλωνᾶ καὶ Πόγγη διότι ἐγκρατεῖς τῆς Ῥωσσικῆς γλώσσης ἦσαν ἀναγκαῖοι ἵνα συγκοινωνῇ ἡ Πολιτικὴ 'Αρχὴ μετὰ τῶν Ῥώσσων 'Αρχηγῶν, διετήρησε προσέτι τοὺς ὑπολοχαγοὺς Βερίταν, Βερδέζεν καὶ Μεταξᾶν, οἵτινες ἐκρίθησαν καὶ οὗτοι ἀναγκαῖοι παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ῥωσσικῆς Φρουρᾶς.

Συνεννοήθη ἐπίσης ὁ Καποδίστριας μετὰ τοῦ αὐτοῦ Διοικητοῦ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, καὶ ἤλπιζεν ὅτι καὶ τὸ σχέδιον τοῦτο ἤθελεν ἐπιτύχῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ Ἡγεμόνος.

'Εξετέλεσε προσέτι μετὰ εὐσυνειδησίας καὶ ἑτέραν τῶν ἐντολῶν ἃς ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Ἡγεμών, τὴν σύστασιν νοσοκομείου, ὅπερ ἐν τῷ βραχεῖ διαστήματι τῆς διοικήσεως αὐτοῦ ἵδρυσε καὶ ἐνοσηλεύοντο καὶ ἀσθενεῖς.

Παρετήρησεν ὅτι αἱ φυλακαὶ γέμουσι κρατουμένων τῶν μὲν ὑπόπτων στάσεων, τῶν δὲ φόνων, ἑτέρων δὲ κατεδεδικασμένων παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῆς Ὑψηλῆς 'Αστυνομίας καὶ περὶ τούτων ἐφρόνει ὅ,τι καὶ περὶ τῶν φυγάδων καὶ ἐξορίστων, δῆλα δὴ ὅτι ἀφ' οὗ ἤθελον καὶ οὗτοι ἀποφυλακισθῇ, ἤθελον ἐπιδοθῇ εἰς στασιαστικὰς καὶ ἐγκληματικὰς πράξεις (1).

---

(1) Μετ' οὐ πολὺ ἀπεφυλακίσθησαν οἱ πλεῖστοι δι' ἀμνηστείας,

Digitized by Google

Ἐν τοσούτῳ ἀφίκετο εἰς Κεφαλληνίαν ὁ διορισθεὶς ἀντιπρόσωπος Μερκάτης καὶ ἐπειδὴ ὁ Καποδίστριας ὤφειλε νὰ παραδώσῃ τὴν Ἀρχὴν, ἀναγκαῖον ἔκρινε νὰ μνημονεύσῃ αὐτῷ τὰ αἴτια ἅτινα προὐκάλεσαν τὰ συμβάντα τὰ ἐπενεγκόντα τοσαύτας αἱματοχυσίας καὶ καταστροφὰς καὶ ἃς οὐδεὶς κάλλιον αὐτοῦ ἐγίνωσκε, διότι διετέλεσε αὐτόπτης μάρτυς πασῶν τῶν περιπετειῶν εἰς ἃς ὑπέκυψεν ἡ ἀτυχὴς ἐκείνη νῆσος, νὰ περιγράψῃ συνάμα τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν καὶ νὰ ἐκθέσῃ τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς.

Κατὰ τὸν Καποδίστριαν τὰ πλεῖστα συμβάντα τὰ προκαλέσαντα τὰς αἱματοχυσίας προήρχοντο ἐκ τοῦ Ληξουρίου, διότι ἐκολακεύετο ἐκ τῆς ἰδέας τῆς αὐτοκυβερνήσεως καὶ ἀπέρριπτε πᾶσαν πρότασιν ἑνώσεως καὶ συμπνοίας μετὰ τῶν ἄλλων τμημάτων Ἀργοστολίου, Φρουρίου καὶ Λειβαθοῦς καὶ ἀφ' οὗ διὰ τῆς βίας καὶ τῶν ὅπλων, ἐπέτυχε τὸν χωρισμὸν, ὃν διὰ τῶν αὐτῶν μέσων διετήρησεν ἐπὶ χρόνον τινὰ καὶ εἰσέτι ἤθελε διατηρήσῃ, διότι οἱ στασιῶται οὗτοι συνεδέοντο μετὰ τῶν ἑτέρων τῶν ἄλλων τμημάτων, οἵτινες ἠδύναντο νὰ ἐνισχύσωσι καὶ κραταιώσωσι τὴν στάσιν τοῦ Ληξουρίου. ἐὰν ἡ ἀξιοκατάκριτος διαγωγὴ τῆς παντοδυνάμου οἰκογενείας τῶν κομήτων Μεταξᾶ, ἥτις ἦτο ἡ ἑστία τῆς στάσεως, δὲν ἤθελεν ἐρεθίσῃ τὴν δημοσίαν γνώμην εἰς βαθμὸν ὥστε ἅπασα ἡ νῆσος ν' ἀποφασίσῃ τὴν ἀπώλειαν αὐτῆς (1) Ἐκ-

(1) Ἡ οἰκογένεια Μεταξᾶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁρμω-

Digitized by Google

τοτε ἡ στάσις κατεβλήθη καὶ τὸ Ληξούριον ὑπέκυψεν εἰς τὴν κυβέρνησιν. Ἀλλὰ μετὰ τὰ συμβάντα ταῦτα πάλιν ἡ νῆσος διῃρέθη εἰς δύο στρατόπεδα, τὸ μὲν νικηφόρον, ὑπερισχύον καὶ ἀλαζόν, συγκείμε-

---

μένη, κατάγεται ἐκ τοῦ Γερουσιαστοῦ Μάρκ' Ἀντωνίου Μεταξᾶ ὅστις ἀφ' οὗ πρότερον ἀνδρείως ἐπολέμησε πλησίον τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος καὶ ἀφ' οὗ εἶδεν αὐτὸν ἐνδόξως πεσόντα, κατέφυγεν εἰς τι πλοῖον Γενουινσίων, ὅπερ μετέφερεν αὐτὸν εἰς Κρήτην· περιπλανηθεὶς δὲ εἰς διαφόρους, ὑπὸ τοὺς Ἐνετούς, διατελούσας Ἑλληνικὰς χώρας, τέλος ἀποκατέστη ἐν Κεφαλληνίᾳ. Ἔκτοτε τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ταύτης διεκρίθησαν εἰς πάντας τοὺς πολέμους οὓς διεξήγαγεν ἡ Ἑνετικὴ Πολιτεία κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν, καθὼς ὁ ταγματάρχης Ἰωάννης Βαπτιστὴς ὅστις ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἐπικουρικοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐφρούρει τὸ Ξηρόμερον καὶ τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ ὁ Ἀναστάσιος ὅστις δι' ἐξόδων αὐτοῦ ἐστρατολόγησε καὶ συνετήρησε διαρκοῦντος τοῦ πολέμου 1800 Κεφαλλῆνας συντελέσας τὰ μάλα εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς Λευκάδος καὶ τοῦ Ξηρομέρου παρευρέθη δὲ εἰς τὴν κατὰ τοῦ Αὐλῶνος πολεμικὴν ἐπιχείρησιν, δι' ἃς ἐκδουλεύσεις ἡ Ἑνετ. Πολιτεία διὰ Δουκικοῦ θεσπ. τῇ 12 Ἰουνίου 1691 ἐκόσμησεν αὐτὸν καὶ τοὺς αὐτοῦ νομίμους ἀπογόνους διὰ τοῦ τίτλου «κόμητος.» Ἐκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀντωνίου πατρὸς ἑτέρου Ἀναστασίου, διακριθέντων καὶ τούτων ἐν διαφόροις πολέμοις, ἐγεννήθησαν οἱ Ἀνδρέας καὶ Καῖσαρ οἱ πρωταγωνισταὶ τῶν στάσεων τῆς Κεφαλληνίας ἐν ἔτεσι 1800 1801 καὶ 1802 Ὁ Ἀνδρέας ἔσχε υἱὸν τὸν Πέτρον ὅστις ἦν πατὴρ τοῦ Ἀνδρέου τοῦ μετὰ ταῦτα Στρατηγοῦ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Βασιλείῳ, τοῦ ἐγκαταλείψαντος τὴν 9 Μαΐου 1821 τὴν πατρίδα, τὴν σύζυγον, τὴν οἰκογένειαν καὶ εὐζωΐαν ἵνα ἐπὶ κεφαλῆς τετρακοσίων ἐνόπλων ἀνδρῶν ἐχόντων καὶ δύο τηλεβόλα, συνδράμῃ τὸ ἔθνος του ὅπερ εἶχεν ἀποφασίσῃ ἢ

Digitized by Google

νον ἐκ τῶν ἀφοσιωμένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διότι ἐξ αὐτῆς μισθοῦται καὶ τιμᾶται, τὸ δὲ ἡττηθὲν ὑπόδουλον καὶ καταβεβλημένον. Τὸ πρῶτον εὑρίσκεται ἐν ἀμηχανίᾳ διότι ὑποχρεοῦται νὰ διατελῇ ἐκτὸς τοῦ

νὰ ἐλευθερωθῇ ἐκ τῆς βαρβάρου δουλείας ἢ νὰ τηρῇ ὑπὸ τὰ ἐρείπεια τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων του. Μόλις ἐφίκετο ἐν Πελοποννήσῳ διεκρίθη κυριεύσας τὸ Λάλα καὶ οὕτω κατέστρεψε τοὺς ἐπικινδυνοτέρους ἐχθροὺς τῆς ἐπαναστάσεως, Λαλιώτας. Ἕνεκα ὅμως τῆς φιλογενείας καὶ αὐταπαρνήσεως ταύτης ἐπέσυρεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν διωγμὸν τῆς Ἰονίου κυβερνήσεως, διότι ἡ Ἀγγλικὴ πολιτικὴ τότε κατεπολέμει τὴν ἐπανάστασιν καὶ ὁ ἐν Ἑπτανήσῳ Ἁρμοστὴς ὑπεχρέωσε τὴν Γερουσίαν νὰ συμμερισθῇ ἐπισήμως τὴν αὐτὴν πολιτικήν· ὅθεν τῇ 18 Ἰουλίου 1821 αὕτη ἐξέδοτο προκήρυξιν δι' ἧς προσεκάλει νὰ προσέλθωσιν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἵνα δικασθῶσιν οἱ Κεφαλλῆνες καὶ Ζακύνθιοι οἱ ὑπογράψαντες προκήρυξίν τινα, τῇ πρώτῃ Ἰουνίου, κηρύττοντες ἑαυτοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Κεφαλλήνων καὶ Ζακυνθίων, ἐπὶ ἀπειλῇ ἐξορίας καὶ δημεύσεως ἁπάσης τῆς περιουσίας αὐτῶν. Οἱ ὑπογράψαντες ἦσαν οἱ Κωνσταντῖνος Μεταξᾶς, Γεράσιμος Βίτωρος Φωκᾶς, Ἀνδρέας Μεταξᾶς, Εὐάγγελος Πανᾶς, Διονύσιος Σεμβρικός, Παναγιώτης Στροῦζας καὶ Μιχαὴλ Κουτουφᾶς καθὸ γραμματεύς. Τῇ δὲ 13 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἡ Γερουσία διὰ θεσπίσματος αὐτῆς μετέβαλε τὴν προκήρυξιν ἐκείνην εἰς νόμον ὡς πρὸς τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα, ὅπερ ἐποίησε καὶ ἡ Βουλὴ τοῦ Α'. Κοινοβουλίου τῇ 2 Ἀπριλίου 1822. Ἡ αὐστηροτάτη καὶ ἄδικος αὕτη ἀπόφασις διήρκησε μέχρις οὗ ἡ Βουλὴ τοῦ Δ'. Κοινοβουλίου τῇ 2 Μαΐου 1833 κατήργησε τὸν ἀνωτέρω νόμον τοῦ Α'. Κοινοβουλίου νομοθετοῦσα ὅτι "Οἱ ὀνομαστισμένοι Κωνσταντῖνος Μεταξᾶς, Ι. Φωκᾶς, Ἀνδρέας Μεταξᾶς, Εὐάγγελος Πανᾶς, Διονύσιος Σεμπρικός, Παναγιώτης Στροῦζας καὶ Μι-

Digitized by Google

στοιχείου αὐτοῦ, οἱ σύνδεσμοι δι' ὧν συνεδέοντο οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι διερράγησαν, τὸ αἴτιον ὅπερ διετήρει αὐτοὺς ἡνωμένους ἕνεκα ταὐτότητος τῶν συμφερόντων

«χαὴλ Κουτουφᾶς ἐξορισθέντες μὲ προκήρυξιν· τῆς Βουλῆς (Γερου-«σίας) 18 Ιουλίου 1821, ἀναλαμβάνουν τὰ δικαιώματα τὰ ὁ-«ποῖα προηγουμένως ἐχαίροντο.

«Αὐτοὶ ἠμποροῦν νὰ ξανακάμβουν εἰς τὰ χώματα τῆς Ἰο-«νικῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκουν καὶ νὰ ἀπολαμ-«βάνουν τὰ ἀγαθὰ (κτήματα) ὁποῦ τοὺς ἐδημεύθησαν, ἐκτὸς ἂν «ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπούλησε ἢ ἄλλως δὲν διέθεσε ἀπ' αὐτὰ εἰς «τοὺς μερικούς.»

Διέπρεψεν ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς μετὰ ταῦτα καὶ ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ ἐπὶ πολὺ ὑπῆρξεν ἀρχηγὸς τοῦ ἰσχυροτέρου κόμματος τῆς Ἑλλάδος. Ἔσχεν οὗτος υἱοὺς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Σπυρίδωνα οἵτινες ἠρίστευσαν ἐν τῷ διπλωματικῷ σταδίῳ· εἷς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Πέτρου, ὁ Ἀνδρέας, διατελεῖ νῦν Νομάρχης Κερκύρας. Ὁ Στρατηγὸς Ἀνδρέας Μεταξᾶς ὁ νικητὴς τοῦ Λάλα, ἔσχεν ἀδελφοὺς τὸν Ἀναστάσιον τὸν χρηματίσαντα Γερουσιαστὴν ἐν τῷ ΙΓ'. καὶ τελευταίῳ Ἰονίῳ Κοινοβουλίῳ (1.ης Ὀκτωμβρίου 1863 μέχρι 21 Μαΐου 1864) καὶ ὅστις ἦν πατὴρ τοῦ νῦν ἀντιστρατήγου Γερασίμου Μεταξᾶ καὶ τὸν Παναγῆν τὸν μετὰ ταῦτα ἱερομόναχον Παΐσιον, τὸν κατηγορηθέντα καὶ συλληφθέντα ὡς ἀρχηγὸν τῆς κατὰ τῆς Ἀγγλικῆς Προστασίας ἐκραγείσης στάσεως ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐν ἔτει 1849.

Ὁ δ' ἀτυχὴς Καῖσαρ ὁ καταδικασθεὶς εἰς τὴν ἐσχάτην ποινὴν ἔσχεν υἱὸν τὸν Ἀναστάσιον ἐκλεχθέντα βουλευτὴν ἐν τῷ ΙΒ'. Κοινοβουλίῳ. (Le comte André Metaxa et le parti napiste en Grèce par François Lenormant— Paris Ch. Douniol. 1861. μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Α. Β. Τσιμάρα, ἐν Κεφαλληνίᾳ 1867.— Ἔγγραφα τῆς Ἑπτανησίου καὶ Ἰονίου Γερουσίας).

Digitized by Google

ἐξέλιπεν, ἀφ' ὅτου ἡ 'Αρχὴ διὰ τῶν καταλλήλων μέτρων ἀπηγόρευσεν αὐτοῖς νὰ ὦσιν ἡνωμένοι, ὡπλισμένοι καὶ ἀγέρωχοι καὶ ἀφ' ὅτου ὁ δημόσιος πλοῦτος δὲν συνέδραμε τὴν ἔνοπλον βλαβερὰν ὑπεροχὴν αὐτῶν,

Τὸ δεύτερον ζωηρὸν εἰσέτι ἀρχίζει νὰ ἐλπίζῃ καὶ νὰ κινῆται καὶ ἐπιθυμεῖ εἰς τὰς πρώτας ταύτας κινήσεις νὰ ἦναι ἰσχυρότερον ἵν' ἀντενεργήσῃ, ἀλλ' ἄνευ ἀρχηγῶν καὶ ὁδηγῶν, κατέστη σῶμα ἀκέφαλον καὶ ἄνουν καὶ τοῦτο ἀρκεῖ ὅπως γίνῃ ἀδρανές. 'Εὰν ὅμως αὕτη ἡ κεφαλὴ καὶ οὗτος ὁ νοῦς ἐπιστρέψωσιν, αἱ ἀντενέργειαι ἔσονται ἀτελεύτητοι καὶ θέλουσιν ὑποχρεώσῃ τὴν κυβερνῶσαν τὴν νῆσον 'Αρχὴν νὰ προβῇ εἰς λίαν δυσάρεστα μέτρα.

'Υπάρχουσι προσέτι διάφοροι ἔντιμοι πολῖται ἄνευ ἐπιρροῆς ἐν τῇ ἐξοχῇ, οἵτινες ἐλπίζουσιν ὅτι τὸ μέλλον κυβερνητικὸν σύστημα θέλει ἀπαλλάξῃ αὐτοὺς τῆς ἀνάγκης νὰ προστατεύωνται ὑπὸ ἰσχυρῶν συμπολιτῶν αὐτῶν. Τούτους, συνεβούλευεν ὁ Καποδίστριας, ἡ κυβέρνησις ὤφειλε νὰ ἐμψυχώνῃ καὶ προστατεύῃ, ἵνα ὦσι παράδειγμα εἰς πάντας ὅτι ὁ νόμος μόνος δικαιοῦται νὰ προστατεύῃ τοὺς πολίτας καὶ οὗτοι δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ ὑπόκεινται εἰμὴ εἰς τὰς νομίμους 'Αρχάς.

Παρετήρησε τέλος ὅτι τὸ Ταμεῖον περιεῖχε περίσσευμα γροσίων 13987 ἐξ ὧν ὤφειλον ν' ἀφαιρεθῶσι γρόσια 1030 ἵνα καλυφθῶσιν ἅπαντα τὰ ἔξοδα τοῦ μηνὸς 'Οκτωβρίου. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸν ἑπόμενον

Digitized by Google

μῆνα τὸ εἰσόδημα ἀνήρχετο εἰς γρόσια 121250 καὶ τάλληρα 371 καὶ ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπερέβαινε τὰς ἀνάγκας τῆς κυβερνήσεως, προέτεινε νὰ πεμφθῇ εἰς τὸ γενικὸν τῆς Πολιτείας ταμεῖον τὸ περίσσευμα 12000 περίπου γροσίων.

Ἀφ' οὗ ἐπληροφόρησεν οὕτω, τὸν μέλλοντα νὰ διοικήσῃ τὴν νῆσον, ἐπεσκέψατο ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας αὐτὴν καὶ διαμείνας εἰς τὰ κυριώτερα τμήματα, συνεβούλευσε καὶ παρήνεσε τοὺς κατοίκους νὰ σέβωνται τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας, ἥτις θέλει ὠφελήσῃ αὐτούς, διότι ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσότητος.

Ἐκτελέσας ὁ Καποδίστριας τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἀνεχώρησε τῇ 9 Ὀκτωβρίου διευθυνόμενος πρὸς τὴν Ἰθάκην ὅπου ἀφίκετο τῇ 12.ῃ μετὰ τῆς Ῥωσσικῆς φρουρᾶς καὶ εὗρε τὸν πρὸ ὀλίγου ἐκεῖ φθάσαντα ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἡγεμόνος Ρόκκον Δετσώρτσην ὅστις εἶχεν ἤδη προετοιμάσῃ τὰ καταλύματα τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν. Ἐπελήφθη διαφόρων κυβερνητικῶν ἀντικειμένων καὶ κατὰ πρῶτον συνέστησε τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ἀρχὴν πρὸς εἴσπραξιν τῶν τῆς κυβερνήσεως εἰσοδημάτων καὶ μετὰ ταῦτα ἠσχολήθη εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν παρὰ διαφόρων σφετερισθέντων δημόσιά χρήματα, διαρκούσης τῆς ἀναρχίας καὶ ἤρχισε ἀνάκρισίν τινα περὶ τῆς λαθραίως ἐξαχθείσης σταφίδος καὶ περὶ τῶν ἄλλων λαθρεμποριῶν. Παραδοὺς δὲ τὴν κυβέρνησιν τῆς νήσου εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον ἀπῆλθε τῇ 19 Ὀ-

Digitized by Google

κτωβρίου καὶ ἐπισκεφθεὶς τὴν Λευκάδα ἐπανέκαμψεν εἰς Κέρκυραν φέρων μεθ' ἑαυτοῦ 8,000 γρόσια ἐκ τοῦ περισσεύματος τοῦ Ταμείου Κεφαλληνίας, ἅτινα παρέδωκε τῷ Γενικῷ Ταμίᾳ.

Κατὰ τὰς ἀποστολὰς ταύτας, ὁ Καποδίστριας ἔδωκε τὰ πρῶτα δείγματα τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ εὐφυΐας καὶ ἔκτοτε δεκρίθη ὅτι ἐγίνωσκε νὰ ἐπαναφέρῃ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου καὶ διοικῇ λαὸν ἐν ἀναρχίᾳ, ἀδελφομαχίᾳ καὶ διχονοίᾳ διατελοῦντα, πλεονεκτήματα ἅτινα μετὰ ταῦτα ἀνεπτύχθησαν ἐν αὐτῷ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δι' αὐτὰ ἐθαυμάσθη παρὰ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Καὶ αὐτὸς οὗτος δὲν ἠρνήθη ὅτι αἱ ἀποστολαὶ αὗται ἐχρημάτισαν τὸ πρῶτον πολιτικὸν αὐτοῦ στάδιον, διότι μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινὸς (19 Ἰουνίου 1807), ὅτε διετέλει ἔκτακτος ἀπεσταλμένος ἐν Λευκάδι, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς Κεφαλλῆνας πλοιάρχους, εἶπεν, «Ἔλαβον τὴν τύχην νὰ «γνωρίσω Ὑμᾶς διαρκοῦντος τοῦ Ὑπουργείου μου, «ἤρχισα τὸ πολιτικόν μου στάδιον ἐν μέσῳ Ὑμῶν «ἐν Κεφαλληνίᾳ, αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι Κεφαλλὴν «γινώσκω ὅτι ἀγανακτεῖτε μὴ δυνάμενοι νὰ εἶσθε «γενναῖοι καὶ εὐγνώμονες πρὸς Πολιτείαν, ἱδρυθεῖσαν «καὶ ἐνισχυθεῖσαν μᾶλλον πρὸς τὸ συμφέρον Ὑμῶν «ἢ οἱασδήποτε ἄλλης τάξεως πολιτῶν.»

Digitized by Google

Digitized by Google

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Digitized by Google

Digitized by Google

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Ὁ κόμης Σπυρίδων Γεώργιος Θεοτόκης ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ τῇ 14 Ἰουνίου 1722, ἐκ τοῦ κόμητος Νικολάου Ἀλοϋσίου καὶ τῆς κομήσσης Ἐλισάβετ Ἰουστινιανοῦ. Ἡ οἰκογένεια Θεοτόκη ἐκ τῶν προκρίτων Κωνσταντινουπόλεως, κατέφυγεν εἰς Κέρκυραν ἐν ἔτει 1453, διασωθεῖσα, ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ἐκείνου ὀλέθρου καὶ ὅπου ἀποκατέστη τυχοῦσα μετ' ἄλλων προσφύγων, παρά τε τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν κατοίκων μεγίστης περιποιήσεως, μάλιστα ἓν τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἐκοσμήθη παρὰ τῆς Ἑνετικῆς Πολιτείας διὰ τοῦ τίτλου «Ἱππότου μετὰ σιτηρεσίου». Προσεγράφη δὲ ἐν τῇ Χρυσῇ Βίβλῳ τῶν Εὐγενῶν Κερκύρας ἐν ἔτει 1525 καὶ ἐν ἔτει 1699 ἐκοσμήθη διὰ τοῦ τίτλου «κόμητος» παρὰ Φερδινάνδου Καρόλου Δουκὸς τῆς Μαντούης καὶ Μομφερράτου, εἷς τῶν κλάδων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ὁ πρωτότοκος, ἐξ οὗ κατήγετο ὁ Σπυρίδων Γεώργιος.

Ἐκπαιδευθεὶς οὗτος τὰ προκαταρκτικὰ μαθήματα ἐν Κερκύρᾳ καὶ Βενετίᾳ, μετέβη εἰς Πατάυιον πρὸς μελέτην τῶν νομικῶν καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου τὸ νομοδιδακτορικὸν Δίπλωμα, ἐπανέκαμψε ἐν τῇ Πατρίδι. Καὶ ἐπειδὴ διεκρίνετο ἐπὶ βαθύτητι ἐπιστημονικῶν γνώσεων καὶ ὀξυνοίᾳ, οἱ συμ-

Digitized by Google

πολῖται αὐτοῦ οἱ ἀπαρτίζοντες τὸ Γενικὸν Συμβούλιον τῆς νήσου, ἐτίμησαν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1738 δι' ὅλων τῶν τότε διασημοτέρων θέσεων ἅς διέθετον, μέχρι τοῦ ἔτους 1791, ὅτε ᾔτησε παρὰ τοῦ Συμβουλίου τὴν ἀπαλλαγὴν πάσης θέσεως ἀποδείξας τὸ ἑβδομηκονταετὲς τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. (1) Παρεδέξατο τὸ Συμβούλιον τὴν αἴτησιν καὶ ὡς δεῖγμα εὐγνωμοσύνης, ἕνεκα τῶν πολυετῶν ὑπηρεσιῶν ἅς τῇ πατρίδι προσήνεγκε, διέταξε τὴν κοπὴν Μεταλλίου ἐξ Ἀργύρου εἰς τιμὴν αὐτοῦ (2)

Μετὰ παρέλευσιν ἑξαετίας, ὅτε ἡ Ἑνετικὴ Πολιτεία διεγράφη ἐκ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐπικρατειῶν καὶ οἱ δημοκρατούμενοι Γάλλοι ἐκυρίευσαν τὴν Κέρκυραν καὶ ἐνέσπειρον ἐν αὐτῇ τὰ ἑαυτῶν φρονήματα, ἅτινα μέγαν ἀναβρασμὸν ἐν τῇ χώρᾳ προὐκάλεσαν καὶ εἰς πλείστους κινδύνους αὐτὴν ἐνέβαλον, ὁ Θεοτόκης τότε ἠσπάσθη τὰ φρονήματα ταῦτα (3) καὶ πλείστους πατριωτικοὺς λόγους ἀπήγγειλε (4) καὶ Πρόε-

---

(1) Ὅρα Βιογραφικὰ Σχεδάρια κτλ. Α. Βροκίνη ἐν Κερκύρᾳ Τυπογρ. Ναχαμούλη 1877. Τόμ. 1.ος

(2) Ὅρα τὴν περιγραφὴν τοῦ Μεταλλίου τούτου ἐν τῷ ἡμετέρῳ πονήματι «Ἐπικρίσεις» κτλ.—Κερκύρᾳ Τυπογρ. Ναχαμούλη 1885.

(3) Storia d' Italia del 1789 al 1814. scritta da Carlo Botta. Libro 8.o Italia 1824.—Storia delle Isole Ionie sotto il Reggimento dei Repubblicani Francesi del Conte Ermano Lunzi— Venezia 1860—.

(4) Discorsi Patriotici pronunciati nella Società Patriotica di Corcira—Corfù 1799.

Digitized by Google

δρος τῆς Κυβερνήσεως ἀνεδείχθη (*Presidente della Municipalità di Corfù*).

Ἡ πορεία αὕτη τοῦ διακεκριμένου τούτου ἀνδρὸς, τὰ αὐτοῦ αἰσθήματα καὶ ἡ φιλοπατρία, ἔσωσαν τὴν χώραν ἐκ πλείστων δυστυχημάτων ἐν ταῖς δειναῖς ἐκείναις περιστάσεσι.

Μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς Κερκύρας καὶ τὴν σύστασιν τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως, αὕτη τῇ συναινέσει καὶ τῶν προκρίτων ἐξέλεξεν αὐτὸν Γερουσιαστὴν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα παρὰ τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος, μετ' ὀλίγον δὲ παρὰ τῆς προσωρινῆς ἐκείνης Γερουσίας ἀνηγορεύθη Ἀντιπρόεδρος (1), διατελέσας τοιοῦτος μέχρι τῆς συστάσεως τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας ἱδρυθείσης διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπογραφείσης Συνθήκης τῇ 21 Μαρτίου 1800. Διεκρίθη ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, ἐφαρμόσας ἐν Ἑπτανήσῳ διὰ καταλλήλων νόμων τὰ φρονήματα ἅτινα ᾐσθάνετο καὶ δημοσίως ἐκήρυξε, συνᾴδοντα τοῖς φρονίμασι τῆς πλειονότητος τῶν κατοίκων. Οἱ νόμοι οὗτοι, ἐκτὸς τῆς ἠθικῆς ὠφελείας ἣν ἐπήνεγκον, συνετέλεσαν ν' ἀπαλλαχθῶσιν αἱ νῆσοι διαφόρων ἐπαχθῶν θεσμῶν.

Ἱδρυθείσης τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας, ἡ Γερουσία ἐξελέξατο αὐτὸν Ἡγεμόνα τῆς Ἑπτανήσου καὶ

---

(1) Διὰ θεσπίσματος τῆς προσωρ. Γερουσ. τῆς 22 Μαΐου 1799, δημοσιευθέντος ἐν τῷ ἡμετέρῳ πονήματι « Ἐπικρίσεις κτλ. »

Digitized by Google

Πρόεδρον τῆς Γερουσίας (1) καὶ τοιοῦτος ἀνεγνωρίσθη παρὰ πάντων τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν (2)

Ἐξηκολούθησεν οὗτος καὶ ἡ Γερουσία νὰ διοικῶσι τὴν Ἑπτάνησον, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος μέχρι τῆς 25.ης Ἀπριλίου τοῦ 1801, καθ' ἣν ἡμέραν ἐνιδρύθη ἡ κυβέρνησις ἡ συνᾴδουσα τοῖς ὁριζομένοις παρὰ τοῦ Βυζαντινοῦ Συντάγματος (3) Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν δύο φρουρῶν τῆς τε Ῥωσσικῆς καὶ Τουρκικῆς καὶ οἱ Πρόξενοι τῶν αὐτῶν δυνάμεων, ἀνήγγειλον τῇ Γερουσίᾳ ὅτι ἐπειδὴ ἡ Πολιτεία ἐνιδρύθη, αὕτη ἔμελλε νὰ φρουρῆται ἐξ ἰδίων στρατῶν καὶ ἐπομένως αἱ φρουραὶ αὗται τάχιον ἐγκαταλείψωσι τὸ Ἑπτανησιακὸν ἔδαφος. Ἀπήντησεν ὁ Ἡγεμὼν τῷ Γενικῷ Προξένῳ τῆς Ῥωσσίας, ὅτι ἡ νεοσύστατος Πολιτεία δὲν εἶχεν εἰσέτι ὀργανώσῃ τὸν στρατὸν αὐτῆς καὶ ὅτι τὰ πνεύματα τῶν κατοίκων διετηροῦντο εἰσέτι ὑπὸ τὴν

---

(1) Διὰ θεσπίσματος 28 Ἰουνίου 1801, δημοσιευθέντος ἐν τῷ ἀνωτέρω πονήματι.

(2) Ὅρα Σειρὰ ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων, ὑπὸ Π. Χιώτου — Κερκύρᾳ ἐν τῇ τυπογρ. τῆς Κυβερνήσεως 1863. Della Repubblica Settinsular., Libri due del Conte Ermanno Lunzi Bologna 1863. Βιογραφικὰ σχεδάρια Βροκίνη.

(3) Ἕνεκα τούτου τὸ Συμβούλιον Κερκύρας ἐν τῇ συνεδριάσει αὐτοῦ τῆς 17.ης Μαΐου ἀπένειμε πλήρη καὶ ἀπεριόριστον ἀμνηστείαν διὰ πάντα τὰ πραχθέντα ἐγκλήματα μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ.

Digitized by Google

ἐπιρροὴν τῶν παρὰ τῶν Γάλλων εἰσαχθεισῶν ἰδεῶν, (1) ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἀπέβησαν μάταια. Ἡ ἀγγελία αὕτη μεγάλην ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν τοῖς πολίταις καὶ τοῖς Γερουσιασταῖς καὶ ἕνεκα τούτου ἀπεχώρησαν πάντες μείνας ὁ μόνος Ἡγεμὼν, ὅστις διῴκησε δικτατορικῶς ἀπὸ 18 Ἰουλίου μέχρις 25 Ὀκτωβρίου (1801), ὅτε ἐπανῆλθον οἱ Γερουσιασταὶ καὶ κατηρτίσθη πάλιν ἡ Γερουσία. Μετὰ τρίμηνον ἤρεμον Κυβέρνησιν, ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ῥωσσίας Ἱππότης Ἐλευθέριος Βενάκης δι' ἐπισήμου αὐτοῦ τῆς 30 Ἰουλίου, ἀνήγγειλε τῷ Ἡγεμόνι ὅτι ἡ Ῥωσσικὴ φρουρὰ ἤδη ἤρχισε τὰς προπαρασκευὰς αὐτῆς πρὸς ἀναχώρησιν τὸ αὐτὸ πράττουσα καὶ ἡ Τουρκική. Παρετήρησεν αὐτῷ ὁ Ἡγεμὼν δι' ἐπισήμου ὅτι ἐν ᾧ ἡ Ῥωσσικὴ φρουρὰ εἶχεν ἤδη ἐπιβιβασθῇ (11-12 Αὐγούστου), ὁ ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ διαμένων ἀρχηγὸς τῆς Τουρκικῆς φρουρᾶς «Χατζῆ Μουστάφαγας, Καπιτσήμπασης Μουσαφήσαγας Κορυφῶν», ἐπέμενε νὰ διαμένῃ ἐν τῷ φρουρίῳ μετὰ στρατιωτῶν τινων ἀπομεινάντων, ἐν δὲ τῷ λιμένι ἐστάθμευον μία φρεγάτα καὶ ἕτερον πλοῖον Πολάκα (2) ὅπερ ἀπεβίβασεν 200 στρατιώτας ἐν τῷ νησιδίῳ Βίδῳ προερχόμενος ἐκ Σμύρνης, τόπου ὑπόπτου λοιμοῦ καὶ προ-

---

(1) Καὶ ἐπειδὴ οἱ θεσμοὶ τοῦ Βυζαντινοῦ Συντάγματος, ἦσαν ἐνάντιοι τῶν ἰδεῶν ἐκείνων, ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ λαὸς οὐδέποτε ἤθελεν ὑποκύψῃ εἰς αὐτούς.

(2) Ὅρα ἔγγραφον ἀριθ. 15

Digitized by Google

σεδοκᾶτο ἡ ἔλευσις τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου, ὡς ἐκ τούτων ὑπόπτευε μήπως καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Ῥώσσων ἀπομείνει ἡ Τουρκικὴ αὕτη φρουρὰ, ὅπερ ἀντέκειτο εἰς τὴν Συνθήκην εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τὴν δημοσίαν γνώμην, ἑπομένως ἐφοβεῖτο τὴν ἐπανάληψιν τῶν πολλάκις συμβασῶν δυσαρέστων συμπλοκῶν καὶ ἰδίως τὴν αἱματηρὰν ἐκείνην τῆς 15 Μαΐου 1801 (1), πολὺ μᾶλλον ὅτι ὁ Ἀρχηγὸς οὗτος διϊσχυρίζετο ὅτι οὐδεμίαν διαταγὴν ἀναχωρήσεως ἔλαβε παρὰ τῆς κυβερνήσεώς του, εἰ καὶ συγχρόνως μετὰ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ῥωσσίας καὶ ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Τουρκίας ἀνήγγειλε τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ὀθωμανικῆς φρουρᾶς. Διεσκέδασε τοὺς φόβους τοῦ Ἡγεμόνος ὁ Γενικὸς Πρόξενος πείσας αὐτὸν ὅτι εἰς οἱανδήποτε τῶν Δυνάμεων τῶν ἀναγνωρισάντων τὴν Ἑπτάνησον Πολιτείαν ἐπιτραπήσεται ἡ παραβίασις τῶν Συνθηκῶν.

---

(1) Τὴν συμπλοκὴν ἐκείνην προὐκάλεσαν δύο Τοῦρκοι στρατιωτικοὶ τραυματίσαντες δύο πολίτας οἵτινες μεθ' ἑτέρων ἐφόνευσαν αὐτούς. Ἀλλὰ μαθόντες τοῦτο οἱ ἕτεροι Τοῦρκοι εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει ξιφήρεις, ἐφόνευσάν τινα καὶ πλείστους ἐτραυμάτισαν, ἐπειδὴ δὲ οἱ πολῖται ταὐτὸ ἐποίησαν, ἐδέησε νὰ ἐξέλθῃ ὁ τακτικὸς στρατὸς τῆς Πολιτείας καὶ ἡ Ῥωσσικὴ φρουρὰ ἵνα ἐπαναφέρωσι τὴν τάξιν. Οἱ Τοῦρκοι ὅμως οὐδόλως ἐσεβάσθησαν τοὺς δύο στρατοὺς καὶ τότε ἐσχηματίσθησαν δύο στρατόπεδα τὸ μὲν ἐκ τῶν Ἑπτανησίων, Ῥώσσων καὶ τοῦ λαοῦ τὸ δὲ ἐκ τῶν Τούρκων. Μετὰ πολύωρον ἀψιμαχίαν ἐπανῆλθεν ἡ τάξις, ἀφ' οὗ ἐφονεύθησαν πλεῖστοι Τοῦρκοι. Ῥῶσσοι τινὲς καὶ δύο πολῖται, καὶ ἐτραυματίσθησαν διάφοροι Τοῦρκοι, Ῥῶσσοι καὶ πολῖται καὶ

Digitized by Google

Παρετάθη εἰσέτι ἡ διαμονὴ τοῦ ἀρχηγοῦ, τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πλοίων μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου, ὅτε δι' ἐπισήμου αὐτοῦ, ὁ ἀρχηγός, τῇ 27 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνήγγειλε τῷ Ἡγεμόνι, ὅτι μόλις ἀποδοθῶσιν αὐτῷ 14.408 γρόσια, ὑπόλοιπον τῶν μισθῶν αὐτοῦ πρὸς γρόσια 37 καθ' ἑκάστην, ἐπιβιβασθήσεται. διατάξασα δὲ ἡ Γερουσία νὰ δοθῶσιν αὐτῷ, ἀπεμακρύνθησαν πάντες οἱ Ὀθωμανοί.

Ἀφ' οὗ ἡ Κέρκυρα ἔμεινεν ἄνευ φρουρᾶς, διότι οἱ ὀλίγοι στρατιῶται τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς Πολιτείας μόλις ἤρκουν πρὸς φύλαξιν τῶν φρουρίων, οἱ μὲν φιλελεύθεροι ᾔτουν τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Συντάγματος, οἱ δὲ ἐξημμένοι ἐτάραττον τὴν δημοσίαν τάξιν ἐν τῇ πόλει καὶ ἠρέθιζον τοὺς χωρικοὺς κατὰ τῆς τάξεως ἐκείνης εἰς ἣν τὸ Βυζαντινὸν Σύνταγμα ἀποκλειστικῶς παρεχώρησε τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, οὐδόλως σκεφθέντες, ὅτι λαὸς ἐν ἐξάψει διατελῶν καὶ μετρίαν κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν κατέχων, δὲν ἤθελε περιορισθῇ εἰς τὴν αἴτησιν ἢ ἀπολαβὴν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, διότι ἀκμαῖος εἰσέτι ὑπῆρχεν ὁ ἐρεθισμὸς, ὁ διαδοθεὶς ὑπὸ τῶν δημοκρατουμένων Γάλλων, κορυφωθεὶς δὲ ὅτε ἔπαυσεν ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου διαρκούσης τῆς πολιορκίας καὶ ὡς ἦτο ἐπό-

---

καὶ ἐκ τοῦ στρατοῦ τῆς Πολιτείας ὁ συνταγματάρχης Ἀλοΰσιος Μαμουνᾶς, ὁ τυμπανιστὴς Πασχάλης Βολονέζης καὶ ὁ στρατιώτης Ἰωάννης Φίγαρος—,

Digitized by Google

μενον ἀνεπτύχθησαν τὰ ἀτομικὰ πάθη, αἱ ἐκδικήσεις καὶ πρὸ πάντων αἱ ἁρπαγαί, εἰ καὶ μετὰ τὴν κατάκτησιν τῶν συμμάχων, ἐμετριάσθησαν μὲν τὰ ἐγκλήματα οὐδόλως δ' ἔπαυσαν, μάλιστα πολλὰ τοιαῦτα συνέβησαν καὶ ἐν ᾧ ὑπῆρχον αἱ ξέναι φρουραί, ἐπὶ πλέον ηὐξήθησαν κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν ἐν τοῖς προαστείοις καὶ ἐξαιρέτως ἐν τῇ ἐξοχῇ, καθὼς αἱ ἐχθροπραξίαι μεταξὺ δύο κωμῶν τοῦ τμήματος τῆς Λευκίμνης, τῶν Ἀναπλάδων καὶ Ῥιγγλάδων ἐν αἷς διεμάχοντο μέχρι καταστροφῆς ἐξ ἑνὸς αἱ οἰκογένειαι Καλογερόπουλο, Παπαβλασόπουλο, Κουλούρη, Καβαδιά, Αὐλιανό, Δαλιέτο καὶ Γαρδικιότη καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ τῶν Σμόϊλη, Βούργαρη, Γαστεράτο, Κοτινᾶ καὶ Κοντομάρη. Οἱ ἀκολουθήσαντες φόνοι ἐν ταῖς κώμαις Συναράδων καὶ Ἁγίων Δέκα ὅπου αἱ συνέπειαι ἐπέφερον ἐχθροπραξίας, τραυματισμοὺς καὶ καταστροφὰς κτημάτων μεταξὺ τῶν δύο οἰκογενειῶν Ζωχιὸ καὶ Γληρόπουλο. Ταὐτὰ συνέβησαν καὶ ἐν ταῖς κώμαις Γαστουρίου, Λιαπάδων, Βελονάδων, Μαγουλάδων καὶ εἰς ἅπαν τὸ τμῆμα τοῦ Κάτω Γύρου, ἐξαιρέτως ἐν μικρῷ τινι χωρίῳ Κουκνικάδων ὅπου ἐφόνευσαν Ἰταλόν τινα Φραγγῖσκον Δανιέλην ἐνοικιαστὴν τιμαρίου τινὸς εἰς ξένον ἀνήκοντος καὶ μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἐξώρυξαν τὸ σεσηπὼς πτῶμα καὶ ῥίψαντες ἐπὶ πυρᾶς ἀπετέφρωσαν. Ἐν ἑτέρῳ χωρίῳ Περλεψιμάδων κατέστρεψαν τὰς οἰκίας καὶ τὰ κτήματα τῶν ἰδιοκτητῶν ἀστῶν, ὅπερ ἐπράχθη καὶ εἰς ἕτερα χωρία τοῦ τμήματος ἐκείνου καὶ τῶν ἑτέρων, καθὼς ἐν τῷ μικρῷ χωρίῳ

Digitized by Google

τοῦ τμήματος Ἄνω Γίρου, Ἀντιπερνῶν. Ἐν μέσῳ τοιούτων αἱματοχυσιῶν, ἁρπαγῶν καταστροφῶν καὶ ἀνηκούστων τεραστίων ἐγκλημάτων, ὡς συνέβη ἐν Μαγουλάδαις, ὅπου ἐγκληματίας τις (1) φυγοδικῶν ἐπέστρεψεν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ εὑρὼν ἐν τέκνον περισσότερον τῶν ὅσων ἐγκατέλιπε, καὶ ὑποπτεύσας δυσπιστίαν εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ὤρυξε λάκκον καὶ ὑπεχρέωσε τὴν μητέρα νὰ θέσῃ ἐντὸς αὐτῆς τὸ νήπιον, ὅπερ ἔθαψε ζῶν καὶ μετὰ ταῦτα ἐφόνευσε λῃστήν τινα (2) συγχωρικόν του, ὑποπτεύσας αὐτὸν αἴτιον τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου. (3) Ἐν μέσῳ τοιούτων κακουργημάτων δυναμένων νὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἀπελπισίαν εἰς τὸν ἀγαπῶντα τὴν Κέρκυραν, ἡ συνείδησις αὐτοῦ εὑρίσκει παρηγορίαν καὶ ἀναψυχὴν εἰς γεγονότα, ἅτινα τρανῶς ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ κακοήθεια ἡ κακεντρέχεια ἡ τάσις εἰς τὴν ἁρπαγὴν καὶ εἰς τὰ ἐγκλήματα δὲν ἦσαν τὰ φρονήματα εἰμὴ ὁμάδος τινὸς τῶν κατοίκων τῶν ἀγροτικῶν τμημάτων, διότι διάφοροι πολυάνθρωποι κῶμαι ὡς αἱ Καρουσάδαις ἐν τῷ τμήματι τοῦ Ἄνω Γίρου, ἐν δὲ τῷ τῆ Μέσης τὸ Σκριπερὸν οὐ μόνον οὐδεμίαν βλάβην ἐπήνεγκον οἱ κάτοικοι αὐτῶν εἰς τὰ ἄτομα καὶ τὴν ιδιοκτησίαν τῶν κτηματιῶν, ἀλλ' ἐν ἐκείναις κατέ-

---

(1) Ἀντώνιος Βραχνὸς καλούμενος Κουκουλιώτης

(2) Τὸν καλουμενο Κουτσόμουλον

(3) Ταῦτα ἀκοῇ παρελάβομεν παρὰ τῶν υἱῶν τῶν κακούργων ἐκείνων.

Digitized by Google

φυγον καὶ οἱ λαβόντες τὸ δυστήχημα νὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὰ διάφορα χωρία, κατέφυγον ἐπίσης ἐκεῖ καὶ πλεῖσται ἕτεραι οἰκογένειαι φεύγουσαι τὴν τρομοκρατίαν τῶν ἐν τῇ πόλει Γάλλων, διαρκούσης τῆς πολιορκίας, εὗρον δὲ ἀσφαλῆ ἄσυλον ὁπλισθέντες μάλιστα οἱ κάτοικοι ἵνα γενναίως ὑπερασπίσωσι τὰς οἰκογενείας κατὰ τῶν φαύλων διωκτῶν αὐτῶν.

Διαρκοῦντος τοῦ κοινωνικοῦ τούτου σάλου, συνῆλθεν ὁ λαὸς κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Ἡγεμόνος, ἐν τῇ πόλει, τοῖς προαστείοις καὶ ταῖς κώμαις καὶ ἐξέλεξε 64 ἀντιπροσώπους, ἵνα ἐπισήμως ἐκφράσωσι τὰ πολιτικὰ φρονήματα τοῦ λαοῦ καὶ θεραπεύσωσι τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τοῦ τόπου. Ἡ ἐκλεχθεῖσα αὕτη ἀντιπροσωπεία ἡ κληθεῖσα « Ἔντιμος ἀντιπροσωπεία τῆς πόλεως, τῶν προαστείων καὶ τῶν κωμῶν τῆς νήσου Κερκύρας », ἐξέλεξεν Πρόεδρον τὸν Κάρολον Μάνεσην καὶ γραμματέα τὸν Σπυρίδωνα Δελβινιώτην,

Ὁ Κάρολος Μάνεσης ἀνῆκεν εἰς ἔντιμον οἰκογένειαν τοῦ προαστείου Μανδουκίου ἥτις συνηριθμεῖτο μεταξὺ τῶν καλουμένων «Στρατιωτῶν,» ὁρμωμένην ἐκ Ναυπλίου καὶ μετὰ πλείστων κατοίκων τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ πλείστων τῆς ἑτέρας Μονεμβασίας, παρὰ τῶν Ἐνετῶν κατεχομένων, καὶ εἰς χεῖρας τῶν Ὀθωμανῶν περιελθουσῶν ἐν ἔτει 1540 (1) κατέφυγον εἰς Κέρκυραν, ὅπου ὀργανισθέντες στρατιω-

(1) Διὰ συνθήκης κατὰ Μάϊον 1540

Digitized by Google

τικῶς καὶ ἀποκαταστάντες ἔλαβον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κτήματα καὶ προνόμια τινά, ἐν οἷς καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀπελευθερώνωσιν ἐτησίως τρεῖς ἐξορίστους ἢ τρεῖς καταδίκους, ἀποτίσαντας τὸ τρίτον τῆς ἐξορίας ἢ τῆς ποινῆς, ἕνα εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων, ἕτερον τὴν Λαμπρὰν καὶ τὸν τρίτον τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. Τὸ προνόμιον τοῦτο διετήρησεν εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο καὶ ἡ Ἑπτάνησος Πολιτεία διὰ τοῦ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1801) θεσπίσματος καὶ τὸ ἀπαρτίζειν σῶμα ἰδιαίτερον στρατιωτικὸν, ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐξ αὐτῶν καὶ ὅτε δὲν διώκει μέλος τι τῆς οἰκογενείας Βαρβάτη τῆς προσγραφείσης ἐν τῇ χρυσῇ Βίβλῳ ἐν ἔτει 1643 καὶ κοσμηθείσης διὰ τοῦ τίτλου «κόμητος» ἐν ἔτει 1684 (1) διῴκει τὸ σῶμα αὐτὸ εἷς ἐκ τῆς οἰκογενείας Μάνεση.. Τοῦ σώματος τούτου οἱ τελευταῖοι διοικηταὶ ἐχρημάτισαν ἐκ τοῦ κλάδου τῆς αὐτῆς οἰκογενείας τοῦ κληθέντος τοῦ «Κουβερναδούρου» (2) Ὁ Κάρολος δὲν ἠ-

(1) Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ταύτης διεκρίθησαν, οὐ μόνον εἰς πάντας τοὺς κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν πολέμους, οὓς διεξήγαγον οἱ Ἑνετοὶ ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκείνοις κατὰ διαφόρων τῆς Ἰταλίας Ἡγεμόνων. Νῦν ἡ οἰκογένεια αὕτη ἐξέλιπεν, ἀποβιώσαντος ἀγάμου, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τοῦ τελευταίου γόνου κόμητος Ἰακώβου.

(2) Ὁ κλάδος οὗτος νῦν ἐξέλιπεν, ἀποβιώσαντος ἀγάμου τοῦ τελευταίου γόνου Ἀγγέλου (Τζάντσου) υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς τοῦ πατρὸς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν καὶ τοῦ Δημάρχου Κερκυραίων Γεωργίου καὶ Μιχαὴλ Θεοτόκη.

Digitized by Google

το κάτοχος εὐρείας παιδείας, ἀλλ'εἶχεν ἀρκετὰς γνώσεις ἵνα διακρίνηται μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ. Αἱ πολιτικαὶ αὐτοῦ δοξασίαι ἦσαν ἀρκούντως μετριόφρονες, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ σχεδίου Συντάγματος τοῦ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ γραμματέως τῆς ἀντιπροσωπείας συνταχθέντος. Ἔδειξε πάντοτε μεγάλην ἀπέχθειαν διὰ τὰς πραττομένας βιαιοπραγίας καὶ τὰ συμβάντα ἐγκλήματα. Ὑπῆρξε φίλος τοῦ Ἡγεμόνος καὶ ἡ φιλία αὕτη ἐκ πλείστων δεινῶν ἀπήλλαξε τὴν Κέρκυραν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο τίμιος καὶ φιλοδίκαιος δὲν ἠδυνήθησαν αἱ μεταγενέστεραι Κυβερνήσεις νὰ παρίδωσι τὰς ἀρετὰς ταύτας καὶ διώρισαν αὐτὸν Δικαστὴν, ἐν ᾗ θέσει διετέλεσε σχεδὸν μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

Ὁ ἐκλεχθεὶς γραμματεὺς Σπυρίδων Δελβινιώτης, ἐκ τῶν φίλων καὶ οὗτος τοῦ Ἡγεμόνος, κατήγετο ἐξ οἰκογενείας ἀπ' αἰώνων ἀποκαταστηθείσης ἐν Κερκύρᾳ καὶ ἐκ Δελβίνου τῆς Ἠπείρου ὁρμωμένης. Τὰ εὐφυέστατα μέλη τῆς οἰκογενείας ταύτης ἐκλέϊσαν ἀρκούντως τὴν Κέρκυραν. Αὐτὸς οὗτος ὁ Σπυρίδων νομομαθὴς τυγχάνων διεκρίθη ὡς Πρόεδρος τῶν Δικαστηρίων ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων Κυβερνήσεων. Οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Νικόλαος, Ἀλέξανδρος καὶ Ἀχιλλεὺς, διάσημοι νομομαθεῖς, διεκρίθησαν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἐθνισμῷ μάλιστα ὁ τελευταῖος ἐξελέχθη Βουλευτὴς πρὸς ἐπιψήφισιν τῆς Ἑνώσεως, ἀλλὰ τὴν παραμονὴν τῆς συνεδριάσεως ἥτις ἔμελλε νὰ ψηφίσῃ αὐτὴν, ἀπεβίωσεν αἰφνηδίως ἐκ τῆς συγκινήσεως. Ὁ

Σπυρίδων ἔσχε καὶ ἀδελφὸν τὸν διάσημον νομομαθῆ Νικόλαον τὸν διδάξαντα τὸ ποινικὸν δίκαιον ἐν τῇ Ἰονίῳ Ἀκαδημίᾳ, τὸν συγγράψαντα πλεῖστα πεζὰ καὶ ποιητικὰ καὶ πονήσαντα τὴν ἀρίστην πασῶν τῶν μεταφράσεων τῆς Ὀδυσσείας τοῦ Ὁμήρου ἐν τῇ Ἰταλικῇ γλώσσῃ. Ὁ Νικόλαος οὗτος ἔσχε υἱοὺς τὸν διάσημον ἐπίσης νομομαθῆ Εὐγένειον τὸν διατελέσαντα Πρόεδρον τῶν Δικαστηρίων καὶ τὸν ἰατρὸν Διομήδην τὸν διακρινόμενον ἐπὶ παιδείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ. Ἐξελέγη καὶ οὗτος Βουλευτὴς πρὸς ἐπιψήφισιν τῆς Ἑνώσεως, ἥν μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐψήφισε, συμμεριζόμενος τὰ φιλογενῆ αἰσθήματα, ὁρμέμφυτα ἐν τῇ οἰκογενείᾳ αὐτοῦ. Αἱ ἐθνικαὶ Κυβερνήσεις φαίνεται, ὡς μὴ ὤφειλον, ὅτι ἠγνόησαν καὶ εἰσέτι ἀγνοοῦσι τὴν ὕπαρξιν τοιούτου ἀνδρός.

Ἀφ' οὗ ἐγκατεστάθη ἡ ἀντιπροσωπεία αὕτη συνέταξε, τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1801, σχέδιον Συντάγματος ὅπερ δι' ἐπισήμου τῆς 24.ης ἀπέστειλε τῷ Ἡγεμόνι, τῇ δὲ 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δι' ἑτέρου ἐπισήμου προσεκάλεσεν αὐτὸν νὰ διορίσῃ ἀριθμὸν τινα ἀνάλογον ἀντιπροσώπων ἐκ τῆς τάξεως τῶν εὐγενῶν, ἵνα καὶ οὗτοι συνυπογράψωσι τὸ σχέδιον τοῦ Συντάγματος, τῇ δὲ 31 ὁ Ἡγεμὼν ἀπέστειλε τὸν κατάλογον τῶν ἀντιπροσώπων παρ' αὐτοῦ ἐκλεχθέντων. ἐκ τῆς τάξεως ἐκείνης. ἀνερχομένων εἰς δέκα καὶ τέσσαρας, συνάμα παραδίδει τῇ ἀντιπροσωπείᾳ τὴν τοπικὴν τῆς Κερκύρας Κυβέρνησιν, διατάττων δι' ἐπισήμου αὐτοῦ τῆς πρώτης Νοεμβρίου τὸν Πρύτανιν Κερκύρας Στά-

Digitized by Google

μον Ῥοδδόταμον νὰ παραδώσῃ αὐτὴν τῇ ἀντιπροσωπείᾳ, ὁ δὲ Πρύτανις δι' ἐπισήμου αὐτοῦ τῆς 2.ας ἀναγγέλλει τῷ Ἡγεμόνι ὅτι ἐξετέλεσε τὴν αὐτοῦ διαταγήν. Ἡ δὲ ἀντιπροσωπεία τῇ 3 Νοεμβρίου, διὰ προκηρύξεως αὐτῆς πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου ἀνήγγειλεν ὅτι «χάρις τῷ ἀρίστῳ καὶ ἀγαθῷ ἡμῶν «πατρὶ τῷ ἐξοχωτάτῳ Ἡγεμόνι καὶ Προέδρῳ, δι'οὗ «ἡ Θεία Πρόνοια ἐπιδαψιλεύει ἡμῖν τὸ μεγαλήτερον τῶν «δώρων, διατηροῦσα τὴν πολύτιμον αὐτοῦ ὕπαρξιν καὶ ὅ«στις προϊδὼν τὰ δεινὰ ἅτινα ἤθελον ἐπέλθῃ τῇ πατρίδι, «προσεκάλεσεν ἡ εὐαίσθητος καὶ δικαία αὐτοῦ ψυχὴ «πάσας τὰς τάξεις τῶν κατοίκων τῆς νήσου ἵνα ἐκ«λέξωσι τοὺς αὐτῶν ἀντιπροσώπους, οἵτινες ἐκλεχ«θέντες καθῆκον αὐτῶν ἦτο νὰ γνωρίσωσι καὶ καθιε«ρώσωσι τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ διαβιβάσωσιν «αὐτὰ ταῖς ἐπερχομέναις γενεαῖς.» Τῇ 5 Νοεμβρίου οἱ διορισθέντες δέκα καὶ τέσσαρες ἀντιπρόσωποι τῶν εὐγενῶν, ὑπέγραψαν καὶ ἀνεγνώρισαν τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο διὰ τῆς ἀκολούθου δηλώσεως. « Ἡ τάξις τῶν «καλουμένων εὐγενῶν ἥτις ἀντιπροσωπεύεται παρ' ἡμῶν «τῶν ὑποσημειουμένων, παραδέχεται καὶ ἐπικυροῖ τὸ «παρὸν Σύνταγμα καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη ὡς ἐκυρώ«θη τῇ 21 Ὀκτωβρίου παρὰ τῶν ἄλλων τάξεων τῆς «πόλεως, προαστείων καὶ κωμῶν καὶ ὑποσημειού«μεθα.»

Οὕτω λοιπὸν καταρτισθεῖσα ἡ Ἀντιπροσωπεία ἀνέλαβεν, ἐκτὸς τῆς διοικήσεως τῆς νήσου καὶ ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, ἑπομένως

Digitized by Google

τῇ 6 Νοεμβρίου ἐξέλεξε τοὺς τρεῖς Γερουσιαστὰς οὓς ἐδικαιοῦτο ἡ Κέρκυρα ν' ἀποστέλλῃ πρὸς καταρτισμὸν τῆς Γερουσίας, ἀναδείξασα τούτους τοὺς εἰς τὸ ἑαυτῆς σῶμα ἀνήκοντας, ἰατρὸν Ἀντώνιον Μαρούλην καὶ Ἀνδρέαν Ζερβίνην ἐκ τῆς πόλεως καὶ Δημήτριον Ἀλεξάκην ἐκ τῆς κώμης Ποταμοῦ, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν παρὰ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου πρότερον ἐκλεχθέντων Βενεδίκτου Πιέρρη, Νικολάου Ἀρλιώτου καὶ Στυλιανοῦ Βλασοπούλου.

Τῇ 9 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δι' ἐπισήμου πρὸς τὸν Ἡγεμόνα ἡ ἀντιπροσωπεία παρεπονεῖτο ὅτι εἷς ἐκ τῶν διορισθέντων ἀντιπροσώπων τῶν εὐγενῶν ὁ Δημήτριος Ἀρμένης, οὐδέποτε παρευρέθη εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς, παρακαλεῖ δὲ ὅπως ὑποχρεωθῇ οὗτος νὰ προσέλθῃ ἢ ἀντικατασταθῇ δι' ἑτέρου. Ὁ Ἡγεμὼν ἀφοῦ ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ Ἀρμένης ἐκωλύετο, διώρισε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Δ.ρα Ἰωάννην Ἀρμένην, (1) ἀναγγείλας τοῦτο τῇ ἀντιπροσωπείᾳ δι' ἐπισήμου τῆς 11.ης Νοεμβρίου.

Τῇ 21.η ἡ ἀντιπροσωπεία ἀπεφάσισε νὰ αἰτήσῃ παρὰ τῆς Γερουσίας, ἥτις μόνη ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ τὸν στρατόν, στρατιωτικήν τινα φρουρὰν ἐκ 200 ἀνδρῶν ἐξ ὧν 140 τοῦ πεζικοῦ καὶ 60 ἐκ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ μηχανικοῦ, πρὸς φρούρησιν τῆς

(1) Οὗτος ἦν ὁ πατὴρ τῆς ἀειμνήστου Ἑλένης Ἀρμένη κομήσσης Μοτσενίγου, τῆς τοσοῦτον εὐεργετησάσης τὴν ἑαυτῆς πατρίδα.

Digitized by Google

πόλεως, ἡ δὲ Γερουσία διὰ θεσπίσματος αὐτῆς τῆς 22.ας ἐνέδωκεν εἰς τὴν αἴτησιν ἐκείνην.

Ἠκολούθησαν ἡ ἀντιπροσωπεία αὕτη νὰ διοικῇ τὴν Κέρκυραν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πλειονοψηφία αὐτῆς συνέκειτο ἐξ ἀδαῶν οἵτινες οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν εἶχον περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐξώκειλαν εἰς τυραννικάς, ἀδίκους καὶ πολλάκις γελοίας πράξεις, ὥστε ἐδέησε νὰ τεθῇ φραγμὸς εἰς τὴν ἀναρχικὴν ταύτην κυβέρνησιν. Ἡ Γερουσία δὲν ἠδύνατο νὰ διαλύσῃ αὐτήν, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ἐκείνῃ, τὰ πλήθη ἤθελον ἐγερθῇ καὶ πρὸς καθυπόταξιν αὐτῶν ὤφειλε νὰ ποιήσηται χρῆσιν τῆς δυνάμεως καὶ ἐπέλθῃ αἱματοχυσία, ὅπερ ἀπέφευγεν ἀπέναντι πάσης θυσίας. Ὅθεν ἐνόμισε καταλληλότερον νὰ προστρέξῃ εἰς ἐπικουρικόν τινα στρατὸν ξένης δυνάμεως ἐκ τῶν ἀναγνωρισάντων τὴν Πολιτείαν ὅπως σώσῃ τὴν νῆσον ἐκ τῆς μάστιγος ἐκείνης ἄνευ αἱματοχυσίας, βεβαία οὖσα ἡ Γερουσία ὅτι τῇ μόνῃ ἐμφανίσει ξένου στρατοῦ ἤθελεν ἐπανέλθῃ ἡ τάξις. Πρὸς πραγματοποίησιν τούτου παρεκάλεσεν ἡ Γερουσία τὸν ἐν Κερκύρᾳ πρόξενον τῆς Ἀγγλίας Σπυρίδωνα Φορέστην Ζακύνθιον ὅστις ἐγνώρισε τῷ ἐν Μελίτῃ Ἄγγλῳ Ναυάρχῳ λόρδῳ *Keith* τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν ἐν ᾗ διέκειτο ἡ Κέρκυρα, ὁ δὲ Ναύαρχος διέταξε νὰ ἀποσταλῶσιν ἐκεῖ δύο φρεγάται μετὰ στρατοῦ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ πλοιάρχου *Frederick Reys*. Ἀφίκετο ὁ στρατὸς οὗτος καὶ ἀποβιβασθεὶς κατέλαβε μετὰ τοῦ Ἑπτανησιακοῦ στρατοῦ τὰ φρούρια καὶ τὰς πύλας τῆς πόλεως. Τότε

Digitized by Google

Ἡγεμὼν προσεκάλεσεν ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Γερουσίας τὴν ἀντιπροσωπείαν, τὸν ἀπεσταλμένον τῆς Τουρκίας καὶ τοὺς προξένους τῆς Ρωσσίας καὶ Ἀγγλίας, ἐδήλωσε δὲ τῇ ἀντιπροσωπείᾳ ὅτι ὁ ἐπικουρικὸς στρατὸς ἀφίκετο μόνον ἵνα παγιώσῃ τὴν τάξιν, οὐδόλως ἐπεμβαίνων εἰς τὰ πολιτικὰ ἢ ἐσωτερικὰ τῶν νήσων. Ἀνέγνωσεν ἐν ταὐτῷ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Μεγάλου Βεζύρου, ἥτις ἠπείλει τὰς νήσους ὅτι «ἐν περιπτώ«σει μὴ ὑποταγῆς εἰς τὸ παρὰ τῶν Αὐτοκρατόρων «χορηγηθὲν αὐταῖς Σύνταγμα, ἡ Τουρκικὴ δύναμις «θέλει καθυποτάξῃ αὐτὰς διὰ τῆς βίας». Ἑκοῦσα ἄκουσα ἡ ἀντιπροσωπεία κατεπείσθη καὶ ἀπεφάσισε νὰ διαλυθῇ ὑπὸ τὸν ἑξῆς ὅρον, ὁ Ἡγεμὼν νὰ ἐγχειρίσῃ ἐμπιστευτήρια εἰς ἓξ ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ ἵνα παρασταθῶσιν ἐνώπιον τῶν Κυριαρχῶν τῶν ἀναγνωρισάντων τὴν Πολιτείαν, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν. Παρεκάλεσε δὲ ἡ ἀντιπροσωπεία τὸν Ἡγεμόνα νὰ ἐπιτρέψῃ ἐν τῇ τελευταία ἐκείνῃ συνεδριάσει νὰ ἐλευθερωθῶσιν οἱ κρατούμενοι ἐν ταῖς φυλακαῖς, ἐνέδωκε καὶ εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην ὁ Ἡγεμὼν καὶ συνετάγη τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα·

«Addì 21 Febraro 1802. s. v.

« La Presidenza manda, che sieno altresi libera«ti tutti i detenuti nelle Priggioni eccettuati so«lamente i Ladri, ed i detenuti per debiti ci«vili.

Digitized by Google

«girati i bossoli si rivennero
«nel bossolo bianco balle N.o 49) e fu presa
«e nel Verde „ » 6)
«*Spiridion Georgio Teotochi Principe e Preside*
«*Carlo Manesi Preside*
«*Nicoló Politi Vice Preside* (1)
«*Spiridion Condó Vice Preside* (2)
«*Quivi il sigillo del Ministro Ottomano* (3)

---

(1) Οὗτος ἦν ἐκ τῶν δέκα τεσσάρων διορισθέντων παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος, ἵν' ἀντιπροσωπεύσωσι τὴν τάξιν τῶν εὐγενῶν ἐν τῇ ἀντιπροσωπείᾳ τοῦ λαοῦ, ἀνὴρ διακεκριμένος ἐπὶ παιδείᾳ καὶ φιλελευθέροις αἰσθήμασι. Κατήγετο ἐξ ἀρχαίας Κερκυραϊκῆς, εὐπατριδῶν, οἰκογενείας, προσγραφείσης ἐν τῇ χρυσῇ Βίβλῳ ἐν ἔτει 1477 Ἡ οἰκογένεια αὕτη νῦν ἐξέλιπε ἀποβιωσάσης πρὸ πολλοῦ τῆς τελευταίας ἀπογόνου Κορνηλίας Πολίτη συζύγου τοῦ διακεκριμένου εὐπατρίδου Βικεντίου Δόντη,

(2) Οὗτος ἐξελέχθη ἀντιπρόσωπος παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς ἐξοχῆς, κατήγετο δὲ ἐκ τοῦ χωρίου Γαστουρίου ἀνὴρ εὐρείας παιδείας, συγγράψας πλεῖστα (ὅρα ἡμετ. πόνημα 'Επικρίσεις κλ.) Ὅτε ἐγεννήθη ὁ υἱὸς τοῦ Ναπολέοντος Α' ὁ κληθεὶς Βασιλεὺς τῆς 'Ρώμης, ἡ Γερουσία τῆς Κερκύρας ἀπέστειλε πρεσβείαν ἵνα συγχαρῇ τὸν Αὐτοκράτορα Ἡ πρεσβεία αὕτη συνέκειτο ἐκ τοῦ προέδρου τῆς Γερουσίας 'Εμμανουὴλ Θεοτόκη καὶ Στάμου Καλλικιοπούλου ἀντιπροσωπεύοντες τὴν πόλιν καὶ Σπυρίδωνος Κοντοῦ καὶ Παύλου Παγιατάκη ἐκχωρίου Πάγων ἀντιπροσωπεύοντες τὴν ἐξοχήν, ὁ Κοντὸς τότε ἐκοσμήθη διὰ τοῦ παρασήμου τῆς λεγεῶνος τῆς Τιμῆς.

(3) Ὁ τότε ἀπεσταλμένος τῆς Τουρκίας πρὸς τὴν 'Επτάνησον Πολιτείαν ἐκαλεῖτο Μουσταφᾶς 'Ρεσὶτ χότσα — 'Υὰν, Διβάνη Χουμαιγούμ.

Digitized by Google

«*Liberal Benachi Console di* S. *M. Russa*
«*Spiridion Foresti Console Brittanico.*
«*Spiridion Delvinioti Segretario*»

Ἐκεῖνο ὅπερ ὁ Ἡγεμὼν προεῖδεν ἐπηλήθευσε, διότι διελύθη ἡ ἀντιπροσωπεία καὶ οὐδὲν ἀπευκταῖον ἐπῆλθε. Τότε παλινωρθώθη τὸ Βυζαντινὸν Σύνταγμα, τὸ προκαλέσαν τοσαύτας ταραχὰς ἐν ἁπάσαις ταῖς νήσοις, ἡ δὲ Κέρκυρα διῳκήθη πάλιν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν Συνδίκων (27 Φεβρουαρίου 1802) διορισθέντων ὅμως τούτων ὑπὸ τοῦ Ἡγεμόνος, ὅστις δὲν προσεκάλεσε τὸ Γενικὸν Συμβούλιον πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων, ἀλλ' ἐξέλεξε, τέσσαρας ἐκ τῶν δέκα καὶ τεσσάρων τῶν ἐν τῇ ἀντιπροσωπείᾳ παριστανόντων τὴν τάξιν τῶν εὐγενῶν, τοὺς Στυλιανὸν Βλασόπουλον ἐκλεχθέντα καὶ κληθέντα Πρόεδρον ἀντὶ Πρυτάνεως, Νικόλαον Πολίτην, Στέφανον Θεοτόκην Εὐσταθίου καὶ Στάμον Καλλικιόπουλον, ἄνδρες διακρινόμενοι ἐπὶ παιδείᾳ καὶ παρὰ πάντων σεβόμενοι καὶ ἀγαπώμενοι διὰ τὰ φιλελεύθερα αὐτῶν αἰσθήματα.

Ἕνεκα τοῦ κατορθώματος τούτου, τοῦ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν τόπον τὴν τάξιν ἄνευ αἱματοχυσίας καὶ ἐν γένει ἄνευ παραπόνων νὰ διορίσῃ τοὺς Συνδίκους ἀντὶ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἐκλέξῃ πρόσωπα ἀρεστὰ πάσῃ τῇ κοινωνίᾳ καὶ νὰ ἐκδώσῃ προκήρυξιν γενικῆς ἀμνηστείας, ἣν διὰ τοῦ ἐπισήμου τῆς 28 Μαρτίου (1)

(1) Alli Nobili Signori Sindici di Corfù.
La pubblica tranquillità l' armonia, la pace dei diletti cittadini dell' ornatissima Isola di Corfù, esigevano che tutti

Digitized by Google

διέταττε τοῖς Συνδίκοις τὴν ἐκτέλεσιν. Ἕνεκα τούτων, λέγομεν καὶ πλείστων ἄλλων ἐκδουλεύσεων ἃς προσήνεγκε τῇ πατρίδι αὐτοῦ, αὕτη ἐκάλεσεν αὐτὸν «πατέρα τῆς πατρίδος» (1)

---

i mezzi io studiassi per pruomovere oggetti tanto cari al mio cuore.

Ho segnato per tali moventi la Proclamazione che dalle unite copie a stampa rileverà la virtù delle Nob. SS. Loro, capi benemeriti della locale amministrazione, egualmente interessati e commossi dai principj che mi condussero nell' accordare, nelle forme convenienti, generale amnistia e indulgenza ai trascorsi di alcuni traviati—Sarà quindi a merito della Loro Autorità l' estendere ai competenti tribunali le indicazioni relative per l' incontro necessario al promulgato indulto mentre mi protesto colla più alta considerazione.

Dal Senato in Corfù li 28 Marzo 1802 S. V.

Sp. G. Teotochi P.P.

(2) Ὡς πρὸς τὴν προαγωγὴν τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὤθησιν εἰς τὴν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐπὶ Ἑπτανήσου Πολιτείας ἀναφέρομεν τὴν ἐν σελ 153 σημείωσιν ἀνωνύμου βιβλιαρίου.

«Pensieri di economia pubblica sopra le Isole ex Venete del mar jonio—Venezia 1808» Ἡ σημείωσις δ'ἔχει οὕτω Il Governo Repubblicano delle sette isole durante l'ottennio della proclamata sua indipendenza politica ha favorito la scolastica elementare instruzione della lingua greca ha addottato l' instituto d'una Cattedra d'Etica, ha accordato ancora sull' impulso d'un giovane Ministro,(τοῦ Καποδ στρίου)degliincoraggiamenti alla bella ma sterile (1) Letterattura, quando considerata sia in vista dei veri attuali bisogni della Patria ha gratificato di più con provvedimenti in aspetattiva di esercizio

Ἐν τοσούτῳ τὰ δύο ἀγγλικὰ πλοῖα διέμενον ἐν τῷ λιμένι Κερκύρας ἀποσυρθέντος ὅμως ἐντὸς αὐτῶν τοῦ ἀποβιβασθέντος στρατοῦ, κατόπιν ῥητῆς διαταγῆς τοῦ ναυάρχου, ἀλλ' ὁ Ἡγεμὼν φοβούμενος μήπως ἀπέλθωσι τὰ πλοῖα καὶ ἐπανέλθωσιν αἱ ταραχαί, ἐξ αὐτῶν δὲ ὠφελουμένη ἡ Τουρκία, ἐκτελέσῃ τὰς ἐν τῷ Φιρμανίῳ ἀπειλάς, ἀποβιβάζουσα στρατὸν ἐν τῇ νήσῳ, καθῆκον αὐτοῦ ἔκρινε. πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτου δυστυχήματος, ν' ἀποστείλῃ ἐν Μελίτῃ πρὸς τὸν Ἄγγλον Ναύαρχον τὸν ὑπασπιστὴν αὐτοῦ λοχαγὸν Ἰωάννην Θεοτόκην (1), ἵνα αἰτήσῃ τὴν ἀποστολὴν καὶ

---

alcuni raccomandati e ditt torialmente protetti (!) (ὑπαινίττεται τὸν Μουστοξύδην) ma ha precisamente trascurato (né qui dirò le ragioni) e lasciato nel primiero abbandono tutto ciò che più doveva interessare la cosa pubblica. —

Τὸ βιβλιάριον τοῦτο ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1805 δαπάνῃ τῆς Ἑπτανησίου Γερουσίας καὶ μετὰ προσθηκῶν τινων ἀνετυπώθη ἐν Ἑνετίᾳ τῷ 1808 Ἐκ τοῦ θεσπίσματος τῆς Γερουσίας τοῦ 1805 προκύπτει ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀνωτέρω βιβλιαρίου εἶναι ὁ Λαυρέντιος Βεδότης Κερκυραῖος. Οὗτος ἦν υἱὸς φαρμακοποιοῦ τινος ἐξ ἰταλικῆς οἰκογενείας καταγομένου συνεμερίσθη τὰ φρονήματα τῶν δημοκρατουμένων Γάλλων, καὶ δυσηρεστήθη ὅτε ἱδρύθη ἡ Ἑπτάνησος Πολιτεία— Ἐνθουσιάσθη πάλιν ὑπὲρ τῶν Γάλλων μετὰ τὴν Συνθήκην τοῦ Τιλσὶτ καὶ ἠσπάσθη φρονήματα ἀπᾴδοντα τῇ δημοκρατίᾳ— Ἕνεκα τῆς μὴ πρὸς τὴν Ἑπτάνησον Πολιτείαν συμπαθείας τοῦ πεπαιδευμένου τούτου, ἀναφέρομεν τὴν σημείωσιν, ὡς προερχομένην ἐξ ἀνυπόπτου πηγῆς.

(1) Οὗτος εἶναι ὁ στρατιωτικὸς ὑπασπιστὴς τῶν Αὐτ. Ἐπιτρόπων, ὁ μετὰ ταῦτα ἀγωνιστὴς καὶ Γερουσιαστὴς τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, πάππος δὲ πρὸς πατρὸς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν καὶ τοῦ Δημάρχου Κερκυραίων Γ. καὶ Μ. Θεοτόκη.

Digitized by Google

ἑτέρου τινὸς πλοίου ἢ τὴν περαιτέρω διαμονὴν τῶν εὑρισκομένων, μέχρις ὅτου πραγματοποιηθῇ ἡ αἰτηθεῖσα, παρὰ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας ἐν Πετρουπόλει Γ. Μοτσενίγου, ἀποστολὴ φρουρᾶς εἰς τὰς νήσους ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ φρουροῦντος τὸ Βασίλειον τῶν Δύο Σικελιῶν. Μετέβη ὁ λοχαγὸς Θεοτόκης ἐν Μελίτῃ ὅπου ἀφίκετο τῇ 22 Μαρτίου, ἀλλ' ὁ ἀντιναύαρχος λόρδος *Keith* εἶχεν ἀναχωρήσῃ εἰς Γιβραλτάρην, εὗρε δὲ διοικοῦντα τὸν στόλον τὸν ὑποναύαρχον *Sir Richard Pickerton*, ὅστις ἐνδιεφέρετο ὑπὲρ τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας, ἀλλ' οὐδεμίαν ἐξουσίαν εἶχε νὰ διαθέσῃ πλοῖα, ἐβεβαίωσε δὲ τὸν ἀπεσταλμένον ὅτι δὲν θὰ ἀνακαλέσῃ τὰ εἰς Κέρκυραν εὑρισκόμενα πλοῖα ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ ἀποβιβασθῇ ὁ ἐπιβαίνων αὐτοῖς στρατός. Εἰπὼν δὲ τῷ ὑποναυάρχῳ, ὁ ἀπεσταλμένος, καὶ τὴν ἑτέραν ἐντολὴν ἣν εἶχεν ὅπως μεταβῇ εἰς τὸ Βασίλειον τῶν Δύο Σικελῶν πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἐπικουρικοῦ στρατοῦ, ἔθεσεν οὗτος ὑπὸ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ μίαν Κορβέταν ἥτις μετέφερεν αὐτὸν εἰς Πάνορμον τῆς Σικελίας, ὅπου διέμενον τότε ἡ Αὐλὴ καὶ οἱ Πρέσβεις. Συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας Ἰταλίνσκη, ἐνδιαφερομένου καὶ τούτου ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς ἀρτισυστάτου Πολιτείας, ἔγραψε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ῥωσσίας Kotzebue, φίλου καὶ τούτου τυγχάνοντος τῆς Ἑπτανήσου, πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' αἱ διαταγαὶ αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἡ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις

Digitized by Google

παρέδωκε τῷ διορισθέντι Πληρεξουσίῳ αὐτῆς καὶ ἀρχηγῷ τοῦ ἐν Ἑπτανήσῳ ἐπικουρικοῦ στρατοῦ, Μοτσενίγῳ, ὅστις εἶχεν ἀναχωρήση ἐκ Πετρουπόλεως, ἀλλὰ δὲν ἀφίκετο ἐν Νεαπόλει, διότι ἔλαβεν ἐντολὴν παρὰ τινων Ῥώσσων Πριγκήπων ν' ἀποκτήσῃ βαρυτίμους τινὰς εἰκόνας ἐκ διαφόρων τῆς Εὐρώπης πόλεων, δι' ὃ ἀφίκετο μόνον τῇ 22 Μαΐου. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἄφιξις τοῦ Μοτσενίγου οὐδόλως ἐπετάχυνε τὴν ἀποστολὴν τοῦ στρατοῦ, μεθ' ὅλας τὰς παρακλήσεις τοῦ ἀπεσταλμένου Θεοτόκη καὶ τοῦ ἐν Νεαπόλει διαμένοντος Σπυρίδωνος Ναράντση Ζακυνθίου, διϊσχυριζομένου τοῦ πληρεξουσίου ὅτι τὰ πλοῖα δὲν εὑρίσκονται εἰς κατάστασιν νὰ πλεύσωσι καὶ ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ στρατοῦ ἐπιβαρύνει τὸ Ταμεῖον τοῦ Βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν, ὅπερ τότε ἦτο κενόν. Αἴτια δι' ἃ ὁ ἐπικουρικὸς οὗτος στρατὸς καὶ ὁ Πληρεξούσιος δὲν ἀφίκοντο εἰς Κέρκυραν, εἰμὴ κατὰ τὰ τέλη Αὐγούστου.

Ἐλθὼν εἰς Κέρκυραν ὁ Πληρεξούσιος καὶ συνδιαλεχθεὶς μετὰ τοῦ Ἡγεμόνος, κατεπείσθη, ὅτι ἡ αἰτία τῆς οἰκτρᾶς ταύτης καταστάσεως τῶν νήσων ἔγκειται εἰς τὸ Βυζαντινὸν Σύνταγμα, τὸ δυσαρεστῆσαν οὐ μόνον τὸν λαόν, διαφόρους εὐπαιδεύτους καὶ πλείστους εὐπόρους, ἀλλὰ καὶ μέρος τῶν εὐγενῶν πασῶν τῶν νήσων, ὅτι μόνη θεραπεία πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἦτο ἡ κατάργησις αὐτοῦ καὶ ἡ ἀντικατάστασις ἑτέρου φιλελευθερω-

Digitized by Google

τέρου συνᾴδοντος μετὰ τοῦ πνεύματος τῶν κατοίκων καὶ τῶν ἰδεῶν ἃς οὗτοι ἠσπάσθησαν, διαρκούσης τῆς διαμονῆς ἐν ταῖς νήσοις τῶν Δημοκρατουμένων Γάλλων. Εἰ καὶ ὁ Μοτσενῖγος οὐδόλως ἐπρέσβευε τὰς πολιτικὰς ταύτας δοξασίας, ἐνέδωκεν ὅμως, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἤθελον καταστραφῇ αἱ νῆσοι ἐκ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καὶ ἐκ τούτου ὠφεληθῇ ἡ Τουρκία ὅπως κατακτήσῃ αὐτὰς ἐπὶ προσχήματι εἰρηνοποιήσεως,

« Ο Μοτσενῖγος ὢν διπλωμάτης καὶ ἐπιθυμῶν νὰ γίνῃ δημοτικὸς καὶ νὰ κολακεύηται, ἠσπάσθη ἐπισήμως τὰς φιλελευθέρους ἰδέας ἃς ἐπρέσβευε τὸ ἐν τοῖς πράγμασι κόμμα καὶ συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ Ἡγεμόνος, ἀπεφάσισαν, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν πολιτῶν, νὰ καταργήσωσι πλεῖστα κεφάλαια τοῦ Βυζαντινοῦ Συντάγματος, σχηματίσωσι δὲ προσωρινήν τινα Κυβέρνησιν, μέχρι τῆς συντάξεως καὶ τῆς παραδοχῆς ἑτέρου ψηφισθησομένου παρὰ τῆς νομίμου ἀντιπροσωπείας τῶν νήσων. Τότε ἀπεχώρησαν πάντες οἱ Γερουσιασταὶ καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Πολιτείας ἀνετέθη τῷ μόνῳ Ἡγεμόνι, ὅστις διῴκησε πάλιν αὐτὴν δικτατορικῶς ἀπὸ τῆς 10.ης Σεπτεμβρίου 1802 μέχρις ἐσχάτης Φεβρουαρίου 1803. Ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος συνετάγη, σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ "Ὀργανισμὸς„ τις πρὸς κατάρτισιν Γερουσίας, ἥτις ἐκλήθη "Προσωρινή„. Διὰ τοῦ «Ὀργανισμοῦ„ τούτου ὁ καταρτισμὸς τῆς Γερουσίας ἀνετέθη ἐκτάκτως τῷ Ἡγεμόνι, ὅστις ἐδικαιοῦτο νὰ διορίζῃ καὶ ἐκλέγῃ τοὺς ἐλλείποντας

Digitized by Google

Γεροσσιαστάς, προσλάβῃ προσέτι καὶ ἑτέρους διακεκριμένους πολίτας, ἐξ ἁπάντων δὲ τούτων σχηματίσῃ τρεῖς ἐπιτροπείας, ὧν ἡ πρώτη κληθήσεται « Οἰκονομικὴ „ καὶ ἀπαρτισθήσεται ἐκ δύο Γερουσιαστῶν καὶ τριῶν πολιτῶν, ἡ δευτέρα "Στρατιωτικὴ„ ἀπαρτισθήσεται δὲ ἐκ τριῶν Γερουσιαστῶν καὶ δύο πολιτῶν καὶ ἡ τρίτη τῆς «Γενικῆς Διοικήσεως» ἀπαρτισθήσεται ἐκ τοῦ Ἡγεμόνος καὶ ἐκ τεσσάρων Γερουσιαστῶν Εἰς τὸν Ἡγεμόνα μόνον ἀνετίθετο ἐπίσης ἡ ἐκπλήρωσις τῶν καθηκόντων μιᾶς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ πολιτικῶν σχέσεων ἐπιτροπείας. (1)

---

(1) Art.o 2.o La completazione del Senato giusta la solita distribuzione e proporzione, è riservata in questa straordinaria urgenza al Principe. Egli nomina quindi ed ellege quei Senatori che dovranno rimpiazzare i Posti vacanti. Art.o 3.o Dai membri che compongono il Senato e da quei riguardevoli personaggi che si distinguono per onore. patriotismo e virtù fra gli abitanti tutti della Repubblica S. E. il Principe ellegerà tre commissioni. Art.o 4 o La prima avrà il titolo di Commissione Economica — La seconda sarà la Commisione Militare— La terza serà la Commisione di Amministrazione Generale. Art.o 5.La commissione Economica sarà composta da due Senatori e da tre aggiunti La Commissione Militare sarà composta da tre Senatori e da due aggiunti—La Commissione di Aministrazione Generale sarà composta da S. E. il Principe e da quattro Senatori due dei quali saranno tratti dalla Commisione Economica gli altri dalla Militare. Art.o 28. Al Principe é attribuito l' incarico di fare la veci di una commisione, in tutti gli affari Esteri e sulle relazioni Politiche.

Digitized by Google

Ἡ Γερουσία αὕτη οὕτω καταρτισθεῖσα ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτῆς τῇ 20 Μαρτίου 1803 (1) καὶ διώριζε γραμματέα τῆς ἐπικρατείας τὸν Καποδίστριαν κυριώτερον καθῆκον ἔχοντα, τὴν ἀλληλογραφίαν μετὰ τῶν ἐπιτετραμμένων τῆς Ἑπτανήσου ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Ἔχων προϊστάμενον τὸν μόνον ἡγεμόνα διετάχθη νὰ διακοινώσῃ πρὸς τὸν ἐν Πετρουπόλει ἀπεσταλμένον Δημήτριον Ναράνσην δι' ἐπισήμου αὐτοῦ τῆς 3-15 Αὐγούστου 1803 τ' ἀκόλουθα, « Ἐξουσιοδοτοῦμαι παρὰ τῆς Ἐπιτροπείας τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων νὰ διακοινώσω Ὑμῖν ὅτι ὁπόταν θέλετε διακοινώσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν ὑποθέσεις σπουδαίας καὶ ἐπιζήλους θέλετε σημειώσῃ τὰς ἐπιστολὰς ἐκείνας μετὰ ἀλφαβητικῶν ἀριθμῶν διότι εἰ-

---

(1) Περὶ τῆς Γερουσίας ταύτης οὕτω πως ἀποφαίνεται ὁ Μοτσενῖγος ἐν τῷ αὐτοῦ ἐπισήμῳ πρὸς τὴν Γερουσίαν τῆς 27 Νοεμβρίου (9 Δεκεμβρίου) 1803.

Li diligenti studi, ed i virtuosi travagli del provisorio Senato, condusse la nazione Settinsulare ad essere costituita governata da leggi, amministrata da un governo Costituzionale.

Quest' opera compone la prima epoca della nuova Repubblica, l' Ecc.mo Senato provisorio che ne fù il benemerito e zelante promotore abbiasi il meritato compenso nelle grazie che gli rende la Patria, e nelle felicitazioni che a nome del mio Augusto Padrone li pongo per quanto esso seppe in breve volger di mesi operare secondando le auguste sue intenzioni col porre in ordine la cosa pubblica in mezzo a sette dissociate popolazioni colle sole attrattive d' un' ottima amministrazione,

Digitized by Google

σέτι τὸ σῶμα (ἡ Γερουσία) οὔτε ὥριμον οὔτε ἰσχυρὸν τυγχάνει ἵνα ἐπιλαμβάνηται ἄνευ κινδύνου ὅ, τι ὑμεῖς δύνασθε νὰ διακοινώσητε.» Ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας ταύτης διαρκούσης τῆς προσωρινῆς Γερουσίας ἐμφαίνονται αἱ πολιτικαὶ δοξασίαι τοῦ Ἡγεμόνος τοῦ μόνου ὡς ἐρρήθη διευθύνοντος διὰ μέσου τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας τὰ ἐξωτερικά. Ἐκ τοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν Ναράντσην ἀνωτέρω ἐπισήμου εἰς ἀπάντησιν τῶν ὅσων ἐνετείλατο αὐτῷ ἡ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις νὰ διακοινώσῃ τῇ Ἑπτανήσῳ Πολιτείᾳ, ἤτοι ὅτι αὕτη δὲν ὤφειλε νὰ προσλάβῃ ὡς μέλη τῆς κυβερνήσεως ἢ ὅπως δήποτε ἄλλως πρόσωπα ἀσπασθέντα ἄλλοτε τὰς φιλελεύθερους ἰδέας τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἐπειδὴ δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν μάλιστα ὁ πρωταγωνιστὴς ὑπῆρξεν ὁ Ἡγεμὼν διὰ τοῦ ἐγγράφου ἐκείνου οὐ μόνον δικαιολογεῖ ἀλλὰ καὶ ὑπερασπίζει τοὺς ἀσπασθέντας τὰ φρονήματα ἐκεῖνα ὡς ἀκολούθως.

«Ἀπαίσιον ἀποτέλεσμα τῶν παρελθουσῶν ἐπανα-«στάσεων ἤθελεν εἶναι, ἡ ἀπώλεια ἣν ἡ ἡμετέρα «Πολιτεία ἤθελεν ὑποστῇ τῶν ἐγκρίτων πεφωτισμένων «καὶ ἐλευθεροφρόνων πολιτῶν, ἐὰν ἤθελεν αὕτη σε-«βασθῇ τὰς κοινὰς προκαταλήψεις τὰς κηρυττούσας «ὅτι οἱ ὑπηρετήσαντας μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ δυνά-«μεως χαρακτῆρος, τὰς δημοκρατικὰς κυβερνήσεις «ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς Γαλλικῆς ἐξουσίας, νὰ μὴ ὦ-«σι κατάλληλοι οὔτε ἱκανοὶ οὔτε ὠφέλιμοι, ὑπηρετοῦν-«τες τὴν ἡμετέραν κυβέρνησιν. Ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις «οὐδόλως παραδέχεται τὰς προκαταλήψεις ταύτας..,

Digitized by Google

«Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι οἱ νέοι ἐκεῖνοι οἱ καλῶς ἀνα«τραφέντες ᾐσθάνθησαν ἔτι μᾶλλον τὸν ἐνετικὸν ζυ«γόν, ἕτεροι δὲ ἐνδομύχως χαράξαντες ἐν ταῖς καρδί«αις αὐτῶν τὰ ἱερὰ ὀνόματα τοῦ ἔθνους καὶ τῆς πα«τρίδος, μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ ζέσεως ἠσπάσθησαν «τὸ σύστημα ἐκεῖνο, ὅπερ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς «ἐνετικῆς δουλείας, ἵνα ἀγάγῃ, μετὰ θετικότητος εἰς «ἑτέραν πολιτικὴν ἀποκατάστασιν, οὐδόλως ὁμοιάζου«σαν ἐκείνης ὑφ' ἣν διετέλεσαν οἱ γονεῖς αὐτῶν. Ἅ«πασα ἡ πολύτιμος αὕτη τάξις πολιτῶν, ἀξίων νὰ αἰ«σθανθῶσι τὴν σημασίαν καὶ ἀξίαν ἐλευθέρου Συντάγ«ματος, μέλλει ν' ἀμεληθῇ, παραγκωνισθῇ καὶ κατα«διωχθῇ, διότι ἄλλοτε εἰργάσθη ὑπὲρ τοῦ μεγάλου «ἔργου τοῦ ν' ἀποσπάσῃ τὸ ἔθνος ἐξ αἰσχρᾶς ὑπηκόο«τητος, ἵνα ἐπαναφέρῃ αὐτὸ εἰς τὴν αὐθυπαρξίαν; Οἱ «Ῥίκαι, οἱ Σορδίναι, οἱ Σιγοῦροι, οἱ Βεδόται, (1) οἱ «Βαρβιάνοι, οἱ Καπάδοκαι (2) οἱ Βονδιόλαι καὶ πλεῖ-

---

(1) Λαυρέντιος Βεδότης ὅρα σημείωσιν ἐν σελίδι. 174 καὶ 175

(2) Ἰωάννης καὶ Παῦλος ἐξ ἀδελφῆς ἀνεψιοὶ τοῦ Ἡγεμόνος εὐπατρίδαι Κερκύρας ἀνήκοντες εἰς ἀρχαίαν οἰκογένειαν προσγραφεῖσαν ἐν τῇ χρυσῇ βιβλίῳ ἐν ἔτει 1580 Ὁ Ἰωάννης διάσημος νομομαθής, ἐξασκῶν τὴν αὐτοῦ ἐπιστήμην ἐν Ἑνετίᾳ ἐσχετίσθη ἐν ἔτει 1791 μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Φρειδερίκου Νόρθ, μετὰ ταῦτα κόμητος Γυΐλφορδ, ὃν ἀποπλεύσαντα εἰς Κέρκυραν, συνέστησε πρὸς τὸν Πατέρα αὐτοῦ Κυριακὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν Παῦλον, οἵτινες, ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῶν ἐξένισαν, διαρκούσης τῆς ἐν Κερκύρᾳ διαμονῆς αὐτοῦ τὸν διάσημον φιλέλληνα—Ἐπανελθὼν ὁ Ἰωάννης ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, μικρὸν πρὸ τῆς καταλύσεως τῆς

Digitized by Google

ἴστοι ἄλλοι πολῖται τιμὴ καὶ καύχημα τοῦ ἡμετέρου «ἔθνους, δέον νὰ παραμεληθῶσι παρὰ τῆς Ἑπτανησίου «Κυβερνήσεως, διότι προσήνεγκον πολυτίμους ἐκδου-«λεύσεις τῇ Γαλλικῇ κυβερνήσει, ὅτε ἕτερον μέσον δὲν «εἶχον ἰσχυρὸν καὶ ἀποτελεσματικὸν πρὸς ἀπελευθέ-«ρωσιν τῆς αὐτῶν πατρίδος, εἰμὴ ἐκεῖνο; Προσέτι δὲ «διάφοροι Ἕλληνες, ἔχοντες Ἑλληνικὴν ψυχὴν καὶ «δραστηριότητα, ἐν ξένῳ κράτει τὸν ἐλεύθερον βίον «ἀσπασθέντες μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἰσχυροὶ δειχθέν-«τες ἐν πολέμοις καὶ μεγαθύμως ἐργασθέντες καὶ ἐγ-«καταλιπόντες μετὰ τῆς δουλείας τὴν εὐζωΐαν καὶ τὰ «πλούτη, ἐὰν οὗτοι προσέλθωσι τῇ Ἑπτανησίῳ Κυ-«βερνήσει προσφέροντες τὰς αὐτῶν ἐκδουλεύσεις, ἡ «κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτούς, διότι ἄλ-«λοτε ὑπηρέτησαν τὴν δημοκρατίαν ὡς ἐκ τῶν δια-«φόρων περιστάσεων, ὅτε ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν Ἔθνος «δὲν ὑπῆρχε οὔτε προεικονίζετο;

Ἑνετικῆς Πολιτείας, μετὰ τὴν ἔλευσιν τῶν Δημοκρατουμένων Γάλλων, ἠσπάσθη καὶ οὗτος τὰ φιλελεύθερα παρ' αὐτῶν διαδοθέντα αἰσθήματα, δι' ὃ παρ' ἐκείνης τῆς κυβερνήσεως διωρίσθη ἐπίτροπος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἀρχῆς παρὰ τοῖς Δικαστηρίοις. Ἐπὶ δὲ Ἑπτανήσου Πολιτείας ἐξελέχθη παρὰ τοῦ Ἡγεμόνος μέλος τῆς ἐντίμου ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ μετὰ Στάμου Καλικιοπούλου καὶ ἑτέρων φιλελευθέρων. χρηματίσας μετὰ ταῦτα Βουλευτής. Γερουσιαστὴς καὶ πολλάκις Ἀντιπρόεδρος τῆς Γερουσίας. Ὁ δὲ Παῦλος διετέλει πρεσβευτὴς τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας ἐν Παρισίοις Ἀμφότεροι ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων κυβερνήσεων διωρίσθησαν εἰς διακεκριμένας θέσεις — Ἡ οἰκογένεια αὕτη νῦν ἐξέλιπε.

Digitized by Google

«Ἡ πολιτεία παρέλαβε διαφόρους ἐκ τῆς κα-«τηγορίας ταύτης. Εἷς εὔπορος κτηματίας ἐκ Χει-«μάρας, (1) γνωστὸς ἐν τῇ Ρωσσικῇ Αὐτοκρατορίᾳ, εὐ-«εργετήσας τὸ Βασίλειον τῆς Σικελίας, ὑπηρέτησεν «εἶναι ἀληθὲς, τὴν Παρθενόπειαν Δημοκρατίαν, ἀλλ' ἐ-«βιάσθη εἰς τοῦτο καὶ εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν δὲν ἐθεω-«ρεῖτο προδοσία ἡ ὑπηρεσία εἰς ἑτέραν κυβέρνησιν. «Οὗτος παρ' ἡμῖν ἔλαβε τὴν ἐντολὴν νὰ στρατολογήσῃ «'Αλβανοὺς ἐκ τῶν ὁμοφύλων του. 'Εξετέλεσε τοῦτο με-«τὰ ζήλου καὶ ὠφέλησε τὴν Πολιτείαν. 'Ισχυρός τις «καὶ ζηλωτὴς, ἐκ τῶν παραλίων τοῦ 'Ελλησπόντου, «ἐξεφράσθη κατὰ τούτου, διϊσχυριζόμενος ὅτι κακῶς «ὑπηρέτησε τὸν Βασιλέα τῆς Σικελίας, ἡ μόνη αὕτη «παρατήρησις ἤρκεσε ἵνα οὗτος ἀπολέσῃ τὴν θέσιν «Διοικητοῦ τοῦ Μακεδονικοῦ σώματος, μείνας παρ' ἡ-«μῖν ἄνευ θέσεως, ἄνευ ἐλπίδων καὶ ἄνευ ὑποστηρί-«ξεων, ἐν ᾧ ἀπῄτει τὸ δίκαιον νὰ μὴ στερηθῇ τούτων «καὶ διαμείνῃ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ὑπηρεσίᾳ.

«Ὡς πρὸς τὸν Ν. Ν. ἡ κυβέρνησις καθῆκον ἔ-«χει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι συμφέρει τὰ μέγιστα τῇ «Πολιτείᾳ νὰ περιποιῆται αὐτὸν καὶ τὴν ἐν Μακε-«δονίᾳ ἐπιρροήν του. 'Ανήκων εἰς ἀρχαίαν Μακεδονι-«κὴν οἰκογένειαν συνδεδεμένην διὰ πλείστων ἐκτετα-«μένων σχέσεων ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, δυναμένην δὲ ἐν «πάσῃ περιπτώσει νὰ στρατολογήσῃ πολυάριθμον πι-«στὸν στρατὸν, ὃν ἡ Πολιτεία ἄνευ τοῦ μέσου τούτου

(1) Ὁ κόμης Μιχαὴλ Γκίκας.

Digitized by Google

«δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ εἰς χώραν Ἑλληνικήν. Ὁπωσ-
«δήποτε πρωτοῦ ἡ κυβέρνησις ἀποφασίσῃ νὰ ἀπονεί-
«μῃ θέσεις εἰς διάφορα μέλη τῆς πολυτίμου ταύτης
«οἰκογενείας, πρωτοῦ προσκαλέσῃ πάντας τοὺς ὁμο-
«γενεῖς, τοὺς φέροντας τὴν κηλῖδα τῆς
«ὑπηρεσίας τῆς Γαλλικῆς Δημοκρα-
«τίας, καθὼς ἐπιπολαίως ἀπεφάνθησαν, θέλομεν, ὡς
«Ὑμεῖς συμβουλεύετε, αἰτήσῃ τὴν συναίνεσιν τῆς Αὐ-
«τοκρατορικῆς αὐλῆς.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲ προσεκαλοῦντο οἱ ἐκλογεῖς ἢ σῶμα τῆς Συγκλήτου, πρὸς ἐκλογὴν ἀντιπροσώπων, ὅπως οὗτοι καταρτίσωσι Συντακτικὴν Συνέλευσιν, ἥτις ἐκλεχθεῖσα συνῆλθεν ἐν Κερκύρᾳ τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1803. ἀπαγγείλαντος τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ Ἡγεμόνος. Παρῆσαν ἐν τῇ τελετῇ ταύτῃ πάντες οἱ ἐν τέλει Ἑπτανήσιοι, ὁ Πληρεξούσιος Μοτσενῖγος ἀπαγγείλας καὶ οὗτος λόγον καὶ πάντες οἱ ἀρχηγοὶ καὶ ἀξιωματικοὶ ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης τοῦ ἐπικουρικοῦ Ῥωσσικοῦ στρατοῦ. Εἰς τὸν εὐφραδῆ λόγον τοῦ πρώτου Ἡγεμόνος, πρώτης Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας (1), ἀπαγγελθεὶς ἀπὸ πρώτου Ἑλληνικοῦ βήματος, περιείχοντο καὶ αἱ ἀξιομνημόνευτοι αὗται λέξεις. « Ἀνα-
«γεννηθὲν τὸ ἔθνος μας ἰδοὺ ἀνέκτησεν ὄνομα Ἑλ-
«ληνικὸν πατρίδα Ἑλληνικὴν καὶ Ἑλληνικὴν Ἐλευ-
«θερίαν. »

---

(1) Μετὰ τὴν ἐποφρέδα ἡμέραν τρίτην τῆς ἑβδομάδος καὶ 29ην Μαΐου 1453

Digitized by Google

Η Βουλή αὕτη ἐψήφισε τῇ 23 Νοεμβρίου 1803 (5 Δεκεμβρίου)(1)τὸ προσχεδιασθὲν φιλελεύθερον Σύνταγμα, εἰς οὗ τὴν σύνταξιν ἐνεργὸν μέρος ἔλαβεν ὁ Ἡγεμὼν, ὅπερ παρεδέχθη τότε καὶ ὁ Πληρεξούσιος. Τὸ Σύνταγμα αὐτὸ ἀπεδείκνυε τὰς πολιτικὰς δοξασίας τοῦ Ἡγεμόνος, καθὼς αἱ ἀνωτέρω λέξεις, τὰ ἐθνικὰ αὐτοῦ αἰσθήματα καὶ τὸν σκοπὸν δι' ὃν εἰργάζετο, Ἀλλ' ἐπέπρωτο νὰ μὴ ἴδῃ καθιερωμένον καὶ ἐκτελούμενον τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο, διότι τῇ 12 Νοεμβρίου (1803) ἀπεβίωσεν ὁ διάσημος οὗτος ἀνὴρ, Ἡγεμὼν τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας καὶ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας, ἀκμαῖος τῷ νῷ ἄγων τὸ 81.ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. βιώσας ἄγαμος ἐν ἄκρᾳ λιτότητι (2)

---

(1) Τὸ σύγγραμμα Νομίσματα καὶ Μετάλλια τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας ὑπὸ Παύλου Λάμπρου ἡμαρτημένως σημειοῖ ὅτι τὸ Σύνταγμα τοῦτο παρεδέξατο ἡ Βουλὴ τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου,

(2) Τοῦτο δὲν διέφυγε καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ διασήμου περιηγητοῦ Dodwel ὅστις ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν περιηγήσεών του A classical topografical tour thougt Greece during the years 1801 1805 1806 by Edward Dodwel, London 1819 ἀφηγεῖται τὰ ἀκόλουθα (ἀναφερόμενα ἐν μέρει καὶ παρὰ τοῦ Λούντση ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας) Ἐσυνοδεύθημεν παρὰ τοῦ ἡμετέρου Προξένου (Φορέστη)καὶ ἀπεσκέφθημεν τὸν Πρόεδρον τῆς Πολιτείας κόμητα Γ Θεοτόκην ὁ Σεβάσμιος οὗτος γέρων φερει τον τίτλον Πρίγκηπος ἤτοι ἀρχηγοῦ τῆς Πολιτείας. Ἐν μικρῷ τινι καὶ κακῶς εὐπρεπισμένῳ δωματίῳ ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ἐδέξατο ἡμᾶς λίαν φιλοφρόνως παρῆσαν καὶ οἱ Γερουσιασταί Ἐλυποῦντο διὰ τὰ ἐσχάτως λαβόντα χώραν δυ-

Digitized by Google

καὶ μεγίστη ἀφιλοκερδίᾳ (1) ἐπικηδίους λόγους ἐξεφώνησαν ἐν Κερκύρᾳ μὲν, ἐν τῇ Ἐκκλησία τῆς Σπηλαιωτίσσης, ἐντολῇ τῆς Γερουσίας, ὁ Γραμματεὺς

σάρεστα συμβάντα (συμπλοκὴ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων) καὶ ἀνησύχουν ἔτι μᾶλλον μὴ τυχὸν καὶ ταῦτα ἀνανεωθῶσιν ἀλλ' ἐφοβοῦντο ἴσως μᾶλλον τῶν Τούρκων τοὺς κατοίκους τῆς ἐξοχῆς "Ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ἐπιστολὰς διευθυνομένας πρὸς τὰς διαφόρους νήσους τῆς αὐτῶν Πολιτείας αἱ ἐπιστολαὶ αὗται βραδύτερον ἐπ ήνεγκον εἰς ἡμᾶς μεγίστην ὠφέλειαν."

Τὴν λιτότητα τοῦ ἀνδρὸς ἀποδεικνύει καὶ τὸ ἀκόλουθον ἀνέκδοτον. Καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἐξήρχετο τῆς οἰκίας αὐτοῦ μόνος καὶ διευθύνετο εἰς Γαρίτσαν πρὸς περίπατον ἀλλὰ μία τῶν ἡμερῶν ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ περιπάτου ἡ Ρωσσικὴ Φρουρὰ ἡ φρουροῦσα τὴν οἰκίαν αὐτοῦ δὲν ἐπέτρεψεν αὐτῷ νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς αὐτῆς διότι δὲν ἐπείθετο ὁ ἀξιωματικὸς ὅτι ἐκεῖνος ἦτο ὁ Πρίγκηψ ἐδέησε τότε νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν οἰκίαν ἑνὸς τῶν ὑπασπιστῶν του καὶ οὗτος ἐν πλήρει στολῇ συνοδεύσῃ αὐτὸν καὶ εἴπῃ πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ Πρίγκηψ καὶ τότε ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν εἴσοδον ἐν τῇ οἰκίᾳ διατάξας συνάμα ν' ἀποδοθῶσιν αἱ στρατιωτικαὶ τιμαὶ ἀλλὰ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ παρῃτήθη τῆς τιμῆς ἐκείνης καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ἔμεινεν ἔκτοτε ἄνευ φρουρᾶς

(1) Οὐδέποτε ἐδέχθη ἀντιμισθίαν τινά μάλιστα ἐξ ἰδίων του συνεισέφερε πολλάκις ἀδρὰ ποσὰ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους (ὅπερ ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων προκύπτει). Τὴν δὲ πλουσίαν αὐτοῦ περιουσίαν ἐδαπάνα ὑπανδρεύων πτωχὰς νεάνιδας καὶ συνδράμων πτωχὰ οἰκογενείας τὰς δὲ δύο θυγατέρας τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ συζύγων Ἰγνατίου Φίνη ἀρχαίου Ενετοῦ στρατιώτου καὶ Βόνας Κόσρο τὴν μὲν Ἐλισάβετ ὑπάνδρευσε μεθ' ἑνὸς κυρίου διατελοῦντος τότε ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ καὶ ἣν γενναίως ἐπροίκησε, τὴν δὲ Ἰωάνναν ἀφ' οὗ ὑπάνδρευσε μὲ ἕτερον κύριον

Digitized by Google

αὐτῆς Ἰωάννης Καποδίστριας καὶ ἐν τῇ Συναγωγῇ τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ περικλεὴς ἰατρὸς καὶ Ἀρχιραβῖνος Λάζαρος Μόρδες, ἐν Ζακύνθῳ δὲ ὁ ἱερεὺς Μαρτελάος ἑλληνιστὶ ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Μητροπόλει καὶ ὁ Ἀββᾶς Ῥώσσης ἐν τῇ τῶν καθολικῶν Ἰταλιστί (1) Ἐκοσμήθη παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ῥωσσιῶν Παύλου Α.' διὰ τοῦ τάγματος τῶν ἐπιτίμων Ταξιαρ-

---

καὶ γενναίως ἐπροίκησε καὶ αὐτὴν μετὰ ταῦτα διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐκληροδότησεν αὐτῇ ἐπέκεινα τῶν 1, 500, 000 δραχ. εἰς τιμαλφῆ ἤδη χρηματικὸν καὶ κτήματα

Πρὸς τούτοις ἦτο καὶ λίαν ἀφοσιωμένος εἰς τὴν θρησκεία ν τῶν προγόνων του καὶ πάσας τὰς κυριακὰς καὶ ἑτέρας ἑορτὰς ἐκκλησιάζετο εἰς τὴν πλησίον τῆς οἰκίας του ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου (ἔγγραφα καὶ παραδόσεις τῆς οἰκογενείας τοῦ Πρίγκηπος) Ὡς πρὸς τὴν παιδείαν αὐτοῦ καὶ τὰ συγγράμματα Ὅρα τὸ μνησθὲν σύγγραμμα Βιογραφ. σχεδιαγρ. Βροκίνη· σελ 69 — 99

(1) Ὁ εὐπαίδευτος ἱερεὺς Πέτρος μετὰ ταῦτα Πολύκαρπος ἐκ τῆς οἰκογένειας τῶν κομήτων Βουλγάρεων (ὅρα ἡμέτερον πόνημα Ἐπικρίσεις κλ. σελ. 21) ἐποίησε τὰ ἀκόλουθα Ἐπιταφικὰ ἐπιγράμματα, ἅτινα μετέφρασαν, Λατινιστὴ μὲν ὁ Ἀντώνιος Ῥοδόσταμος, πάππος τοῦ πρώην αὐλάρχου, ἀνὴρ κάτοχος εὐρείας παιδείας συγγράψας καὶ ἱστορίαν τῆς Κερκύρας, ἰταλιστὶ δὲ ὁ Ἰαχ. Καλλικιόπουλος Μάντσαρος διάσημος καὶ οὗτος ἐπὶ παιδείᾳ καὶ πατὴρ τοῦ διασήμου μουσικοδιδασκάλου· καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ Αντ. Μοτσάνεγας εὐπαίδευτος Κερκυραῖος καὶ τελευταῖος γόνος τῆς οἰκογενείας τῶν κομήτων Μοτσάνεγα. Ἐδημοσιεύθησαν διὰ τοῦ τύπου τό τε κείμενον καὶ αἱ μεταφράσεις (ἃς παραλείπομεν) ἐν φυλλαδίῳ ἐν Κερκύρᾳ.

Digitized by Google

χῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάνου τῆς Ἱερουσαλὴμ (1) καὶ παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου Α.' διὰ πολυτίμου Ταμβακοθήκης φερούσης τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, ἣν δὲν παρέλαβε ἕνεκα τοῦ ἐπελθόντος αὐτῷ θανάτου, ἀλλ' ὁ

Πρὸς τὸν Γαληνότατον περίπιστον Πρίγκηπα Θεοτόκην, ἐπιταφικὸν ἐπίγραμμα.

φωγ' ιγ' Νοεμβρίου.

Τὶς τίνος ὤν, αἰδίως τῷ δ' ὑπὸ κίον ἰκυεις;
Πρίγκηψ Θειοτόκης, Νικόλεω Σπυρίδων,
Ἑπτάνησον πρῶτος ἀγαυὴν ἴθυν' ἀόκνως,
Ἀστοῖς πουθεινός. γηραὸς ὧδ' ἐτάφην.
Κλαίετε μὴ λεός, ἅπασι πότμος, τοῦτο σοι εἴπω·
Εὐσεβίη, κ' ἀρετὰ στέρξετον Ἑπτάπολιν.
Φεῦ λίθε· Πρίγκηπι ἀερίη μένε, ὄφρ' ἄν ὅς εἴπῃ.
Πάντως εὐμενέη, τὸν κατέκλεισε τάφον.

ἕτερον

Νῷ, ἀρετᾷ, σοφίῃ, ξὺν, Ἥρως ὧδε τέθαπται
Πρίγκηψ Θειοτόκης Νικόλεω Σπυρίδων.

Τὴν κηδείαν δὲ τοῦ Πρίγκηπος περιγράφουσιν ὁ Λούντσης καὶ ὁ Χιώτης ἐν ταῖς αὐτῶν ἱστορίαις.

(1) Διάφοροι ἔμποροι ἐκ τῆς πόλεως Ἀμάλφης (ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Νεαπόλεως) ἐν ἔτει 1091 ἵδρυσαν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀδείᾳ τοῦ Σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου, παρεκκλήσιόν ἔτι καὶ νοσοκομεῖον πρὸς ἄσυλον καὶ νοσήλευσιν τῶν προσκυνητῶν. Ότε δὲ οἱ Σταυροφόροι τῇ 9 Ἰουνίου 1099 ἐπολιόρκησαν τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τῇ 15 Ἰουλίου ἐκυρίευσαν αὐτήν τὸ νοσοκομεῖον ἐκεῖνο, ὅπερ ἐκαλεῖτο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ἱρουσαλήμ, διετέλει ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Πέτρου Le Gérard, ὅστις θεωρεῖται καὶ ὁ πρῶτος ἀρχηγὸς Magnus Magister ἢ Magister, ἐπειδὴ δὲ τὸ Νοσοκομεῖον ἐκεῖνο πολλὰς προσήνεγκε περιποιήσεις εἰς τοὺς

Digitized by Google

ὁ Αὐτοκράτωρ διέταξε νὰ παραδοθῇ τῇ οἰκογενείᾳ.(1)

Ἐπειδὴ ὁ κυριώτερος σκοπὸς τοῦ πονήματος τούτου εἶναι ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἰωάννου Καποδιστρίου ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ ἡ περιγραφὴ τῶν συμβάντων πρὸ

τραυματισθέντας ἐν τῇ ἐφόδῳ, ὁ ἐκλεχθεὶς Βασιλεὺς Γοδοφρέδος de Bouillon καὶ οἱ ἕτεροι ἀρχηγοὶ τῆς ἐκστρατείας, θαυμάσαντες τὴν αὐταπάρνησιν τῶν ἀποτελούντων τὴν ἀδελφότητα ἐκείνην, ἐδώρησεν αὐτῇ ὁ Γοδοφρέδος τὸ κτῆμα αὐτοῦ ἐν Brabant τοῦ Montboire καὶ τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐμιμήθησαν πάντες οἱ ἀρχηγοὶ καὶ οἱ ἕτεροι Κυρίαρχοι τῆς Εὐρώπης. Οὕτω ἡ ἀδελφότης αὕτη ἀποκτήσασα πλεῖστα εἰσοδήματα, ἐπὶ τῆς ἀρχηγίας τοῦ Raymond Dupuy διαδόχου τοῦ Gérard, μετεβλήθη εἰς Ἱπποτικὸν τάγμα. Διετηρήθη τὸ τάγμα τοῦτο ἐν Ἱερουσαλὴμ μέχρις ὅτου οἱ Ἱππόται ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν (Magnus Magister) Foulque de Villaret κατέκτησαν τὴν νῆσον Ῥόδον ἐν ἔτει 1310, ὅπου ἀποκατεστάθησαν ἐν Κυριαρχίᾳ, λαβὸν μάλισμα τὸ τάγμα τ' ὄνομα τῆς κατακτηθείσης νήσου, ἀλλ' ἐν ἔτει 1522, ὁ Σουλτάνος Σουλεϊμὰν ὁ Β.' κατέκτησε τὴν Ῥόδον, ἐπὶ τοῦ ἀνδρείου ἀρχηγοῦ τοῦ τάγματος Φιλίππου de Villiers de l' isle-Adam. Διεσπάρησαν οἱ ἀπομείναντες Ἱππόται καὶ περιεπλανήθησαν μέχρι τοῦ ἔτους 1530, ὅτε ὁ Αὐτοκράτωρ Κάρολος Πέμπτος παρεχώρησεν αὐτοῖς τὴν νῆσον Μελίτης, ὅπου ἀποκατεστάθη τὸ τάγμα, λαβὼν πάλιν τὸ ὄνομα τῆς νήσου ἐκείνης. Διετηρήθη τὸ τάγμα ἐκεῖ καθ' ὃ κυρίαρχον Κράτος μέχρι τῆς 12 Ἰουνίου 1798 καθ' ἣν ἡμέραν οἱ Δημοκροτούμενοι Γάλλοι ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Στρατηγοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου ἐκυρίευσαν (διὰ συνθήκης παραδόσεως)

(1) Ἐπίσημον τοῦ ἀπεσταλμένου ἐν Πετρουπόλει Δ. Ναράντζη πρὸς τὴν Γερουσίαν τῆς 9|21 Φεβρουαρίου 1804 δημοσιευθὲν ἐν τοῖς Βιογραφικοῖς σχεδαρίοις Λ. Βροχίνη, καθὼς ἐπίσης καὶ εὐχαριστήριον τῆς οἰκογενείας Θεοτόκη πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα.

Digitized by Google

τῆς ἀφίξεως, διαρκούσης τῆς διαμονῆς καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ ἐξ ἐκείνης τῆς νήσου, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὸ μέρος ὅπερ εἰς τὰ συμβάντα ἐκεῖνα ἔλαβεν ὁ 'Ηγεμών. 'Ελυπεῖτο οὗτος διὰ τὰ ἐκεῖ πραττόμενα ἐγκλήματα, ἐγίνωσκεν ὅτι αἱ στάσεις προὐκαλοῦντο ἐξ ἀτομικῶν συμφερόντων, παθῶν, ἀντιζηλιῶν καὶ ἀρχαίων ἐρίδων μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν τῶν προὐχόντων, οἵτινες παρέσυρον καὶ τὸν λαὸν εἰς ἀδελφομαχίαν, ταῦτα πάν-

---

τὴν Μελίτην ἐπὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ τάγματος Hompesch (θεωρηθέντος μετ' ἄλλων προδότου). Διεσκορπίσθησαν πάλιν οἱ 'Ιππόται, ἀλλὰ μὴ βουλόμενοι ν' ἀπολεσθῇ τὸ τάγμα αὐτῶν ἐξέλεξαν τῇ 17 'Οκτωβρίου 1798 ἀρχηγὸν (Magnus Magister), ἀντὶ τοῦ ἀποκηρυχθέντος καὶ ἐν Τεργέστῃ καταφυγόντος Hompesh, τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρωσσίας Παῦλον Α.' ὅστις ἐχρημάτισε τοιοῦτος μέχρι τελευτῆς αὐτοῦ καὶ τελευταῖος μέγας Μάγιστρος ἐκλεχθεὶς παρὰ τῶν 'Ιπποτῶν, ἔτι ὑπάρχοντος τοῦ τάγματος. 'Ο δὲ μετ' αὐτὸν παρὰ τοῦ Πάπα διορισθεὶς ἐν ἔτει 1802 Ρωμαῖος Πρίγκηψ Ρούσπολης καὶ οἱ μετ' αὐτὸν παρὰ τοῦ αὐτοῦ διοριζόμενοι, διατελοῦσι Magni Magistri ἀνυπάρκτου τάγματος παρανόμως διοριζόμενοι. Πασίγνωστα δὲ τοῖς πᾶσι τυγχάνουσι τὰ ἔνδοξα κατορθώματα τοῦ Τάγματος τούτου κατὰ τῶν ἀπίστων βαρβάρων, διαρκούσης τῆς πολυχρονίου ὑπάρξεως αὐτοῦ (Malte et Gozzo par Frédéric Lacroix (del' Isle de France). Tablettes Cronologiques etc. de abbé Lenglet du Frenoy Géneve 1808. Dell' Istoria della sacra Religione et Illustrissima Milizia di San Giovanni Gerosolimitano, di Giacomo Bosio. In Roma 1594. Dell'origine ed istituto del sacro ordine di S Giovanni Battista Gerosolomitano, poi detto di Rodi oggi di Malta. Dissertazione di Paulo Antonio Paoli. Roma MDCCLXXXI.

Digitized by Google

τα ἀναπτυχθέντα ἔτι μᾶλλον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ῥωσσικῆς φρουρᾶς καὶ ὅτε ἡ Πολιτεία δὲν διέθετε στρατὸν πρὸς καταστολὴν τῶν παρεκτροπῶν τούτων, ἐν ᾧ ὁ ὑπάρχων ἐν τῇ νήσῳ ἐγχώριος στρατὸς ἐνίσχυε τοὺς ταραξίας καὶ φατριαστὰς πρὸς διατάραξιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.'Εν τοιαύτῃ καταστάσει πραγμάτων δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ μετριάσῃ τὰ δεινὰ ἐκεῖνα, προσφέρων ἀσφαλῆ ἄσυλον ἐν Κερκύρᾳ εἰς πρόσωπα ἀνήκοντα εἰς πάντα τὰ κόμματα καὶ σώσῃ αὐτὰ ἐκ τῆς λυσσώδους ἐκδικήσεως τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν. Τοῦτο δὲν ἐτύγχανεν ἄγνωστον τοῖς διαμαχομένοις, οἵτινες ἐναλλὰξ ἡττώμενοι κατέφευγον ἐκεῖ, βέβαιοι ὄντες ὅτι ἡ χεὶρ τῶν ἐχθρῶν δὲν ἤθελε φθάσῃ αὐτούς. Προσέτι δὲ ἵνα μειώσῃ τὰ θύματα, προσεκάλει πλείστους νὰ διαμένωσιν ἐν Κερκύρᾳ, ἀπήτει δὲ τὰς δικογραφίας τῶν ἐκεῖ κρατουμένων διαταγῇ τῆς Τοπικῆς Κυβερνήσεως καὶ πλείστας τῶν ἀποφάσεων ἐκείνων ἠκύρωσε, χάριτας δὲ εἰς ἑτέρους ἀπένειμε. Ταῦτα πάντα προκύπτουσιν ἐκ τῶν διαφόρων ἐκδοθέντων θεσπισμάτων καὶ τῶν ἐπισήμων πρὸς τὴν Τοπικὴν τῆς Κεφαλληνίας κυβέρνησιν, καθὼς τὸ ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1801 ἐπίσημον πρὸς τοὺς Αὐτοκρατορικοὺς ἐπιτρόπους καὶ τὴν κυβέρνησιν, δι' οὗ ἀνακαλεῖ τὰς δίκας κατὰ τῶν ἀδελφῶν Ἀνδρέου καὶ Καίσαρος Μεταξᾶ, διϊσχυριζομένου τοῦ ἡγεμόνος ὅτι μόνη ἡ Γερουσία εἶναι ἁρμοδία νὰ δικάσῃ αὐτούς. Τὸ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου θέσπισμα δι' οὗ ἐπέτρεπεν εἰς τὸν Καίσαρα Μεταξᾶν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ,

Digitized by Google

ἀπηγόρευε δὲ τῇ τοπικῇ κυβερνήσει νὰ καταδιώξῃ αὐτὸν διὰ πᾶσαν παρελθοῦσαν παρεκτροπήν. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐθέσπισε τὸ αὐτὸ διὰ τὸν ἕτερον στασιώτην Βίκτορα Φωκᾶν Λοχαγόν, δι' ἐπισήμου δὲ πρὸς τὸν Πρύτανιν Κεφαλληνίας τῇ 22 Ἰουλίου 1802, ἀπαιτεῖ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν κρατουμένων Ἀνδρέου, Ἀντωνίου καὶ Δράκου ἀδελφῶν Φωκᾶ Γερασίμου, Νικολάου Φωκᾶ Κωνσταντίνου, Ἰωάννου Μεταξᾶ Ἰγγλέζου ,(1) καθὼς ἐπίσης δι' ἑτέρου ἐπισήμου τῇ 31 Ἰουλίου 1802, συσταίνει εἰς τὴν τοπικὴν κυβέρνησιν τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ Καίσαρος Μεταξᾶ καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀνδρέου, σημειώνων ἐνταυτῷ καὶ τὴν ἀδικίαν ἣν ὑπέστησαν τὰ ἀθῶα ταῦτα πλάσματα ὡς ἐκ τῆς διαταχθείσης δημεύσεως ἁπάσης τῆς περιουσίας τῆς αὐτῶν οἰκογενείας. Τῇ 29 Δεκεμβρίου διὰ θεσπίσματος, ἀνεκάλεσεν ἐκ τῆς ἐξορίας τὸν Σίσημον Πυλαρινόν, διὰ δὲ τοῦ ἐπισήμου τῇ 16 Ἰανουαρίου 1803 συσταίνεται τῇ τοπικῇ κυβερνήσει ὁ Στέφανος Φωκᾶς. Ὡσαύτως διὰ θεσπίσματος, τῇ 10 Ἰαννουαρίου, διέταττεν ὅτι ὁ διαβόητος Εὐστάθιος Κεφαλᾶς Καβλίδωρος μετατεθῇ εἰς ὑγιεινοτέραν φυλακὴν καὶ διὰ θεσπίσματος τῇ 24 καὶ ἑτέρου τῇ 31 Μαΐου 1803 ἐκδοθέντων, διέταττον τὴν ἀποφυλάκισιν τῶν ἐν Κερκύρᾳ κρατουμένων, διαταγῇ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως Κεφαλληνίας, Στεφάνου Φωκᾶ, Δ.ρος

---

(1) Ὅρα ἔγγραφον ἀρ. 16

Digitized by Google

'Ιωάννου Κρασᾶ καὶ Δ.ρος 'Ιωάννου Μηνιάτου ἵνα διατελῶσι μόνον περιωρισμένοι ἐντὸς τῆς πόλεως.

Ταῦτα καὶ πλεῖστα ἕτερα ἐνήργησεν ἅτινα ἕνεκα βραχυλογίας παραλείπομεν, ἵνα σώσῃ ὅσα πλεῖστα ἠδύνατο θύματα, καίτοι δυσαρεστούμενος ὅτι διάφοροι ἐξ αὐτῶν ἐστασίαζον δῆθεν, ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἐλευθεριῶν καὶ κατὰ τοῦ Βυζαντινοῦ Συντάγματος, ἤτοι ὑπὲρ φρονημάτων ἅτινα οὐδέποτε ᾐσθάνθησαν.

Digitized by Google

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ὁ κόμης Ἰωάννης Καποδίστριας ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ τὴν 31 Ἰανουαρίου 1776 ἐκ τοῦ κόμητος Ἀντωνίου Μαρία καὶ τῆς κομήσσης Ἀδαμαντίνης Γονέμη. Ἡ οἰκογένεια Καποδίστρια ἐκ τῆς ὁμωνύμου πόλεως ἢ Ἰουστινουπόλεως (1) ὁρμωμένη, ὅπου ἐκαλεῖτο Βιττόρη, κατέφυγεν εἰς Κέρκυραν ἐν ἔτει 1373, καταδιωκομένη παρὰ τοῦ ὑπερισχύσαντος ἐν αὐτῇ κόμματος τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἀκυληΐας, οὗτινος ἐπὶ κεφαλῆς ἵστατο ἡ κραταιὰ οἰκογένεια Γουέρκη(*Guer-*

---

(1) " Ἰουστινόπολις ἡ ὁποῖα τανῦν Κάπο δ' Ἴστρια καλεῖται " τὴν ὀνομασίαν λαβοῦσα ἀπὸ Ἰουστίνου τοῦ Αὐτοκράτορος, " ὅστις τὴν ἀνῳκοδόμησε, καλουμένην Αἴγιδα," (Μελετίου Γεωγραφία παλαιὰ καὶ νέα — Ἐν Βενετίᾳ 1807 σελ. 137 138.

Per oram incedenti occurit statim Iustinopolis urbs Chersonesi primaria. Sic doctis vocatur quae vulgo Cabo sive Cavo d' Istria, Germanis Gofers. Nomen prius ab Iustino Imperatore habet,qui eam restauravit. (Gvil et Ioannis Blaev = Theatrum orbis Terrarum sive atlas novs — Pars tertia = Amsterdam (1)1) CXL V

Capo d' Istria in Latino Aegida e più communente Iustinopolis città capitale di tutta l' Istria.........................

Nelle invasioni de' popoli settentrionali ebbe la stessa sorte delle altre città della provincia. Fu ristaurata e riedificata da Giustino I.mo o meglio secondo alcuni da Giustino II. ed allora prese il nome di Iustinopolis cioè città di Giustino = (Nuova Geografia di Ant. Federico Büsching)

Digitized by Google

ci) ἥτις τῇ ἀρωγῇ τοῦ Πατριάρχου ἐπεδίωκε τὴν κυριαρχίαν τῆς πόλεως (1) Μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς αἰῶνος ἐν ἔτει 1477 προσεγράφη μεταξὺ τῶν εὐγενῶν οἰκογενειῶν τῆς Κερκύρας καὶ ἐν ἔτει 1689 ἐκοσμήθη διὰ τοῦ τίτλου «κόμητος, ὁ κλάδος τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἐξ οὗ κατήγετο ὁ Ἰωάννης, παρὰ Καρόλου Ἐμμανουὴλ Δουκὸς τῆς Σαβαυδίας καὶ ἐπιτίτλου Βασιλέως τῆς Κύπρου. Ὁ Ἀντώνιος Μαρίας διάσημος νομολόγος, κατέλαβε τὰ ὑψηλότερα ἀξιώματα ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ὑπῆρξεν εἷς ἐκ τῶν παρὰ τῆς Γερουσίας σταλέντων Πρεσβευτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, μετὰ ταῦτα δὲ διωρίσθη παρὰ τῆς ὑψηλῆς Πύλης τῇ 19 Τσεμαζιοὺλ-αχίρ 1215 τῆς ἐγείρας (25 Ὀκτωβρίου 1800) Αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος μετὰ τοῦ Νικολάου Σιγούρου κόμητος δὲ Σύλλα, πρὸς διοργάνωσιν τῶν νήσων συνάδουσαν τῷ Βυζαντινῷ Συντάγματι.

Ὁ Ἰωάννης κατὰ πρῶτον ἐξεπαιδεύθη ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἀκολούθως μετέβη εἰς τὸ ἐν Παταυίῳ Πανεπιστήμιον ὅπου ἐσπούδασε τὴν ἰατρικήν, ἐπιστρέψας δὲ εἰς Κέρκυραν μετήρχετο μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας τὴν αὐτοῦ ἐπιστήμην, μετὰ δὲ τὴν ἐκ-

(1) Il Capodistria era d'origine Istriano disceso dalla famiglia Vittori di Capodistria la quale emigrò a Corfù per sottrarsi al partito Patriarchino capitanato dalla potente famiglia Guerci, che aspirava al dominio della patria (Ἐφημερὶς «La Provincia» τῆς πόλεως Καποδίστρια, τῆς πρώτης Μαΐου 1887)

Digitized by Google

δίωξιν τῶν Δημοκρατουμένων Γάλλων καὶ κατοχὴν τῆς Κερκύρας παρὰ τῶν Ῥώσσων καὶ Τούρκων, ὁ Ναύαρχος Κατὴρ Βέης, Καπιτάνα Βέης, διώρισεν αὐτὸν ἀρχίατρον τοῦ Στρατιωτικοῦ Τουρκικοῦ Νοσοκομείου, καὶ τοιοῦτος ἀνεγνωρίσθη παρὰ τῆς προσωρινῆς Γερουσίας διὰ θεσπίσματος αὐτῆς τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1799, προσδιορίσασα συνάμα αὐτῷ καὶ μηνιαῖον μισθὸν γροσίων 111 καὶ παράδων 8 (δραχ. 175 ὡς ἔγγιστα).

Ἀφ' οὗ ἐπανῆλθον οἱ Αὐτοκρατορικοὶ ἐπίτροποι καὶ διωργάνωσαν τὴν τοπικὴν τῆς Κερκύρας κυβέρνησιν, ὁ Ἀντώνιος Μαρίας δικαιούμενος νὰ διορίσῃ ἀντικατάστατον πρὸς διοργάνωσιν τῶν ἑτέρων νήσων, διώρισε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάννην, ὅστις ἀφ' οὗ διωργάνωσε τὰς κυβερνήσεις διαφόρων νήσων καὶ ἰδίως τῆς Κεφαλληνίας, ἐπανῆλθεν εἰς Κέρκυραν, ὅπου ἠκολούθησε τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς πάσας τὰς νήσους τὸ Βυζαντινὸν Σύνταγμα κακίστην ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν καὶ ἀνέφικτος ἀπεδείχθη ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ, μάλιστα μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Ῥωσσικοῦ στρατοῦ, πάντες οἱ φιλοεθνεῖς καὶ φιλελεύθεροι Ἑπτανήσιοι ἐφρόνουν ὅτι μέχρις οὗ μεταρρυθμισθῇ τὸ Σύνταγμα καὶ καταρτισθῇ ἐθνικὸς στρατός, ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἐπικουρικοῦ τινος ξένου στρατοῦ. Ἡ Γερουσία ὠφεληθεῖσα τῆς εὐκαιρίας, τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεως τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ῥωσσιῶν Ἀλεξάνδρου Α'. ἀπέστειλεν ἐν Πετρουπόλει ἔκτακτον ἀπεσταλμένον, ὅστις ἔμελλε

Digitized by Google

πρῶτον μὲν νὰ προσφέρῃ τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας, ἔπειτα δὲ αἰτήσῃ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ῥωσσικοῦ στρατοῦ ἐν ταῖς νήσοις συντηρουμένου δι' ἐξόδων τῆς Πολιτείας. Πρόσωπον κατάλληλον πρὸς ἐκτέλεσιν τοιούτων ἐντολῶν ἐκρίθη ὁ ἐν Νεαπόλει τότε διαμένων κόμης Γεώργιος Μοτσενῖγος Ζακύνθιος, γνωστὸς ἐν τῇ Ῥωσσικῇ Αὐλῇ καθ' ὃ υἱὸς τοῦ ἄλλοτε Πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας ἐν Φλωρεντίᾳ, διατελῶν δὲ Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας ἐν ἐνεργείᾳ. Διωρίσθη οὗτος διὰ θεσπίσματος τῆς Γερουσίας τῇ 22 Μαΐου 1801 καὶ δι' ἑτέρου τῇ 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διέταξεν ἡ Γερουσία ν' ἀποσταλῶσι τῷ Μοτσενίγῳ τάλληρα 1000 (δραχ. 5000) πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἀφίκετο ὁ Μοτσενῖγος ἐν Μόσχᾳ, ὅπου διέμενε τότε ὁ Αὐτοκράτωρ, τῇ 9 Σεπτεμβρίου καὶ ἀφ' οὗ συννενοήθη μετὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ κόμητος Πανίν, τὴν 23 ἀνήγγειλε τῷ Ἀντικαγγελαρίῳ Πρίγκηπι Κουρακὶν τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἀκολούθου ἐγγράφου, ἐσωκλείων ἐν αὐτῷ καὶ τὴν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ἐκφώνησιν.

«Moscou le 23 Septembre 1801»

«A son Altesse M.r le Vice Chancellier Prince de Kurakin».

«Le sousigné Conseiller d'Etat actuel de Sa Majesté Imperiale de touttes le Russies en consequence de la gracieuse permission qu' il a plu à Son Auguste Maître de lui accorder, a l'honneur de faire connaitre à son Altesse Monsieur le Vice Chancellier Prince Kurakin que la Republique de

Digitized by Google

Sept isles unies empressée dé temoigner les sentiments dont elle est animée envers la Cour Imperiale de Russie, a crû pouvoir l'honnorer pour un istant du caractére de son envoyé extraordinaire, dans l' intension de porter aux pieds de sa Majeté Imperiale ses respecteuses felicitations, sur son avenement au trône de Russie et les voeux les plus ardents pour la conservation de ses jours precieux».

«Comme c' est à la protection de son Trône Auguste que cette Republique doit sa naissance, ce n' est en conséquence, que sous cette egide qu' elle peut ésperer de conserver son existance.»

«La variabilitè des choses, dans ces temps incertains tiendroit cette Republique dan un état de crainte et d' anxieté si Sa Majestè Imperiale ne fixoit sa destinée en daignant lui continuer sa Haute Protection».

"Elle prend donc la liberté de la réclamer comme le bienfait le plus precieux, et celle de lui offrir l' hommage de la plus sincére et respecteuse reconnaisance„.

«Le sousigné en priant Son Altese de vouloir bien lui procurer l' honneur de remplir auprès de Sa Majesté Imperiale une commission aussi flateuse que celle dont le Senat de Corfou a bien voulu le charger, il n' a rien de plus empressè que d' annexer la copie de ses lettres de creance et reiterer à Son Altese les assurances des senti-

Digitized by Google

ments du profond respect, et du parfait dévouement avec les quelles il a l' honneur d' être.»

«C.te Mocenigo»

«Sire.

«La Republique de sept Isles Unies, hereux enfant de la maison Splendide de Vos Ancêtres, m' ayant honnoré d' être l' organe de ses sentiments de veneration et de gratitude m' a chargé de mettre aux pieds de Votre Majesté Imperiale le temoignage des felicitations sur son avenement au Trône de Russíe, protecteur des nations.»

«C' est dans la force tutelaire, Sire, c' est dans la genereuse protection que Votre Majesté Imperiale est supplieé de lui continuer, que cette Republique naissante a placée desormais toutes ses ésperances : la carriére tracée par la Divinité, son model, que Votre Majesté Imperiale se propose de suivre, est un garant certain pour le bonheur des Sept Isles unies ; les voeux qu' elles forment pour la prosperité de son Auguste bienfaiteur, ne sont point equivoques; le bonheur du protegé est indivisible avec la gloire du Protecteur».

«Depositaire uniquement des sentiments de veneration, et d' attachement unanime de la Republique, le plus beau moment de ma vie est sans doute celui, où un maître adoré me permet de deposer à ses pieds des voeux ardents pour sa prosperité, notre bien être».

«C.te Mocenigo.»

Digitized by Google

Παρουσιασθεὶς καὶ αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκράτορος, ἐπέτυχε καὶ τὴν δευτέραν τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ, μάλιστα διώρισεν ὁ Αὐτοκράτωρ τὸν Μοτσενῖγον Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν (Ministre Plenipotentiaire) τῆς Ῥωσσίας παρὰ τῇ Ἑπτανήσῳ Πολιτείᾳ καὶ Ἀρχηγὸν τοῦ ἀποσταλησομένου ἐπικουρικοῦ στρατοῦ. Ὁ στρατὸς οὗτος ἔμελλε νὰ μεταβῇ εἰς Κέρκυραν ἐκ Νεαπόλεως δι' ἐξόδων τῆς «Αὐτοῦ Σικελιανῆς Μεγαλειότητος,» ἥτις τότε δὲν εὑρίσκετο εἰς εὐάρεστον οἰκονομικὴν θέσιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἡ ἄφιξις τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ Μοτσενίγου παρετάθη μέχρι τέλους Αὐγούστου τοῦ 1802.

Μόλις ἀφίκετο εἰς Κέρκυραν ὁ ἐπικουρικὸς οὗτος στρατός, ἡ Γερουσία διελύθη καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῆς ἔμεινε τῷ μόνῳ Ἡγεμόνι, ὅστις τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου διὰ θεσπίσματος διώρισε τοὺς ἑπτὰ ἀντιπροσώπους αὐτοῦ ἐν ταῖς ἑπτὰ νήσοις. Ἐπειδὴ δὲ διετέλει ἡ Κεφαλληνία εἰς ἐξαιρετικὴν θέσιν καὶ μέχρι τῆς ἀφίξεως ἐκεῖ τοῦ διορισθέντος ἀντιπροσώπου, ἀπέστειλε προσωρινὸν ἀντιπρόσωπον τὸν Καποδίστριαν, εἰς ὃν καὶ ὁ Μοτσενῖγος ὡς Ἀρχηγὸς τοῦ Ῥωσσικοῦ στρατοῦ ἐνεπιστεύθη αὐτῷ τὴν ἀρχηγίαν τῆς σταλείσης φρουρᾶς ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Συνταγματάρχου Σωροκίν. Διέμεινεν ἐν Κεφαλληνίᾳ μέχρι μέσων Ὀκτωβρίου, καὶ μεταβὰς εἰς Ἰθάκην ἀφίκετο εἰς Κέρκυραν τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὅπου ἔμεινεν ἰδιωτεύων μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1803, ὅτε συνεστάθη προσωρινή τις Γερουσία ἥτις διώρισεν αὐτὸν Γραμματέα τῆς ἐπι-

Digitized by Google

κρατείας, κατὰ τὰ διατταττόμενα παρὰ τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ εἰσέτι ἐν ἰσχύϊ ὄντος Βυζαντινοῦ Συντάγματος ὁρίζοντος «Il Presidente del Senato... nominerà i ministri dello stesso ed assoggetterà la nomina alla di lui approvazione» καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 15 καὶ 32 τοῦ νέου τότε παραδεχθέντος ὀργανισμοῦ τῆς Γερουσίας ὁρίζοντα «Art. 15 Il senato elegerà un Secretario di Stato di cui le attribuzioni sono descritte nel progetto d' organizazzione della Secretaria di Stato. 32 Il Segretario di Stato proporrà al Senato un Vice Segretario di Stato che approvando li spedirà le opportune patenti».'Ανέλαβεν ὁ Καποδίστριας τὰ καθήκοντα τοῦ Γραμματέως τῆς 'Επικρατείας τὴν 20 Μαρτίου 1803 καὶ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ηὐχαρίστησε τὴν Γερουσίαν διὰ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ, ἐν ταὐτῷ δὲ προτείνει ἀντιγραμματέα τῆς 'Επικρατείας τὸν εὐπαίδευτον καὶ μετὰ ταῦτα διακριθέντα ἐν 'Ιταλίᾳ Μάριον Πιέρρην Κερκυραῖον διὰ τοῦ ἀκολούθου ἐγγράφου

«Mentre che io devo presentare all'Autorità del Senato le mie proposizioni intorno all'istituzione della segretaria di stato mi sia permesso dalla Vostra Clemenza, Augusto Consesso, di esternare coi sentimenti di una filiale divozione la mia riconoscenza per l' atto con cui piacque alla Vostra generosità di conferirmi un' incarico superiore di molto alla tenuità

Digitized by Google

delle mie forze, ed una mansione per cui conosco di non poter promettere e garantire dal canto mio che fedeltà, onore, e puro zelo nel servizio che imprendo. Se queste sole qualità che io sento di possedere bastano, affinchè nell' esercizio delle mie funzioni io possa incontrare l' approvazione e la grazia del Senato, io sono felice, e dinnanzi all' Augusto Vostro Cospetto, giuro, e protesto di non voler d' ora in avanti me stesse vivo, ed attivo che per servire con entusiasmo la Repubblica e questo Consesso. Ora posso adempito così in qualche maniera ad un vivo dovere di cui l'animo mio era ed è ripieno presentare all'autorità del Senato le mie proposizioni.»

« 1. In coerenza all' articolo 32 dell' organizzazione del Senato presento all' approvazione di questo Consesso la nomina a cui divengo: Seguendo i soli inpulsi della mia persuasione, per l' impiego di Vice segretario di Stato: Propongo quindi il Nob. Sig.r Mario Pieri di cui la pubblica voce dice abbastanza.» Ἡ Γερουσία δὲ διὰ θεσπίσματος τῆς 22 Ἀπριλίου προσδιώρισε τῷ μὲν Γραμματεῖ μηνιαῖον μισθὸν ταλλήρων 40 (δρ. 200) τῷ δὲ ἀντιγραμματεῖ 20.

Καὶ οὕτω ὁ Καποδίστριας κατὰ πρῶτον ἔλαβε μέρος εἰς τὴν γενικὴν διοίκησιν τῆς Πολιτείας, εἰς ἣν οὐδέποτε ἀνεμίχθη οὔτε εἰς σύνταξιν νόμων οὔτε συμ-

Digitized by Google

βουλὴν οὐδεμίαν παρέσχε τῇ κυβερνήσει μέχρι τοῦ δι-ορισμοῦ τούτου.

Πρῶτον αὐτοῦ μέλημα ὑπῆρξεν ἡ διευθέτησις τῆς Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, συνᾴδουσα μετὰ τοῦ παρ' αὐτῆς παραδεχθέντος, πρὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ, «Ὀργανισμοῦ τῆς Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας» Προέτεινεν ὡσαύτως καὶ ἓξ ὑπαλλήλους τῆς Γερουσίας, ἀλλ' αὕτη δὲν παρεδέξατο τὴν πρότασιν διότι οἱ προτεινόμενοι ἦσαν πάντες Κερκυραῖοι καὶ ἡ Γερουσία ἐφρόνει ὅτι, « a conforto degli aspiranti federati e a sempre più sodo vincolo della cordiale fraterna associazione sieno circolarmente invitati giovani che aspirar volessero alla cariera del pubblico Ministero adetto al Senato».

Τὴν πρώτην Ἰουνίου ἡ Γερουσία διὰ θεσπίσματος αὐτῆς διώρισεν Ἐπιτροπὴν τινα παριστάνουσαν αὐτὴν, ἵν' ἀκολουθήσῃ τὸν Πληρεξούσιον τῆς Ῥωσσίας Μοτσενῖγον ἐπισκεπτόμενον τὰς νήσους. Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης διωρίσθησαν ὁ Γερουσιαστὴς ἐκ Ζακύνθου Σπυρίδων Ναράντσης, ὁ Σπυρίδων Βατάλιας, εὐπαίδευτος πολίτης Κερκυραῖος καὶ ὁ Ὕπαρχος ἑκάστης νήσου εἰς ἣν διέτριβεν ὁ Πληρεξούσιος.

Τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην κατὰ τὸ θέσπισμα ἐκεῖνο ὤφειλε ν' ἀκολουθήσῃ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας Καποδίστριας "καὶ ἐκτελεῖ παρ' αὐτῇ τὰ καθήκοντα Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας ὡς παρὰ τῇ Γερουσίᾳ.»

Κατὰ πρῶτον διηυθύνθη ὁ Πληρεξούσιος καὶ ἡ

Digitized by Google

ἐπιτροπὴ εἰς Ζάκυνθον πατρίδα τοῦ Μοτσενίγου, ἐν ᾗ οἱ συμπολῖται αὐτοῦ, διὰ συνεισφορᾶς ἡτοίμασαν μεγαλοπρεπῆ καὶ πολυέξοδον δεξίωσιν, ἀλλ' ὁ Μοτσενῖγος δι' ἐπισήμου αὐτοῦ πρὸς τὸν Ὕπαρχον διεκύρηξεν ὅτι παραιτεῖται τῶν τιμῶν ἐκείνων, ἵνα τὰ εἰσπραχθέντα χρήματα χρησιμεύσωσιν εἰς κοινωφελῆ ἔργα τῆς νήσου. Ἀφ' οὗ ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη και ὁ Καποδίστριας τῇ συναινέσει τοῦ Πληρεξουσίου ἐτακτοποίησαν τὴν κυβέρνησιν καὶ πάντα τὰ κακῶς διακείμενα ἐν Ζακύνθῳ, τὰ τέλη Ἰουνίου ἀνεχώρησαν διευθυνόμενοι πρὸς τὴν Κεφαλληνίαν ὅπου διέμεινον μέχρι τέλους Ἰουλίου, ὠφελήσαντες οὐκ ὀλίγον διὰ καταλλήλων καὶ ἐξαιρετικῶν τινων διατάξεων, τὴν ἰσέτι πενθοῦσαν νῆσον, ἐπιληφθέντες ἐν ταυτῷ καὶ τοῦ ἀκανθώδους ζητήματος τῶν ἀποζημιώσεων πρὸς τὰ ἀτυχῆ θύματα τῶν στάσεων, κατέλιπον τῷ ὑπάρχῳ Μάρκῳ Καρατσίᾳ Κερκυραίῳ διαταγάς τινας καὶ πληρεξουσιότητα ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων ἀφορώντων εἰς τοὺς ζημιωθέντας καὶ ζημιώσαντας.

Πάνθ' ὅσα ἐνήργησαν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς νήσοις ἡ Ἐπιτροπὴ ὁ Καποδίστριας καὶ ὁ Μοτσενῖγος καθυπέβαλον τῇ Γερουσίᾳ δι' ἐκτεταμένων ἐκθέσεων καὶ αὕτη ἐπικυρώσασα τὰ πραχθέντα, ἔγγραφε πρὸς τὴν Γερουσιαστικὴν Ἐπιτροπὴν τὰ ἀκόλουθα.

«Conosce il Senato i vostri utili sagrifizi a prò della nazione sá con qual valore scioglieste i complicati affari del Zante e per tutto questo non può abbastanza lodarvi applau-

Digitized by Google

dirvi. Si fà pure un' idea conveniente delle cose Cefalene delle quali si sente già occupati. Possano i benemeriti vostri travagli, le zelanti vostre applicazioni riportare quel premio che il Senato vi augura ed annella a giusta esaltazione del vostro nome e permanente quiete e tranquillità di quel popolo troppo lungamente e fieramente aggitato ad esultanza generale della nazione. Benedica il Cielo ogni vostro studio e vi riconduca lieti e prosperi fra le braccia del Senato che vi protesta il pienissimo pubblico aggradimento.»

'Επανελθὼν ὁ Καποδίστριας εἰς Κέρκυραν μετὰ τοῦ πληρεξουσίου καὶ τῆς Γερουσιαστικῆς 'Επιτροπῆς ἐξηκολούθει ἐκτελῶν τὰ καθήκοντα τοῦ Γραμματέως τῆς ἐπικρατείας, ὅτε τὴν 12 Νοεμβρίου 1803 ἐτελεύτησεν ὁ 'Ηγεμὼν καὶ ἡ Γερουσία ἐνετείλατο τῷ Καποδιστρίῳ νὰ ἐκφωνήσῃ τὸν ἐπικήδιον λόγον. 'Ως πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ λόγου τούτου καὶ τὴν ἐντύπωσιν ἣν ἐνεποίησεν εἰς τὸ κοινὸν, οὕτω πῶς ἀποφαίνεται ὁ βιογράφος τοῦ Καποδιστρίου Δημήτριος 'Αρλιώτης φίλος καὶ ὁμῆλιξ αὐτοῦ.

« Intorno a questo tempo fè bella pro«va il conte (Καποδίστριας) della sua eloquen«za nell' elogio funebre ch' ei pronunciò «in morte del conte Spiridion Georgio Teo«tochi Preside del Senato, uom venerando «e per sapere, per fecondia, per servigi resi

Digitized by Google

"allo stato esimio: elogio scritto nell' angu-«sto spazio di una notte perciò che doveva «essere recitato la mattina vegnente nel sa-«cro tempio, dinanzi al feretro, e che non «dimeno trasse calde lagrime agli astanti «e fè benedire la memoria dell' illustre de-«funto, ed ammirare ognor più il giovane e «pio panegirista.(1) »

Ἔμεινε Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατειας μέχρι τῆς 15 Μαΐου 1806, διαδεχθεὶς αὐτὸν ὁ Σπυρίδων Βατάλιας, διότι ἡ Γερουσία διὰ θεσπίσματος αὐτῆς τῆς 7 Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους διώρισε τὸν Καποδίστριαν ἐπιτετραμμένον ἐν τῇ Αὐλῇ τῆς Πετρουπόλεως, ἀντὶ τοῦ τότε παραιτηθέντος Δημητρίου Ναράντση Ζακυνθίου, ἀλλὰ τὴν 18 Ἰουνίου, διὰ διακοινώσεως τοῦ πληρεξουσίου τῆς Ῥωσσίας, πρὸς τὴν Γερουσίαν, γνωστοποιεῖ, αὐτῇ, ὅτι « ἡ Αὐλὴ τῆς «Πετρουπόλεως ἐδέχθη εὐχαρίστως τὸν διορισμὸν τοῦ «Καποδιστρίου ὡς διαδόχου τοῦ Ναράντση, ἀλλ' ὅτι «ἡ θέσις αὕτη εἶναι ἀσυμβίβαστος μετὰ τῆς τοῦ ἐπι-«τίμου Συμβούλου (Consiglier di Collegj) ἣν ὁ Αὐ-«τοκράτωρ εἶχεν ἀπονείμει πρὸς τὸν Καποδίστριαν„ (2)

(1) Ὁ ἐπικήδιος οὗτος λόγος ἐδημοσιεύθη, ἐν Κερκύρᾳ ἐκ τοῦ δημοσίου Τυπογραφείο τῷ 1883

(2) Ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Ἑπτανήσου ἐν Πετρουπόλει Δημήτριος Ναράντσης δὲν ἀναφέρει, ἐν τῷ ἐπισήμῳ αὐτοῦ πρὸς τὴν Γερουσίαν, τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς διακοινώσεως τοῦ Πληρεξουσίου ἀλλ' ἁπλῶς ἀφηγεῖται «Che S, M. é contenta di vedere il Sig.r Conte Capodistria ad agire interinamente nelle mie veci d' Inviato.

Digitized by Google

Συνεπεία τῆς διακοινώσεως ταύτης ἡ Γερουσία ἀπήλλαξε τὸν Καποδίστριαν τῆς θέσεως ταύτης ἐκδοῦσα τὸ ἀπὸ 30 Ἰουνίου θέσπισμα αὐτῆς. Διωρίσθη ὡσαύτως ὁ Καποδίστριας καὶ «Ἐπιθεωρητὴς τῶν προσωρινῶν σχολείων τῆς Γενέδου» (1) (Inspettore delle scuole provisorie del Tenedo), θέσιν ἣν διετήρησε μέχρι 15 Μαρτίου 1807 καθ' ἣν ἡμέραν ἡ Γερουσία διὰ θεσπίσματος ἐπέτρεψεν αὐτῷ ν' ἀπέλθῃ τῆς νήσου καὶ διώρισε προσωρινὸν ἐπιθεωρητὴν διαρκούσης «τῆς βραχείας ἀπουσίας αὐτοῦ», τὸν Ἐμμανουὴλ Θεοτόκην (2) συσταθέντα τῇ Γερουσίᾳ παρὰ τοῦ Καποδιστρίου ἐν τῇ αὐτοῦ ἀναφορᾷ.

Ὁ Μοτσενῖγος ἀνήκων εἰς τὸ ὀπισθοδρομικὸν κόμμα ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑπτάνησον συνήνεσε μὲν, ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν σύνταξιν, ἐπιψήφισιν καὶ ἐκτέλεσιν

---

(1) Ἀρχαία Μονὴ τῶν Καθολικῶν ἐν Κερκύρᾳ μεταβληθεῖσα εἰς Ἐκπαιδευτήριον.

(2) Οὗτος ἦν ἐξ ἀδελφοῦ ἀνεψιὸς Νικηφόρου τοῦ Θεοτόκη ἀνὴρ διαπρέψας ἐπὶ παιδείᾳ καὶ πλεῖστα συγγράψας Ἑλληνιστί, Ἰταλιστὶ καὶ Γαλλιστὶ διεκρίνετο δὲ διὰ τὴν γλῶσσαν εἰς ἣν ἔγγραφεν ὅταν ἡ καθωμιλημένη δὲν ἦτο εἰσέτι μορφωμένη (ὅρα ἡμέτερον πόνημα «Ἐπαφίσεις κτλ.») Διεκρίθη ἐπίσης ἐπὶ ἐθνισμῷ, τούτου δ' ἕνεκα διάφορα συγγράμματα αὐτοῦ ἐκδοθέντα ἐν ἔτει 1815 φέρουσιν ἐν τῇ προμετωπίδι «ὑπὸ Ἐμμανουὴλ Θεοτόκου Ἕλληνος» Ὑπῆρξεν λίαν ἀφοσιωμένος εἰς τὴν θρησκείαν τῶν αὐτοῦ προγόνων, αἴτιον δι ὃ εἰς πλείστας ἐκκλησίας ἐδώρει τ' ἀναγκαιοῦντα βιβλία, ἑτέρας δ' ἐκόσμει διὰ πολυτίμων ἀφιερωμάτων καὶ γενναίως ὑπέθαλπε τοὺς πτωχοὺς ἱερεῖς. Εἰργάσθη ὡσαύτως πρὸς διάδοσιν

Digitized by Google

τοῦ Συντάγματος τοῦ ἔτους 1803, ἀλλὰ συνεννοήθη μετὰ τῶν ὁμοφρονούντων αὐτῷ νησιωτῶν, πρεσβευόντων ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο περιεῖχε θεσμοὺς τινὰς μὴ συνάδοντας μετὰ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ καὶ ἑπομένως βλαβεροὺς τῇ Πολιτείᾳ, ἀλλ' οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ αὐτοῦ τοῦ Πληρεξουσίου, ἐτόλμων νὰ ἐκδηλώσωσι τὰς δοξασίας των, διότι οἱ ἐκλεχθέντες Βουλευταὶ ἀνῆκον εἰς τὸ φιλελεύθερον κόμμα καὶ διαρκούσης τῆς συζητήσεως τοῦ Συντάγματος ἐν τῇ Βουλῇ, προΐστατο τῆς Πολιτείας, ὁ ὑπέρμαχος αὐτοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἐπιψήφισιν καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ διῴκει αὐτὴν εἰσέτι τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων ὀπαδῶν τοῦ ἀποθανόντος Ἡγεμόνος, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θέσωσι προσκόμματα οὔτε εἰς τὴν ἐπιψήφισιν οὔτε εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Μοτσενῖγος συνεβου-

---

τῆς παιδείας εἰς τὸν λαὸν καὶ τοῦτο ἐξετέλεσε ἐφοδιάζων βιβλία καὶ ἄλλα εἰς τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς ἐξ ἰδίων πληρόνων ἐνταὐτῷ καὶ τοὺς διδασκάλους, διάφοροι ἐκ τῶν μαθητῶν τούτων διέπρεψαν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ὑψηλοῖς ἀξιώμασι. Μέρος τῆς πλουσίας αὐτοῦ περιουσίας μετεχειρίζετο πρὸς περίθαλψιν πτωχῶν οἰκογενειῶν καὶ προικοδότησιν πτωχῶν νεανίδων. Περιεβλήθη πάντα τὰ ἀνώτερα ἀξιώματα ἐμπεριεχομένου καὶ τοῦ Ὑψηλοτάτου Προέδρου τῆς Γερουσίας, ἐκοσμήθη δὲ διὰ πλείστων παρασήμων. Ὁ βαρῶν Ἐμμανουὴλ Θεοτόκης εἰς διάφορα φυλλάδια καὶ εἰς ἄρθρα φιλολογικῶν ἐφημερίδων ἔφερε τὸ ἀκαδημαϊκὸν ὄνομα « Φιλέργου Φαίακος. » Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1777 καὶ ἀπεβίωσε τῷ 1837.

Digitized by Google

λευσε τὴν αὐλὴν τῆς Ῥωσσίας ἥτις ὤφειλε νὰ ἐπικυρώσῃ τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο, κατὰ τὸ ἄρθρον 2.ον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνθήκης, ν' ἀποφανθῇ ὅτι «Ἐπιφυλλάσσεται νὰ ἐπικυρώσῃ τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο «ὅταν ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἡ πεῖρα ἀποδείξωσιν αὐτὸ κα«τάλληλον πρὸς διοίκησιν τῆς Ἑπτανήσου.» Ἡ Αὐτοκρατορικὴ αὕτη ἀπάντησις οὐδεμίαν ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν τῇ Γερουσίᾳ, ἥτις διέταξε τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐκτέλεσιν.

Προϊόντος τοῦ χρόνου, τὰ μέλη τῆς Γερουσίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος ἀνενεώθησαν καὶ ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Πληρεξουσίου, ὅστις ἦρχε τῶν Ῥωσσικῶν φρουρῶν τῶν νήσων καὶ ἀφ' οὗ ἠδυνήθη νὰ ἐφελκύσῃ τινὰς ἐκ τῶν φιλελευθέρων οἵτινες ἐνόμισαν ὅτι παρῆλθεν ἡ ἐποχὴ τῶν Δημοκρατιῶν, ἐπέτυχε μετὰ δύο ἔτη, νὰ καταρτίσῃ Γερουσίαν ἐκ τῶν ὁμοφρονούντων αὐτῷ καὶ τότε ἀπηύθυνε τὸ ἐπίσημον τῆς 15 Ἀπριλίου 1805 δι' οὗ προσκαλεῖ τὴν Γερουσίαν νὰ «ἐκλέξῃ ἐπιτροπήν τινα ἐπιληφθησομένην τὰς προ«όδους τοῦ Ἑπτανησιακοῦ Συντάγματος καθυποβάλ«λει δὲ τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς τῇ Γερουσίᾳ ἐντὸς δύο «μηνῶν, προσθέτουσα καὶ ἡ Γερουσία τὴν αὐτῆς γνώ«μην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τὰ δὲ ἔγγραφα «ταῦτα, μέσον τοῦ Πληρεξουσίου, καθυποβληθήσονται «τῷ Αὐτοκράτορι», προτείνει ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπισήμου καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ Γερουσία ἐπὶ τοῦ ἐπισήμου τοῦ Πληρεξουσίου βασιζομένη ἐ-

Digitized by Google

ξέδοτο θέσπισμα τῇ 22 Ἀπριλίου δι' οὗ ἱδρεύεται ἡ «Ἐπὶ τῶν προόδων τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑπτανή-«σου Ἐπιτροπή,» διορίζονται συνάμα τὰ προτεινόμενα μέλη ἤτοι τὸν ἀντιπρόεδρον τῆς Γερουσίας Στάμον Καλλικιόπουλον Κερκυραῖον, τοὺς τρεῖς Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας Ἰωάννην Καποδίστριαν Κερκυραῖον, Ἰωάννην Σιγοῦρον Ζακύνθιον καὶ Φραγκῖσκον Ζουλάτην Κεφαλλῆνα, τὸν Ἔφορον τῆς Πολιτείας (Πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας) Ἀντώνιον Μαρίαν Καποδίστριαν, τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα Λουδοβῖκον Ῥαϊβέρτην. Τὰ ἕτερα τρία μέλη ἔμελλον νὰ ὦσιν, εἷς τῶν διακεκριμένων δικηγόρων τῆς Πολιτείας καὶ τοιοῦτος διωρίσθη ὁ Φραγκῖσκος Δαλλαδέτσιμας Κεφαλλὴν διαμένων ἐν Κερκύρᾳ καὶ τὰ ἕτερα δύο, πολῖται ἐκ τοῦ Συγκλητικοῦ καταλόγου καὶ διωρίσθησαν οἱ Νικόλαος Ῥαζῆς Κεφαλλὴν καὶ Πέτρος Ζαγκαρόλος Λευκάδιος. Δι' ἑτέρου ἐπισήμου τοῦ Πληρεξουσίου τῇ 29 Ἀπριλίου προσκαλεῖται ἡ Γερουσία νὰ «διορίσῃ καὶ ἕτερον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ «τῶν ἐλασσόνων νήσων καὶ οὕτω καταρτισθῇ αὕτη ἐκ «δέκα», ἡ δὲ Γερουσία τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ διώρισε δέκατον «μέλος τὸν Μάρκον Παυλίνην Κυθηραῖον. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἡ κληθεῖσα « δεκανδρία» (Decemviri), ἐξέθηκε πρὸς τὴν Γερουσίαν, ὡς ἦτο ἑπόμενον, ὅ, τι ὁ Μοτσενῖγος ὑπηγόρευσεν αὐτῇ, τὸ αὐτὸ ἐποίησε καὶ ἡ Γερουσία καὶ ἀπέστειλε τὰς δύο ἐκθέσεις πρὸς τὸν Πληρεξούσιον.(1)

(1) Ὅρα « Le tre Costituzioni 1800 1803 1817 delle sette Isole Ionie κλ. Corfù Tipografia Mercurio 1849.

Τῇ 23 Ἰουλίου 1806 ὁ Πληρεξούσιος ἀπέστειλεν ἕτερον ἐπίσημον πρὸς τὴν Γερουσίαν τὸ ἀκόλουθον·

«Sua Maestà l' Imperatore di tutte le Russie volendo dare ai sette popoli Ionici una luminosa prova delle paterne sue sollecitudini, e delle leali e generose sue intenzioni intorno al sicuro stabilimento di questo stato, ed alla verace permanente organizzazione del suo Governo, ha risservato la solenne ratifica sua Imperiale sulla costituzione emanata dalla Legislatura dell' anno 1803, affinchè l' esperienza facesse conoscere alla popolazione settinsulare ed ai legislatori della Repubblica se la sudetta costituzione dell' anno 1803, corrisponde giustamente ò nò a tutti i sommi suoi oggetti. L' intervento del sottoscritto Plenipotenziario come per la nota sua de' 15-27 Aprile 1805.»

«La creazione de' Decemviri. le saggie e zelanti loro osservazioni sui progetti della Costituzione. quelle del pari sapienti de' Senatori di quell' epoca; le deliberazioni dell' Eccellentissimo Senato in seguito a relazione di tutto questo, devono aver fatto conoscere al Governo con vera riconoscenza la sopracennata verità come deggiono fargli aspettar con impazienza e speranze somme il tempo in cui la nazione Settiusulare vegga compelata la sua Costituzione con maturità di consiglio, e con generale armonia di sodi principj, la vegga sancita solennemente la vegga in fine assicurata ai semplici ma saldi legami a mo-

Digitized by Google

dochè ressister possa ad ogni forza, che franger volesse le basi nel progresso dei tempi o nel vicendar delle circostanze»

« Sappia ora il Senato della Repubblica, sappiano i sette popoli che questo tempo è oramai giunto, che il sottoscritto ha ricevute le convenienti autorizazioni, affinchè i Legislatori della Repubblica possano liberamente discutere, e sancire la riforma della Costituzione dell' anno 1803, seguendo le osservazioni fatte dai Decemviri, dai Senatori, e quelle altre che sono relative al grande principio di dare ai poteri della Repubblica quella forma, e quella consistenza, di cui essi abbisognano, affinchè la Costituzione che si stabilisce non possa più soffrire necessarie violazioni o cangiamenti.»

« Dopo di aver dato all' Ecc.mo Senato questa ufficiale notizia, il sottoscritto si crede in dovere di comunicargli i suoi pareri intorno alle misure da prendersi, e per la convocazione la più solecita del Corpo Legislativo, ed affinche questo corpo possa procedere all' eseguimento di quanto è ricercato dalla di lui gestione.»

« 1.o Dovendo essere norma di tutte queste misure, perciò che riguarda la convocazione del Corpo Legislativo, le disposizioni dell' attuale Constituzione, ne viene che questo corpo Legislativo composto esser debba da quaranta Legislatori eletti dai Sincliti colle solite statuite proporzioni.

2.o E siccome l' alto Ministero a cui questo

Digitized by Google

Corpo è chiamato esige, affinché la vera sodisfazione dei popoli sia fatta, che i Legislatori che lo compongono sieno scelti fra quei cittadini, che a requisiti tutti proprj del loro incarico accoppino eziandio il possedimento della vera confidenza della rispettiva lor Patria, così è opinione del sottoscritto che in questa circostanza non sia osservata nessuna delle organiche restrizioni opp oste alle nomine, ed alle elezioni; ma che ogni uno dei convocati conscritti membri del Sinclito abbia il pieno diritto di nominare quel candidato che più li sembra meritevcle di tanta destinazione, prendendolo ovunque esso trovasi, e comunque siasi incaricato di altra pubblica funzione. Che tutti i nominati sieno assoggettati col mezzo solito dello scrutinio secreto al giudizio del Sinclito, e che quelli che otteranno la maggiorità di voti siano nel numero stabilito gli eletti Legislatori.»

«3.o Questa straordinaria forma di elezione accordata ad Assemblea numerosa e sulle quali la non ancora abbastanza matura educazione Repubblicana, non ha potuto imprimere quel carattere di cui abbisognerebbero per essere lasciate a se stesse, senza nessun freno o vindice pare che esiga per questa prima volta di una provvidenza la quale prevenga le recidive dei conscritti a quelle abituali inclinazioni di subordinare la volontà del loro voto al voler dei pochi fra di essi, e di quelli che voler non possono sem-

Digitized by Google

pre puramente intorno alla cosa pubblica, poichè stimano sempre pubblico ogni loro particolar interesse od oggetto».

«Questa providenza pare che consister possa in un Decreto il quale severamente proibisca ogni maniera di conventicola diretta ad imprigionare la più grande libertà dei voti dei sincliti questo Decreto dar potrebbe ai Pritani con piene autorizazioni il diritto, ed il dovere di inquerrire, e di prendere anche tosto le più forti misure, quando per effetto della inquisizione si scoprissero faccinarie orditure.»

« Gli eletti Legislatori affretteranno certamente il loro arivo a Corfù, imperciochè nulla deve essere ad essi più grato quanto il presentarsi con solecitudine e zelo all' adempimento del gravissimo uffizio a cui son chiamati dalla Nazione.

«Nulla di meno l' Ecc.mo Senato vorrà precisamente fissare l' epoca dell' apertura delle sessioni del Corpo Legislativo.»

« Il Ministro Plenipotenziario di Russia protesta all'Ecc.mo Senato la più distinta stima e considerazione.

«Corfù li 23 Luglio 4 Agosto 1806»

« C. G. Mocenigo »

Ἡ Γερουσία, ἐπὶ τοῦ ἐπισήμου τούτου βασιζομένη ἐξέδωκε τὸ ἀπὸ πρώτης Αὐγούστου θέσπισμα δι'οὗ καλεῖ τὸ Σῶμα τῆς Συγκλήτου τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου ἵνα ἐκλέξῃ ἀντιπροσώπους πρὸς σχηματισμὸν

Digitized by Google

Συντακτικῆς Συνελεύσεως μελλούσης νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ Σύνταγμα. Παρεδέχθη ἡ Γερουσία, διὰ τοῦ αὐτοῦ θεσπίσματος καὶ πάντα τὰ παρὰ τοῦ Πληρεξουσίου προτεινόμενα μέτρα ὡς πρὸς τὴν ὑποψηφιότητα καὶ τὰς παρὰ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένας ἐξαιρέσεις, τὸ δὲ 13 ον ἄρθρον «ἐξουσιοδότει τοὺς Πρυτάνεις τῶν νή-«σων νὰ συλλάβωσι καὶ κρατήσωσι τὸν ἀποπειρώμενον «νὰ δεσμεύσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἐκλογέων (!!!!) καὶ «ἐν περιπτώσει ἀποδείξεως τῆς πράξεως ἠπειλεῖτο ἡ «ποινὴ τῆς ἀπωλείας, διὰ παντὸς, τοῦ δικαιώματος «τῆς ψήφου καὶ δεκαετοῦς ἐξορίας».

Διεξήχθησαν αἱ ἐκλογαί, ἐν Κερκύρᾳ, τὴν 2 Σεπτεμβρίου, ἐπροτάθησαν 68 ὑποψήφιοι ἐξ ὧν ὑπερεψήφισαν οἱ. Δ.ρ Ἰωάννης Καπάδοκας, Δ.ρ Ἰάκωβος Χαλικιόπουλος Μάντζαρος, Δ.ρ Ἰννοκέντιος Γυαλινᾶς, Μάρκος Καρατσίας, Ἐμμανουὴλ Θεοτόκης, Δ.ρ Νικόλαος κομ. Βαρβάτης, κομ. Νικόλαος Μαμουνᾶς, Δ.ρ Ἰωάννης κομ. Καποδίστριας καὶ Δ. ρ Στάμος Καλλικιόπουλος. Ἐν Κεφαλληνίᾳ ὑπερεψήφισαν οἱ Σάββας Ἄνινος, Ἰωάννης Μηνιάτης, Νικόλαος Καροῦσος, Δανιὴλ Χοιδᾶς, Δημήτριος Σβορῶνος, Σπῦρος Λοβέρδος, Ἰάκωβος Ἀραβανδινός, Σπῦρος Καροῦσος, Μαρῖνος Τυπάλδος Ξυδιᾶς, καὶ Μαρῖνος Μεταξᾶς Ἀντσολάτος. Ἐν Ζακύνθῳ οἱ Ἰωάννης Μαρτινέγκος, Σπυρίδων Ναράντσης, Ἰωάννης Σιγοῦρος, Ἀλέξανδρος Σαλαμὼν δὲ Ῥώση, Ἀντώνιος Ἀγραπηδάκης καὶ Ἀντώνιος Μουζάκης. Ἐν Λευκάδι οἱ Ἀθανάσιος Μοντεσάντος, Δημήτριος Βαφέας καὶ Σπυρίδων Σούνδιας. Ἐν Ἰθάκῃ

Digitized by Google

οἱ Γεράσιμος Δρακούλης καὶ Νικόλαος Βρετός. Ἐν Παξοῖς οἱ Δημήτριος Ἀνεμογιάννης καὶ Ἰωάννης Μουρίκης, καὶ ἐν Κυθήροις ὁ Μάρκος Παυλίνης. (1)

Συνῆλθον οὗτοι τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1806, παρῆσαν καὶ ὁ Ἔφορος τῆς Πολιτείας Δ.ρ Ἀντώνιος Μαρίας κομ. Καποδίστριας πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας καὶ εἷς τῶν μελῶν ὁ κομ. Ἰάκωβος Μερκάτης Ζακύνθιος, δικαιούμενοι οὗτοι κατὰ τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Συντάγματος τοῦ ἔτους 1803 νὰ παρίστανται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς βουλῆς καὶ λαμβάνωσι τὸν λόγον δὶς ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου ἄνευ ὅμως ψήφου. Ἐν τῇ πρώτῃ συνεδριάσει ἐγένοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι καὶ ἀνεδείχθη Πρόεδρος μὲν ὁ ἐκ Κεφαλληνίας βουλευτὴς Σάββας Ἄννινος, γραμματεῖς δὲ ὁ ἐκ Κεφαλληνίας ἐπίσης Μαρῖνος Μεταξᾶς Ἀντσολάτος καὶ ὁ ἐκ Κερκύρας Ἰωάννης Καποδίστριας.

Ὁ πληρεξούσιος, δι' ἐπισήμου αὐτοῦ πρὸς τὴν Βουλήν, διώρισε μέλη τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου (Consiglio Legislativo) τοὺς Στάμον Καλλινικό-

(1) Ὁ Λούντσης ἐν τῷ προμνησθέντι συγγράμματι ἀναφέρει ἐκ χειρογράφου τινὸς τοῦ τότε Πρυτάνεως Λευκάδος Στυλιανοῦ Βλασοπούλου, ὅτι ὁ Μοτσενῖγος διέταξε μυστικῶς πάντας τοὺς Πρυτάνεις τῶν νήσων νὰ πράξωσι καλπονοθεύσεις πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν προσώπων ἐκείνων οὓς αὐτὸς ἤθελεν ὑποδείξῃ.

Digitized by Google

πουλον πρόεδρον, Ἀθανάσιον Μοντεσάντον, Ἰωάννην Καπάδοκα, Ἰωάννην Σιγοῦρον, Ἰωάννην Μηνιάτην καὶ Ἰωάννην Καποδίστριαν, ὅστις ὤφειλε νὰ ἐκτελῇ καὶ τὰ καθήκοντα γραμματέως καὶ εἰσηγητοῦ; διὰ δὲ ἑτέρου ἐπισήμου προσέθεσε καὶ τὸν Ἰάκωβον Καλλικιόπουλον Μάντσαρον.

Διὰ τοῦ διορισμοῦ τούτου ὁ Πληρεξούσιος παρεβίασε τὸ ἄρθρον 52 τοῦ Συντάγματος τὸ ἀναθέτον τῇ βουλῇ τὴν ἐκλογὴν τῆς Νομοθετικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸ ἄρθρον 55 τὸ ὁρίζον ὅτι «ἡ Νομοθετικὴ ἐπι«τροπὴ σύγκειται ἐκ μόνον πέντε μελῶν.» Αἱ παρανομίαι καὶ αὐθαιρεσίαι αὗται τοῦ Πληρεξουσίου ἐσημειώθησαν ἐν τῇ βουλῇ παρά τινων μελῶν ἀλλ' ἡ πλειονοψηφία αὐτῆς ἔκρινε ταύτας ἀναγαίας καὶ ἀναποφεύκτους. Ἀπεφάσισεν ὡσαύτως ἡ Βουλὴ ἐν τῇ συνεδριάσει ἐκείνῃ ὅτι τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον, ἐξουσιοδοτεῖτο νὰ ἐξασκῇ τὰ καθήκοντα συνδιασκεπτικῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τοῦ Πληρεξουσίου.

Ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ αὕτη ἐπελήφθη διαφόρων ἀντικειμένων ἐν διαφόροις συνεδριάσεσιν,ἐν ἐκείνῃ τῆς 10 Δεκεμβρίου, ὁ εἰσηγητὴς τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου, Ἰωάννης Καποδίστριας, προσήγαγε τὸ σχέδιον τῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ Συντάγματος « Progetto di riforma dell' Atto Costituzionale della Repubblica compilato dal Consiglio Legislativo in seguito ad altro progetto del Ministero Imperiale dell' Augusta Corte di Russia e delle note uffiziali indirizzate ai Con-

Digitized by Google

siglio da S. E. il sig. Ministro Plenipotenziario Co. Mocenigo.

Presentato al Supremo Corpo Legislativo coi documenti giustificativi nella sua estraordinaria sessione dei 10 Decembre 1806 g. s.

Ἐξέθηκε συνάμα τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων, ἀφηγούμενος σὺν τοῖς ἄλλοις ὅτι, «ἐπειδὴ τὰ δύο προγενέστε«ρα Συντάγματα τὸ τοῦ ἔτους 1800 καὶ τὸ ἕτερον τοῦ ἔτους 1803 οὐδέποτε ἔτυχον τῆς ἐπικυ«ρώσεως τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ῥωσσιῶν (1) καὶ ἐ«πειδὴ τὸ νῦν προτεινόμενον παρὰ τοῦ Πληρεξουσίου «ἐν ὀνόματι τοῦ Αὐτοκράτορος θέλει τύχῃ τῆς κυ«ρώσεως αὐτοῦ, ἢ τις θέλει ἐπιφέρῃ τὴν διηνεκῆ προ«στασίαν τῆς Πολιτείας, (2) διὰ ταῦτα συσταίνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ σχεδίου, συμφώνως "δ' ἐπισήμου τινὸς τοῦ Πληρεξουσίου ἡ παραδοχὴ αὕτη νὰ γίνῃ ὡς οἷόν τε ταχύτερον.„

Ἐν τῷ σχεδίῳ τούτῳ τοῦ Συντάγματος εἰσήχθη νέός τις θεσμὸς ἀνύπαρκτος ἐν τοῖς δύο προγε-

(1) Ἡμαρτημένως καὶ τοῦτο σημειοῖ ἐν σελ, 9 τὸ σύγ"γραμμα Νομίσματα καὶ Μετάλλια τῆς Ἑπτανήσου Πολιτεί«ας ὑπὸ Παύλου Λάμπρου ὅτι «Τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει συντα«χθὲν Σύνταγμα ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῶν δύο αὐτοκρατόρων»

(2) Διεψεύθη τοῦτο τῇ 7 Ἰουλίου 1807 ἐν Τιλσίτ.

Digitized by Google

νεωτέροις, τουτέστιν ἡ ἐπέμβασις τῆς Ῥωσσίας οὐ μόνον ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν διοργανισμὸν, τὴν νομοθεσίαν, τὴν ἐκλογὴν τῆς ἀνωτάτης Ἀρχῆς καὶ ἐν γένει εἰς πάντα τ' ἀφορῶντα τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τῶν νήσων, ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα δὲ τοῦ λαοῦ ἡ μεταῤῥύθμισις, δῆθεν, αὕτη πλεῖστα ἀφήρεσεν ἐκ τῶν ἐν τῷ Συντάγματι τοῦ ἔτους 1803 περιεχομένων.(1)

Ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 15.ης Δεκεμβρίου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σχέδιον ἀναγνωσθὲν ἄρθρον πρὸς ἄρθρον γινομένης συζητήσεως μόνον ἐπὶ ἄρθρων τινῶν, ἥτις κατέληξεν εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν παρὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου προταθέντων(2).

---

(1) Διὰ τὰ καθέκαστα ὅρα Le tre costituzioni 1800 1803 1817 delle sette isole Ionie Corfù Tipografia Mercurio 1849

(2) Τὴν ζημίαν ἣν ἐπέφερε τῇ Ἑπτανήσῳ τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο ὅπερ οὐδέποτε ἐξετελέσθη ἕνεκα τῶν πολιτικῶν μεταβολῶν, περιγράφει ἐν τῇ Βιογραφίᾳ ὁ βιογράφος τοῦ Καποδιστρίου Δημήτριος Ἀρλιώτης οὕτω.

«Per devozione al padre imperioso, per obbedienza alla ferma volontà del Senato ch' egli servia, e tempestato altresì dalle istanze continue del conte Mocenigo plenipotenziario di Russia, il quale per gradire alla classe aristocratica avea carpito ad Alessandro l'assenso (che il Mocenigo interpretava ordine) alla sostituzionale d'altra legge costituzionale a quella del 1803, il Capodistria non avendo la forza o la desterità o la fortuna di su-

Κατὰ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου 1806 ἀφίκετο ἐν Κερκύρᾳ; ὁ φρουρῶν τὸ Βασίλειον τῶν δύο Σικε-

---

perare tanti e tali inciampi consentì a cooperare alla compilazione della nuova Costituzione· Egli fece, è ben certo a malincuore, e nel compilarla ne mitigò le usurpazioni del potere oligarchico onde renderla meno odiosa alle altre classi della popolazione egli anche ricusò l'alta condizione assegnatagli in quella, ma a malgrado di tutti questi temperamenti la patria che ave poste sì belle speranze in lui, che ei più tardi e satisfece e superò, esigeva da lui in sì grande occasione al quanto più di coraggio civile, e dell'avere egli posta la mano ad opera men che buona vorebbe poterlo assolvere e non può che compatirlo. Questa costituzione per essere a tempo giunti i Francesi del primo Impero non fu recata ad effetto ma frugando nella polve degli archivi gli Inglesi venuti poi ve la rinvennero ed il Maitland se ne giovò nella Costituzione malvagia e ridicolosa ch'egli diede a queste isole per arrogarsi contro ogni diritto o direttamente e indiretamente tutti i poteri dal sommo all' infimo con danno immenso e sempre crescente di tutte le classi della nostra esile repubblica dalla sola degli oligarchi a cagione del surriferito attentato oserei dire meritato

Εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ὁ Ἁρμοστὴς Μαίτλανδ ὠφελήθη ἐξ ἐκείνου τοῦ Συντάγματος πρὸς σύνταξιν τοῦ διαβοήτου παρ' αὐτοῦ συνταχθέντος ἐν ἔτει 1817 διότι ἅπαντα τὰ σημαντικώτερα ἔγγραφα τ' ἀφορῶντα εἰς τὰς ῥαδιουργίας ἃς μετεχειρίσθη ὁ Μοτσένιγος πρὸς παραδοχὴν τοῦ συντάγματος ἐκείνου ἐλλείπουσιν ἐκ τῶν Ἀρχείων τῆς Ἑπτανησίου Γερουσίας ὑπαρχόντων σημειώσεων ἐν τῷ καταλόγῳ καὶ τοῖς φακέλλοις ὅτι ἤρθησαν παρὰ τοῦ Ἁρμοστοῦ Μαίτλανδ;

Digitized by Google

λιῶν στρατὸς καὶ κατὰ τὸν Νοέμβριον ἐκηρύχθη πόλεμος μεταξὺ τῶν πρώην φίλων, συμμάχων καὶ ἱδρυτῶν τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας, Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας. Ἡ Κέρκυρα τότε ἐγένετο κέντρον τῶν πολεμικῶν ἐργασιῶν κατὰ τῆς Τουρκίας, ὅπου μετ᾽ ὀλίγον προσώρμισεν ὁ Ῥωσσικὸς στόλος ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ναυάρχου Σινιάβιν «Ἀρχηγοῦ τῶν ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ τῷ Ἀρχιπελάγει Ῥωσσικῶν Δυνάμεων.» Ἡ Υψηλὴ Πύλη δι᾽ ἐπισήμου αὐτῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν, συνεβούλευε καὶ παρήνει αὐτὴν νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν, ἐν τῷ Φιρμανίῳ, τὸ ἱδρῦσαν τὴν Πολιτείαν, περιεχομένην ἀκόλουθον περικοπήν, « Ἐπειδὴ ἡ ῥηθεῖσα Ἀριστο«κρατεία (Ἑπτάνησος Πολιτεία) εἶναι Βασάλη τῆς Υ«ψηλῆς Πόρτας ὑπὸ τῇ σκιᾷ τοῦ Γαληνοτάτου Κρά«τους του, ἔσεται χρέος ἀπαραίτητον τῆς πίστεως καὶ «ὑποταγῆς αὐτῆς τὸ νὰ διασώζῃ μὲν φιλίαν μετὰ «τῶν φίλων τῆς κραταιᾶς Βασιλείας, νὰ ἐκτελῇ δὲ τὰ «καθήκοντα τῆς ἀδιαφορίας (νεουτραλιτὰς) ἐν πάσῃ «περιστάσει πρὸς τοὺς ἐχθρικῶς φερομένους. Ἡ ἄνεσις «δὲ τῶν τόπων καὶ τῶν πόλεων μὲ τὸ νὰ μὴ προσγί«νηται εἰμὴ διὰ τοῦ ἐμπορίου, διὰ τοῦτο ὀψέποτε «ἡ κραταιὰ Βασιλεία ἤθελεν ἔχει πόλεμον μετὰ τῶν «λοιπῶν δυνάμεων, θέλουν διενεργοῦνται πρὸς τὴν δια«ληφθεῖσαν Ἀριστοκρατείαν ἀπαραλλάκτως τὰ αὐτὰ «προνόμια ὁποῦ ἀπολαμβάνει καὶ ἡ Ἀριστοκρατεία τῆς «Ῥαγούζης, μὲ αὐτὸν ὅμως τὸν τρόπον, ὥστε νὰ μὴν «ἤθελε δώσωσι μέχρι λεπτὸν κανένα εἶδος τροφίμου, ἢ

Digitized by Google

«ποσίμου ἢ ἐργαλεῖα, καὶ ἄλλα ὅσα ἀναγκαῖα τοῦ πολέ-
«μου εἰς τοὺς ἐχθρικῶς φερομένους πρὸς τὴν κραταιὰν
«Βασιλείαν μου, μήτε νὰ βοηθήσωσιν αὐτοῖς μὲ πλοῖα,
«ναύτας, ἢ μὲ στράτευμα ξηρᾶς ἢ ἄλλως πῶς κατ'
«οὐδένα τρόπον καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ (1).

Ἡ Ἑπτάνησος εὐεργετηθεῖσα ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ ὑπὸ πολυαρίθμου αὐτῆς στρατοῦ καὶ στόλου φρουρουμένη, μεγάλην δὲ ἀπέχθειαν τρέφουσα κατὰ τῶν Τούρκων καὶ ὑπὸ ἐθνικῶν αἰσθημάτων ἐμπνεομένη, οὐ μόνον τὰς παραινέσεις τοῦ Σουλτάνου μετ' ἀγανακτήσεως ἀπέρριψεν, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις αὐτῆς ἔλαβε τὰ καταλληλότερα μέτρα πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ διάσωσιν ἐκ τῶν ὀνύχων τοῦ ἀγρίου γείτονος 'Αλῆ Πασᾶ, Σατράπου τῶν Ἰωαννίων, τῆς παρ' αὐτοῦ ἀπειλουμένης Λευκάδος.

Πρὸς πραγματοποίησιν τούτου, τῇ 21 Μαΐου 1807, ἡ Γερουσία ἐξέδοτο θέσπισμα, προκληθὲν παρ' ἐπισήμου τοῦ Πληρεξουσίου Μοτσενίγου καὶ ἔκθεσιν τοῦ Ἰωάννου Καποδιστρίου, ὅστις ἐστάλη παρ' αὐτοῦ ἐν Λευκάδι ἀπὸ τῶν μέσων Μαρτίου, ὅτε ἡ Γερουσία ἀνεπλήρωσε τὴν θέσιν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων διὰ τοῦ Ἐμμανουὴλ Θεοτόκη. Τὸ θέσπισμα ἐκεῖνο ἐβασίζετο ἐπὶ τοῦ 16 Ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 18 Φεβρουα-

---

(1) Τὸ ἔγγαφον τοῦτο φέρει ἐν τέλει·

« Μετεφράσθη παρ' ἐμοῦ τοῦ Διερμηνέως τῆς Κραταιᾶς
« Βασιλείας ἐν ἔτει ͵αωστ τῇ κὲ Δεκεμβρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει

Ἀλέξανδρος Χαντσερλῆς

Digitized by Google

ρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους Νόμου τῆς Βουλῆς ὁρίζοντος 16.ον Quando estraordinarie circostanze politiche, od urgenti oggetti di pubblica amministrazione esigano che il Senato estenda i limiti ordinarj delle attribuzioni che conferite gli vengono della Costituzione dell' anno 1803, o che estender debba quelli delle attribuzioni dei Pritani, è autorizzato a farlo semprechè un Decretto stabilisca motivatamente la necessità di codesta generale o particolare maggior laditudine di poteri». Διὰ τοῦ θεσπίσματος ἐκείνου ἡ Γερουσία διέταττε, τὴν ἵδρυσιν στρατοπέδου, παρὰ τὴν πόλιν Λευκάδος, κληθησομένου «Ἰονικοῦ Στρατοπέδου» (Campo Ionio) καταρτισθησομένου ἐκ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν ἐφεδρείᾳ πολιτοφυλακῆς πασῶν τῶν νήσων καὶ ἐκ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς πολιτείας, προσέτι τὴν τελειοποίησιν τῆς περικυκλούσης τὴν πόλιν τῆς Λευκάδος τάφρου καὶ ἕτερα ἀναγκαῖα ἔργα, ἀνέθεσε εἰς ἕν ἔκτακτον Ἐπίτροπον (Commissario Estraordinario) πάνθ' ὅσα ἀφορῶσιν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς Λευκάδος, θεσπίσασα συνάμα ὅτι δὲν δύναται οὔτε τὸ Σύνταγμα οὔτε ἄλλός τις νόμος νὰ κωλύσωσι τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἀπολύτου πληρεξουσιότητος καὶ ἀνέδειξεν ἔκτακτον ἀπεσταλμένον τὸν Ἰωάννην Καποδίστριαν τότε ἰδιωτεύοντα, πρὸς ὃν διὰ τοῦ ἑτέρου θεσπίσματος τῆς 22 ἐπροσδιώρισε μισθὸν ταλλήρων τεσσάρων καθ' ἑκάστην (ἀρ. 20), διωρίσασα γραμματέα αὐτοῦ τὸν

Παῦλον Πεδεμόντην Κερκυραῖον, προγυμναστὴν δὲ τῶν πολιτοφυλάκων πυροβολητῶν (Legione dei Cannonieri) τὸν λοχαγὸν τοῦ πυροβολικοῦ Πιέρρην, ἀδελφὸν τοῦ συνταγματάρχου. Τὴν ἀκόλουθον τοῦ διορισμοῦ τοῦ Καποδιστρίου ὁ Πληρεξούσιος Μοτσενῖγος ἀπέστειλεν αὐτῷ τὸ ἀκόλουθον ἔγγραφον.

«La giusta fiducia, che ci hanno inspirato i talenti e l' amor patrio del nobile signore Conte Giovanni Capodistria, Consiglier di Collegio di S. M. Imperiale di tutte le Russie, ci determinarono di conferirgli colla presente nostra carta ogni più ampia autorizzazione in aggiunta di quella che gli viene conferita dall' Ecc.mo Senato Ionico, perchè nella qualità di suo Commissario estraordinario in Santa Maura, e nelle altre isole Ioniche possa provvedere a tutti li oggetti di difesa che potranno esigere li medesimi e specialmente l' isola di Santa Maura; a favor delle quali gli viene conferita ogni facoltà, mettendolo in grado di poter disporre dei mezzi tutti tendenti a questi importanti oggetti, tanto relativi alla diffesa, che ad ogni altro movimento, che a senso delle nostre particolari istruzioni crederà conveniente, ed utile di combinare col Metropolita d'Arta, e quel comando militare Russo.»

«In conseguenza di tutto ciò, resta da noi autorizzato a qualunque spesa, che potesse esigere la difesa immediata, o indiretta di Santa Maura, e quella infine, che potrà risultare

Digitized by Google

da un più esteso armamento marittimo di cui potrà abbisognare la spedizione progettata, e sotto la direzione del suriferito Metropolita e Maggior Ziguri. - Premesse queste facoltà niuna eccettuata, dovrà ogni autorità costituita, persona pubblica militare o civile, Ionica o qualunque individuo privato, prestarsi ad ogni sua disposizione, ed ordine relativo alla presente nostra credenziale».

«Data a Corfù li 22 Maggio 3 Giugno 1807.»

«C. G. Mocenigo»

«*Di S. M. l'Imperatore nostro Augustissimo Sovrano Consiglier di Stato attuale, suo Plenipotenziario nelle sette Isole Unite. Cavaliere dell' Ordine di S.ta Anna della Prima Classe.*»

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Καποδίστριας ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Γερουσίαν τὸ ἀκόλουθον Ἐπίσημον.

«Corfù li 22 Maggio - 3 Giugno 1807.»

«*All'Ill.mo Sig. Segretario di Stato delle Finanze e Forza Armata*».

«*Il Commissario Estraordinario Conte Capodistria* »

«Ill.mo Sig.r Sig.r Col.mo»

«Io servirò a S.ta Maura poichè così piace all' Ecc.mo Senato. Sento che le mie forze sono infinitamente inferiori all' uffizio a cui sono chiamato. Non mancherò per altro di adoperarmi con puro zelo e con attività per corrispondere

Digitized by Google

almeno coll' intenzione se non coll' opera alla fiduccia di cui generosamente mi onora l' Ecc.mo Senato».

«Offro me stesso, e come volontarj al servizio pubblico in S.ta Maura si offrono il fratello mio Agostino, il giovine Spiridion Cavassila, il cadetto Carandinò, ed il cadetto Varti, e presento che un' egual sentimento di puro amor patrio sia per spingere più d' uno dei Corciresi ad offrirsi spontaneamente per militare là dove certo il pericolo e l' importanza della difesa pubblica rendono più nobile e più pregevole questo onorato proponimento(1).»

«Io per questo rappresenterò all'Ecc.mo Senato per mezzo di V. S. Ill.ma che nella spedizione della truppa regolata sieno preferiti quelli che antecipano gli altri nell' offrirsi spontaneamente e che si estenda senza negligere l' ottima scelta per quanto sarà possibile il numero de' volontari cannonieri. Nell' intrapresa molto ardua di dar consistenza all' armaramento della Ionica milizia, queste prime misure possono essere della più grande importanza».

«Spero di poter far conoscere all' Ecc.mo Senato che anco in questa circostanza dal can-

(1) Ἠκολούθησαν ἐν Λευκάδι τὸν Καποδίστριαν ἐπίσης οἱ Κερκυραῖοι ἀξιωματικοὶ Ἀπέργης, Τιμοθ. Οὔγγαρος, κομ. Βούλγαρις, Βατάλιας καὶ Ριζικάρης, διάφοροι ὑπαξιωματικοὶ καὶ πλεῖστοι στρατιῶται.

Digitized by Google

to mio non si cercherà che il Sovrano premio della pubblica grazia e della sua suprema approvazione. Egli è per questo che conterò a somma mia fortuna se durante questa missione io potrò servire senza ricevere pel mio trattenimento il sussidio della pubblica Finanza che l' Ecc.mo Senato generosamente mi accorda (1)».

«Ho l' onore di presentare a V. S. Ill.ma le assicuranze dell' alta mia stima e considerazione.

«Il Com.o Est.o C. Capodistria.»

'Ανεχώρησεν ὁ Καποδίστριας μετὰ διαφόρων Κερκυραίων διευθυνόμενος εἰς Λευκάδα καὶ ἀναλαβὼν τὰ ὑψηλὰ παρὰ τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ Πληρεξουσίου ἐμπιστευθέντα αὐτῷ καθήκοντα, ἐξετέλεσε ταῦτα μετὰ μεγίστου ἐθνικοῦ αἰσθήματος, πατριωτισμοῦ καὶ αὐταπαρνήσεως ὁρμέμφυτα αὐτῷ.

Ἡ περιγραφὴ τῶν κατορθωμάτων τούτων, ἀφορώντων οὐ μόνον τὴν Ἑπτάνησον ἀλλ' ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, τὰ ὑπάρξαντα τὸ προοίμιον τῆς ἐνδόξου ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ἔσται τὸ ἀντικείμενον ἑτέρου πονήματος.

'Αλλ' ἐν τοσούτῳ μετὰ τὴν ἐν Φρεϊδλάνδῃ μάχην (2|14 Ἰουνίου 1807) ὑπεγράφετο ἐν Τίλσιτ τῇ 25 Ἰουνίου 7 Ἰουλίου ἡ εἰρήνη μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας. Διὰ

(1) Δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ τοῦτο, ἕνεκα περιστάσεων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του.

Digitized by Google

ῆς Συνθήκης ταύτης ἡ Ῥωσσία παρεχώρει τὴν προστασίαν τῆς Ἑπτανήσου, πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Ναπολέοντα, ὅστις ἀπέστειλεν ἐν Κερκύρα, ὅπου ἀφίκετο τὴν 28 Ἰουλίου, τὸν αὑτοῦ ὑπασπιστὴν ἀντισυνταγματάρχην Terriet (1), ἵν' ἀναγγείλῃ τῇ Γερουσίᾳ τὴν πολιτικὴν ταύτην μεταβολὴν τῆς Ἑπτανήσου.

Τῇ 29 ὁ Πληρεξούσιος Μοτσενῖγος ἀνήγγειλεν ἐπισήμως τῇ Γερουσίᾳ ὅτι " διὰ τῆς αὐτῆς Συνθήκης ἡ Ἑπτάνησος Πολιτεία τίθεται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος καί ὅτι γαλλικὸς στρατὸς φρουρήσῃ τὰς νήσους».

Συνεπείᾳ τῶν συμβάντων τούτων ἡ Γερουσία ἐξέδοτο τῇ 31 Ἰουλίου τὸ ἀκόλουθον θέσπισμα·

«Udite le comunicazioni fatte giungere da S. E. Plenipotenziario di Russia, riguardo le truppe Francesi che devono invece delle Russe presidiare e prottegere il territorio della Repubblica».

«Dato riflesso alle fatte comunicazioni e riconosciuta l' urgenza di provedere instantaneamente pel nuovo ingresso delle dette truppe Prottetrici».

....

(1) Ἡ Γερουσία ἐδώρησε τῷ Terriet ἓν χρυσοῦν ὡρολόγιον μετὰ χαλιβδίνης ἁλύσεως « L' orologio costò a Parigi "quattordici Luigi e la catena di acciajo lire sedici di "Milano —Il detto orologio è piccola ripetizione sorda "d' oro con smalto. „

Digitized by Google

«Udito il parere della sua Camera Finanza e Forza Armata; Decreta—1. Saranno sollecitamente comunicati circolari avvisi per la cessazione dell' armo terrestre in ogni isola. 2. Saranno dati del pari soleciti avvisi al Commissario Estraordinario in S.ta Maura, perchè cessi ogni lavoro di fortificazione— 3. Sul prescritto dei due precedenti articoli saranno prevenuti li comandi Militari Russi di terra di ciascun' Isola— 4. Verrà comunicato al detto Commisario Estraordinario, ed ai rispettivi Pritani,la cessazione dell' armo marittimo, cioè cesseranno d' esser al soldo del Governo i bastimenti o barche da lui nolleggiati. Saranno prevenuti i comandi militari Russi marittimi d' una tale disposizione. — 5. Non sono compresi nel precedente articolo i sei legni di ragion della Repubblica, cioè il Bastimento «La Madonna di Costantinopoli», la Galeota diretta da Tomaso Stamo Rumelioti, e la lancia cannoniera denominata la «Speranza» e le altre cannoniere esistenti in S.ta Maura— Questi sei legni rimaranno per ora in attualità d' armo come sono in presente— 6. Il Bastimento «La Madonna di Costantinopoli», sarà attacato al servizio dell' Isola di Corfù, quello del Rumelioti ai servizio di Cefalonia,e la lancia cannoniera «La Spe-

Digitized by Google

ranza», a quello del Zante, le tre barche cannoniere a quello di S.ta Maura — 7. La seconda lancia Cannoniera che si costruisce al Zante sarà compita nel cantiere, e si attenderanno le ulteriori disposizioni del Senato. 8. Terminato il carenaggio nell' « Alcinoo», sarà sospeso sopra il medesimo ogni ulteriore lavoro e relativo dispendio— 9. Cessando i motivi per cui fù inviato in S.ta Maura il Commissario Estraordinario Co. Capodistria per questo dietro la di lui prestata esecuzione al presente in ciò che lo concerne, il Senato l'autorizza a poter partire, rendendogli nel tempo stesso i sensi del pubblico aggradimento per il zelo da lui dimostrato nel corso della sua gestione— 10. Essendo stata riservata col Decreto de' 21 Maggio p. p. al Sig.r Pedemonte segretario di detto Commissario una gratificazione proporzionata a' suoi servizj, è perciò che il Senato incarica il Commissario stesso di fissarla, e di ordinare il relativo esborso da quella Cassa Locale, ben persuaso, che non sarà per eccedere i confini d' una equa proporzione— 11. Sarà richiamato il presidio Repubblicano esistente alla Parga,e per prendere le misure relative la camera della Finanza e forzaArmata e autorizzata a dispendiare l'occorente»,

Digitized by Google

«Il segretario di Stato è incaricato dell'esecuzione.»

«GIOVANNI SICURO Vice Presidente.»

"Il segretario di Stato»

«CO. SORDINA»

Τὸ θέσπισμα τοῦτο διέταττε τὸν Καποδίστριαν νὰ διαλύσῃ τὴν πολιτοφυλακὴν καὶ ν' ἀποπέμψῃ τὰ ναυλωθέντα πλοῖα, αἱ ἐργασίαι αὗται ἀπῄτουν χρόνον τινά μάλιστα προκειμένου περὶ διαλύσεως ἐπισήμων μετὰ τῶν πλοιάρχων συμβολαίων. Ὤφειλε προσέτι νὰ περιμείνῃ τὴν ἄφιξιν ἐν Λευκάδι τῆς Γαλλικῆς φρουρᾶς ἣν ἐξέθηκε τῇ Γερουσίᾳ ὧδέ πως « All' arivo di S. E. Forestier e delle truppe Francesi ho cercato di contribuire per quanto ho potuto e affinchè la loro accoglienza fosse come convenivasi corrispondente agli ordini spediti dall' ecc.mo Senato.» Ἔλαβεν ἐπίσης διαφόρους συνεντεύξεις μετὰ τοῦ ὑποστρατήγου Forestier, ὅστις καὶ παρ' αὐτοῦ ᾔτησεν ἔκθεσίν τινα περὶ τῶν ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης δυνάμεων τῶν προπαρασκευασθεισῶν πρὸς ἄμυναν τῆς Λευκάδος, τῇ δὲ 31 Αὐγούστου ἀφίκετο εἰς Κέρκυραν, ὅπου εἶχεν ἤδη αὐθαιρέτως καὶ παρανόμως καταλυθῇ ἡ Ἑπτάνησος Πολιτεία, παραχωρηθεῖσα παρ' ἑνὸς Αὐτοκράτορος οὐδόλως δικαιουμένου νὰ πράξῃ τοῦτο, ἰδίως, μετὰ τὰς διαδηλώσεις τοῦ Πληρεξουσίου αὐτοῦ ἐν τῇ παραδοχῇ τῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ Συντάγματος, τῶν προσβαλλόντων δικαιώματά τινα τῆς Πολιτείας, ἀλλ' ἀ-

Digitized by Google

νέπαφος διετηρεῖτο ἡ ὕπαρξις αὐτῆς. Ἧττον δ' ἐδικαιοῦτο ὁ Κορσικανὸς ἐκεῖνος κατακτητὴς ἐθνῶν καὶ σφετεριστὴς θρόνων, ὁ καταστρέψας δὶς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑπτανήσου, τὸ πρῶτον ὡς ἀρχιστράτηγος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐν Καμποφορμίῳ, καταστρέψας συνάμα καὶ τὴν δημιουργηθεῖσαν παρ' αὐτοῦ δημοκρατίαν τῆς Βενετίας, ἣν μετὰ ταῦτα ἐπώλησεν ἑνὶ ἀπολύτῳ Μονάρχῃ καὶ ἐσφετερίσθη τὴν Ἑπτάνησον κηρύξας αὐτὴν νομοὺς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ αὐτῆς Συντάγματος τῆς 5 Fructidor an III (22 Αὐγούστου 1795), τὸ δεύτερον δὲ ὡς Αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων ἐν Τιλσίτ, διότι ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ Στρατηγὸς Καῖσαρ Berthier, κατέλυσε τὴν Ἑπτάνησον Πολιτείαν τῇ 20 Αὐγούστου 1807, κηρύξας ὅτι "Ἡ Ἑπτάνησος Πολιτεία «γίνεται κυβέρνησις ὑποκειμένη τῇ Γαλλικῇ Αὐτοκρατο«ρίᾳ. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἑπτανήσου εἶναι ὑπήκοοι τῆς Α«Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων καὶ Βασιλέως τῆς «Ἰταλίας. Τὸ ἐθνόσημον καὶ ἡ σημαία τῆς Αὐτοκρατορίας εἶναι τὸ ἐθνόσημον καὶ ἡ σημαία αὐτῶν».

Καὶ μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν ταύτην, ὑπεχρέωσεν ὁ Berthier καὶ τὴν Γερουσίαν νὰ κηρύξῃ τὴν κατάλυσιν τῆς Πολιτείας διὰ τῆς ἀκολούθου Προκηρύξεως (Manifesto) τῆς 23 Αὐγούστου. «Manifesto agli abitanti delle Isole Jonie.» «Il Senato». «S. E. sig. Cesare Berthier Ge«nerale Comandante in Capo e Governatore «Generale ha rimesso al Senato a nome di

Digitized by Google

«S. M. l'Imperatore dei Francesi e Re d'I-
"talia Napoleone I.mo l'organizzazione pro-
«visoria delle Isole ed il Senato la pro-
«clama, o abitanti. La Repubblica è annovera-
«ta fra i fortunati Governi che appartengo-
«no all'Impero Francese. Le sue armi ed il suo
«vessillo che già volteggia sui Forti diven-
«gono comuni: voi siete suoi sudditi. La Re-
«ligione Greca sarà la dominante presso Voi.

« Dalla grandezza di questi doni, che
«la mano possente del più grande Monarca
«della terra profonde su voi popoli fortunati
«apprendete i sommi vostri doveri.

« Riempiteli per essere degni dei bei
«destini che la Subblime Mente di Napoleo-
«ne vi prepara.

« Se dall' alto del suo Trono fra le
«grandi cure sulla sorte delle nazioni che
«tiene in sue mani, degna volger ancora
«uno sguardo benigno su' voi o Greci e su'
«queste Greche contrade, voi siete immen-
«samente ed avventurosi e felici.

« Ve lo promette: Sa l' Universo che so-
»no sacre le sue promesse.»

«Dal Palazzo del Senato 23 Agosto 4 Settem-
«bre 1807 ANTONIO MARIA CAPODISTRIA per il Preside

" *Il Sigr. di Stato del Dip.o Interno* "

" FLAMBURIARI "

Digitized by Google

Ἔμεινεν ὁ Καποδίστριας ἔκτοτε ἐν Κερκύρᾳ ἰδιωτεύων καὶ συχνάζων εἰς τὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν αὐτόθι ἱδρυθεῖσαν Ἰόνιον Ἀκαδημίαν ἧς μέλη ἐτύγχανον αὐτόςτε καὶ οἱ αὐτάδελφοι αὐτοῦ Βιάρος καὶ Γεώργιος, περὶ τὰ τέλη δὲ τοῦ ἔτους 1808 ἀνεχώρησε διευθυνόμενος πρὸς τὴν Ῥωσσίαν.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ Καποδίστριας δὲν ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑπτανήσου καὶ ἑπομένως ἡμεῖς δὲν θέλομεν ἀκολουθήσῃ αὐτὸν (1) οὔτε διοικοῦντα μεγάλην Αὐτοκρατορίαν οὔτε ἀπολαμβάνοντα ὑψηλὰς τιμὰς παρὰ εὐεργετηθέντων λαῶν ἢ Ἡγεμόνων, ἀλλ' ἐν μέσῳ τοσαύτης δόξης θέλομεν ἀπαντήσῃ αὐτὸν καὶ πάλιν ἐπασχολούμενον περὶ τῆς τύχης τῆς Ἑπτανήσου ἐν ταῖς διασκέψεσι τῆς Βιέννης καὶ Παρισίων, ἐπενεγκούσας τὴν αὐτόθι ὑπογραφεῖσαν Συνθήκην τῇ 5 Νοεμβρίου 1815 μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ῥωσσίας.

Ἐν ταῖς συνδιασκέψεσι ταύταις καὶ ἐν τῇ συνομολογήσει τῆς Συνθήκης ὁ Καποδίστριας ἐπενέβαινεν ὡς Ὑπουργὸς καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας, ἡ θέσις αὕτη ἦτο ἀσυμβίβαστος μετ' ἐκείνης τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας ἣν ἡ Γερουσία περιέβαλεν αὐτὸν τῇ 9-21 Μαΐου 1814 καὶ τούτου ἕνεκα παρητήθη διὰ τῆς ἐκ Ζυρίχου πρὸς αὐ-

(1) Παραλείπομεν ταῦτα μὴ σκοποῦντες νὰ ποιήσωμεν βιογραφίαν τοῦ ἀνδρὸς πλήρη, ἀλλὰ νὰ σημειώσωμεν μόνον τὸ μέρος ὅπερ ἔλαβεν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἑπτανήσου, διότι ὑπάρχουσι βιογραφίαι πλήρεις ἡ τοῦ Δημητρίου Ἀρλιώτου καὶ ἕτεραι.

Digitized by Google

τὴν διευθυνθείσης ἐπιστολῆς τῇ 3 - 15 Ἰουλίου τοῦ 1814.

Ἐν τῇ Συνθήκῃ ἐκείνῃ κατὰ πρῶτον ἐκηρύττετο ἡ Ἑπτάνησος « Κράτος ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον » ἀλλὰ τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα κατέστρεφον τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς καθιερώσαντα τὸν θεσμὸν ἐκεῖνον τὸν εἰσαχθέντα ἐν τῷ Συντάγματι τοῦ ἔτους 1806, τουτέστι τὴν ἐπέμβασιν τῆς προστάτιδος Δυνάμεως ἐν τῷ σχηματισμῷ τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς Νομοθεσίας, δικαιουμένης ἐπίσης νὰ ἐπαγρυπνῇ τὴν γενικὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους καὶ νὰ διορίζῃ τὸν Πρόεδρον, περιεῖχεν ὡσαύτως ἡ Συνθήκη ἐκείνη ὅτι «ἡ στρατιωτικὴ δύναμις τοῦ Ἡνωμένου Κράτους ἔσται καὶ αὕτη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ.

Ταῦτα πάντα ἠδύναντο νὰ μετριασθῶσιν ἐὰν ὁ τότε σταλεὶς Ἁρμοστὴς Στρατηγὸς Θωμᾶς Μαίτλανδ ἤθελε παραδεχθῇ τὴν παρὰ πλείστων Ἑπτανησίων δοθεῖσαν ἑρμηνείαν τῆς Συνθήκης, ἀλλ' ἡ ἐποχὴ ἐκείνη οὐδόλως ἦτο κατάλληλος πρὸς ἑρμηνείαν τῶν συνθηκῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν.

Τὴν γνώμην τῆς πλειονότητος τῶν Ἑπτανησίων συνεμερίζετο καὶ ὁ ὑπογράψας τὴν Συνθήκην Καποδίστριας, ὅστις ἐπανελθὼν εἰς Κέρκυραν ἐν ἔτει 1819 πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συγγενῶν (1) παρετήρησεν ἐκ τοῦ πλη-

(1) Τὴν ἄφιξιν αὐτοῦ ἐν Κερκύρᾳ, οὕτω πως ἀναγγέλλει ἡ Ἐπίσημος Ἐφημερὶς " Gazzetta degli Stati uniti delle Isole Ionie, ἐν τῷ 63 ἀριθμῷ τῆς 1-13 Μαρτίου 1819

Digitized by Google

σίαν ὅτι τὸ δοθὲν παρὰ τῆς Ἀγγλίας Σύνταγμα ἐβασίζετο ἐπὶ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας τῆς Συνθήκης, δι' ὃ προσήγαγεν εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Ὑπουργεῖον, ὑπόμνημα ὑποστηριχθὲν καὶ παρὰ τοῦ Ῥωσσικοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ὁ Ἁρμοστὴς Μαίτλανδ, ὑπερήσπισε ἑαυτὸν καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ, διὰ τοῦ ἐν Λονδίνῳ σταλλέντος ἐπιτρόπου αὐτοῦ διασήμου Κερκυραίου Δηκηγόρου Ἰωάννου Καπάδοκα, πέμψας ἐν ταὐτῷ καὶ ἴδιον ὑπόμνημα ἐν ᾧ σημειοῦται ἡ ἀκόλουθος παράγραφος «Τῇ αληθείᾳ οὐ»δεμία λέξις τοῦ ὑπομνήματος ἐκείνου ἐγράφη παρ' αὐ»τοῦ τοῦ κόμητος Καποδιστρίου, εἶναι δὲ γέννημα τοῦ

«Nel giorno 10 del corrente giunse in questa sua isola nativa di Corfù dopo undici anni d'assenza per visitare la sua famiglia, il Conte Giovanni Capo d'istria cavaliere dell'ordine di Sant' Anna di Prima Classe e di varj altri Ordini, Segretario di Stato per gli affari Esteri di sua Maestà Imperiale l'Imperatore di tutte le Russie ecc. ecc.ecc».

«Desso venne accolto dai suoi compatrioti coi contrassegni di sentimento nazionale e di entusiasmo ben giustamente dovuti a così distinto Cittadino di questi Stati, al quale nel posto che occupa unitamente agli altri illuminati Ministri delle grandi potenze Alleate si debbe principalmente attribuire, sotto gli ordini dei respettivi loro Sovrani, lo stato attuale di pace e di tranquillità necessarissimo al mondo civilizato in generale, e desiderato in maniera speciale in questo piccolo ma interessante Paese di cui il Conte Capo d'istria è così distinto ornamento.»

Digitized by Google

«αὐταδέλφου αὐτοῦ Βιάρου καὶ ἐνεχειρίσθη αὐτῷ πρὸ «τῆς αὐτοῦ ἀναχωρήσεως» Καὶ ὁ ἕτερος Ἁρμοστὴς Στρατηγὸς Ὀβάρδος Δοῦγλας ἐν ἔτει 1840 συγκρίνων τὸ ὑπόμνημα ἐκεῖνο μεθ' ἑτέρου τῷ αὐτῷ ἔτει προσαχθέντος, τῷ Ἀγγλικῷ Ὑπουργείῳ, ὑπὸ τοῦ διασήμου Κερκυραίου Ἀνδρέου Μουστοξύδου ποιεῖ τὴν ἀκόλουθον κρίσιν «Ἡ οὐσία ἀμφοτέρων τῶν ἐγγράφων τού«των εἶναι ἡ αὐτή, οἱ συλλογισμοὶ συνταυτίζονται καὶ ἐκ «τοῦ αὐτοῦ πάθους ὁρμῶνται δῆλα δὴ ἐκ τοῦ μίσους κα«τὰ τῆς Ἀγγλίας·—Ἀλλοιοῦνται ἐν ἀμφοτέροις τὰ γε«γονότα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῶν συντακτῶν. Ἡ «μόνη διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο ἐγγράφων ὑπάρχει εἰς «τὴν χροιὰν ἥτις ποικίλλει ἕνεκα τοῦ διαφόρου χαρα«κτῆρος τῶν ἀτόμων. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ Ῥώσσου «Ὑπουργοῦ ἐλλείπει ἡ προσωπικότης καὶ ὑπερισχύει «εὐγενέστερον ὕφος, τὰ ἀφηγούμενα δὲ διεξάγονται «μετὰ μείζονος δυνάμεως καὶ ἐπιδεξιότητος.»

Τὸ ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον, ὡς ἦτον ἑπόμενον ἐδικαίωσε τὸν ἁρμοστὴν Μαίτλανδ καὶ τὸ τερατῶδες ἐκεῖνο Σύνταγμα ἴσχυσεν ἐν Ἑπτανήσῳ, ὅπως εἶχε, μέχρι τοῦ ἔτους 1849.

Δὲν θέλομεν καὶ πάλιν ἀκολουθήσῃ τὸν Καποδίστριαν ὑπουργὸν ἐν Ῥωσσίᾳ, ἢ διαμένοντα ἐν Γενεύῃ, ὡς μὴ συνδεόμενον μετὰ τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑπτανήσου, ἀνήκουσα ἡ περίοδος αὕτη τοῦ βίου του εἰς τὴν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος, θέλομεν μόνον μνημονεύσῃ ὅτι κατόπιν ἀπείρων κόπων μόχθων καὶ μεγίστων ἐκδουλεύσεων ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἡ ἀν-

Digitized by Google

τιπροσωπεία αὐτοῦ ἐν τῇ Γ.' ἐθνικῇ Συνελεύσει ἐν Τροιζῆνι διὰ τοῦ στ.' ψηφίσματος τῇ 3 Ἀπριλίου 1827 (συνεπείᾳ σχεδίου ψηφίσματος παραδεχθέντος ἐν τῇ ΚΒ'. συνεδριάσει τῆς Συνελεύσεως τῇ 2 Ἀπριλίου) ἐξέλεξε τὸν Καποδίστριαν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος δι' ἑπταετίαν, ὅπου ἀφίκετο περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1828, κυβερνήσας αὐτὴν μέχρις 26 Σεπτεμβρίου 1831 καθ' ἣν ἡμέραν ἐδολοφονήθη......

Μετὰ ἓξ μῆνας ὁ αὐτάδελφος τοῦ Κυβερνήτου κόμης Αὐγουστῖνος ἐκόμισεν τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς Κέρκυραν καὶ ἐνεταφίασεν ἐν τῇ ἐν τῷ προαστείῳ Μανδουκίῳ Μονῇ τῆς Πλατυτέρας, παραπλεύρως τοῦ τάφου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Πόσον ἐμερίμνησεν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐξελέγη Κυβερνήτης καὶ πρὸ τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι, μαρτυρεῖ τοῦτο ἡ δημοσιευθεῖσα ἀλληλογραφία, ἥτις ἀποδεικνύει ἐπίσης ὅτι ἡ δολοφονία ἐκείνη δὲν ὑπῆρξεν ἁπλοῦς φόνος ἀλλὰ πατροκτονία.

Ἡ δὲ ἰδιαιτέρα πατρὶς τοῦ Καποδιστρίου ἡ Κέρκυρα, εὐγνωμονοῦσα ἕνεκα τῆς δι' αὐτοῦ ἐπελθούσης αὐτῇ δόξης, ἀνήγειρεν ἀνδριάντα ἐν τῇ Πλατείᾳ τῆς πόλεως, οὗ τὰ ἀποκαλυπτήρια μεγαλοπρεπῶς ἐπανηγύρισε κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1887.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Οἱ λαβόντες ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰς στάσεις καὶ ὑποδεικνύμενοι ὡς ἀρχηγοὶ ἢ πρωταγωνισταὶ ἦσαν οἱ Ἀνδρέας καὶ Καῖσαρ Μεταξᾶ, Στέφανος Φωκᾶς πενθερὸς τοῦ Καίσαρος Μεταξᾶ, Βίκτωρ Φωκᾶς Μαρίνου λοχαγός, Ἀθανάσιος Φωκᾶς ἐξάδελφος τοῦ Βίκτορος, ἐξ Ἀργοστολίου, Ἀνδρέας Ρικιαρδόπουλος Στεκούλης ταγματάρχης, οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σπυρίδων ταγματάρχης ἐν τῷ Ῥωσσικῷ στρατῷ καὶ Παναγῆς καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδρέου Χαράλαμπος ἐκ Λειβαθοῦς ἀλλὰ διαμένοντες ἐν Ἀργοστολίῳ καὶ οἵτινες μετὰ τὴν ὑποταγὴν τοῦ Ληξουρίου ἐπεδέθησαν μετ' ἄλλων εἰς τὴν πειρατείαν, ὅθεν ἐδέησε, μετὰ ταῦτα τῇ 29 Ἰουλίου 1802 νὰ ἐκδώσῃ θέσπισμα ἡ Γερουσία, δι' οὗ ἀφήρεσε τῷ Ἀνδρέᾳ πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου, καταδικάζον συνάμα αὐτὸν εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν, κατόπιν ἐκθέσεως τῆς κυβερνήσεως Ζακύνθου βασιζομένης ἐπὶ τῆς καταθέσεως τοῦ πλοιάρχου τοῦ Αὐστριακοῦ ἐμπορικοῦ πλοίου, Φραγκίσκου Βελούτσῃ, καταθέσαντος ἐνώπιον τῆς ὑγειονομικῆς Ἀρχῆς Ζακύνθου ὅτι «πλησίον τοῦ νησιδίου Σαπιέντσας ἀπήντησε δύο πειρατικὰ πλοῖα, μεθ' «ὧν ἐμάχησε διὰ τοῦ πυροβόλου πλείστας ὥρας καὶ «φθάσας εἰς Κορώνην ἔμαθεν ὅτι ἓν ἐκ τῶν πλοίων «τούτων κυβερνᾶται ὑπὸ τοῦ Κεφαλλῆνος Στεκούλῃ «καὶ εἶχε πλήρωμα 80 πειρατῶν, διὰ δὲ τὸ ἕτερον

Digitized by Google

«οὐδὲν ἐγίνωσκε ἀλλ' ἦτο καὶ ἐκεῖνο καλῶς ἐφωδιασ«μένον πειρατῶν». Γεώργιος Τυπάλδος Παυλῆς ἐκ Ληξουρίου, γαμβρὸς ἐξ ἀδελφῆς τῶν 'Ανδρέου καὶ Καίσαρος Μεταξᾶ, οὗτος ἤσκει τὴν πραγματικὴν ἐξουσίαν ἐν Ληξουρίῳ διαρκοῦντος τοῦ χωρισμοῦ. 'Αλοΰσιος Λοβέρδος ἐξ 'Ανωγῆς καὶ Μαρῖνος Δαμουλιάνος ἐκ Ληξουρίου, ἀρχηγοὶ τῶν χωρικῶν τῇ 4.η Αὐγούστου, Παναγῆς Δελαπόρτας, Νικόλαος Παγώνης ἐκ Ληξουρίου, οὗτος ἐπυροβόλει τὸν στρατὸν ἐκ τοῦ πλοίου του τῇ 4.η Αὐγούστου, Δημήτριος καὶ 'Αλέξανδρος ἀδελφοὶ Δελαπόρτα ἐκ Ληξουρίου, Μιχαὴλ Πυλαρινός, Γεράσιμος Μακρῆς Νικολετάτος, Δημήτριος Μακρὺς, Παναγῆς Μακρὺς Φίτρος, Βασίλειος Φωτεινάτος οὗ ἀνῆκεν ὁ ἀνεμόμυλος, Παῦλος Μακρὺς, Δίας Βαλιανάτος Κωνσταντίνου. Μαρῖνος Τραυλός, Δ.ρ 'Ιωάννης Κρασᾶς ἐκ Ληξουρίου. Σπῦρος Τυπάλδος 'Αλεξανδράτος ἐκ Πυλλάρου καλούμενος 'Ροῦφος, Παπᾶ Χαρίτος Ζαγορίτης, Γεράσιμος Σπητσιέρης, Ανδρέας Λειβαδᾶς, Στάθης Δεβάρης, Νικολῆς καὶ Χαράλαμπος ἀδελφοὶ Μεταξᾶ Κωνσταντίνου Τσανὴ, πάντες ἐκ Ληξουρίου, Φωτεινὸς Λειβαδᾶς, Παπᾶ Μακάριος, Παπᾶ Γαρδούμιος, 'Ιωάννης Μηνιάτης, Γεράσιμος Δῆμας Μάνος, Χαράλαμπος Παλούκης καὶ ὁ υἱός του, Αναστάσιος Δῆμας ἀρχηγός, Γεράσιμος Λάμερης, Νικόλαος Κεφαλᾶς Καβλίδωρος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εὐστάθιος, βιαστὴς παρθένων, οἵτινες μετ' ἄλλων εἰσῆξαν τοὺς 'Ανωγήτας ἐν Ληξουρίῳ τὴν 4 Αὐγούστου. Δρ 'Ελευθέριος Τυπάλ-

Digitized by Google

δος Πρετενδέρης ἐκ Ληξουρίου, Δημήτριος κόμης Ζαγκαρόλος γραμματεὺς τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σπῦρος. Σπῦρος καὶ Δημήτριος ἀδελφοὶ Πυλαρινοί, Σίσιμος καὶ Ἐλευθέριος ἀδελφοὶ Πυλαρινοί, Πιερῆς Χωραφᾶς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Παῦλος καὶ Ἠλίας, ἐκ Ληξουρίου, Παπᾶ Γεράσιμος Τυπάλδος Μπασιᾶς ἐκ Ληξουρίου, τῇ 4.ῃ Αὐγούστου ἐν ᾧ ἐφόνευον, ἐλεηλάτουν, ἐλήστευον καὶ ἐβίαζον, εἷς τῶν πραττόντων ταῦτα ὁ Παναγῆς Μονοκροῦσος Μπρεντάνος Μπουλοῦκας Σπύρου, ἐφώνει αὐτόν, λέγων «Εὖ«γα ἔξω Παπᾶ Γεράσιμε Μπασιᾶ σοῦ κάμαμε τὴν καρ«διά σου». Ὁ Μονοκροῦσος ἦν ἐκ χωρίου Σκηνέας ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος, ἐν τῇ εἰσβολῇ τῶν χωρικῶν εἰς Ληξούριον, εἰς πάντα τὰ ἐγκλήματα καὶ εἰς τὴν σφαγὴν τῆς φρουρᾶς τῇ 4.ῃ Αὐγούστου, ἐξόριστος ἔτι ὢν μετ' ἀπειλῆς κεφαλικῆς ποινῆς ἐν περιπτώσει συλλήψεως ἀπὸ 25 Μαρτίου 1801, διὰ διάφορα πραχθέντα ἐγκλήματα πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διὰ δὲ τὰ μετὰ ταῦτα πραχθέντα κατεδικάσθη εἰς τὴν αὐτὴν πόινὴν δι' ἀποφάσεως 21 Σεπτεμβρίου καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἐπεδόθη εἰς τὴν πειρατείαν μετ' ἄλλων καὶ ἐξετέλεσαν αὐτὴν ἐπὶ πλοίου τινὸς φέροντος τὴν Ἑπτανήσιον σημαίαν κυβερνώμενον ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἀργοστολίου Γαλάνη, μεταξὺ Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ἁρπάσαντες πᾶν ὅτι ἀνῆκε τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν. Μετὰ ταῦτα ἐπανέκαμψε λάθρα ἐν Κεφαλληνίᾳ, καὶ μαθοῦσα ἡ κυβέρνησις τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ, ἀπέστειλε τὴν 22 Νοεμβρίου 1802 ἀπόσπασμά τι Ρώσ-

Digitized by Google

σων στρατιωτῶν ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ Παναγῆ Τυπάλδου Βρόντσα, ἀλλ' ὁ κακοῦργος ἐκεῖνος, ἐπυροβόλησεν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἀποσπάσματος τραυματίσας τὸν μόνον Βρόντσα καὶ ἰδόντες τοῦτο οἱ συγγενεῖς τοῦ Μονοκρούσου ἤρχισαν καὶ οὗτοι νὰ πυροβολῶσιν, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος. Τότε οἱ προὔχοντες τοῦ χωρίου προσεκάλεσαν τοὺς κατοίκους τῶν πλησιεστέρων χωρίων, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀποσπάσματος καὶ συνελήφθη ὁ ἐγκληματίας καὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπάρχου Ι. Μερκάτη διετάχθη ἡ ἐκτέλεσις τῶν προγενεστέρων ἀποφάσεων καὶ τῇ 26 Νοεμβρίου τῇ ὥρᾳ 9 τῆς πρωΐας ἐπυροβολήθη παρὰ Ῥώσσων στρατιωτῶν ἐν Ἀργοστολίῳ. Ἀνδρέας Πέτρος καὶ Παναγῆς Λοβέρδο, ἀδελφοὶ τοῦ ἀρχηγοῦ Ἀλοϋσίου, προὔχοντες Ἀνωγῆς καὶ συγγενεῖς τοῦ Γεωργίου Τυπάλδου• Παυλῆ, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀνδρέας ἐλήστευσαν μετ' ἄλλων ἐν τῷ Σκοπέλῳ τῶν Γουαρδιάνων τὸν λοχαγὸν Καμίλλον κομ. Δαλλαδέτσιμα. Ἀναστάσιος κόμ. Λοβέρδος Μικελακάτος Γεωργίου, αὐτάδελφος τοῦ λοχαγοῦ τοῦ Γαλλικοῦ πυροβολικοῦ, διαπράξας ἀταξίας τινὰς κατεδικάσθη παρ' ἑξαμελοῦς τινος Δικαστηρίου συγκειμένου ἐκ τοῦ Πρυτάνεως Ν. Ἀνίνου, τοῦ Συνδίκου Δ. Πηνιατόρου, τῶν Κηνσόρων Σπυρίδωνος Χωραφᾶ Ἰωάννου Βαπτιστοῦ καὶ Μαρίνου Ἰγγλέση καὶ ἐκ τῶν «προστεθέντων» τῇ Ὑψηλῇ Ἀστυνομίᾳ Πέτρου Τσιμάρα καὶ Ἰωάννου Βαπτιστοῦ Ἀντίπα, δι' ἀποφάσεως δὲ τοῦ Δικαστηρίου ἐκείνου τῇ πρώτῃ Ἰουλίου 1802 κατεδικάσθη εἰς πενταετῆ κράτησιν ἐν τῷ νέῳ φρουρίῳ

Digitized by Google

Κερκύρας, καὶ τότε ὁ αὐτ ἀδελφος αὐτοῦ λοχαγὸς τοῦ Γαλλικοῦ πυροβολικοῦ Νικόλαος Δοβέρδος δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸν Ἡγεμόνα τῇ 14 Vendemiaire an XI ᾔτησε παρὰ αὐτοῦ (ὅστις διώκει τὸ κράτος ἀπὸ 18 Ἰουλίου μέχρις 25 Ὀκτωβρίου δικτατορικῶς ἐν ἐλλείψει τῶν Γερουσιαστῶν οἵτινες ἀπεχώρησαν) νὰ διαμένῃ ἐν τῇ πόλει διότι ἔπασχεν ἡ ὑγεία του καὶ διὰ διατάγματος τῇ 24 Σεπτεμβρίου ὁ Ἡγεμὼν παρεδέχθη τὴν αἴτησιν. Σὺν τοῖς ἄλλοις ὁ λοχαγὸς Δοβέρδος ἐν τῇ αὐτοῦ ἀναφορᾷ λέγει. «Un jugement rendu sans moyens de défense par un Tribunal servilement esclave,dans le quel, chose unique, un oncle Maternel que les loix des pays les moins civilisés escluent méme du temoignage contre ses neveux, est intervenu comme juge . . . . Une prisonnie affreuse de quattre mois, les fers qui lui rongerent les membres (ἐν Κεφαλληνίᾳ) ont tellement affaibli la santé de ce jeune homme qu' il a besoin de secours continuels. Προσέτι δὲ ἡ παρὰ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως ἀποσταλεῖσα δύναμις τῇ 26 Μαΐου 1802, ἵνα καθυποτάξῃ τοὺς ταραξίας τῆς Ἀνωγῆς, ἐνέπρησε τὴν οἰκίαν τῶν Δοβέρδων εἰς Πλακίδια, ὡς ὑπάρξασα ἡ τελευταία κατοικία τοῦ Ἀναστασίου Δοβέρδου, ὁ δὲ Νικόλαος Δοβέρδος λοχαγὸς διαμένων τότε ἐν Κερκύρᾳ ἐπ' ἀδείᾳ τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ καὶ ἀναμιγνυόμενος εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς περισπασμοὺς τῶν νήσων ὑπὲρ τῆς Δημο-

Digitized by Google

κρατίας μετὰ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Γαλλίας Ρωμιοῦ (adjudant Commandant Alexandre Romieu Commissaire General des relations Commerciales et chargé d' affaires près la Republique des sept-Isles) καὶ τοῦ Γραμματέως Vigouroux, κατέστησαν τὸ συμβὰν τοῦτο διπλωματικὸν ζήτημα καὶ ἵνα ἡ Γερουσία ἀποφύγῃ ἑτέρας περιπλοκὰς ἀπεζημίωσε τὸν citoyen N. Loverdo capitain d' artillerie τὸν μετὰ ταῦτα Le general comte de Loverdo Pair de France. Καὶ ἕνεκα τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ πλείστων ἑτέρων, ὑπεχρεώθη ὁ Ἡγεμὼν ν' ἀποταθῇ πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις Πρεσβευτὴν τῆς Ῥωσσίας, ἵν' ἀναφέρῃ τῇ Γαλλικῇ Κυβερνήσει τὴν ἀσυμβίβαστον διαγωγὴν τοῦ ἀπεσταλμένου αὐτῆς, ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀπήντησε διὰ τῆς ἀκολούθου ἐπιστολῆς.—«Mon Prince — Je profite avec plaisir de l' occasion d' un courier porteur des mes depêches au comte de Mocenigo pour accuser a Votre Excellence la reception de la lettre qu' elle m' a fait l' honneur de m' adresser en date du 4-16 Decembre et lui temoigner ma sensibilité de la confiance q' Elle m' a marquée á cette occasion, et à la quelle je me suis empressé de satisfaire, en communiquant au Ministére Français les sujets des plainte que donne le S.r Romieu son agent près des Isles Unies par sa conduite peu mesurée. J' ai trouvé dans

Digitized by Google

les explications de ce Gouvernement - ci les dispositions les plus avantageuses en faveur de laRepublique Sept Insulaire et je trasm ets aujourd' hui à M. le comte de Mocenigo des instructions du Ministére des relations exteriures au S.r de Romieu, dictées par ce sentiments et analogues aux vues bienfaisantes de notre Auguste Maître pour l' organisation de l' Etat que Vous dirigez Mon Prince. Je ne doute point que le S.r de Romieu ne se conforme aux int entions manifestées aujourd'hui si authentiquement par son gouvernement et ce sera dans Votre sagesse appuyée des conseils du Ministre de l'Empereur mon Maître que Vous trouverez les moyens de le maintenir dans les dispositions que son gouvernement lui a intimées et de le redresser s'il venait à s'en ecarter. Il a été infiniment agreable pour moi de pouvoir donner à Votre Excellence une preuve non equivoque de mon zéle pour le bien être de l' Etat que Vous presidez et Vou priant, mon Prince, d'y croire constantement, j'ai l' honneur de vous offrir les assurances de la trés - haute consideration avcc la quelle je suis - Mon Prince - De Votre Exeellence, le très humble et très obeisant serviteur, Le comte de Marcoff. Paris le 7 - 19 Janvier 1803.

Digitized by Google

Εὐστάθιος καὶ Βασίλειος ἀδελφοὶ Πασχάλη, Ἰωάννης Λοβέρδος Μούσμουλης, Μιχαὴλ Λούκιερης, Ἀλέξανδρος Ῥατσιάτος, Σπυρίδων Καλὸς, Ἰωάννης Βουρλᾶς, Ἀνδρέας Μονοκρούσος Δανηλάτος, οὗτος μεθ' ἑτέρων ἐλεηλάτησαν καὶ μετὰ ταῦτα ἐνέπρησαν τὴν οἰκίαν καὶ ἀποθήκας τῶν ἀδελφῶν Παναγῆ καὶ Ἰωάννου κομ. Λοβέρδων Μικελακάτο εἰς Λειβάδι πυρπολήσαντες τὸ πλοῖον καὶ φονεύσαντες τὰ κτήνη ἐκεῖ εὑρισκόμενα, ἀφήρεσαν ὡσαύτως καὶ πάντα τὰ κτήνη ἐκ τῆς ἑτέρας αὐτῶν ἀγροτικῆς οἰκίας εἰς Βοβίκι, οὗτοι πάντες ἦσαν κάτοικοι τοῦ τμήματος Ἀνωγῆς. Μιχαὴλ Βίρης, Ἀντώνιος καὶ Παναγῆς Τυπάλδο Βρόντσα Ζαβάρα, Παναγῆς Βιτσάτος, Κωτσταντῖνος Λυκούδης, Ἰωάννης Φαβατᾶς, Κωνσταντῖνος Μαντσαβῖνος Σοῦτσος, φονευθεὶς ἔν τινι συμπλοκῇ μετὰ τοῦ στρατοῦ ἐν Κατωγῇ, οὗτος ἦν ὁ φονεύσας τὸν κομίζοντα ἐπιστολὰς τῶν Αὐτοκρ. Ἐπιτρ. πρὸς τὴν Γερουσίαν, εἷς ἐκ τῶν ληστευσάντων τὸν λοχαγὸν Δαλλαδέτσιμαν, ὁ φονεύσας τὸν δεκαετῆ Γεράσιμον Μαντσαβῖνον Λιβιεράτον, ὁ πιστὸς ἀκόλουθος τῶν Ἀλοϋσίου καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Λοβέρδων, ὑπῆρξεν ὁ τρομερώτερος καὶ ὠμότερος τῶν πειρατῶν. Πάντες ἐκ τῶν χωρίων τῆς Κατωγῆς, Λουκεράτα, Μανδουκάτα καὶ Φαβατάτα. Παπᾶ Σίσιμος Μηνιάτης ὁ νεώτερος, Θεόδωρος Κεφαλᾶς καὶ Γεράσιμος Κατσαΐτης, οὗτοι ἐσκόπευσαν διὰ τηλεβόλου καὶ ἐπυροβόλησαν τὸ δημόσιον πλοῖον, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος, Βαγγέλης, Στάθης καὶ Γερά-

Digitized by Google

σιμος ἀδελφοὶ Φερεντῖνο. Γεράσιμος Καρδάκης Ἀβλάμης, ἐκ Ληξουρίου καὶ ἐκ τῶν ἑτέρων κατοίκων τῆς αὐτῆς πόλεως οἱ διαπράξαντες πλεῖστα ἐγκλήματα ἦσαν οἱ κατοικοῦντες τὴν συνοικίαν Ἁγίου Νικολάου.

Οὗτοι καὶ πλεῖστοι ἕτεροι ἦσαν οἱ ἀρχηγοί, οἱ ἐνσπείραντες στασιαστικὰ καὶ ἁρπακτικὰ φρονήματα εἰς τὸν λαόν, οἱ ἐμψυχώσαντες τοὺς χωρικοὺς νὰ εἰσβάλλωσι καὶ λεηλατήσωσι τὰς πόλεις καὶ οἱ κυριώτεροι ἐγκληματίαι. Οἱ δὲ ἐπιδοθέντες εἰς τὴν πειρατείαν μετὰ τὴν ὑποταγὴν τοῦ Ληξουρίου καὶ ἑνωθέντες μετὰ τῶν Στεκούλη ἦσαν οἱ Χαράλαμπος Κατσούμπης, Ἀντώνιος Φαρσινὸς, Τιμόθεος Φαρσινὸς Ἄγγελος Παγώνης, Σπῦρος Κουρτέλης καὶ πλεῖστοι ἕτεροι.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΕΓΓΡΑΦΑ

Digitized by Google

Digitized by Google

Ἔγγραφον ἀριθ. 1.

Οὕτω περιγράφει τὸν σεισμὸν τοῦ ἔτους 1767 ὁ Σπ. Σκορδίλης ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τοῦ Γενικοῦ Προβλεπτοῦ θαλάσσης Ἀνδρέου Δονάτου, τοῦ ἱδρύσαντος ἐν Κερκύρα τὸ ἐνεχειροδανειστήριον.

Lieti eravamo et attoniti ammiratori di queste saggie providenze confermate sempre da esimj tratti di virtù, quando volò a funestarci dalla Cafalonia fatalissimo annunzio di terribile infortunio. Un' orrido scosso di terra ha sconvolto e rovinato parte la migliore e la più popolata di quell' Isola (τὸ Ληξούριον) I miseri avvanzi di tanta calamità erravano senza senno e consiglio per la deserta campagna e giacevano semivivi sulla nuda terra, che non ferma per anco minacciava nuove scosce e sovertimenti peggiori ancora dei primi. Lo squallido orrore, il dolor angosioso, la vergognosa nudita e la fame crudele li perseguitava. I gemiti di quei troppo oppressi e desolati mortali funestavano la provincia. Ogni uno era certo che voi provido ed umano avreste con pronti sovvegni stese le braccia a quegli afflitti. Ma quale non fù la nostra sorpresa quando udimmo pochi momenti dopo la divulgata fama del terribile avvenimento che voi eravate determinato di portarvi in persona a quella parte. Tenero padre voleste dividere le angoscie ed i pericoli coi sfortunati e laceri vostri figli e vi pareva dimezzato quel ristoro che faceste loro giungere per altra mano. Non la stagionepoco addattata, non i riguardi della vostra salute abbattuta dal viaggio recente, non la mancanza del solito ch' a tanta dignità conveniente accompagnamento, e non soppratutto il terrore d' un flagello che poteva ricrearsi, vi hanno ritardato. Scioglieste con una sola nave da questi lidi e non grave di pomposi arredi all' emminenza del vostro grado necesarj, ma d' artefici di materiali e di sovvegni atti possibilmente a riparare i rovinosi effetti di quell' orribi-

Digitized by Google

le desolazione. Dio frenò l' instabile elemento ed in pochi instanti vi fece trasportare da favorevoli venti in quell' Isola. Oh! quanto fù al tenero vostro cuore dolorosa e sensibile l' attrocità di quello spettacolo. Dolenti madri e mogli, affliti padri e fratelli, amorosi congiunti ed amici che tra le rovine degli atterati loro abituri rintracciavano i fracassati corpi dei figli, dei mariti, dei fratelli, dei congiunti, degli amici per bagnar con calde lagrime quelle fredde membra e dar loro almeno l' ultimo onore della sepoltura. Altri che confusi, spaventati e disperati dinanzi alla morte fugendo, salivano aspri e montuosi luoghi e volevano sottostare ad ogni estremità piutostochè esporsi al pericolo ed agli orrori di un flagello che non senza ragione si figuravano imminente. Altri infine che divorati dai morsi della rabbiosa fame e tormentati dagli insulti della rigida stagione resasi insofribile all' insolita loro nudità, facevano giungere l' alto loro fremito al cielo ed invocavano la morte come l' unico rimedio nelle ferali loro sciagure. Voi solo in mezzo a tanti sconsolati e furenti, addolorato ma non confuso tutto prevedeste e con una rapidità che non è credibile tutto riparaste in pochi giorni. Preparaste ai feriti opportuno alloggio e ristoro, satolaste i famelici, copriste i nudi e toglieste tutti alle smanie crudeli del dolore e della disperazione. Si videro con prodigiosa celerità sorger case e tempi e tornò a ripigliare quella desolatissima pertinenza forma e sistema di terra abitata.

Preceduto dalla fama di tanta vigilanza e providenza e umanità ed accompagnato dalla benedizione di quel popolo, ritornaste a Corfù.

....

(Orazione detta, nel regresso dell' Illu.mo et Eccell.mo Sig.r Andrea Donà Proved. Gen. da Mar li 10 Luglio 1770, in Corfù, da Spiridion Palazuol Scordili

(Χειρόγραφον σωζόμενον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς 'Ιονίου 'Ακαδημίας)

Digitized by Google

Ὁ Σκορδίλης οὗτος ἦν, ὁ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ ἐλεύσει τῶν Δημοκρατουμένων Γάλλων, κηρυχθεὶς ἀρχηγὸς τοῦ ἀντιδημοκρατικοῦ κόμματος καὶ ἀντίπαλλος τοῦ Σπυρίδωνος Γεωργίου Θεοτόκη. Ὁ διάσημος ἱστορικός Κάρολος Botta ἐν τῷ προμνησθέντι συγγράμματι οὕτω πῶς ἀφηγεῖται. «Stabilitasi nel modo raccontato la dominazione Francese in Corfù, vi nascevano più vive, che mai vi fossero state. le parti; perchè alcuni fomentavano lo stato nuovo, altri si conservavano addetti al vecchio. Capi dei primi erano i Teotochi, massimamente il vecchio, personaggio venerabile per l' età, e per le virtù, e di molto seguito nell' isola; capo ai secondi si mostrava l' avvocato Scordilli uomo ancor esso risplendente per virtù e per ingegno. ,

Alla presa del Magistrato orava in piazza il Teotochi, presidente eletto del Magistrato distrettuale con qualche veemenza sulle cose nuove. L' emolo Scordili le chiamava vechio pazzo . . . .

Ὁ Σκορδίλης κατήγετο ἐκ τῆς μεγάλης τῆς Κρήτης οἰκογενείας, ἥτις κατέφυγεν ἐν Κερκύρα μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς νήσου ἐκείνης καὶ μετ' οὐ πολὺ προσεγράφη ἐν τῇ Χουσῇ Βίβλῳ τῶν εὐγενῶν Κερκύρας. Ἡ οἰκογένεια αὕτη νῦν ἐξέλιπε.

Ἔγγραφον ἀριθ. 2.

Κόπια ἀπὸ τὸ Ρουσικὸ ἰδίομα τῆς Ἐπιστολῆς 17 Μαΐου 1799 ὁποῦ γράφει ὁ Πανεξοχώτατος Ἀμμιράλιος Οὐσακὼφ τοῦ Εὐγ. Κ.ου Κο. Κονσταντίνου Χωραφᾶ.

Κύριε Κόντε Χωραφᾶ

ἀγαπητέ αὐθέντα μου

Πολλαῖς φοραῖς μὲ ταῖς γραφαῖς σας ἠθελήσατε νὰ μοῦ φανερώσετε διὰ ταῖς ἀρρώστιαις σας καὶ να μοῦ ζητήσετε μὲ θερ-

Digitized by Google

μότητα ὅτι ἀπὸ τὴν διοίκησιν καὶ ἀπὸ τὴν δεπουτατζιὸν νὰ σᾶς ἐλευθερώσω. Διὰ τὴν ἀσθένειάν σας ἐγὼ λυποῦμαι κατὰ πολλὰ καὶ ἐπιθυμῶ ἀπὸ καρδίας νὰ εἶσθε ὑγειής. Ἐγὼ διὰ τὴν ἰδικήν σας ἀξιότητα σᾶς μετρῶ πάντοτε ὀφέλειμον διὰ τὴν κοινότητα καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ σᾶς μεταχειρισθῶ διὰ ὄφελος, ἀλλὰ ἐπειδὴ καὶ εὑρίσκεσθε τόσον ἀδύνατος εἰς τὴν ὑγείαν σας, ὁποῦ τὸ χρέος, ἡ κατάστασίς σας δὲν τὸ βαστᾶ, διὰ τοῦτο διὰ εὐχαρίστησίν σας ἠμπορεῖτε νὰ ἔχετε τὴν ἐλευθερίαν τὴν ὁποίαν ἐγὼ σᾶς δίδω — Ἐγὼ ἔστειλα ἀπὸ λόγου μου εἰς τὸ νησίον τῆς Κεφαλληνίας κατὰ πολλὰ ἄξιον ὀφικιάλον τῆς φλότας τὸν κύριον καπετὰν λεϊτενέντε καὶ Καβαλιέρον Τζενχάουσεν, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν διορισίν μας νὰ συστήσῃ ἐκεῖ τὴν διοίκησιν καὶ ἐκλογὴν τῶν Κριτῶν καὶ νὰ καταστήσῃ τὰ διατεταγμένα Κριτήρια. — Σᾶς παρακαλῶ συμβοηθήσατέ τον μὲ τὴν συμβουλὴν καὶ ὄφελόν σας, μὲ τέτοια ἐλπίδα μὲ ἀληθινόν μου πρὸς τοῦ λόγου σας σέβας καὶ τελείαν ἀφιέρωσιν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι —

ἀγαπητὲ Αὐθέντα μου

Ταπεινός σας δοῦλος

Ἀμμιράλιος Οὐσακώφ.

17 Μαΐου 1799
ὄντας ἀπὸ τὸ καράβι
Ἅγιος Παῦλος πρὸς τὸ
Κάστρον τῶν Κορφῶν.

Ἐπιστολὴ τοῦ Ὑψηλοτάτου Ἀμμιραλίου Οὐσσακὼφ πρὸς τὸν Καπετὰν Λεϊτενέντε Τιζενγκάουσεν.

Οἱ κάτοικοι καὶ ἡ κοινότης τῆς χώρας τοῦ Ληξουρίου σᾶς παρακαλοῦν μὲ τὸν πλέον καταπειστικὸν τρόπον καὶ ἐπιμόνως διὰ νὰ συστήσετε εἰς τὸ Ληξούριον δύο κριτήρια κατὰ τὸ πιάνο ὁποῦ ἀπροβάρισε καὶ ἐδιώρισε τὸ Σενάτο — Ἐὰν εἶναι εὔκολον νὰ γείνῃ ἐγὼ ἐπιθυμῶ διὰ νὰ δοθῇ ἀφεύκτως καὶ τὴν τελευταίαν φορὰν εὐχαρίστησις εἰς τὴν χώραν τοῦ Ληξουρίου καὶ νὰ γείνῃ τὸ σύστημα ἀπαραλλάκτως καὶ συμφώνως μὲ τὸν διορισμὸν τοῦ Σενάτου ὁ ὁποῖος σᾶς εἶναι γνωστός, νὰ ἤθελετε ἐνεργήσῃ

Digitized by Google

αὐτὸ μὴ ἀποβλέποντας εἰς τὰς μηχανὰς καὶ ἐναντιότητας τῶν Ἀρχόντων τοῦ Ἀργοστολίου καὶ φθάνει ὁποῦ εἶναι αὐτὰ τὰ κριτήρια ὑποκείμενα εἰς τὸ Γοβέρνο τοῦ Ἀργοστολίου — Ἂν δὲν τύχουν μεγάλα ἐμπόδια νὰ ἐνεργήσετε μὲ τρόπον ὁποῦ νὰ δοθῇ εὐχαρίστησις εἰς ὅλην τὴν κοινότητα τοῦ Ληξουρίου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ ζήτησίν της

ὁ ἀμμιράλιος Οὐσσακώφ

Τῇ 29 Ἀπριλίου 1800

Ἐκ τοῦ Ῥωσσικοῦ εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν μεταφράσθη παρ' ἐμοῦ Γρηγορίου Παναγιοδώρου, κονσιλιέρου ντὲ κόρτε καὶ Καβαλιέρου.

Ἔγγραφον ἀριθ. 3.

Al Repubblicano, il Repubblicano libero parla, Signor Andrea, il Suo allontanamento dal centro degli affari non è patriotico. Se quel Magistrato ove Ella occupava degnamente un posto non è più in attività, quanti conoscono, ed apprezzano le di Lei virtù patriotiche, la chiamano con ingenuità, non viste civili, ad assistere a quel comune travaglio, a quelle cure che debbono preparare quest' Isola, ad essere degna in fine di quel destino a cui è chiamata.

Il rifiutarsi è criminoso, una voce libera che suona in tuono deciso, ed imparziale, vale assai più, e fa più sensibile impressione sopra l' aspettazione universale, di quello che un Coro il quale dia unissone e monotone voci.

Ella dunque venga. Vengano (ed Ella il faccia) quanti da questa pertinenza sono invitati. Non dobbiamo più illudersi, la preponderanza in una Repubblica, sarà sempre per l' equità e per la ragione.

Il nostro Marinetto Metaxà, zelantissimo per la causa della pertinenza di Livatò e che sarà il portatore di questa mia lettera, nelle sue solecitudini, ed inpazienze diede a conoscere il più fervoroso interesse, onde al bene comune si

17

Digitized by Google

associ egualmente il giusto contentamento di questa pertinenza, che dev' essere una delle nutrici ubertose della Repubblica di Cefalonia.

Io sono con la più distinta consideaazione

G. Capodistria

Argostoli 13 Maggio 1801.

Ἔγγραφον ἀριθ. 4.

Sig.r Andrea.

Alla sua lettera di oggi— Oggi rispondo— Io non ho mai dubitato del di Lei patriotismo, ne meno di quello che sentono con entusiasmo e con interesse gli abitanti del maritimo cantone di Livatò— Io sono stato sempre tranquillo, nè ho saputo giammai prestar nè orecchio nè credenza alle insidiose imputazioni colle quali si vorebbe rappresentare questa preziosa pertinenza, nell' orlo del suo precipizio, dipingendola furiosa oppositrice di quella riordinazione ch' ella pur annella sospettosa e gelosa di perdere di quei diritti che la legge da l' una le accorda pienamente, l' imparzialità e la giustizia da l' altra non potrà negargli.

Io sò che nessun essere ragionevole, e oserei dire nessuna fiera grida, si agita, tumultua, s' allarma, minaccia vendette, senza prima essere batuto e messo per il senso della propria salvezza nel leggittimo stato di una reazione la quale abbenchè sempre pregiudizievole pure avendo dalla sua la ragionevolezza, ha nell' esterno accoglienza, rispetto, considerazione.

La pertinenza dunque di Livatò si annunzierà ella ribelle, perchè teme che le sieno commesse delle ingiustizie. Come proverà Ella, che questo nobile sentimento, è il solo che la determina a resistere alla legge ai Sovrani voleri. Ella non proverà nulla. Ed allora i nemici del ben generale indosseranno a questa pernitenza, l' odiosa, l' orrenda divisa che con tanta turpitudine del nazionale decoro riveste sotto men-

Digitized by Google

titi e superfiziali colori, l' infelice isola del Zante. E che si aspetta?...Sig.i la costituzione ha d' aver luogo e verificazione. Non vi sarà forza, ne briga privata che valer possa per arrestarne l'eseguimento. Abbiamo qui delle forze veranno delle altre e tali che non vi sarà resistenza bastevole per opponere ad esse l' esecuzione degl ordlni, che dal Governo Federativo si sono dati. Ma che serve?......... Io sò che per la pertinenza di Livatò basta soltanto ragione, giustizia e impazialità— Impazialità e ragione e giustizia avrà pienissimo rispetto e riguardo.

La regola già pubblicata è da noi composta colla norma delle regole precedenti. — Se mai vi fosse per essa aggravio o lagnanza in qualche famiglia o patrizio si reclami la più scrupolosa bilancia peserà deciderà senza nessuna riserva......... E per questo capo la pertinenza dev'essere tranquilla — Tribunale di prima instanza. Concello di Sanità... Rispondo che noi non abbiamo l' autorità d' accordare, abbiamo bensì il favore di fare che alle giuste domande si dia spontanea accoglienza pieno acconsentimento.

Io ho parlato coi più saggi. Io sotto la mia responsabilità mi faccio malevadore che le domande fatte saranno pienamente esaudite ed accordate con tutto il contentamento degli abitanti di Livatò. Si tranquillizi dunque ognuno. Ella ottenga il massimo dei buoni effetti la tranquillità di codesto riparto. Volerò io in persona a Livatò, quando sarà per essere ne' suoi principj esordiato l' eseguimento della Costituzione

Fra tanti Repubblicani, dai quali prima aspetto di conoscere il vero patriotico sentimento nella dimostrazione di docilità, di fiducia, io conterò d' aver passato la più preziosa parte dei giorni miei se giungerò a consumarne fra di loro un solo della mia vita.

Possa quel genio benefico che guida i destini della nostra Repubblica abilitare questi abitanti a sentire con persuasione la voce del vero dell'unico fra gli appassionati e stimabili a-

Digitized by Google

mici del Greco Nome; la di Lei voce signor Andrea Panà stimatissimo, Ella non ha passioni feudali da soddisfare Ella non è mosso che dalla nobile passione del lustro e decoro Nazionale.

Ella si abbia, Ella accolga gli abbracciamenti miei

Un Repubbiicano abbraccia il suo fratello, mi ami Ella non può che amare —

Il suo amico Capodistria

Argostoli

Ἔγγραφον ἀριθ. 5.

A loro Eccellenze Commissarj Imperiali Cefalonia. Essendosi presentato volontario alle disposizioni del Senato il Co. Cesare Metaxà, dipender deve il destino di esso e di suo fratello Co. Andrea arrestato dalle decisioni del consesso a cui appartiene l' argomento per le già rifletute ragioni.

Egli è perciò necessario che costà non sia fatto alcun passo o novità contro le persone di essi fratelli tutto restar dovendo sospeso fino alle deliberazioni del Senato, e l' autorità dell' E. E. V. V. vorrà prescrivere a chi spetta la sospensione sotto espressa nullità di ogni contraria operazione. Parte poi essendo della giustizia e della rettitudine del Governo che mentre detti fratelli esistono volontarj nelle pubbliche forze, le loro proprietà non sieno mai manuprese da chi si sia. La providenza e zelo di V.V. E.E. non permetterà che sotto alcun pretesto sieno disperse o distrutte le rendite loro, per tutelar e garantire le quali prenderà la somma loro virtù quegli espedienti e presidj che saranno riputati opportuni e convenienti alla circostanza.

Io le protesto la mia stima e pienissima considerazione.

Dal Senato in Corfù li 17 Luglio 1801 S. V.

Sp. G.o Teotochi Principe Presidente.

P. S. Supponendosi non improbabile il caso che loro E.E. Commissari siino partiti da Cefalonia viene impegnato il zelo del riguardevole Governo Locale a prestarsi colla

Digitized by Google

natural sua rettitudine all' immediato adempimento delle presenti a riparo d'ogni disordine ed inconveniente.

Ἔγγραφον ἀριθ. 6

Adì 21 Decembre 1801 S. V.

In Senato.

Bandito capitalmente con confiscazione de' suoi beni il Co. Cesare Metaxà nobile di Cefalonia dal Governo locale di quell' Isola, si presentò volontario da già sei mesi per dipendere il di lui destino dalle disposizioni del Senato.

....

Che sia accettata la suespersa instanza del volontariamente presentato Co. Cesare Metaxà affinchè possa egli liberamente restituirsi in seno della propria patria e famiglia sotto la sacra pubblica fede, senza che venghi da alcuna autorità perseguitato o molestato a motivo del predetto bando contro di lui emanato, il di cui effetto resterà per ora sospeso, e fermo sempre il di lui impegno di rassegnarsi alle disposizioni del Senato ad ogni sua chiamata e precetto e di vivere con tutta moderazione ed obbedienza alle Leggi ed al Patrio Governo.

Letta e ballotata la presente parte ebbe in favore voti sette, e contro tre, essendosi cacciati (ἐξαιρεθέντες) i due Prest.mi Senatori di Cefalonia, sicchè fu presa.

Sp. G. Teotochi Principe Presidente

F. Zambelli sec.o

Ἔγγραφον ἀριθ. 7.

Seren.mo Principe

Dietro alla conferenza e convenzione fissata cogli Ecc.mi Comm.i colla Pub.a Galeota Cap. Xinda espressamente commissionata innoltriamo all' E.V. in Co. Andrea Metaxà consegnato al S r Cap.t Capodistria, acciò ben custodito sii trasportato in coteste pubbliche forze onde subire il Giudizio

Digitized by Google

delle gravi sue colpe a tenor di quanto ho avuto l' onore di assoggettare all' E. V. colle precedenti mie 18. corrente e co' modi voluti dall' onorando Corpo Rappresentativo— Si risserviamo di avvanzare alla sapienza dell' E. V. la sanzione del Sov.o Mag.r Consiglio sopra detto argomento unitamente alle copie delli fondamenti dimostranti le gravi sue colpe ed in tanto mi dò l' onore di essere con la più alta consideranza.

Cefalonia 22 Luglio 1801 S. V.

Devot.mo Ossequ.mo Ser.re
Nicolò Anino Anas.o Pritano.

Ἔγγραφον ἀριθ. 8.

A Sue Eccellenze.

Li Sig.r Sig.r Commissarj Imperiali
S. R. M.

Ecc mi Com.ri

Dietro loro firme che mi animavano a rassegnarmi volontario alla fregata Russa, unitamente alla firma del Sig.r Col o Pieri et alli replicati ecitamenti del Sig.r Col.o Varuca, ciò nonostante ero titubante ad annuire alla parola sacra che mi veniva indicato nelli loro fogli, ch' io non devo avere per niun conto la benchè minima molestia che potesse offendere ed il mio onore e la mia tranquilità e stato, perciò vedendomi renitente per ordine di V. E. venne da me ii Sig.r Cap.tan Capodistria unitamente al Sig.r tenente Zorzi Alberti, assicurandomi in parola d' onore che io fra quattro ore devo esser solevato dalla fregata, facendo riflesso se alle prime firme come alla parola sacra di due uffiziali d' onore mi sono determinato a rassegnarmi. Quale sia stato l' esito il loro onor che faccia un ingenuo e giusto riflesso, di modo chè quando mi vidi deluso in tutto e specialmente quando mi sono accorto che devo di-

Digitized by Google

pendere da quel Governo interino, come di fatto non mi fù detto il falso perchè fui con tutte le formalità costituito. Indi lottando alla giornata con la morte nel bordo cui mi atrovavo, mi posi disperatamente alla fuga, che la fortuna mi fu avversa. Finalmente dopo vent' otto giorni di inconcusso martirio venne il fratello da me assicurandomi che il Sig.r Varuca gli disse che questa notte deve passare dal bordo della fregata un espresso per condurmi a Corfù, ove sò di certo che replicatamente sono chiamato, in vece di ciò mi vedo trasferito nella Galeota del Sig.r Cap.tan Xinda ove almeno vivevo tranquillo da quei pericoli cui ero sogetto nella fregata Russa; vengo poi assicurato dal fratello e dal Sig.r Tenente di questa Galeota che con essi devo passare a Corfù, ero tutto lieto che finalmente dopo tanti tortuosi ragiri veda il fine sospirato de' miei tormenti, quando, sembra impossibile, mi vedo deluso in tutto e per tutto, e mi si fa nuovo progetto, andar a lotare con la morte, cioè prender l' imbarco per Corfù di nuovo con la fregata Russa, mascherata poi quest' insidia con infiniti aspetti che aterravano non un infelice uomo che s' attrova nelle vostre forze ma un leone, a tale sanguinosa tragica scena cui mi trovavo, disperatameute nuotando mi sono posto alla fuga non per mancar alla mia parola cui ogni uomo onesto deve gelosamente custodire, ma perche natura insegna a diffendersi da trame che minacciano la propria esistenza. Eccellenze, io m' atrovo a Fiscardo e quando il Sig.r Cap.tan Zorzi Calisguro con firme loro in parola d'onore mi veranno a levar con la pubblica Galeota, io punto non pono dificoltà di passare a Corfù, scortato con i loro ordini, aliter mi ingegnerò io di passare a Corfù.

Si conservino e con dovuta stima sono.

Adì 22 Luglio 1801 or ora dalla camera della Galeota cui sono partito senza camicia.

Um.o Devo.mo Abb.mo Se.re
Andrea Metaxà.

Digitized by Google

Ἔγγραφον ἀριθ. 9.

Accantonamento di Cefaloni

Guarnigione d' Argostoli

Stato de' generi d' armamento e vestiario persi nella sorpresa fatta da' villani a Lixuri il dì 4 Agosto 1801 G. S.

....

Totali— Fucili 62— Bajonette 62— Palossi 32— Casse di Tamburo 5— Pifferiera 1— Piffaro 1— Patrone 63— Pendoni 80—Berettoni 56—Cappelli 17—Strapontini 12—Schiavine 124— Copertorj 7— Gabani di pano 7— Capotti 124— Camicie 153— Calze pera 161— Pantaloni bianchi 145— Gilè idem 145— Divise di pano 54— Braghe idem 20— Camiciole idem 20— Fazoletti 27— Rigadino brazza 67— Bonbaze in balle 17— Berette di bombace 5 —Scarpe pera 95 Denaro lire 636.

NOTA

Manca tutto l' equipaggio del Sig.r Capitano Timoteo Ungaro e del Sig.r Tenente Andrea Ungaro — questo sarà presentato al Governo con apposito foglio—

Munizioni da guerra — Summa. Obice di bronzo con letti— 1 —Canone di bronzo da sei 1— Cariche da Obice 85— Dette con lanterne da sei 60— Bombe cariche 58— Pastieri carichi 14— Spolette di lata 200— Miccie 80— Candelle incendiare 40— Fisette 2600— Brazoletti 2— Tasche da cariche 2 — Cariche da sei e palle 60 — Cassette 4 — Carcasse 75— Martello 1— scovoli 4— guarda scartozzi 4— Squara d' ottone 1— Fucili di risserva 10—

Nicolò Pieri colonello

Ἔγγραφον ἀριθ. 10.

Adì 7 Agosto 1801 S. V. Cefalonia

In adempimento alle ricerche dell' Ill.mo Colonello Pieri comandante delle armi, io medico chirurgo Pubblico sot-

Digitized by Google

toscritto, di attrovarsi or tre giorni nell' ospitale militare del governo gli infracatalogati feriti, nonchè in casa particolare il Capitan Ungaro pur ferito e come segue.

Il nob. Sig.r Timoteo Ungaro, Capitanio di truppa italiana, ferito nella parte superiore nell' Omero destro con arma da fuoco carica di palla, trapassante questa dalla parte esterna all' interna dell' omero senza lesione dell' osso, o di altre parti interessanti sicchè Io considero senza pericolo di vita.

Soldato Giovanni Castagna, compagnia Mattei, con varie contusioni verso le coste legittime fatte a calzo di schioppo, le quali giudico senza pericolo.

Soldato Giuseppe Angelini della compagnia Ungaro da tre ferite l' una nel braccio destro con distruzione notabile delle parti muscolose, e frattura nell' articolazione dell' omero coll' avambraccio: la seconda nella parte inferiore dello stesso avambraccio con frattura di ambe le ossa, e la terza verso l' angolo superiore esterno dell' ileon destro immergendosi la palla verso l' osso sacro ed ultime vertebre lombari, tutte e tre fatte d' arma da fuoco carica di palla, le quali considero con pericolo di vita.

Soldato Pietro Conforto, della compagnia Mattei, ferito con arma da fuoco carica di palla, nell' angolo superiore esterno dell' ileon destro, fuori uscendo la palla, dalla parte posteriore lombare, la quale considero con pericolo.

Soldato Zuanne Belatti, della compagnia Mattei, ferito d' arma da fuoco carica di palla, nella medietà dell' avambraccio sinistro con frattura e comunicazione di tutti due gli ossi la quale giudico con sommo pericolo di vita.

Soldato Giovanni Tus della compagnia Mattei, ferito da palla verso le coste spuree di passaggio, e solo con lacerazione degli integumenti la quale senza pericolo di vita.

Soldato Mattio Marchesini della compagnia Mamunà, con tre ferite, la prima con arma da fuoco carica di palla,

Digitized by Google

penetrando dalla parte anteriore del femore sinistro, sortindo dalla parte posteriore sopra la natica senza offesa dell' osso, la seconda fatta a colpo di sciabla nel capo con offesa degli ossi del cranio che tutte due giudico con pericolo di vita. La terza poi nell'avambraccio sinistro fatta pur a colpo di sciabla, solo integumentale e questa senza pericolo.

Soldato Pietro Bressan della compagnia Capodistria, da due contusioni fatte dal passaggio di palla, l' una nella gamba sinistra e la seconda nel dito medio del braccio senza pericolo.

Soldato Bernardo Masseroto della compagnia Mattei, ferito da alquanti quadrettoni nell' avambraccio sinistro senza pericolo.

Soldato Mattio Cassi della compagnia Calisguro, ferito da palla di fucile nella natica sinistra profondandosi verso i muscoli della stessa che considero per ora senza pericolo.

Soldato Giovanni Cadarini della compagnia Calisguro, con due ferite verso il torace, puramente integumentali, l' altra nell' avvambraccio pur integumentale tutte due senza pericolo.

Soldato Carlo Prigamonti della compagnia Capodistria con una ferita fatta da palla di fucile verso l' articolazione del femore con la gamba, interessando solo i muscoli, che considero senza pericolo.

Soldato Zuane Vitta della compagnia Calisguro da una ferita nel malleolo sinistro con comunicazione e frattura dell' articolazione la quale giudico senza pericolo di vita.

Soldato Giovani Scaja compagnia Col.o Varuca, con quattro ferite fatte d' arma da fuoco carica di quadrettoni, l' una nello scrotto, la seconda nei muscoli elevatori dell' ano, la terza nel calcagno e la quarta nel metatarso, e con separazione del dito anulare che considero le tre di esse con pericolo.

Digitized by Google

Soldato Carlo Saletta della compagnia Mattei, ferito nell' omero sinistro con arma da taglio senza pericolo.

Soldato Giuseppe Barbieri compagnia Mattei, ferito nel capo con arma da taglio senza pericolo.

Ottavio Valier Medico Chirurgo Generale dell' Ospitale militare.

Ἔγγραφον ἀριθ. 11.

Adì 8 Agosto 1881 S. V. Argostoli

Stato delli soldati rimasti morti il dì 4 nell' invasione di Lixuri.

Soldato	Coluzzo—	Compagnia	Bulgari.
»	Marin	»	Ungaro
»	Nadalin	»	Mattei
»	Signaseri	»	»
»	Borghetti	»	»
»	Rossin	»	»
»	Moro	»	Calisguro
»	Savacca	»	Mamunà

Nicolò Pieri colonello.

Ἔγγραφον ἀριθ. 12.

Argostoli 15 Agosto 1801 V. S.

Eseguindo gli ordini di codesto Governo mi sono prestato con ogni fervore e sollecitudine col collega assegnatomi Nob. Sig.r Andrea Panà Capicì, onde metter a termine pacifico l' insorgenza Lixuriota.

Furono infruttuosi i nostri tentativi. Non abbiamo ottenuto nessuna condiscendenza,— E nell' ultimo congresso, le più generose e prudenti proposizioni di codesto Governo non ebbero fin oggi nessuna risposta.

Tanta insistenza, ed ostinata pertinacia negli abitanti di Lixuri è favorita, animata da varie circostanze a mio credere decisive ed importanti.

Vegono gli abitanti di Lixuri che i vascelli Schiavoni cuoperti dal Cesareo Paviglione, continuano tranquilla-

Digitized by Google

mente a caricare ed a contribuire il pubblico diritto della caricazione a quella rivoltata popolazione, riconoscendola, autenticandola con quell' atto, come tranquilla, obbediente alle leggi del Governo Costituzionale.

Quest' atto autorizzato dalle premure del Sig.r Vice Console Austriaco il quale ha solennemente raccomandato la sicurezza dei Schiavoni Vascelli al legno Imperiale Russo ed Ottomano, che si attrova in quella rada, ha animato i rivoltosi rustici e cittadini, li ha resi più baldanzosi. Ha finalmente sugellato malgrado la più viva protesta di questo Governo da pericolosa assurda leggitimità, tanto sostenuta, e tanto fatale alla sicurezza generale di tutta l' isola; della insurrezione Lixuriota.

Sia ciò a lume e notizia di codesta autorità e primario magistrato.

Prenda opportunatamente le sue misure. Rivendichi la degradata opinione pubblica verso di lei.

Riordini e riacquisti la sconvolta popolazione, li perduti abitanti.

Protesto la più alta stima e considerazione.

Gio. C. di Capodistria.

Ἔγγραφον ἀριθ. 13.

A. S. E. Pritano e nobili Sindici di Cefalonia

L' afflitta vedova del suppliziato Co. Cesare Metaxà e i teneri orfani suoi figli, la nubile figlia dell' emigrato Co. Andrea, il carcerato terzo fratello Nicoletto, che nell' inserta memoria deplora la trista loro situazione, sono soggetti di comiserazione degni di conforto nella fatale disgrazia in cui sono avvolti.

Questi stessi oggetti piangono amaramente la destituzione di ogni mezzo di sussistenza che viene loro tolta dal generale sequestro posto per ordine di cotesto Governo in tutti i prodotti e beni della fraterna.

Commosso delle loro lagrime, e penetrato dal principio

Digitized by Google

che la pena caduta sopra colpevoli non debba estendersi sugli innocenti, le cui ragioni, i diritti di doti, gli alimenti de' figli devono parlar altamente al cuore del Governo. Io scorto con tale rifflessione alla paternità di V. E. e delle nobili Signorie Loro, il dolente riccorso per atti di provedimento e di giustizia che la loro pietà troverà di esercitare in conforto e sostentamento di tanto infelici supplicanti

Le protesto la più alta considerazione.

Dal Senato in Corfù li 31 Luglio 1802.

Sp. Go. Teotochi Principe Presidente

Ἔγγραφον ἀριθ. 14

Adì 2 9bre 1802 presentata con inserte sette all' Ecc.mo Reggente dal Nob. Sig.r Co. Nicoletto Metaxà instando, e d'ordine di S. E. in segretaria.

Constantino Velterra Seg.o

Ecc.mo Reggente Delegato.

Bersaglio de' colpi piu funesti ed acerbi a memoria d' uomini in quest' isola la sciagurata famiglia de' Conti Metaxà, vidde sparso il proprio sangue, privati di libertà o esulli i suoi individui, manumessa in un istante ogni sua sostanza e le imbelli femine e pupilli non potuti offendere nella persona, rimasti raminghi, del tutto denudati famelici e all' ultimo procinto della disperazione.

Oggetto di orore insieme e di compassione all'universa e trasse sopra di se ben giustamente anche lo sguardo provido e paterno del Serenissimo Principe Supremo Capo del Governo che soffrindo di lasciarla abbandonata alla crudeltà del destino che la travagliò ed oppresse fin ad ora stese l'alta sua mano a salvarla ed a dirritura la innoltra la raccomanda la commette al religioso onore dell' E. V. suo delegato e che sostiene le di lui veci e sembianze in quest' isola. Squalida misera ancor tremante e desolata ella però si presenta agli occhi suoi ed implora salvezza e redenzione.

Caduto già vittima Cesare uno della famiglia stessa

Digitized by Google

e tolto dalla faccia della terra colla strana funesta sentenza 25 Marzo po. po. in luoco suo compariscono una infelice giovine appena di anni venti di lui moglie,e due teneri bambini che stendono le loro braccia e che co' loro palpitanti singulti, addomandano non sia anche loro tolta ma garantita la vita che anderebbero a perdere se continuassero come lo sono a restar privati dei mezzi di sussistenza e i quali attender non possono se non dai beni ch' esso possedeva.

....

Comparisce assieme a questi l' altra nubile giovane figlia dell' esule Co. Andrea cui manca e alimento e stato di colocazione nel sequestro generale apposto sui prodotti della facoltà del di lei genitore— Soporterà l' equità, la dolcezza, la pietà del Governo condannare a perdizione un' innocente nubile fanciulla che se tantosto non vien e suffragata cader deve nella sorte più dura e più orribile e quando dall' avo le ê risservata da' prodotti della facoltà del padre la costituziona di sue dotti.

Anche la madre ed ava respettivamente vedova del Co. Anastasio Metaxà senza nutrimento senza immaginabile provedimento resterà pur ella delusa del benefizio costituitole dal marito e avrà pur ancora a mendicare il pane giornaliero.

Finalmente affacciasi il Co. Nicoletto uno dei fratelli che per il corso di ben dieci mesi sostenne i più fieri tormenti e giornaliere palpitazioni di morte. Chiuso con gravi catene nel tremendo punto del pubblico Lazzaretto, indi in stretto carcere innacessibile e quì e là ad ogni umano conforto e persino tratto nel Carlachizzi profondato sotto la stiva, senza movimento e respiro, colpito ogni dì dalle più spaventevoli apparenze di un' eccidio o violento o occulto, cimento ogni volta equiparabile alla stessa morte, a cui non sà neppur egli stesso come si mantenne e sopravisse.

....

Ecco quanti compassionevoli individui, trasportati e spinti da un turbine impetuoso all' abisso, e per sola divi-

Digitized by Google

na disposizione rattenuti e presservati, aspettano l'ultimo aiuto e movimento dalla giusta e pia mano dell'E. V. in cui è trasfusa la Sovrana Podestà e vigore, implorando che per primo conforto sia svincolata la facoltà da ogni confiscazione, per poter io infelice pensar ad un provedimento in mezzo agli immensi miei bisogni ed alla necessità assoluta del quotidiano alimento e così pure un pubblico sovvegno per riparare alle instantanee urgenti ricerche de'miei creditori e della famiglia. In tale esaudimento io potrò offrire alla derelita famiglia un qualche mezzo di sussistenza per render meno amare quelle piaghe immortali che dovranno per sempre lacerare il nostro cuore nella sola rimembranza delle tante ingiuste persecuzioni, ed assicurarsi di loro esistenza di loro sorte fino ad ora incerta e periclitante-

Nicoletto Co. Metaxà supplico

Ἔγγραφον ἀριθ. 15.

A S, E. Pritano di Corfù

Ho accolto colla maggior soddisfazione le seggie riflessioni che la virtù dell'E. V. onora di avanzarmi nel pregiato suo foglio 8 corrente e con pari aggradimento di voti della rispettabile Sindacale Magistratura dettati da patrio commendabile zelo per la tranquillità generale relativamente alla seria emergenza dell'imminente distacco della Russa Milizia terrestre e marina e al desiderato simultaneo allontanamento dell'Ottomana.

Non indolente lo sopra un argomento così grave e imperioso, fin dal primo momento che approdò in questo porto la Polacca cogli Ottomani destinati al servizio dell'imperial squadra ho solecitato e solecito con ogni via la sua partenza mentrechè adoperai li più energici ed eficaci impulsi, e scongiuri in iscritto verso gli Illus. mi Sig.ri Comandanti e Console Rnssi, onde vincolarli a non ahbandonarci in questi momenti che tanto utile e necessaria si rende la presenza e l'opera della valorosa milizia di quella nazione fino a che potesse il governo far volare a piedi del-

Digitized by Google

l'angusto sovrano magnanimo Protettor nostro i proprj sentimenti e gli ardenti suoi voti.

Se questo tentativo riuscisse fatalmente vano, tutto il più fervido impegno sarà esercitato dal canto mio per ottenere almeno che partindo le forze Russe, non restino indietro le Ottomane ad evitazione di sconvoglimenti e sedizioni pericolose.

Nel assicurare V.E. di ogni mio sforzo in argomento così delicato le aggiungo le proteste della più alta considerazione.

Del Senato in Corfù li 10 Agosto 1801. S. V.

Sp. Co. Teotochi Principe Preside

Ἔγγραφον ἀριθ. 16.

A S E Pritano e Nob Sri. Sindici di Ce falonia. Uniti nella sorte stessa cinque riccorrenti Andrea Antonio e Draco fratelli Foca qm Gerasimo, Nicolin Foca qm Costantino e Zuanne Metaxà detto Inglese. da cotest' isola, unisconο pure le loro voci e le fanno giungere dalle carceri ove s'attrovano fino al Senato coll'unita loro memoria.

Invocano assistenza al duro loro caso chiamano la providenza l'umanità del Governo a troncar il periodo della loro carcerazione che conta già otto mesi a sollevar essi e le loro innocenti famiglie da ulteriori sciagure.

Qualunque esse sieno tali emergenze sono sempre disgrazie alle quali ogni anima sensibile non può resistere, molto meno la paternità d'un governo che amerebbe veder tutti felici tranquilli.

Con questo sentimento si dirige in copia al zelo e maturità di V E e nobili Sigri la memoria de'riccorenti sudetti per quelle providenze che l'umanità loro saprà adattare a tal circostanza, e per que'suffraggi che troveranno opportuni a confortare chi langue nel stento e fra ceppi

Si protesta pienissima considerazione

Data dal Senato in Corfù, li 22 Luglio 1802 S. V.

Sp. Go. Teotochi Principe Presidente

Digitized by Google

ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Σελ.	5	στίχ.	15	συστηθήσεται	ἀνάγνωθι	συσταθήσεται
»	5	»	26	ἀντιναύαρχον	»	ὑποναύαρχον
»	25	»	12	δημοσίου	»	δημοσίας
»	35	»	6	Διηρπάχθησαν	»	Διηρπάγησαν
»	39	»	19	Λιβαθῷ	»	Λειβαθῷ
»	41	»	18	ἔδωσεν	»	ἔδωκεν
»	50	»	12	ἀνήγγειλον	»	ἀνήγγειλαν
»	58	»	13	Θεωδώρῳ	»	Θεοδώρῳ
»	58	»	24	τυλάβωσι	»	συλλάβωσι
»	77	»	27	ἀπέστειλον	»	ἀπέστειλαν
»	80	»	6	ἄλλαις	»	ἄλλοις
»	88	»	25	συνεδρίας	»	συνεδρείας
»	93	»	20	ἀπεφάσισον	»	ἀπεφάσισαν
»	95	»	9	ἀνήγγειλον	»	ἀνήγγειλαν
»	104	»	3	nel	»	del
»	105	»	14	κρᾶτος	»	κράτος
»	106	»	15	τὸν	»	τὸ
»	111	»	20	συσώρευσις	»	συσσώρευσις
»	114	»	26	παρ' αὐτοῖς	»	παρ' αὐτῶν
»	115	»	24	σχηματίζεται	»	σχηματίζηται
»	125	»	4	ἐξελέχθησαν	»	ἐξελέγησαν
»	127	»	25	Ἀστυνομας	»	Ἀστυνομίας
»	156	»	25	libro 8.o	»	libro 12.o
»	158	»	25	συνεδρυάσει	»	συνεδριάσει
»	162	»	24	σεσηπὼς	»	σεσηπὸς
»	172	»	17	ἐξελέχθη	»	ἐξελέγη
»	187	»	7	Ἔδωκεν	»	Ἔδωκαν
»	188	»	20	λατινιστὴ	»	λατινιστὶ
»	190	»	23	λαβὼν	»	λαβὸν

Digitized by Google

Σελ. 198	Στιχ. 25	touttes	ἀνάγνωθι	toutes
» 198	» 25	le	»	les
» 202	» 10	stesse	»	stesso
» 205	» 11	διέμεινον	»	διέμειναν
» 205	» 14	ἰσέτι	»	εἰσέτι
» 207	» 24	1883	»	1803
» 208	» 16	Ἀρχαῖα	»	Ἀρχαία
» 208	» 20	ἔγγραφεν	»	ἔγραφεν
» 208	» 25	αὔτοῦ	»	αὐτοῦ
» 211	» 1	ἰδρεύεται	»	ἰδρύεται
» 211	» 3	διορίζονται	»	διορίζουσα
» 223	» 14	Ἰωαννίων	»	Ἰωαννίνων
» 224	» 19	ἀνέθεσε	»	ἀνέθηκε
» 224	» 28	διωρίσασα	„	διορίσασα
» 229	» 1	ἧς	„	τῆς

Παρελείφθησαν καὶ αἱ ἀκόλουθοι σημειώσεις

Ἐν σελίδι 5. Κατὰ Ἰανουάριον 1804 ὁ Καδὶρ-Βέης προϋβιβάσθη εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν τοῦ Καπιτὰν Πασᾶ.

Ἐν σελ. 116. Ὁ ὑποστράτηγος οὗτος ἐκαλεῖτο Vallelongue, περὶ αὐτοῦ οὕτω ἀφηγεῖται ὁ ἱστορικὸς Botta. « In tale mansueta forma si viveva in Corfù con utile degli isolani, finchè vi venne Sordina, (εὐπατρίδης Κερκυραῖος) municipale di Venezia, a metter sù i ritrovi politici e ad orare, ed a far romore in tribuna, il che accrebbe i risentimenti, e rinvigoriva gli odj, perchè la gente savia vedeva in quei ritrovi le consuetudini tumultuarie, e sanguinose di Francia, quantunque vi favelasse spesso, ed a buon fine, e con parole temperate un generale Francese per nome Vallelongue, uomo tanto dotto, ed eloquente, quanto gentile, ed onesto ».

Ἐν σελ. 137. Ἐν ἔτει δὲ 1804 οἱ Κεφαλλῆνες προσέγραψαν ἐν τῷ καταλόγῳ τῆς Συγκλήτου τὸν ὑποστράτηγον Σωροκίν.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

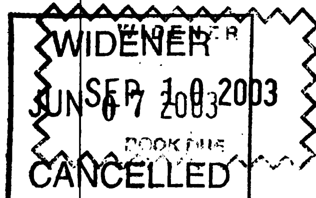
3 2044 072 047 897

This book should be

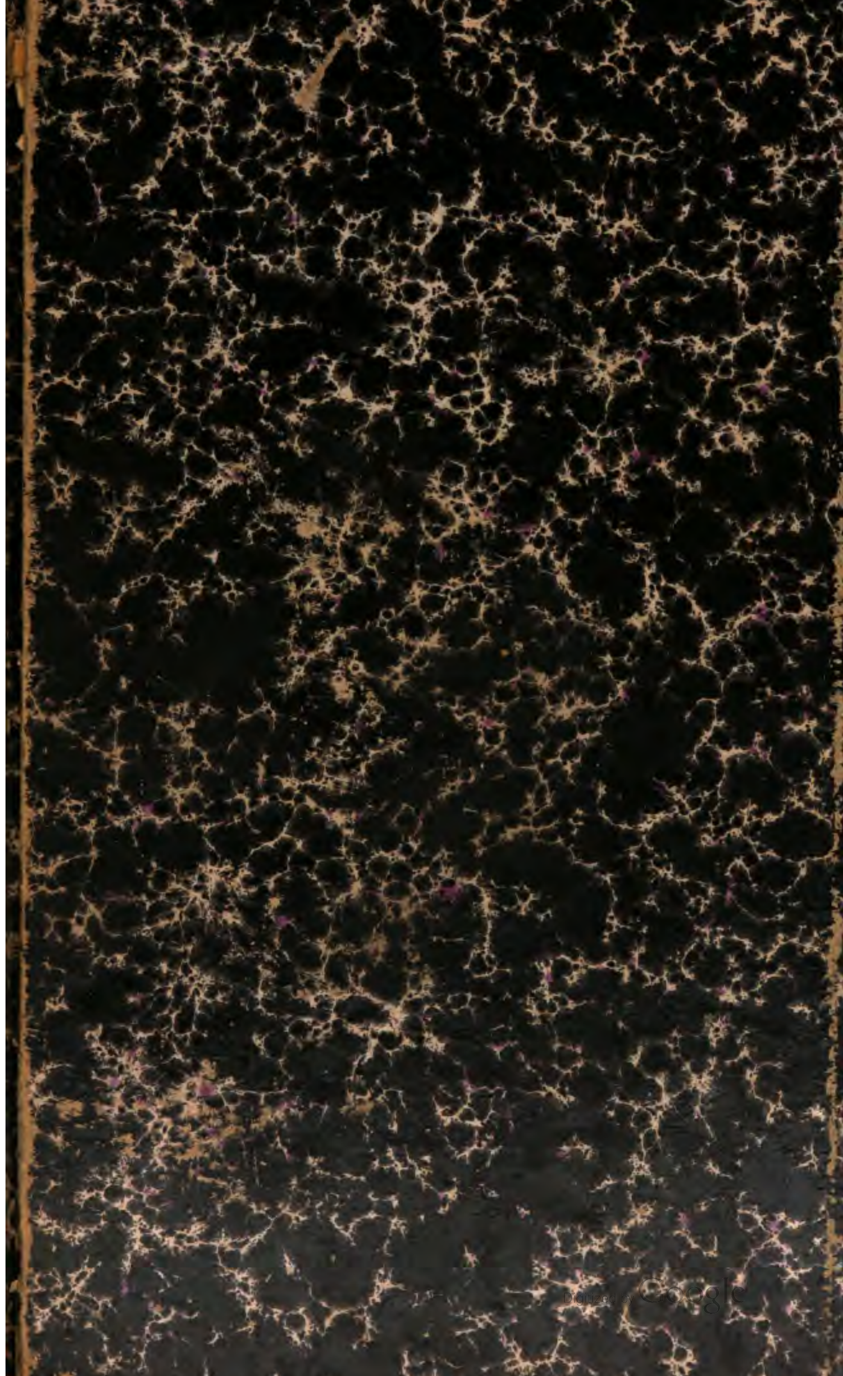
the Library on or before the last date stamped below.

A fine is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

Digitized by Google

Digitized by Google